

Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testületének

6/2019. (I.30.)

önkormányzati határozata

a Helyi Esélyegyenlőségi Program (2019-2024) elfogadásáról

A Képviselő-testület

I.

- az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló, többször módosított 2003.évi CXXV. törvény 31.§- a alapján Nyírbátor Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programját (2019-2024) elfogadja
- felkéri és felhatalmazza a polgármestert, hogy Nyírbátor Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának (2019-2024) elfogadásáról szóló dokumentumot írja alá, a Helyi Esélyegyenlőségi Program közzétételéről gondoskodjon
- felkéri a polgármestert, hogy a döntésről írásban értesítse a Helyi esélyegyenlőségi Program intézkedéseinek végrehajtásában résztvevő és közreműködő partnereket.

II.

- megköszöni a program összeállításában és kidolgozásában közreműködő kollégák munkáját.

K.m.f

Máté Antal s.k.
polgármester

Badics Ildikó s.k.
jegyző

Helyi Esélyegyenlőségi Program

**Nyírbátor Város
Önkormányzata**

2019-2024

Tartalom

<u>Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)</u>	4
<u>Bevezetés</u>	4
<u>A település bemutatása</u>	4
<u>Értékeink, küldetésünk</u>	15
<u>Célok</u>	16
<u>A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)</u>	17
1. <u>Jogszabályi háttér bemutatása</u>	17
2. <u>Stratégiai környezet bemutatása</u>	20
3. <u>A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége</u>	28
4. <u>A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység</u>	72
5. <u>A nők helyzete, esélyegyenlősége</u>	114
6. <u>Az idősök helyzete, esélyegyenlősége</u>	128
7. <u>A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége</u>	139
8. <u>Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása</u>	143
9. <u>A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága</u>	145
<u>A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)</u>	147
1. <u>A HEP IT részletei</u>	147
<u>A helyzetelemzés megállapításainak összegzése</u>	147
<u>A beavatkozások megvalósítói</u>	149
<u>Jövőképünk</u>	150
<u>Az intézkedési területek részletes kifejtése</u>	151
2. <u>Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)</u>	176
3. <u>Megvalósítás</u>	184
<u>A megvalósítás előkészítése</u>	184
<u>A megvalósítás folyamata</u>	184
<u>Monitoring és visszacsatolás</u>	186
<u>Nyilvánosság</u>	187
<u>Érvényesülés, módosítás</u>	188
4. <u>Elfogadás módja és dátuma</u>	190

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Nyírbátor Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat. Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 108/2013. (XII. 18.) önkormányzati határozattal fogadta el a Helyi Esélyegyenlőségi Programját (továbbiakban :HEP) és a a 132/2015. (XII.17.) önkormányzati határozatával vizsgálta felül .A Képviselő-testület a 126/2017. (XII. 21.) önkormányzati határozatával fogadta el a HEP 2017.évi 2. felülvizsgálatával kapcsolatos dokumentumot.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (1) bekezdése alapján a község, a város és a főváros kerületeinek önkormányzata ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el. Jelen dokumentum a 2013-2018. időszakra vonatkozóan elfogadott HEP- re épülve egy új, 2019-2024.vonatkozó HEP elfogadására irányul.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

A település bemutatása

Nyírbátor egyike Magyarország különleges hangulatú kisvárosainak, ahol kézzelfogható, kitapintható a történelem. Hét évszázad építészeti, művészeti emlékeivel találkozik itt az ember, ahol összeér Magyarország és Erdély történelme.

Nyírbátor Szabolcs-Szatmár-Bereg megye délkeleti részén, a Debrecen –Nyíregyháza-Mátészalka háromszögben fekvő 12 154 fős lakosú kisváros,a Nyírség déli részének központja. A megye leggazdagabb történelmi értékeivel rendelkező települése.

Írásos emlék 1279-ben említette először Nyírbátort, melynek neve az ótörök batir (jelentése bátor), „jó hős” jelentésű szóból származik. A kisváros a középkorban hosszú időn keresztül virágzó kereskedelmi, igazgatási és kulturális központ volt, melynek történelmét nagymértékben meghatározták az egymást váltó főurak és fejedelmek, így a Báthoriak, a Bethlenek, a Rákócziak és a Károlyiak.

Több mint 7 évszázados történelmének legfényesebb időszaka a Gut-Keled nemzetséghez tartozó Báthori családhoz köthető. A települést 1329-ben pallosjoggal és teljes városi kiváltsággal ruházta fel a király. A XIV.-XV. században Bátor már jelentős iparral és kereskedelemmel rendelkező mezővárossá fejlődött. A XV. század végén és a XVI. század elején épül az a két késő gótikus templom és kolostor, amely műemléki együttes ma is meghatározza a város arculatát. Nyírbátort a Báthori család 1613-ig birtokolta. Ezután Báthori Gábor erdélyi fejedelem, majd 1647-től I. Rákóczi György, és az 1703-1711-es szabadságharc után a Károlyi család birtokába került.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A XVII-XVIII. században mind a vármegye, mind a központi hatalom többször tett kísérletet arra, hogy a város kiváltságait megnyirbálja. 1736-ban elveszíti a pallosjogát, majd 1886-ban a városi rangjától is megfosztották.

A település XX. századi történetét a vezetőinek és lakóinak kitartó és szívós munkája jellemezte, aminek következtében ismét megindult a fellendülés. A XX. végén jelentős iparfejlesztés ment végbe és a mezőgazdaság többszöri átalakítása teljesen átstrukturálta a hagyományos batori társadalmat. Nyírbátor a Nyírség egyik kereskedelmi, kulturális központjává lett, majd járási székhellyé nőtte ki magát. 1973. április 29-én ismét városi rangot kapott. Ezzel új szakasz kezdődött a település életében. Erősödött Nyírbátor igazgatási, gazdasági, oktatási és kulturális vonzása a térségben. A nagyüzemi mezőgazdaság, a különböző ipari ktsz-ek, a letelepült gyáregységek új munkalehetőségeket teremtettek, amelyek a népesség növekedésével jártak. Új városrészek nőttek ki, óvodák, iskolák, egészségügyi intézmények épültek, megélénkült a kulturális élet. A Zenei Napok rendezvényei egyre ismertebbé, a hozzá kötődő zenei táborok és alkotótáborok pedig egyre népszerűbbé váltak. Az 1990-es szabad választásokat követően, az önkormányzati rendszer kiépítésével, majd az uniós csatlakozással, újabb nagy változások következtek. A pályázati lehetőségekkel élve és az Ipari park megnyitásával, majd benépesítésével Nyírbátor gazdasága gyors fejlődésnek indult és mára meghatározó gazdasági szereplője lett a megyének. 2013-tól ismét járási székhely lett, melynek területe 695,94 km², népessége 43 557 fő, népsűrűsége pedig 63 fő/km² volt abban az évben. Járási székhelyként (3 város és 17 község tartozik hozzá), és Országgyűlési Választókerületi Központként (33 településre, köztük 6 városra kiterjedően), valamint gazdasági és munkaerő-piaci központként kiterjedt vonzáskörzettel rendelkezik, regionális szerepköre meghatározó. A város egyes funkcióinak köszönhetően saját népességénél lényegesen nagyobb lakosságot lát el. Mint járási centrum erős közigazgatási, egészségügyi, oktatási, szociális és foglalkoztatási funkciókkal bír. Kulturális és turisztikai értékei alapján kiegészítő, komplementer szerepet tölt be Debrecen és Nyíregyháza környezetében. Évszázados műemlékei ma is a város meghatározó értékei, a jelen és a jövő kulturális, turisztikai életének szinterei. Nyírbátor legjelentősebb rendezvényei több évtizedes múltra tekintenek vissza.

A lakosság lehetőségeinek bővítése érdekében az önkormányzat nagy hangsúlyt fektet nemzetközi, testvérvárosi kapcsolataira, ápolja, erősíti azokat, elsősorban a kultúra, az oktatás, turizmus, gazdaság és a sport területén, . Testvérvárosok:

Testvérváros	Ország
Nagykároly (Carei)	Románia
Nagyszőlős (Vinogradiv)	Ukrajna
Huszt	Ukrajna
Rawa Mazowiecka	Lengyelország
Szilágysomlyó (Simleu Silvaniei)	Románia

Közlekedés - Megközelíthetőség

Nyírbátor Magyarország Észak-keleti sarkában fekszik, a román, az ukrán és a szlovák határ közelében. A fővárostól 257 km, a megyeszékhely Nyíregyházától 37 km a távolság. Szabolcs-Szatmár-Bereg megye térszerkezetében a Nyíregyházától, a fő közlekedési útvonalaktól, illetve a határátkelőhelyektől való távolság az egyik legfontosabb, a térszerkezetet és a funkciók térbeli eloszlását alakító tényező.

Nyírbátor a térségi jelentőségű, 69,3 km hosszú, az országos törzshálózati pályák részét képező 110-es számú, Debrecen (Apafa) – Mátészalka vasútvonalon fekszik, amely Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyékben délnyugat-északkeleti irányban haladva tárja fel a településeket. A vasútállomáshoz csatlakozik a 113-as számú, Nyíregyháza – Nagykálló – Nyírbátor/Mátészalka – Fehérgyarmat – Zajta 80,4 km hosszú vasútvonal is, amely Nyíregyházától indulva keleti, északkeleti irányban tárja fel a megyét, kapcsolatot biztosítva a megyeszékhellyel.

A várost érintő helyközi autóbusz szolgáltatást túlnyomó többségben a Szabolcs Volán Zrt. látja el. Nyírbátor központja, az Ipari Park, a közszolgáltatási intézmények, a vasútállomás és a fürdő is közvetlenül megközelíthető a környező kisebb településekről.

A város a megye teljes középső részéről közvetlen járáttal elérhető. A megyeszékhely Nyíregyháza felé napi 21 induló járáttal (menetidő 00:54–01:04 között), a regionális központ Debrecen felé napi 4 induló járáttal (menetidő 01:20–01:29 között) rendelkezik.

Demográfia

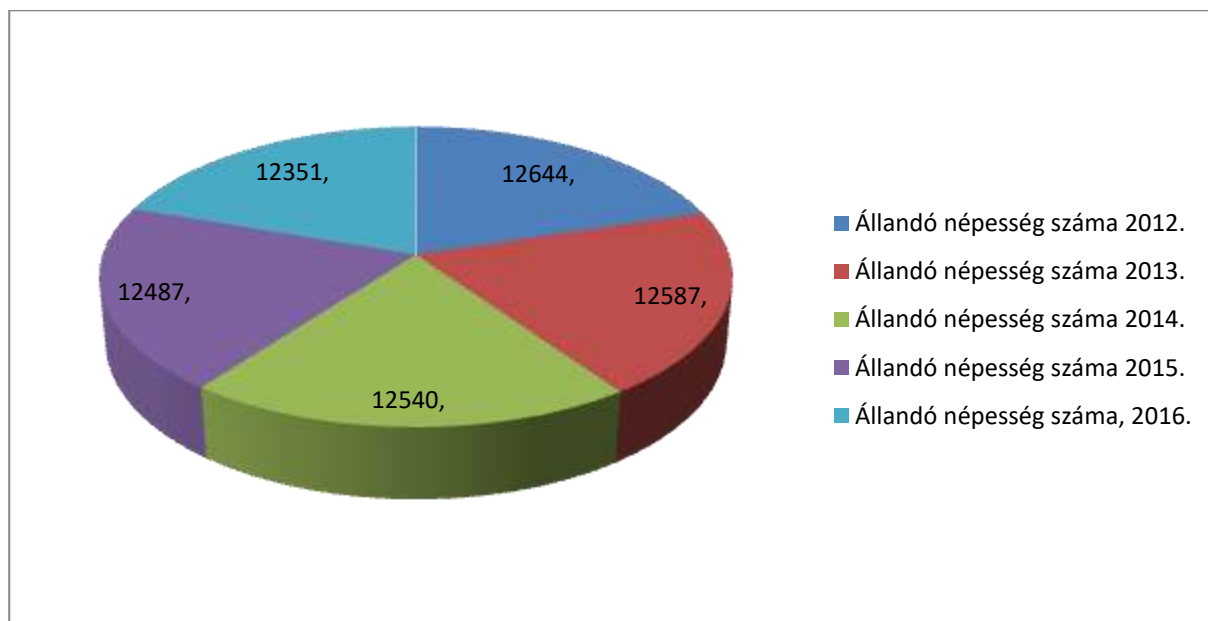
Népesség

A demográfiai viszonyokat vizsgálva elmondható, hogy Nyírbátor népességfejlődése az utóbbi években, a vizsgált időszak alatt – 2012 és 2017 között - továbbra is csökkenő tendenciát mutat. A szelektív migráció elsősorban a fiatal, képzettebb munkavállalói korú rétegekben jellemző. Ennek tényét a munkavállalói korú népesség folyamatos csökkenése is alátámasztja: A város 2018-ban 12.154 főnyi lakónépességnek adott otthont.

1. számú táblázat –Lakónépesség száma az év végén

	Fő	Változás
2012	12 644	
2013	12 578	99%
2014	12 540	99%
2015	12 487	98%
2016	12 355	97%

Forrás: Teir-KSH-TStar

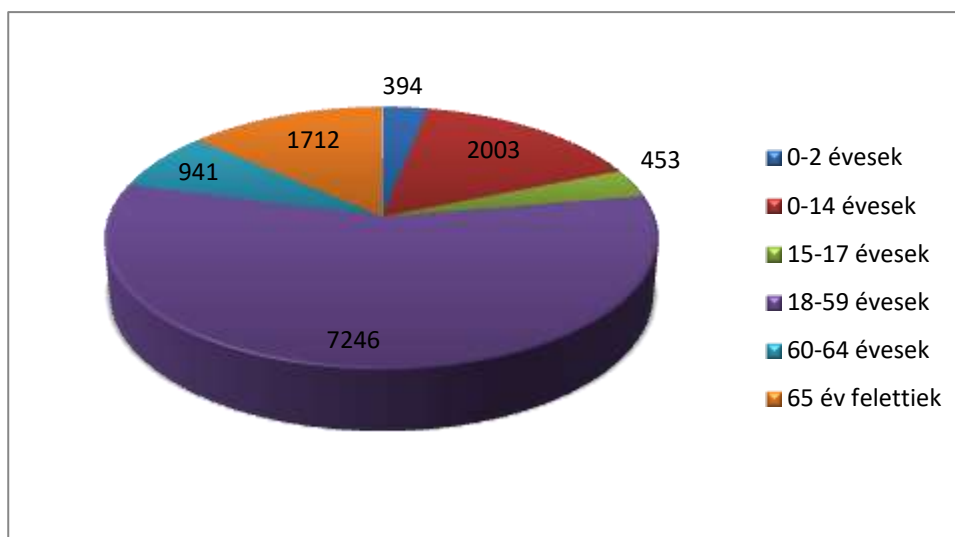

2. számú táblázat –Állandó népesség 2016-ban

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
	6386	5969	12355	52%	48%
0-2 évesek			394		
0-14 évesek	968	1035	2003	48%	52%
15-17 évesek	218	235	453	48%	52%
18-59 évesek	3595	3651	7246	50%	50%
60-64 évesek	536	405	941	57%	43%
65 év felettek	1069	643	1712	62%	38%

FORRÁS:((TeIR) KSH-TSTAR

Az állandó népesség számát vizsgálva megállapítható, hogy a 0-59 évesek között magasabb a férfilakosság száma, míg a 60 év fölöttiek tekintetében megfordul az arány a nők javára.

3. számú táblázat- Öregedési index

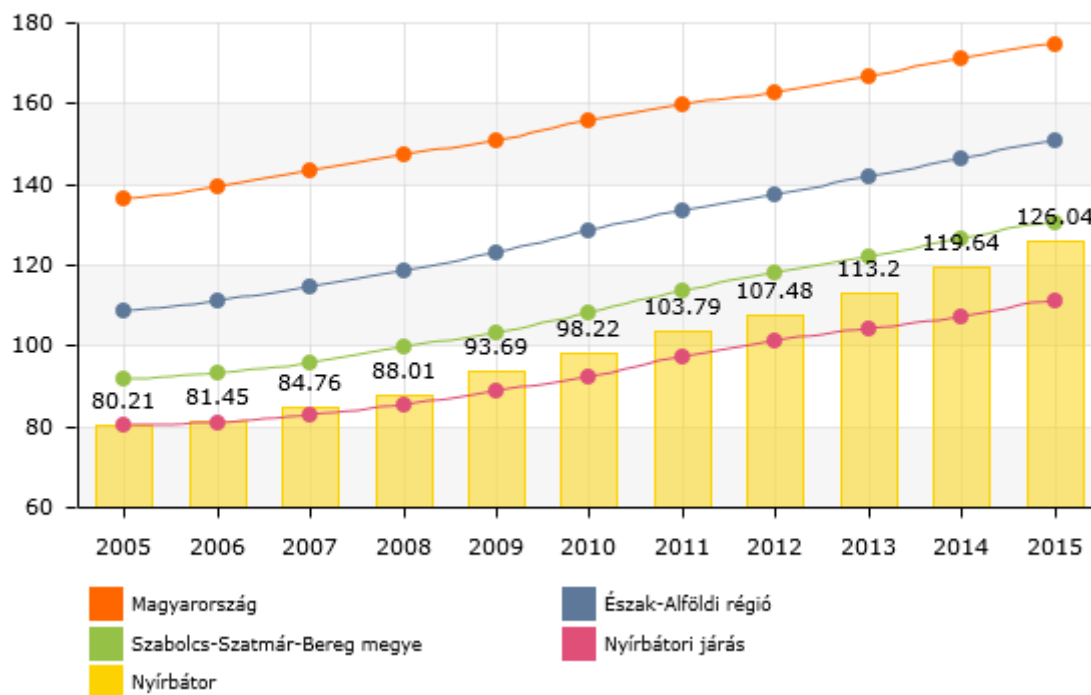
	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index
2012	1477	2126	69,5%
2013	1546	2098	73,6%
2014	1621	2098	77,2%
2015	1664	2047	81,2%
2016	1677	2003	83,7%

Forrás: (TeIR)KSH- TSTAR

Az öregedési index a 100 fő 14 év alattira jutó 65 év felettek számát jelenti. A fenti adatokból látható, hogy Nyírbátor az öregedési index növekszik.

4. számú tábla- Öregedési mutató

(c) 2019 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

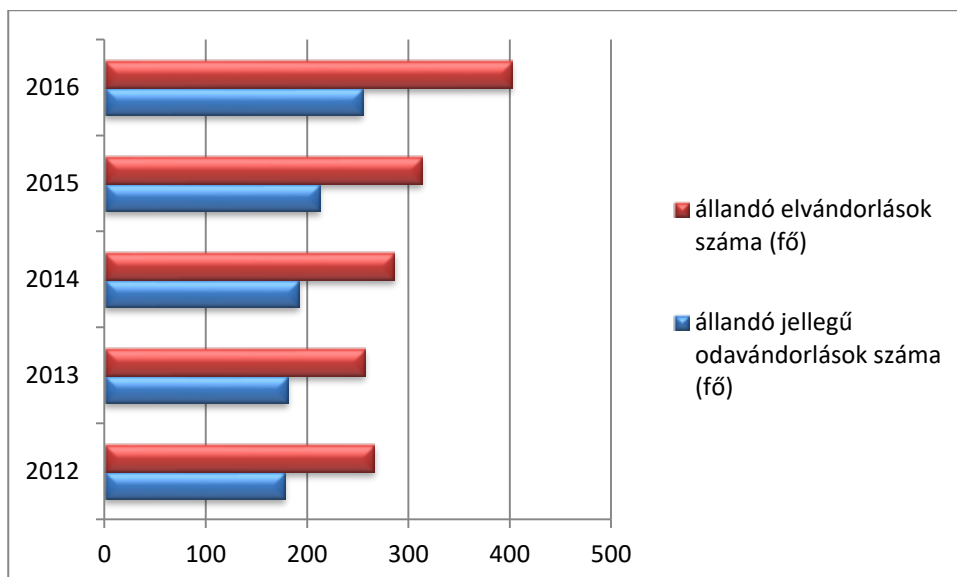

5. számú táblázat- Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlások száma (fő)	állandó elvándorlások száma (fő)	egyenleg
2012	178	266	- 88
2013	181	257	- 76
2014	192	286	- 94
2015	212	313	- 101
2016	255	402	- 147

Forrás: (TeIR) KSH - TSTAR

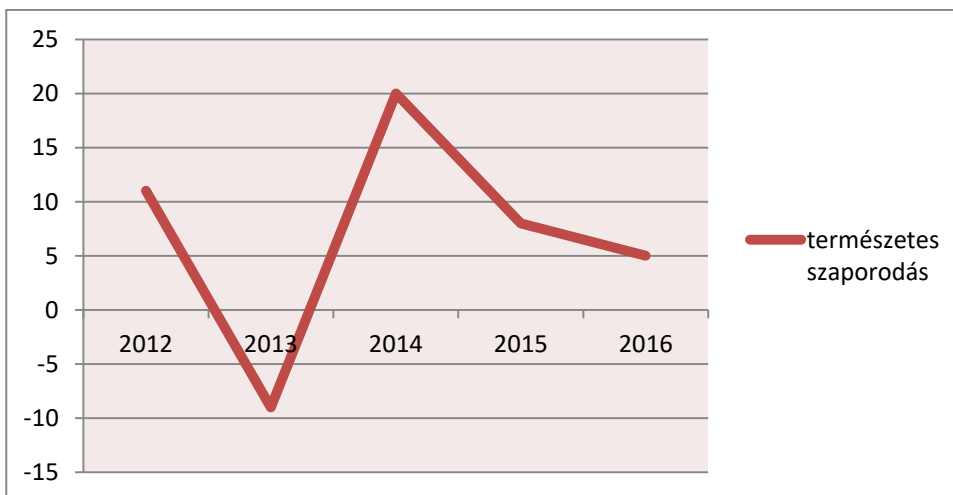
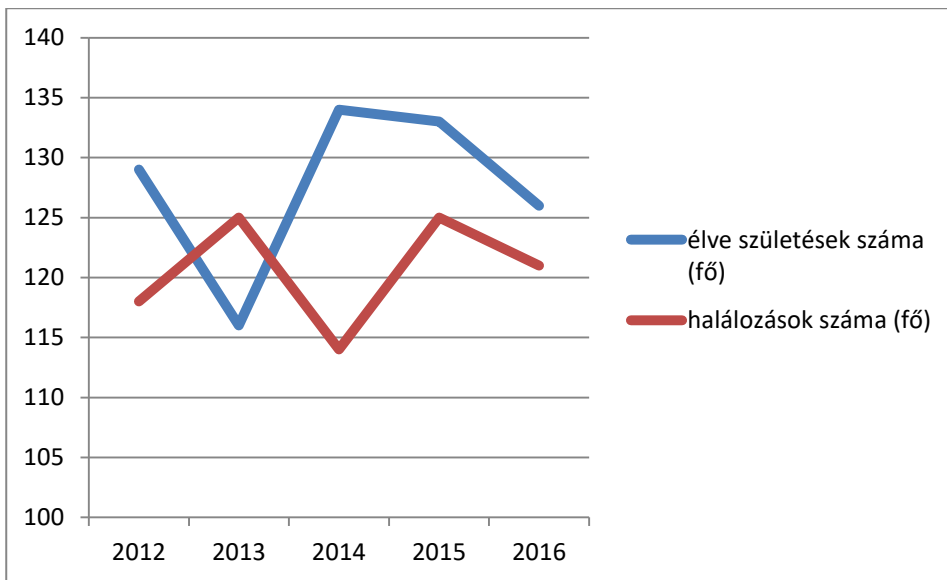

Az állandó népesség számának csökkenésében szerepet játszik az elvándorlás. Az elvándorlók száma 2012 és 2016 között, változó mértékben, de minden évben meghaladta az odavándorlók számát. Megfigyelhető a környező kistelepülésekről történő beköltözés is, de a magasabban képzett fiatalok számára nagy vonzerőt jelent Nyíregyháza és Debrecen. A belföldi elvándorlás mellett az utóbbi években megnövekedett a külföldön munkát és megélhetést keresők száma is.

5. számú táblázat- Természetes szaporodás

	élve születések száma (fő)	halálozások száma (fő)	természetes szaporodás
2012	129	118	11
2013	116	125	-9
2014	134	114	20
2015	133	125	8
2016	126	121	5

Forrás: (TeIR)KSH - TSTAR

A migrációs folyamatokkal ellentétben az élve születések száma 2012 és 2016 között egy év (2013) kivételével, ha kis mértékben is, de meghaladja a halálozások számát. A város 2018-ban 12.154 főnyi lakónépességnek adott otthont.

Gazdasági jellemzők

Nyírbátor Szabolcs-Szatmár-Bereg megye egyik decentruma, a megye gazdasági életének alakításában jelentős szerepe van. A város gazdasági központja a 2005-ben létrehozott Ipari Park, ami 471. számú főút mellett fekszik. Az Ipari Park Szabolcs megye egyik legjelentősebb iparterülete. 77,9 hektáros területének több mint 96%-a betelepített, a több mint 20, itt működő vállalkozás összes foglalkoztatottjainak száma közelít az 5000 főhöz. A nyírbátori munkavállalók mellett, 150 más település munkavállalói járnak ide dolgozni naponta. A Coloplast Hungary Kft-vel, az Unilever Magyarország Kft-vel 2015-ben stratégiai megállapodást kötött Magyarország kormánya.

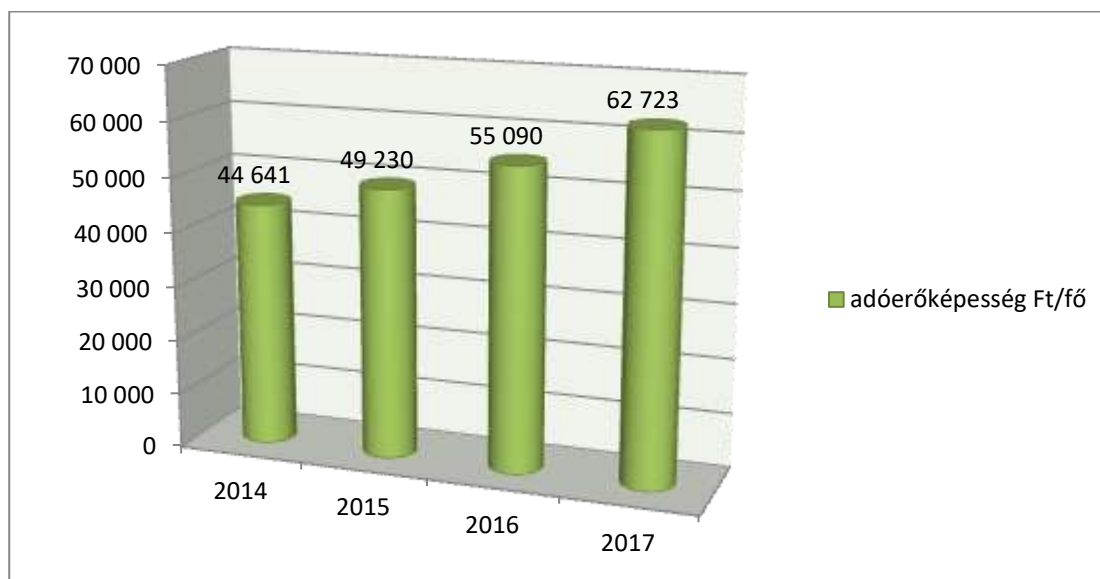
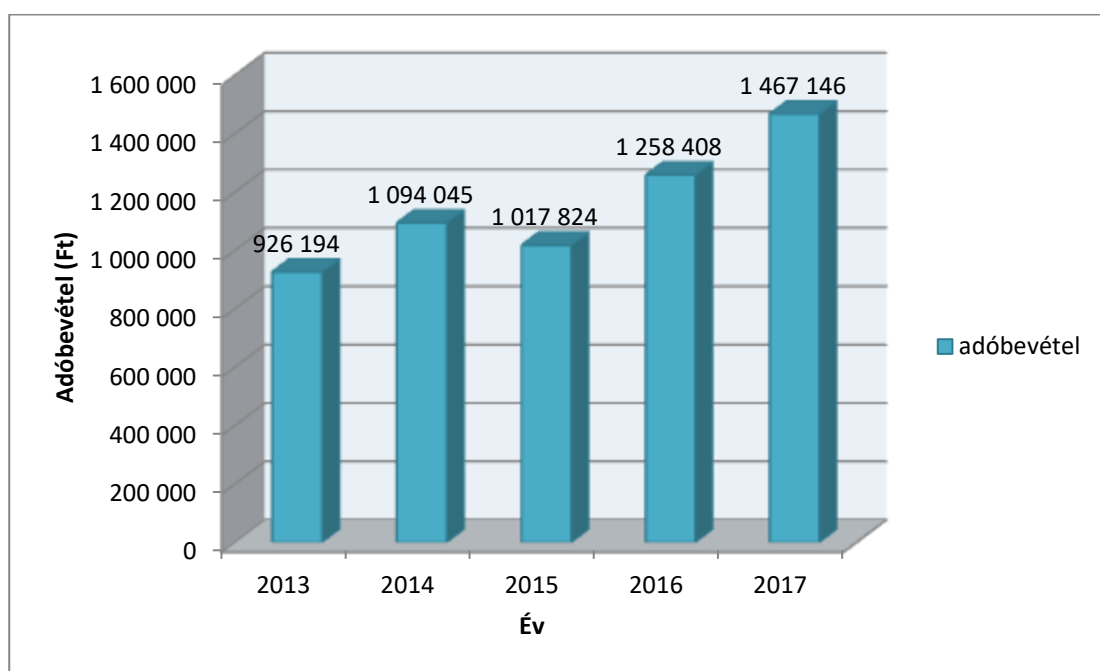
A város másik gazdasági centruma a Déli Iparterület.

A Nyírbátorban folyó termelés, a növekvő gazdaság és a bővülő kereskedelmi és vendéglátó-ipari forgalom jelentős adóbevételeket biztosít az önkormányzat számára: az iparüzési adó összege évről-évre emelkedik.

6. számú táblázat - Az önkormányzat adóbevételének alakulása a költségvetési beszámoló adatai alapján

év	adóbevétel	adóerőképesség
2013	926.194,- e/Ft	
2014	1.094.045,- e/Ft	44.641,- Ft/fő
2015	1.017.824,- e/Ft	49.230,- Ft/fő
2016	1.258.408,- e/Ft	55.090,- Ft/fő
2017	1.467.146,- e/Ft	62.723,- Ft/fő

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

A város gazdasága további dinamikus fejlődésének érdekében szükséges az önkormányzat tulajdonában lévő Ipari Park bővítése és infrastrukturális fejlesztése.

Képzettség

A 2011. évi népszámlálás adatai alapján a lakosság iskolai végzettsége összességében elmarad az országos átlagtól, azonban a megyei értékekhez képest kedvezőbb a helyzet. A tendenciák egyértelműen pozitívak települési, megyei és országos szinten egyaránt: leginkább az érettségivel rendelkezők aránya emelkedett.

Az önkormányzat szorosan együttműködik a középiskolákkal, a munkaügyi kirendeltséggel és a városban működő cégekkel annak érdekében, hogy a munkaerő-keresletet és kínálatot minél jobban össze tudja hangolni és az minél jobban igazodjon a jelenlegi és potenciális munkaadók elvárásaihoz. A város önkormányzata folyamatosan dolgozik azért, hogy 2019-től meginduljon az egyetemi szintű mérnökképzés Nyírbátorban.

7. számú táblázat- Iskolai végzettségekről

év	a 8 évfolyamot eredményesen elvégzett tanulók száma a nappali oktatásban	sikeres szakmai vizsgát tett tanulók száma a nappali oktatásban	sikeres érettségi vizsgát tettek száma a nappali oktatásban
2012	211	241	139
2013	157	96	144
2014	262	90	149
2015	210	97	139
2016	161	141	109

Forrás: (TeIR)KSH - TSTAR

Infrastruktúra

A városi közúthálózat centrális szerkezetű. Legfontosabb, és ezzel együtt legforgalmasabb úthálózati elemei a 471. sz. főút, a 4911. j. út valamint a 4915. j. út városi szakasza. Ezek közül mindegyik 2x1 sávossal kialakítású, egyes csomópontokban 2 sávossal jármű-osztályozóval, illetve helyenként parkolószalakkal. 2x2 sávossal kialakítás egyedül a Szabadság téren található. A településrészek közötti kapcsolatot is főként ezek az utak biztosítják, amelyek csomópontja a városközpontban található. Közúti szempontból a város minden része jól megközelíthető, nincsenek feltáratlan városi területek. A település belterületén 50,3 km önkormányzati fenntartású út található, ebből 41 km szilárd burkolatú, a belterületi kiépítettség 82%.

A gépkocsik elhelyezése a városközpontban számos parkolóban lehetséges. A vasútállomáson, illetve a mellette elhelyezkedő autóbusz állomáson ugyanakkor csak korlátozott parkolási infrastruktúra áll rendelkezésre. A központtól kicsit távolabb, a Tesco hipermarket, a Báthori várkastély, illetve a gyógyfürdő mellett nagy befogadóképességű parkolók találhatók. A városban található gépjárművek számának növekedése a parkolási problémák fokozódását vetíti előre.

Emellett egyes nagyobb forgalmat vonzó létesítmények (közintézmények, piac, nagyobb foglalkoztatók) környezetében ugyancsak problémát okozhat a jövőben a gépkocsik elhelyezése.

Nyírbátorban a járdahálózat kiépítettsége magas, a lakott területek utcáinak nagy része rendelkezik szilárd burkolattal és legalább egyoldali járdával. Ugyanakkor a belvárosi, folyamatosan fejlődő területek és a külsőbb városrészek kiépítettség szempontjából eltérőek, utóbbiakon a járdák kiépítettsége és színvonala (műszaki jellemzői, állapota, vagy éppen megléte) vegyes képet mutat.

Nyírbátor ivóvízellátása felszín alatti vizekből történik. 2013-ban az összesen 64,2 km hosszúságú közüzemi ivóvízvezeték-hálózat 4684 lakásellátását biztosítja (ez 98,9%-os lefedettséget jelent).

A szennyvízgyűjtő hálózatba kapcsolt lakások száma folyamatosan emelkedett 2001-től 2007-ig, azóta stagnálás, kisebb ingadozás mutatható ki, aminek eredményeként 2013-ban a lakások 86,7%-a rendelkezett közüzemi szennyvízelvezetéssel. Az elmúlt évek adatai azt mutatják, hogy Nyírbátor közüzemi szolgáltatásokkal való ellátottsága országos és megyei összehasonlításban kifejezetten kedvező.

Az önkormányzat a belterületi csapadékvíz-elvezető rendszer rekonstrukciójára folyamatos gondot fordít, ennek ellenére az északi városrész egyes részein a felszíni vízelvezetés elemei teljes mértékben hiányoznak.

A Nyírbátorban található gyógy- és termásvíz gyógyászati hasznosítása a Sárkány Wellness és Gyógyfürdő területén történik. A talphőmérséklet 63,5°C, a kitermelt víz hőfoka 50°C, míg a hasznosított víz hőfoka 36°C. A gyógyvíz ásványianyag-tartalma jelentős: nátrium-hidrogén karbonát, klorid, jód, bróm, fluor.

A település villamosenergia-ellátását az E-ON Hungária Zrt. biztosítja. A villamos energiahálózatot a város teljes területén kiépítették már a nyolcvanas években, a hálózati rákötöttség magas: a villamosenergia-fogyasztók száma évek óta 5600-5700 között mozog. A szolgáltatott villamos energia mennyisége 2007 és 2013 között csaknem megduplázódott, ezen belül azonban a háztartások számára szolgáltatott energia mennyisége csökkenő tendenciát mutat, ami közvetett módon szintén a igazolja a városban zajló intenzív gazdasági tevékenységet.

A város közigazgatási területén a TIGÁZ Zrt. végzi a gázszolgáltatási tevékenységet. A település 95%-ában elérhető a gázellátás, a városi gázvezeték hálózat hossza 2013-ban 90,9 km volt.

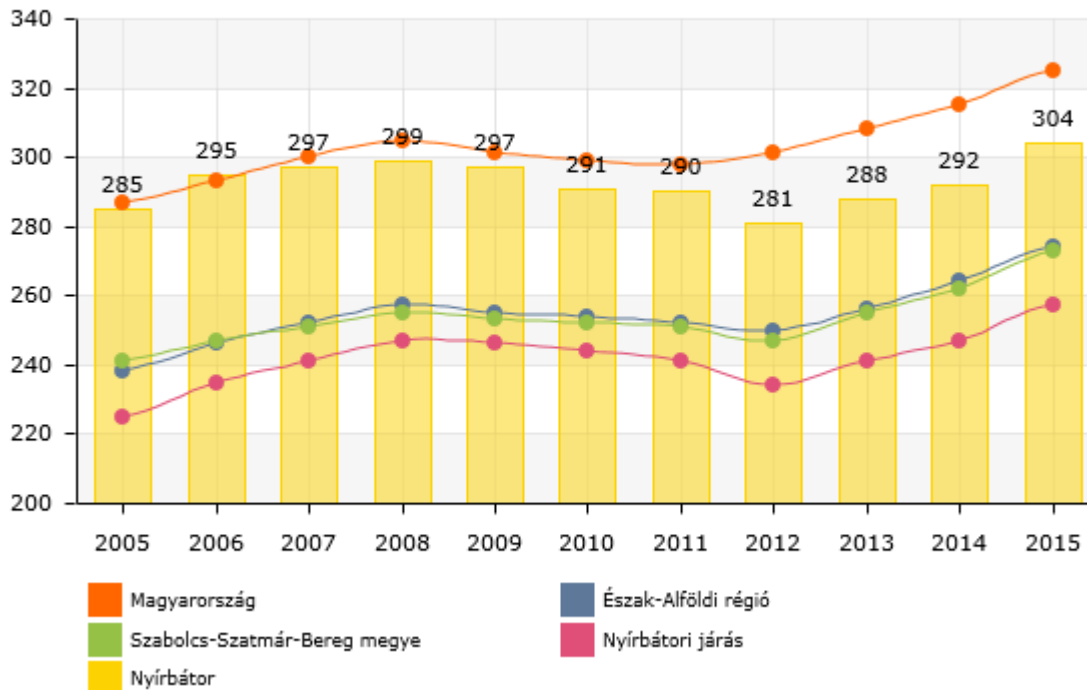
A Nyírbátori Városüzemeltetési Nonprofit Kft. által biztosított távhőellátás a lakásállomány szempontjából elhanyagolható, a KSH 2013. évi adatai szerint 118 lakás kapcsolódik a távhőhálózatra.

A város

A város területén a hulladékszállítási közszolgáltató az Észak-Alföldi Környezetgazdálkodási Nonprofit Kft., az összegyűjtött hulladék befogadója a Nyíregyháza-Oros gyűjtőhely. A rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya 100%, a szelektív hulladékgyűjtés kiépítettsége 85%-os. A lakosságtól elszállított települési szilárdhulladék mennyisége 2007 és 2013 között felére csökkent, amiben nagy szerepe van a környezettudatos szemléletmód terjedésének is, de az egy főre jutó érték még így is a második legnagyobb a megye városai között.

8. ábra - Személygépkocsik száma, ezer lakosra (db)

(c) 2019 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Közzolgáltatások

Nyírbátor Város Szociális Szolgálatát látja el a szociális alapszolgáltatásokat, szakellátást, a gyermekjóléti alapellátásokat és feladatai közé tartozik a védőnői szolgálat és a gyermekek napközbeni ellátását biztosító bölcsődei ellátás is. Az intézmény a székhelyén kívül, még három telephelyén nyújtja a szolgáltatásokat.

A város kulturális életének központja és fő szervezője a Nyírbátori Kulturális Központ, amely a Városfejlesztő és Működtető Kft egyik ágazataként/divíziójaként működik.

A Nyírbátori Városfejlesztő és Működtető Kft. a Nyírbátor Város Önkormányzat 3/2010. (I.06.) sz. határozata alapján alakult meg 2010. január 6-án. Tevékenységei közé tartozik: a Sárkány Wellness és Gyógyfürdő, a Strandfürdő és a Kemping üzemeltetése, a Nyírbátori Inkubátorház és Szolgáltató Központ működtetése, a Báthori Várkastély üzemeltetési, valamint a település turizmussal, idegenforgalommal kapcsolatos feladatainak elvégzése. A Nyírbátori Városfejlesztő és Működtető Kft. tevékenységi körébe tartoznak a következő feladatok: lakás és üzleti célú ingatlangazdálkodás, piacüzemeltetés, távhőszolgáltatás és az Önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanok teljes körű karbantartási feladatainak biztosítása. Az Önkormányzat a kulturális és közművelődési feladatok ellátását, és városi médiafelületek biztosítását is a Kft-re bízta.

A Nyírbátori Gazdasági és Szolgáltató Intézmény 2017. január 1. napjától kezdődően kizárólag a közétkeztetéssel kapcsolatos feladatokat látja el.

A Nyírbátori Városi Könyvtár gazdag könyvállománnyal, változatos programokkal és szolgáltatásokat kínál az olvasóközönségének.

Nyírbátorban a lakosság egészségügyi alapellátása 5 háziorvosi, 3 gyermekorvosi, 4 fogászati és 1 gyermekfogászati körzetben biztosított.

A Szatmár-Beregi Kórház és Gyógyfürdő Nonprofit Kft. Nyírbátori Szakrendelője (4300 Nyírbátor, Édesanyák útja 1.) az elmúlt évek folyamatos fejlesztéseinek köszönhetően, egy emelt szintű szakrendelővé vált, amely az egészség megőrzésének, a betegségek megelőzésének, gyors diagnosztizálásának és gyógyításának kistérségi központja lett. Az ambuláns járóbeteg-ellátás átfogó módon biztosított a szűréstől a kistérségi szintű szakellátáson keresztül a rehabilitációt segítő otthonápolásig.

A gyógyító munkához jól kapcsolódik a Sárkány Wellness és Gyógyfürdőben működő gyógyászati kezelő részleg ahol a magas ásványi anyag tartalmú, minősített gyógyvíz várja a gyógyulni vágyókat.

A lakosság magasabb szintű egészségügyi ellátása érdekében 2016. március 1-jétől Nyírbátor Város Önkormányzata létrehozta a Nyírbátori Központi Orvosi Ügyeletét. (4300 Nyírbátor, Szentvér u. 28.) Feladatát Nyírbátor Város közigazgatási területén látja el, mivel Nyírbátor Város Önkormányzata 2016. január 1. napjától kezdődően kivált a Nyírbátor és Vonzáskörzete Többcélú Kistérségi Társulásból.

A közfeladatot ellátó szerv által nyújtott vagy költségvetéséből finanszírozott közszolgáltatások:

- ✓ Nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtéséről, szállításáról, tárolásáról, kezeléséről
- ✓ Települési szilárd hulladékkal kapcsolatos közszolgáltatás
- ✓ A temetőkről és a temetkezés rendjéről
- ✓ Lakásrendelet
- ✓ Távhőrendelet

Az Önkormányzat a fenntartója a Nyírbátori „Meseház” Óvodának. Az óvoda egy székhely- és négy tagintézményből áll. Nyírbátorban 4 nevelési –oktatási intézményben folyik általános iskolai képzés, melyből 2 intézménynek egyházi fenntartója van: Báthory Anna Református Általános Iskola; Báthory István Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Szakgimnázium; Éltes Mátyás Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium; Nyírbátori Magyar- Angol Kéttannyelvű Általános Iskola;

A Szatmár Alapfokú Művészeti Iskola Nyírbátori Tagintézményében folyik művészeti oktatás.

A városban 3 középiskola működik: A Mátészalkai Szakképzési Centrum Bethlen Gábor Középiskolája és Szakgimnáziuma; a Báthory István Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Szakgimnázium; és az Éltes Mátyás Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium.

Értékeink, küldetésünk

Nyírbátor Város Önkormányzata a Képviselő-testület és szervei döntésein keresztül fejezi ki elkötelezettségét az esélyegyenlőség területén, hiszen a jogszabályokban meghatározott kötelező feladatok ellátásán túl a város nem önkormányzati fenntartású intézményeivel, társszervekkel, civil szervezetekkel, egyházakkal, egyesületekkel és alapítványokkal közösen törekszik érvényre juttatni az esélyegyenlőséget a társadalmi élet minden területén.

Nyírbátor Város Önkormányzata az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége során lehetőségeihez képest mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet kapjanak, elősegítve ezzel a város lakosságának

ilyen irányú szemléletváltását is, hiszen az esélyegyenlőség mindenki számára fontos érték kell, legyen.

A nyírbátoriak büszkék az épített és a természeti környezetükre, a történelmi és kulturális örökségükre, hagyományaikra.

Az itt élők befogadók. A különböző vallások, generációk mindig békében éltek együtt. Az egymás értékeinek elismerésével, a közös teljesítményükkel hozták létre a mai Nyírbátort.

Nyírbátor Város Önkormányzata ezután is biztosítani kívánja minden polgára számára, nemzetiségre, fajra, vallásra, nemre, életkorra, családi állapotra és fogyatékosagra való tekintet nélkül, az egyenlő bánásmódhoz és az esélyegyenlőséghez való jogot. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége során kiemelt figyelmet fordít a mélyszegénységben élők, a romák, a gyermekek, a nők, az idősek és a fogyatékkal élők helyzetére, az életkörülményeik javítására, az esélyegyenlőségük biztosítására.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Nyírbátor település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket - az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartók területi szerveivel .

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP- nek kiemelten foglalkoznia kell:

- a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésével, foglalkozási esélyeinek javításával,
- hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók hátrányainak kompenzálásával, az intézményi szegregációval
- a foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolásával,
- a közszolgáltatásokhoz és az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításával,
- az esetleges lakóhelyi szegregáció felszámolásával,
- a mélyszegénységben élők, romák, nők, kisgyermekesek esélyegyenlőségével és az egyenlő bánásmód érvényesítésével a megfelelő pénzbeli, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutásával,
- a helyben élő nehezebb sorsú, tartós betegségben lévő, fogyatékkal élő, szegénységgel küszködők, hátrányos helyzetben levők segítségével,
- az emberi méltóság tiszteletben tartásával,
- akadálymentes közlekedés biztosításával

Olyan intézkedések, módszerek kialakítása a cél, melyek:

- segítik a hátrányok csökkentését, vagy annak teljes megszűnését eredményezik,
- támogatják a meglévő intézkedéseket, illetve igényfelmérés alapján új programok, intézkedések bevezetését segítik elő az esélyegyenlőség nevében.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és

- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötvt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntvt.) előírásaira.

A további kapcsolódó stratégiák ismerete fontos a település esélyegyenlőségi stratégiájának elkészítésénél, hiszen illeszkednie kell nem csak a jogszabályi környezetbe, hanem az EU és hazai jogszabályi és önkormányzati releváns stratégiákhoz is.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz:

- EU 2020 stratégia,
- Nemzeti Reform Program,
- Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia,
- „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia,
- Roma Integráció Évtizede Program,
- Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

EU 2020 stratégia: Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzéseket tartalmaz: – Biztosítani kell, hogy a 20–64 évesek körében a foglalkoztatottság aránya elérje a 75%-ot. – A szegénység és társadalmi kirekesztettség kockázatának kitett lakosok számának 25%-os csökkentése, 20 millió ember kiemelése a szegénységből. – Cél az iskolából kimaradók arányának 10% alá csökkentése.

Nemzeti Reform Program: A 2017. évi Nemzeti Reform Program intézkedéseinek jelentős hányada önálló stratégia, törvény, amelyeket megelőzött a törvényekben előírt társadalmi konzultáció, továbbá az uniós programokban szereplő intézkedések esetében az EU támogatások felhasználási eljárásrendjének megfelelően mind a tervezés, mind a kiválasztás folyamatában sor kerül társadalmi egyeztetésre. A gazdaságpolitika aktuális fő célja a termelékenység, a versenyképesség javítása. Az elmúlt időszak fő kormányzati intézkedései már alapvetően ezt a célt szolgálják: béremelés, adó- és járulékcsoökkentés, közfoglalkoztatás átalakítása, különböző iparfejlesztési és digitalizáció támogató programok, az oktatás és képzés az esélyeket megerősítővé, versenyképesebbé tétele, az egészségügyi szolgáltatások fejlesztése.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia: A felzárkózási politika az új stratégiai és kormányzati keretek adta átfogó megközelítésmód, amely a szakpolitikák összehangolásával és

komplex beavatkozásokkal kezeli az ország társadalmi kohézió szempontjából meghatározó szociális problémáit. A felzárkózás politika célja, hogy

- csökkenjen a szegénységben vagy társadalmi kirekesztettségben élők aránya;
- csökkenjen a hátrányos helyzetű gyermekek társadalmi lemaradása, gyengüljenek a szegénység átörökítésének tendenciái;
- csökkenjenek a roma és nem roma népesség közötti társadalmi különbségek;
- enyhüljenek a társadalmi és területi kizáródás jelenségei, folyamata;
- minél több embert hozzon abba a helyzetbe, hogy felelősséget tudjon vállalni saját sorsáért;
- a felzárkóztató programok teljesítményre ösztönözzenek és teljesítményt várjanak el.

„Egészséges Magyarországért 2014-2020” Egészségügyi Ágazati Stratégia: A stratégia specifikus népegészségügyi célkitűzései:

- a) A születéskor várható, egészségben eltöltött életek növelése 2020-ra (EU-átlag elérése 2022-re).
- b) A fizikai és mentális egészség egyéni és társadalmi értékének növelése.
- c) Egészségtudatos magatartás elősegítése, egyéni felelősségvállalás érvényesítése.
- d) A területi egészség-egyenlőtlenségek, illetve a születéskor várható élettartamban mutatkozó különbségek csökkentése.

„Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia: A Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolja, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyermekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyermekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. Másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége. Ez a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke. A szegény gyermekkor nem csak az anyagi javak hiányát jelenti, hanem azt is, hogy a gyermekek előtt lezáródnak azok a lehetőségek, amelyek révén jó eséllyel kapcsolódnak be a társadalom nagy rendszereibe, munkába, állampolgári részvételbe, egyáltalán: hozzájuthatnak a tisztas megélhetéshez.

Roma Integráció Évtizede Program: A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani. A Stratégiai Tervben meghatározott feladatok elsősorban területi (hátrányos helyzetű térségek, települések) és szociális szempontok (pl. hátrányos helyzet, tartós munkanélküliség, alacsony iskolai végzettség, stb.) - illetve ezek metszete - alapján határozzák meg a legfontosabb intézkedéseket, amelyek hosszú távon biztosíthatják a legszegényebbek - köztük nagy arányban romák - valós társadalmi és gazdasági integrációját.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia: A stratégia általános célja: az ifjúságban rejlő erőforrások kibontása, e korosztály társadalmi integrációjának elősegítése. A dokumentum kiemelt célként rögzíti egyebek mellett a kirekesztettség, kisodródás megakadályozását, az unió által deklarált célok átvételét, a magyarországi és a határon túli magyar fiatalok közötti kapcsolatok fejlesztését. A stratégia speciális célokat is megfogalmaz, ezek között szerepel az ifjúsági korosztályok társadalmi, egyéni felelősségének fejlesztése, integrációjának segítése, a gyermekvállaláshoz szükséges feltételek, a munkavállalás, otthonteremtés elősegítése.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A Képviselő- testület az esélyegyenlőségi célcsoportok számára az alábbi főbb szabályozásokkal igyekszik hozzájárulni a jogaik és érdekeik érvényesítéséhez. A HEP figyelembe veszi Nyírbátor Város Önkormányzata által hozott rendeleteket, dokumentumokat:

- **7/2014. (III.27.)** önkormányzati rendelete a gyermekétkeztetésért fizetendő térítési díjak megállapításáról
- **16/2014. (IX.25.)** önkormányzati rendelete a háziorvosi körzethatár megállapításáról szóló 23/2005.(X.28.) számú rendelet módosításáról
- **1/2015. (I.28.)** önkormányzati rendelete a Nyírbátor Kártyáról és a nyírbátori lakosoknak nyújtott egyéb kedvezményekről, támogatásokról
- **7/2015. (II.25.)** önkormányzati rendelete a gyermekvédelem helyi rendszeréről
- **26/2015. (IX.30.)** önkormányzati rendelete a szociális igazgatásról és a települési támogatásról szóló 6/2015.(II.25.) önkormányzati rendelet módosításáról
- **29/2015. (X.28.)** önkormányzati rendelete a távhőszolgáltatásról szóló 2005.évi XVIII. törvény egyes rendelkezéseinek Nyírbátor Város területén történő végrehajtásáról
- **5/2016. (II.24.)** önkormányzati rendelete a lakások és helyiségek bérletéről, valamint elidegenítésükre vonatkozó helyi szabályokról szóló 11/2006. (VII.07.) önkormányzati rendelet módosításáról
- **31/2016.(XI.30.)** önkormányzati rendelete a Nyírbátor Kártyáról és a nyírbátori lakosoknak nyújtott egyéb kedvezményekről, támogatásokról szóló 28/2016.(X.26.) önkormányzati rendelet módosításáról
- **32/2016. (XI.30.)** önkormányzati rendelete a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokért fizetendő térítési díjak megállapításáról szóló 8/2015. (II.25.) önkormányzati rendelet módosításáról
- **35/2016. (XI.30.)** önkormányzati rendelete a közterületi térfigyelő rendszerről
- **37/2016. (XII.21.)** önkormányzati rendelete a lakások és helyiségek bérletéről, valamint elidegenítésükre vonatkozó helyi szabályokról szóló 11/2006. (VII.07.) önkormányzati rendelet módosításáról
- **2/2017. (II.03.)** önkormányzati rendelete helyi civil szervezetek önkormányzati támogatásának rendjéről szóló 3/2016. (II.24.) önkormányzati rendelet módosítására

- **3/2017. (II.03.)** önkormányzati rendelete a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról, azok igénybevételéről és a fizetendő térítési díjról szóló 34/2015 (XII.17.) önkormányzati rendelet módosításáról
- **11/2017. (V.31.)** önkormányzati rendelete a szociális igazgatásról és a települési támogatásról szóló 6/2015. (II. 25.) önkormányzati rendelet módosításáról
- **16/2017. (IX.15.)** önkormányzati rendelete az egészségügyi alapellátások körzeteiről szóló 30/2015. (XI.20.) önkormányzati rendelet módosításáról
- **32/2015. (XI.30.)** önkormányzati rendelete a települési szilárd hulladékkal kapcsolatos közszolgáltatásról

2. Stratégiai környezet bemutatása

Összhang az európai uniós politikákkal

Az **Európa 2020 stratégia** hazai megvalósításáról szóló Nemzeti Reform Programnak deklaráltan legfontosabb célja a foglalkoztatás növelése, a másik négy cél (köztük a szegénység csökkentése, vagy az iskolai lemorzsolódás csökkentése, K+F, megújuló energiák) ezután következik. A hátrányos helyzetűek felzárkózása szempontjából ezért a fejlesztéseket összehangoltan kell végrehajtani, és a foglalkoztatás-bővítésnek ki kell terjednie a tartósan munkanélküli vagy inaktív,

zömében alacsony végzettségű csoportokra is. Ez kell legyen a foglalkoztatáspolitikai egyik legfőbb célcsoportja is, és e csoportok integrációjához komplex beavatkozások szükségesek.

Az EU 2020 stratégia megvalósítását szolgáló kohéziós politika Európai Bizottság által javasolt 8 beavatkozási területéből 4 fő beavatkozási csoportja kapcsolatban van a felzárkózással:

- a foglalkoztatás elősegítése és a munkaerő-mobilitás támogatása,
- beruházás az oktatásba, szakképzésbe és az élethosszig tartó tanulásba,
- a társadalmi befogadás elősegítése és a szegénység elleni küzdelem,
- az intézményi kapacitások erősítése és hatékony közigazgatás.

Nyírbátor Város Önkormányzata a következő nyertes pályázatok megvalósításával is törekszik a társadalmi különbségek csökkentésére, a lakosság felzárkóztatására, különös tekintettel az esélyegyenlőségi célcsoportokra.

Az elmúlt években megvalósított projektek:

➤ **Nyírbátori egészségügyi alapellátás fejlesztése (ÉAOP-4.1.2/A-12-2013-0096)**

A pályázati projekt a Nyírbátor Város Önkormányzata tulajdonában lévő, Nyírbátor, Szentvér u. 28., Hrsz.: 2497 alatti háziorvosi, gyermekorvosi rendelők, védőnői és iskola-egészségügyi szolgálat alapellátások fejlesztésére irányult. Valamennyi felsorolt alapellátás a fenti címen lévő épületben található. A felújítás környezetbarát technológiák és anyagok alkalmazásával történt. A fejlesztés eredményeképpen, az alapellátási szolgáltatások hosszútávon szolgálják az alapellátást igénybe vevőket.

➤ **Nyírbátori városközpont rehabilitációja közigazgatási infrastruktúra fejlesztésével (ÉAOP-5.1.1/D-12-2013-0011)**

Nyírbátor Város Önkormányzata a "Nyírbátori városközpont rehabilitációja közigazgatási infrastruktúra fejlesztésével" című projekt keretében olyan tevékenységeket valósított meg, melyek illeszkednek a városközponti akcióterület átfogó célkitűzéséhez, azaz Nyírbátor városközpont központi jellegű funkcióit erősítik, és vonzerejét növelik. A projekt konzorciumban került megvalósításra.

➤ **Sárkány Wellness és Gyógyfürdő energiaellátásának fejlesztése napelemes rendszer kiépítésével (KEOP-4.10.0/A/12-2013-0643)**

Sárkány Wellness és Gyógyfürdő energiaellátásának fejlesztése, napelemes rendszer kiépítése történt meg. A Sárkány Wellness és Gyógyfürdő (4300. Nyírbátor, Fürdő u. 1.) a fogyasztási helyén megújuló energiából villamos energiát előállító napelemes rendszert létesített. A kiserőmű az intézmény saját villamos energia fogyasztásának csökkentésére van tervezve, a beépített napelemek, valamint inverterek csúcsteljesítménye nem haladja meg a jelenlegi beépített teljesítményt, továbbá a napelemes rendszer által termelt éves energia mennyisége nem lépi túl az intézmény tervezett éves energiafogyasztását.

➤ **Hőszivattyús fűtési rendszer telepítése a Nyírbátori Egyesített Nevelési - Oktatási Intézményben (KEOP-4.10.0/B/12-2013-0075)**

Az épület 2009-ben épült, 3 szintes és 3 ütemben készült el. Az első két ütemben iskola, óvoda, bölcsőde, és az 1000 adagos konyha készült el. A harmadik ütemben a tornacsarnok és a hozzá tartozó öltöző és vizesblokk került kialakításra. A 3. ütemben készült épületrészek egy közös egymásba átjárható épületet alkotnak. Ennek önálló energiaellátása van gázkazánokkal. Az épület hő szükséglete a III. ütemben hozzáépült tornacsarnok nélkül méretezési -15°C esetén $Q=485\text{kW}$. A jelenlegi hő termelők kondenzációs gázkazánok összesen 720kW összteljesítményűek erre az épületrészre. A meglévő fűtési rendszer teljes -2°C -os külső hőmérsékletig történő lefedése megújuló energia felhasználás bevonásával, A/W azaz levegő-víz hőszivattyúkat építették be. A 18 db STIEBEL-ELTRON WPL 47A gyártmányú hőszivattyúk az épület tetőszintjére kerültek elhelyezésre.

➤ ***Hőszivattyús rendszer kiépítése a nyírbátori Sárkány Gyógyfürdő épületén (KEOP-4.10.0/B/12-2013-0077)***

A beruházás azt célozta meg, hogy a Nyírbátori Sárkány Wellness és Gyógyfürdő légtechnikai rendszereinek hőigénye az elfolyó termásvíz hulladék hőjével kerüljön fedezésre. A projekt célja volt a közvetett geotermikus energiából nyert hő hasznosítása, mellyel környezetkímélő és energia hatékony hőenergia-ellátás alakítható ki. A projektgazda a helyi jelentős geotermikus potenciált kihasználva, a fürdő légtechnikai rendszeréhez csatlakozva, az addig tisztán földgáz energiahordozóval fedezett hőigényt teljes egészében fedezni tudja.

➤ ***Nyírbátor Város Önkormányzata szervezetfejlesztési programjának megvalósítása a színvonalas és költséghatékony szolgáltatásnyújtás érdekében (ÁROP-1.A.5-2013-2013-0073)***

A lakosság igényeinek felméréseivel indult projekt során a már megkezdett előkészítésen túl átvizsgálták a korábban megtett intézkedéseket, elvégezték Nyírbátor Város Önkormányzatának szervezet, feladat, eljárás és személyzet területének szisztematikus felülvizsgálatát. ennek eredményeképpen stratégia javaslatok jöttek létre, ezek képezték az Önkormányzat hatékonyabb működésre való átállításának alapjait, megtalálták a költségcsökkentési lehetőségeket intézményeknél, cégeknél.

➤ ***Dél - Nyírségi Szennyvízelvezetési és - tisztítási projekt (KEOP-1.2.0/09-11-2011-0041)***

A projekt keretében 6 település több mint 24 ezer lakosának életminőségében történt szignifikáns változás. Összességében 55,7 km gravitációs gerinccsatorna lefektetésén keresztül újabb közel 3500 lakóingatlan tudott rácsatlakozni a szennyvízelvezetési rendszerre, amely egy új fejlesztésű szennyvíztisztító telepen, és egy bővített, korszerűsített telepen kerül tisztításra. Az érintett településeken, közcsatornán összegyűjtött és a környezetvédelmi előírásoknak megfelelően tisztított szennyvíz mennyisége, amely nem terheli a talajt és a felszín alatti vizeket, évente több mint 500e m³. Ez a tisztított szennyvíz mennyiség már számszerűsíthető mértékben járul hozzá a fenntartható fejlődéshez. A fenntartható fejlődés érdekében a társulást alkotó önkormányzatok minden az előkészítés során vállalt kritériumot teljesítettek, és megindult egyfajta környezettudatos szemléletmód kialakítása a településeken. Esélyegyenlőségi szempontokat figyelembe véve, a társulást alkotó kistélepülések lakói is hasonló életminőségre tehetnek szert, mint a közeli városok lakói, ezzel hozzájárulva a migráció megállításához, vagy szinten tartásához. A projektben érintett településeken számottevő roma származású kisebbség él, akik a fejlesztésen keresztül egyrészt munkához, másrészt jelentős életminőség javuláshoz jutottak, beintegrálódva ezáltal a települések normál életközösségébe. A projektterületet Nyírbátor és Encsencs szennyvízelvezetési agglomeráció alkotta. A nyírbátori agglomerációban a projekt nyírbátori szennyvíztisztító telepen egyrészt hatósági kötelezésnek megfelelő szennyvíztisztító telepkorszerűsítést, másrészt a szennyvízelvezetési és - kezelési infrastruktúrával nem rendelkező két agglomerációs település (Nyírgyulaj és Nyírvasvári) jogszabályi előírásoknak megfelelő gyűjtőhálózat és szennyvíztisztító telep kapacitás kiépítését tartalmazta. Az encsencsi agglomerációban a szennyvízelvezetési és - kezelési infrastruktúrával nem rendelkező három agglomerációs település (Encsencs, Nyírbétek, Piricse) jogszabályi előírásoknak megfelelő gyűjtőhálózat és szennyvíztisztító telep kapacitás kiépítése valósult meg. A projekt keretében 3443 lakossági házi bekötés épült ki. Ez szerepel indikátorként, a 108 db intézményi és egyéb gazdálkodói bekötés nélkül. Általános célkitűzések voltak: - A környezetkárosító hatások megelőzése, megszüntetése. - A rongálódott környezeti állapot helyreállítása. - Az emberi egészséget veszélyeztető káros hatások megelőzése, illetve mérséklése. - A természeti erőforrásokkal való hatékony, környezettudatos gazdálkodás végzésének elősegítése. - Lakossági szemléletformálás és környezeti nevelés. A közvetlen célok: - A környezetminőség védelme, javítása. - Környezetvédelem hatékonyságának javítása, környezettudatosság erősítése. - Kommunális szennyvízhálózat és - kezelés minőségi és mennyiségi fejlesztése. - A települések felzárkóztatása - A közműolló jelentős mértékű zárása. A fejlesztési eredményeként megnőtt a projekt területen, a csatornahálózaton elvezetett és a jogszabályi követelményeknek megfelelően kezelt, illetve tisztított szennyvíz mennyisége, amely által csökkent

a földtani közegbe és a felszín alatti vízbe jutó szennyeződések mennyisége. A projektben együttműködő önkormányzatok megállapodás keretében hozták létre a projektet megvalósító Dél-Nyírségi Vízi Közmű Beruházási Társulást. A projekt megvalósítását követően a szennyvíz-közművel kapcsolatos üzemeltetési feladatokat minden településen a NYÍRSÉGVÍZ Zrt. látja el, amely a beruházáshoz saját forrásaival is hozzájárult.

➤ ***A rugalmas és hatékony munkaidő gazdálkodás lehetőségei Nyírbátor Város Polgármesteri Hivatalában (TÁMOP-2.4.5-12/7-2012-0252)***

A 2013. január 1-től a Polgármesteri Hivatal tevékenységei között maradó feladatok tekintetében munkakör-, munkafolyamat elemzéseket kellett elvégezni, és be kellett azonosítani azokat a tevékenységeket, melyek rugalmas foglalkoztatással, vagy távmunkával elvégeztethetők. Felül kellett vizsgálni a hivatal működésére vonatkozó dokumentációkat, szabályzatokat. Fejleszteni és javítani kívánták a meglévő munkaerőbázis figyelembe vételével az ügyintézés hatékonyságát, a lakosság elégedettségét.

➤ ***Magyarország-Románia Határon Átnyúló Együttműködési Program (HURO/11015.)***

A program Nyírbátor és Nagyvárad konzorciumi együttműködésében valósult meg. A projekt keretében megépítésre került Nyírbátorban egy Fedeles Lovarda (küzdőtérrel, kiszolgáló helyiségekkel) és egy Látogatóközpont a Fürdő utcán. Felújításra került Nyírbátorban a Görög Katolikus Templom és Nagyváradban a Károlyi Kastély lovardája.

➤ ***Külterületi kerékpárutak építése Nyírbátor és Nyírmeggyes között (KÖZOP-3.2.0/c-0811-2011-0001)***

Nyírbátor és Nyírmeggyes között kétirányú külterületi kerékpárút épült az úttesttől elkülönített nyomvonalon. A kerékpárút hossza 10,9 km, szélessége 2,5 m. A projektet Nyírbátor, Nyírcsászari, Nyírmeggyes és Hodász települések önkormányzatai konzorciumi együttműködésben valósították meg, uniós támogatásból.

➤ ***Nyírbogát és Nyírbátor között hivatásforgalmú külterületi kerékpárút építése (KÖZOP-3.2.0/c-08-11-2011-0019)***

Nyírbátor és Nyírbogát között kétirányú külterületi kerékpárút épült az úttesttől elkülönített nyomvonalon. A kerékpárút hossza 4,5 km, szélessége 2,5 m. A projektet Nyírbátor és Nyírbogát önkormányzatai konzorciumi együttműködésben valósították meg, uniós támogatásból.

➤ ***FM-LSZF/2017/01 SzelektívON***

(1 615 500 Ft) Kiemelt célunk a fiatalok számára a szelektív hulladékgyűjtést tudatosítása, az illegális hulladéklerakások megszüntetése, ill. a hulladékképzést mérséklése. Megvalósítandó tevékenységek: ökojátsszínház, ökovetélkedő, kupakból mesevilág, „Tükörben” a világ”- kiállítás, papírhulladék-gyűjtő verseny.

A jelenleg is folyamatban lévő projektek:

➤ ***"Adj esélyt a jövőnek!" EFOP-1.4.2-16-2016-00028*** (2017.10.01-2022.09.30.) A projekt hozzájárul a gyermekeket sújtó nélkülözés csökkentéséhez, az iskolaérettségi mutatók javításához, az iskolai hiányzások, valamint a lemorzsolódás csökkentéséhez, az egészségtudatos életmód elterjesztéséhez, a humán szolgáltatások minőségének javításához, a gyermeki szükségletek kielégítéséhez, a helyi közösségek kialakításához és önszerveződésének megerősítéséhez.

Támogatás összege: 499 993 871,- Ft

➤ ***Nyírbátor és Szakoly települések önkormányzati épületeinek energiahatékonyságát javító felújítás TOP-3.2.1-15-SB1-2016-00066*** (2017.07.31-2018.12.31.) A projekt célja a két önkormányzat iskolaépületének energetikai korszerűsítése. A projekt tárgya a Nyírbátori Magyar-Angol Kéttannyelvű Iskola és AMI telephelye 4300 Nyírbátor, Ifjúság u. 7. (hrsz.:1998), valamint 4234 Szakoly, Mátyás Király u. 10. szám alatti Arany János Szakképző Iskola épületének komplett energetikai korszerűsítése.

- Támogatás összege:149 583 140 ,-FT
- **Nyírbátori Ipari Park bővítése út és közműépítéssel TOP-1.1.1-15-SB1-2016-00006** (2016.11.01-2019.10.30) A fejlesztés átfogó célja elősegíteni Nyírbátor gazdaságfejlődését, jelenleg alulhasznosított terület iparterületté fejlesztésével erősíteni a város ipari, logisztikai, kereskedelmi és szolgáltatási vállalászási portfólióját, ezáltal segíteni az itt lakók munkaerő-piaci helyzetét, javítani életminőségüket és a város bevételeinek növekedésével elősegíteni Nyírbátor versenyképes járási gazdasági, szolgáltatási és intézményi centrummá válását. A fejlesztés szorosan illeszkedi Nyírbátor elsőszámú stratégiai településfejlesztési céljához: Stabil helyi gazdaság megteremtése.
Támogatás összege:1 021 441 864,-Ft
  - **Meglévő kerékpárutak hálózati rendszerre történő fejlesztése Nyírbátorban TOP-3.1.1-15-SB1-2016-00003** (2018.05.05-2019.08.30.)A projekt célja a Nyírbátorban lévő kerékpárutak összekapcsolása, hálózati rendszerre történő alakítása. A tervezett kerékpáros útvonal kapcsolódik a Debreceni úton a Nyírbogát-Nyírbátor között külterületen megvalósított kistérségi kerékpárúthoz. A leendő kerékpáros létesítmények az alábbi nyomvonalon épülnek meg: Debreceni út - Damjanich utca - Madách utca - Édesanyák útja - Fáy András utca - Ipartelepi út. Az Ipartelepi úton meglévő kerékpárút folytatásaként beköthető a 471. sz. főút mellett Nyírbátor - Nyírcsászári - Nyírmeggyes között megvalósított külterületi kerékpárúthoz.
Támogatás összege:274 713 340,-Ft
  - **Kerékpárút fejlesztése Nyírgyulaj és Nyírbátor között TOP-3.1.1-15-SB1-2016-00028** (2017.06.01-2019.03.31.) A projekt keretében Nyírgyulaj és Nyírbátor települések között épül ki kerékpárút, valamint a nyírbátori ipari parkig leágazásként kerékpárút kijelölése valósul meg. A beruházás a 4105 j. Anarcs-Nyírbátor ök. út mellett valósulna meg. A tervezett nyomvonalon, a belterületen egyesített gyalog és kerékpárút, a meglévő aszfalt burkolatú utak útburkolatának felhasználásával (esetleges szélesítésével) kétoldali nyitott kerékpársáv, külterületen kétirányú önálló kerékpárút épül.
Támogatás összege:358 851 305,-FT
  - **Külterületi helyi közutak fejlesztése, önkormányzati utak kezeléséhez , állapotjavításához, karbantartásához szükséges erő- és munkagépek beszerzése VP6-7.2.1-7.4.1.2-16** (2017.07.01-2019.02.15.) Nyírbátor Város géppark fejlesztése a település külterületi útjainak gazdaságélénkítő hatása érdekében. A projekt keretében beszerzésre kerül, 1 db HATTAT A100 jelű traktor.
Támogatás összege:7 918 034,-Ft
  - **ASP KÖFOP-1.2.1-VEKOP-16-2017-01299** (2017.06.30-2018.06.30.)A pályázatban tervezett fejlesztésünk a bölcsőde 2 csoportszobával való bővítésére és kiszolgáló helyiségek kialakítására koncentrálódik.
Támogatás összege:9 000 000,-Ft
  - **Bölcsőde TOP-1.4.1-15-SB1-2016-00070** (2018.05.02-2018.12.31.)A pályázatban tervezett fejlesztésünk a bölcsőde 2 csoportszobával való bővítésére és kiszolgáló helyiségek kialakítására koncentrálódik.
Támogatás összege:80 686 395,-Ft
  - **CLLD TOP-7.1.1-16-2016-00019** (2017.09.19-2020.12.31.)Az Együtt Nyírbátorért Helyi Közösség 2016. 05.09-én alakult azzal a céllal, hogy átfogó városi fejlesztéseket valósítson meg a helyi közösségek részvételének fokozása, a helyi társadalmak megújítása és a helyi közösségi alapú gazdaság fejlesztése érdekében. Ennek alapja egy Helyi Közösségi Fejlesztési Stratégia, amelyet széleskörű partnerség keretében dolgoztunk ki annak érdekében, hogy a helyi társadalom elvárásai minél nagyobb mértékben beépülhessenek.
Támogatás összege: 37 455 474,-Ft

- **EFOP-nő az esély EFOP-1.1.3-17-2017-00015** (2018.02.01-2020.02.28.) Pályázatunk kereti között 15 főt kívánunk foglalkoztatni a roma népesség közül, hiszen a társadalmi felzárkózás egyik kulcseleme a foglalkoztatás növelése. A célcsoport tagok beilleszkedését és munkavégzését segítően 2 mentor kerülne alkalmazásra, akik 24 hónapon keresztül 7, 8 főt mentorálnának. A foglalkoztatáshoz kapcsolódóan az alábbi eszközöket kívánjuk beszerezni, hogy ezzel is segítsük a célcsoport tagok munkáját: 2db Irodai Pc monitorral, egérrel, billentyűzettel, 2 db pen drive, 1 db multifunkciós készülék, 2db irodai bútor, 15 db kerékpár.
Támogatás összege: 77 319 959,- Ft
- **EFOP-Infra EFOP-2.1.2-16-2017-00017** (2018.04.01-2019.09.30.) A projekt keretében felújított közösségi tér (gyerekesély iroda, ifjúsági klub), a beszerzésre kerülő kisbusz, a kialakításra kerülő játszótérek, beszerzett fejlesztő eszközök, játékok a projekt zárását követően is a város és a térség gyermekeinek, a család- és gyermekjóléti szolgálat tevékenységének, a gyermekek számára szervezett tevékenységek, szabadidős foglalkozások megvalósításához fog rendelkezésére állni. Ezáltal hosszú távon biztosított lesz a hátrányos helyzetű gyermekek és családok megsegítése.
Támogatás összege: 99 993 590,- Ft
- **Munkásszállás kialakítása** (2019.10.30- 2029.10.30.) Az önkormányzat egy meglévő épület felújításával, átalakításával kívánja kialakítani a munkásszállást. A beruházás keretében megtörténik a homlokzat, aljzat, földem, teljes hőszigetelése, nyílászárók cseréje, belül a válaszfalak részbeni kibontását követően kerülnek kialakításra az új válaszfalak és belső nyílászárók segítségével a szükséges szobák, kiszolgáló helyiségek, vizesblokkok, közösségi helyiségek. A projekt tartalmazza a teljes belső kialakítást, a szükséges gépészeti felújításokat és átalakításokat, beépített berendezéseket. Tartalmazza a külső közművek, parkolók, járdák kialakítását is. A projekt keretében beszerzésre kerülnek a működéshez szükséges bútorzatok, berendezések.
Támogatás összege: 113 019 240,- Ft
- **BM Óvoda** (2017.04.05-2018.12.31.) A beruházás megvalósulását a ferőhiány mellett más is indokolja. Intézményünkben lefolytatott hatósági ellenőrzés alkalmával megállapítást nyert, hogy a fejlesztéssel érintett tagóvodában nincs kialakítva több olyan funkcionális helyiség (pl: logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztő szoba, többcélú helyiség, mosó-vasaló-szárító helyiség, orvosi szoba, tornaszoba), amely a gyerekek megfelelő színvonalú ellátását biztosítaná. Pályázat keretében 1 csoportszobát, és a hatóság által előírt helyiségeket kívánjuk megvalósítani.
Támogatás összege: 50. 464. 030,- Ft

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Meg kell említeni azokat a dokumentumokat, koncepciókat, melyek konkrét terveket is meghatároznak saját területre vonatkoztatva. A már meglévő, illetve tervezett stratégiákkal összhangban kerül megalkotásra a HEP.

- Bűnmegelőzési koncepció (2012-2017)
- Közművelődési koncepció
- Sport koncepció
- Környezetvédelmi koncepció

- Nyírbátor Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája
- Nyírbátor Város és Nyírderzs Község Önkormányzatainak Társulási Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terve 2009.
- Nyírbátor és Térsége Többcélú Kistérségi Társulás feladat ellátásával
- Nyírbátor Város Önkormányzatának gazdasági programja 2014-2019
- Nyírbátor Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

- a Nyírbátor és térsége ivóvízminőség-javító Társulás (2/2017 (XI.20.) TT határozata és a 204/2017. (XI. 29.) öh alapján) 2018. március 31. hatállyal megszűnt
- Nyírbátor Város Önkormányzata az 52/2015.(V.27.) önkormányzati határozatával döntött a Nyírbátor és Vonzáskörzete Többcélú Kistérségi Társulás (továbbiakban: Társulás) Társulási Megállapodásának módosításáról, majd az 58/205.(VI.29.) önkormányzati határozatával a Társulásból történő kiválásról.

- **Dél- Nyírségi Víziközmű Beruházási Társulás**

Az önkéntes társulás a 2008 februárjában alakult Dél - Nyírségi Víziközmű Beruházási Társulás (4300 Nyírbátor, Szabadság tér 7., Asz: 15762661-2-15, törzskönyvi szám:762669) jogutódjaként jött létre, a hat (Nyírbátor, Nyírvasvári, Nyírgyulaj, Encsencs, Piricse, Nyírbéltek) település szennyvíz elvezetésének és tisztításának megoldását szolgáló közműberuházás lebonyolítására.

A társult önkormányzatok a társulás útján az MötV 13. § (1) bekezdésének 11. pontjában foglalt helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás, ivóvízellátás, szennyvízelvezetés,- kezelés és -ártalmatlanítás (csatornaszolgáltatás), valamint a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 4. § (1) bekezdés a.) pontjában szabályozott, a helyi víziközüemi tevékenység fejlesztésére vonatkozó - a vízgazdálkodás országos koncepciójával és a jóváhagyott nemzeti programokkal összehangolt tervek kialakítása és végrehajtása, továbbá 4. § (2) bekezdés b.) pontjában szabályozott szennyvízelvezetés önkormányzati közszolgáltatásra irányuló közfeladatát látja el.

- **Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szilárdhulladék-gazdálkodási Társulás**

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Települési Szilárdhulladék-gazdálkodási Társulás az alapítással egyidejűleg készült alapító okiratban felsorolt helyi önkormányzatok részvételével, a 2006. március 6.-án kelt alapító okirattal jött létre, az 1997. évi CXXV. tv. 16. §-a alapján. 2013 évben a jogszabályi változásoknak megfelelően újjá alakult önkéntes társulássá. Tagjai a megye önkormányzatai. A Társulás célja a Társulás működési területén átfogó, térségi, regionális hulladékgazdálkodási rendszer megvalósítása, mely magában foglalja a szilárd települési hulladék gyűjtését, válogatását, újrahasznosítását, a válogatási maradványanyagok korszerű, az EU szabályozásnak megfelelő lerakón való elhelyezését; az ehhez kapcsolódó technikai és technológiai rendszerek kialakítását, az eszközök beszerzését, a szükséges beruházások megvalósítását, az illegális hulladéklerakók felszámolását, a felhagyott hulladéklerakók rekultivációs munkáit.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisából, valamint a helyben rendelkezésünkre álló nyilvántartásokból, az intézmények által nyújtott adatszolgáltatásokból

gyűjtöttük össze. Felhasználásra kerültek az ágazati beszámolók adatai, megállapításai és az egyes ágazatokban dolgozó szakemberek tapasztalatai is.

Az önkormányzat számára a koherens esélytervhez szükséges információk rendelkezésre állnak. Vannak azonban olyan területek, amelyről az információszerzés még nehézkes. Az adatok gyűjtése elsősorban a mélyszegénységben és a szegregátumban élők életkörülményeiről, fogyatékos személyek foglalkoztatásáról, iskolai végzettségéről, a nők helyi gazdaságban elfoglalt szerepéről volt problémás. Több helyen van adathiány, mivel a megelőző évi hivatalos statisztikai adatok több helyen még nem állnak rendelkezésre. A különböző forrásokból szerzett, ugyanazon területet érintő adatok több esetben eltérést mutatnak.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység viszonylag új keletű fogalom, a XX. században jelent meg. Azt a jelenséget értjük alatta, amikor valaki hosszú időn keresztül a relatív szegénységi küszöb alatt él, és nem látszik annak lehetősége, hogy helyzetéből önerővel, külső [beavatkozás](#), segítség nélkül ki tudna törni. A mélyszegénység fogalmát a Társadalmi Megújulás Operatív Program (későbbiekben: TÁMOP) „Közösségi felzárkóztatás a mélyszegénységben élők integrációjáért” című pályázati felhívás bizonyos része írja le pontosan. Eszerint: „Azokat a közösségeket, amelyek mélyszegénységbe süllyedtek a nagyon alacsony iskolázottság és foglalkoztatási ráta, erős települési, lakóövezeti térségi koncentráció és szegregáció, az ezekből következő súlyos szociális deficit és a hátrányos társadalmi helyzet újratermelődésének nagyon nagy valószínűsége jellemzi.”

A mélyszegénység megítélése, mint „kategória” behatárolása országtól függően más és más. Így Európában szegénynek számítanak a medián jövedelmek 60%-ánál kevesebből élők. Ez forintosítva Magyarországon 46 000 forint havi jövedelmet jelent.

Másik használt fogalom a létminimum, amely egy szerény, de elfogadható életminőséget tesz lehetővé. Ez jelenleg Magyarországon a 67 000 forintos havi jövedelem. Az ennél kevesebb jövedelemmel rendelkezőket nevezhetjük szegénynek. Ez a réteg a népesség 30-35%-át teszi ki, köztük 850 000 gyermek. Ekkora tömeget a szociálpolitika képtelen eltartani, így a mélyszegénység határát a minimál nyugdíj 28 000 forintos havi értéke alatti jövedelműeknél húzzák meg.

A mélyszegénység többdimenziós jelenség, amely megmutatkozik többek között a nagyon alacsony képzettségben és foglalkoztatottságban, az ebből következő súlyos megélhetési zavarokban, kihat a lakhatási, táplálkozási körülményekre, az érintettek egészségi állapotára, stigmatizál és kirekesztéshez vezet. Ezekben a térségekben a születéskor várható élettartam is lényegesen alacsonyabb.

Hazánkban a mélyszegénység fogalmát gyakran azonosítják a cigánysággal, holott a mélyszegénység nem egyértelműen bőrszín függő. Bár kijelenthető, hogy a mélyszegénységben élők nagy része cigány származású. „A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt.” (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

Az Eurostat adatai szerint : 2017-ben a magyarok 14,5 százaléka élt anyagi nélkülözésben . Súlyos anyagi deprivációban (valamitől való megfosztottságban) az szenved, aki a lentiek közül legalább négy dolgot nem engedhet meg magának:

- számlák kifizetése időben
- otthona melegen tartása
- váratlanul felmerülő kiadások fedezése
- hús, hal vagy vegetáriánus megfelelőjük rendszeres fogyasztása
- évente egy egyhetes nyaralás, nem az otthonában
- tévé
- mosógép
- kocs
- telefon

A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságai miatt –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. De vizsgálni lehetne a szenvedélybetegségek, az alkoholizmus, a drog megjelenésének szerepét is.

A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él). Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza. A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Magyarországon a mélyszegénységben élők területi elrendeződése nagyjából egybeesik a leghátrányosabb helyzetű kistérségek (továbbiakban LHH kistérség) területével.

LHH kistérségek Magyarországon napjainkban (forrás: <http://www.nfu.hu>)

Ezen térségek leginkább az ország északkeleti részében található; Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a Sajó és a Bodrogköz közötti területen, valamint Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében.

Másik fontos térség a Dél-Dunántúl bizonyos részei, úgy, mint az Ormánság, vagy Tolna megyében a Tamási kistérség.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A népesség **etnikai összetételét tekintve** – a 2001. évi népszámlálás adatai alapján – **jelentős a cigány kisebbség aránya**. A városban 1794 fő vallotta magát a cigány kisebbséghez tartozónak, ami a lakónépesség 13,4%-a. Az önkormányzat a Helyi Roma Nemzetiségi Önkormányzattal együttműködve nagy figyelmet fordít a hátrányos helyzetű lakosok integrációjára, társadalmi beilleszkedésének elősegítésére, lakókörnyezetük rendbetételére, képzésükre, foglalkoztatásukra, felzárkóztatásukra. Európai Uniós támogatással megvalósult az érintett északi városrész rehabilitációja (utak burkolása, terek, zöldfelületek létrehozása, közösségi ház építése). Emellett TIOP és TÁMOP programok (felzárkóztatás, képzés, munkaerő piaci integráció, hagyományörzés, identitás megőrzés) kerültek megvalósításra, vagy vannak folyamatban.

A rendszerváltás óta végbement változások jelentős hatással voltak a lakosság széles rétegeinek életkörülményeire. Új, illetve addig rejtett szociális problémák (például hajléktalanság, munkanélküliség, létbizonytalanság, szenvedélybetegségek) jelentek meg egyre gyakrabban, miközben tért nyert a társadalmi individualizálódás és megnőtt az egyszemélyes háztartások aránya. A jövedelmek erőteljes differenciálódása és a családi kapcsolatok hiánya, illetve lazulása folytán egyre többen szorultak valamilyen pénzbeli vagy természetbeni támogatásra, szervezett keretek között folyó szociális gondoskodásra. A leghátrányosabb helyzetbe az idősek, a hosszabb ideje munkanélküliek, az alacsony jövedelmű gyermekes családok, az egészségkárosodott, csökkent munkaképességű személyek kerültek. Az elmúlt húsz évben folyamatosan bővült a szociális támogatásra szorulóknak száma. A kedvezőtlen gazdasági viszonyok között végbemenő demográfiai folyamatok, a népesség korösszetételének megváltozása, a lakosság öregedése és az alacsony termékenység mellett megnyilvánuló alacsony foglalkoztatás, magas inaktivitás miatt a csökkenő erőforrásokból kell a mindinkább növekvő igényeket kielégíteni. Ha a jelenlegi tendenciák megmaradnak, az eltartottak száma 2030-tól meghaladhatja a munkavállaló korosztály létszámát. Magyarországon a lakosság szociális biztonságának legfőbb elemei a foglalkoztatást segítő, illetve a munkanélküli-ellátások, a társadalombiztosítás, a családtámogatások és a szociális, valamint gyermekvédelmi támogatások és szolgáltatások rendszere. A rendszerváltást követően jelentősen felduzzadt a különféle jóléti juttatásokból élők köre, ami nagy kihívás elé állítja a szociális ellátórendszerek hosszú távú fenntarthatóságát. A munkaképes korú lakosság közel harmada vesz igénybe valamilyen – munkanélküli-, anyasági vagy rokkantsági, illetve korai nyugdíjellátást. A rászorultság alapján igénybe vehető segélyek a települési önkormányzatokon keresztül jutnak el az alacsony jövedelemmel rendelkezőkhöz, szegényekhez. (*Forrás: KSH*)

A szegénység számos társadalmi tényezőtől függ. A szegénységi mutatót az Európai Unió egységes rendszere alapján számolják ki, amely három részindikátort foglalt magában:

- a relatív jövedelmi szegénységi arányt,
- a súlyos anyagi deprivációban érintettek arányát és a
- nagyon alacsony munkaintenzitású háztartásban élők eloszlását.

A relatív jövedelmi szegénység azokat az embereket érinti, akiknek a jövedelme nem éri el a meghatározott szegénységi küszöböt, ami jelenleg a mediánjövedelem 60%-a. A mutató attól relatív, hogy azt mutatja meg, hogy az egyén a társadalom többi tagjához képest mekkora jövedelemmel bír. A súlyos anyagi depriváció abban az esetben érvényes egy emberre, vagy háztartásra, ha annak nélkülöznie kell bizonyos alapvetőnek elfogadott javakat és szolgáltatásokat.

Ilyen például az, ha egy háztartás nem engedheti meg magának az évi egyhetes üdülést, nem rendelkezik gépkocsival, vagy nem tudja megfelelően fűteni a lakását. Ha a kilenc meghatározott feltételből négy teljesül, akkor az érintett személy súlyosan depriválnak számít.

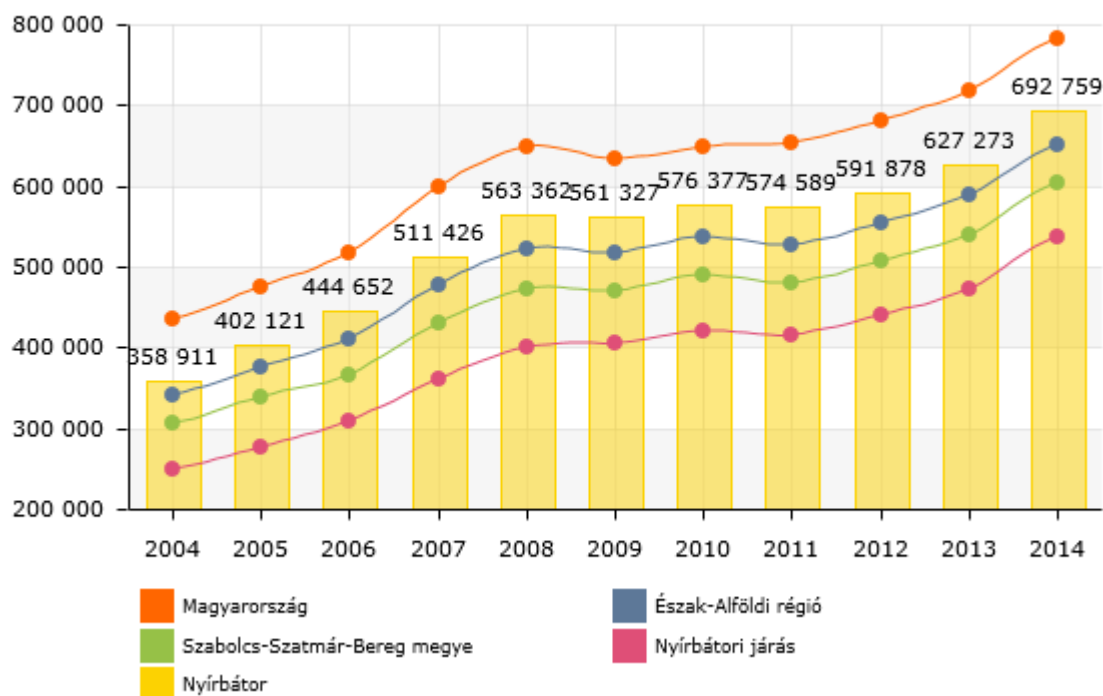
A nagyon alacsony munkaintenzitás pedig más néven munkaszegénység. Ez a mutató abból indul ki, hogy a háztartások legfőbb bevételi forrása a munkából származó jövedelem, ezért annak a hiánya és a háztartás tagjainak a munkaerőpiacon elfoglalt pozíciója befolyásolja a jóllétüket. Abban az esetben állapítható meg a munkaszegénység, ha a háztartás munkaképes korú tagjai a lehetséges munkaidejüknek kevesebb, mint 20%-át töltik tényleges munkavégzéssel.

A szegénységgel, a deprivációval, a társadalmi kirekesztettséggel leginkább veszélyeztetettek a 18-24 év közöttiek, a Kelet-Magyarországon élők és a roma népesség.

9.ábra- Egy lakosra jutó összes nettó jövedelem (Ft)

SZJA alapot képező nettó jövedelem egy állandó lakosra vetített összege.

(c) 2019 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak

bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

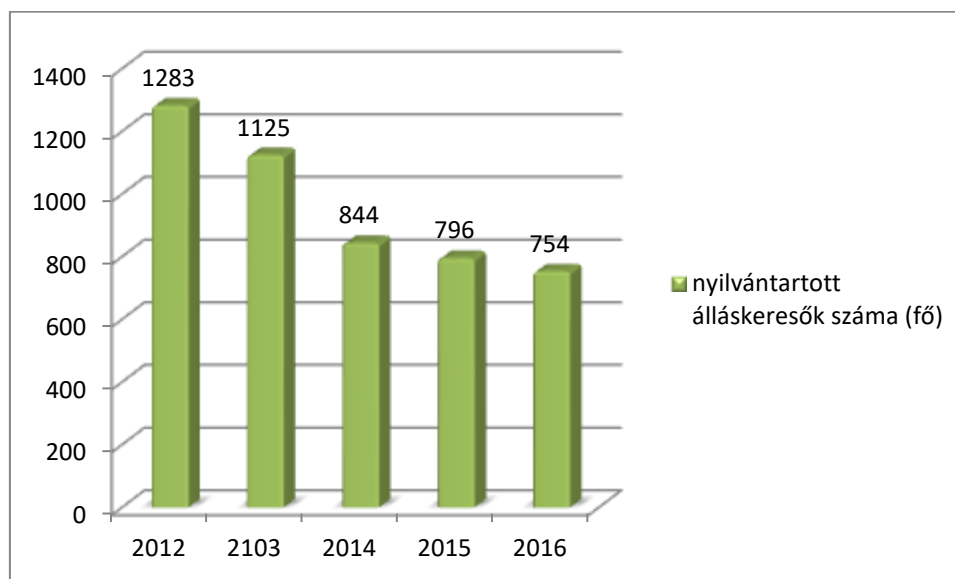
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

Az esélyegyenlőség kulcselemei a foglalkoztatottság és a munkavégzés, mert ezek jelentősen hozzájárulnak a lakosság gazdasági, társadalmi és kulturális életben való teljes jogú részvételéhez. A mélyszegénység kialakulásának és konzerválódásának egyik fő oka a munkajövedelem hiánya. Az átlagnál is kedvezőtlenebb a romák, de főleg a roma nők munkaerő-piaci helyzete, aminek fő oka a cigányság tradicionálisabb családszerkezetében és a gyerekek magas számában keresendő. Az alábbi táblázatok jól szemléltetik a városunkra jellemző foglalkoztatottságot, bemutatva az elmúlt évek változásait nemek és korosztályok szerinti bontásban.

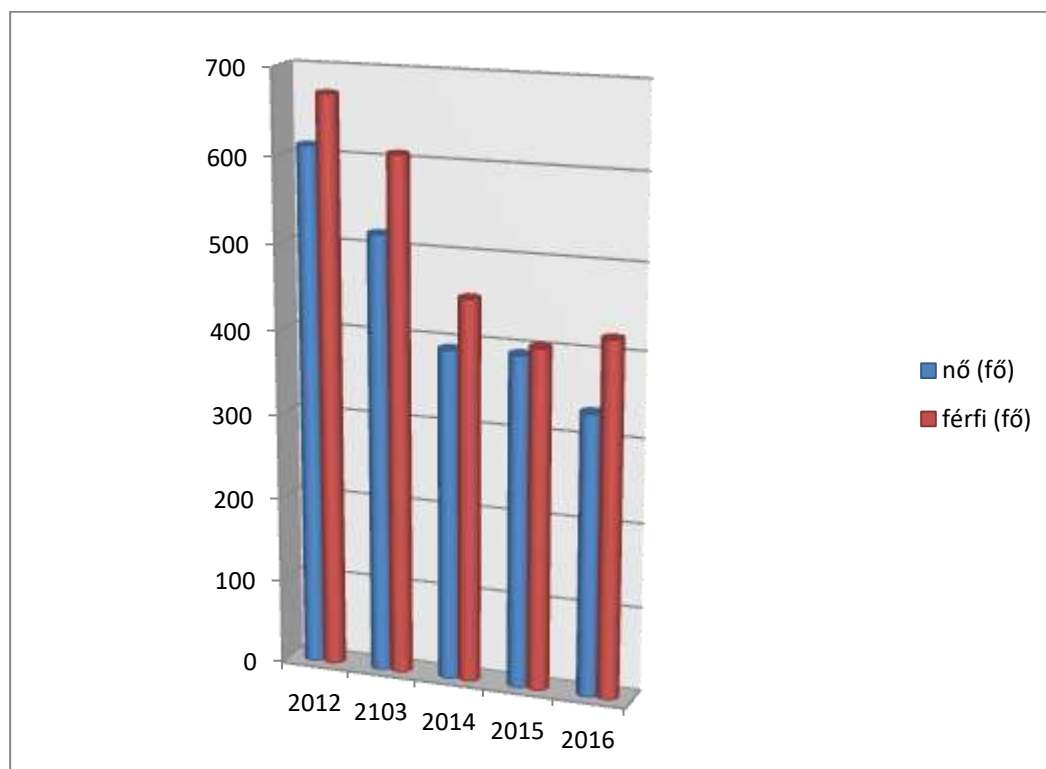
3.1.1.számú táblázat- Nyilvántartott álláskeresők száma ,aránya

nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
év	nő (fő)	férfi (fő)	összesen (fő)	nő (%)	férfi (%)
2012	612	671	1283	48%	52%
2103	517	608	1125	46%	54%
2014	392	452	844	46%	54%
2015	393	403	796	49%	51%
2016	334	420	754	44%	56%

Forrás: (TeIR)KSH-STAR

A fenti adatokból jól látható, hogy a 2012-2016 közötti időszakban folyamatosan csökken a nyilvántartott álláskeresők száma Nyírbátorban. A bekövetkezett csökkenés egyrészt a közfoglalkoztatási programnak, nagyobb részben az Ipari Parkba betelepülő nemzetközi és hazai cégek munkahelyteremtésének, illetve a Déli iparterületen működő üzemek által teremtett munkahelyeknek az eredménye.

3.1.2 számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoport szerint

		2012	2013	2014	2015	2016
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	1283	1125	844	796	754
0-20 éves	fő	60	55	48	58	43
	%	4,6%	4,8%	5,6%	7,2%	5,7%
21- 25 éves	fő	210	180	139	134	117
	%	16,4%	16%	16,4%	16,8%	16%
26-30 éves	fő	187	155	123	107	90
	%	14,6%	13,7%	14,5%	13,4%	12%
31- 35 éves	fő	173	148	106	96	82
	%	13,5%	13,1%	12,5%	12%	11%
36-40 éves	fő	183	166	111	109	100
	%	14,3%	14,7%	13,1%	13,6%	13,2%
41-45 éves	fő	153	137	104	96	88
	%	11,9%	12,1%	12,3%	12%	11,6%
46- 50 éves	fő	126	119	95	82	84
	%	9,8%	10,5%	11,2%	10,3%	11,1%
51- 55 éves	fő	120	105	70	51	73
	%	9,4%	9,3%	8,2%	6,4 %	9,7%
56- 60 éves	fő	70	57	44	50	52
	%	5,5%	5%	5,2%	6,4%	6,8%
61 év felett	fő	1	3	4	13	15

	%	0,1%	0,2%	0,4%	1,6%	1,9%
--	---	------	------	------	------	------

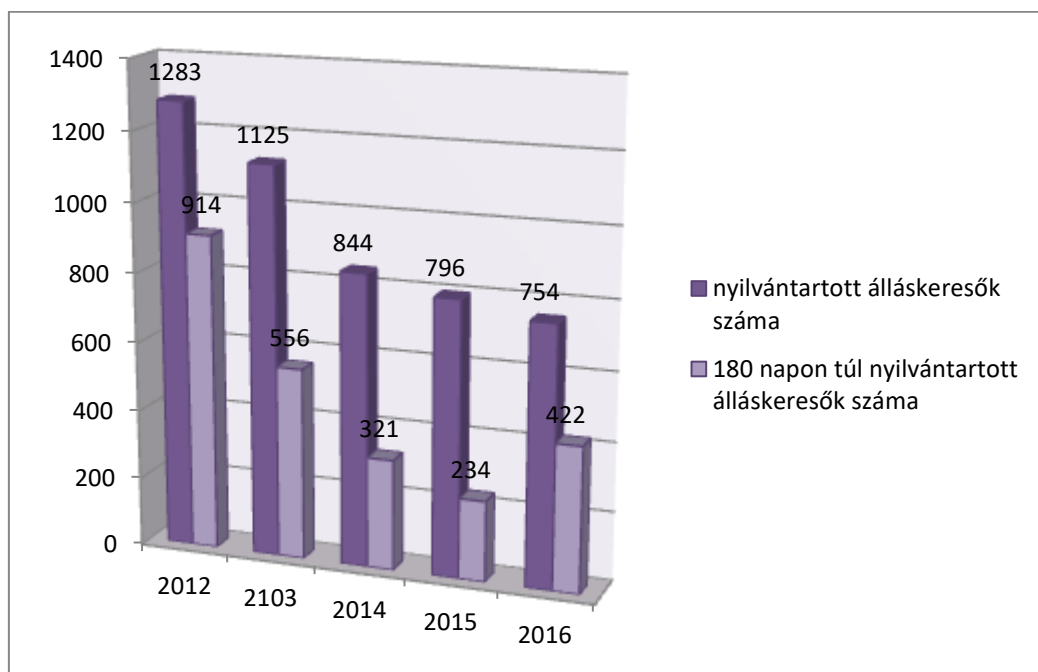
Forrás: (TeIR) KSH-TSTAR

A táblázat jól mutatja, hogy a 2012-2016 közötti időszakban a nyilvántartott álláskeresők száma csökken, és a nyilvántartott álláskeresők között az 56-60 év közötti és a 61 év feletti álláskeresők száma és aránya a legmagasabb. Erre magyarázat lehet az, hogy minél idősebb korban veszíti el valaki az állását, annál nehezebben tud új munkahelyet találni.

3.1.3 számú táblázat- A nyilvántartott álláskeresők és a 180 napon túl nyilvántartott álláskeresők száma és aránya

év	nyilvántartott álláskeresők száma			180 napon túl nyilvántartott álláskeresők száma					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen (fő)	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen
2012	612	671	1283	465	449	914	51%	49%	71,2%
2103	517	608	1125	265	291	556	48%	52%	49,4%
2014	392	452	844	154	167	321	48%	52%	38%
2015	393	403	796	116	118	234	50%	50%	29,3%
2016	334	420	754	181	241	422	43%	57%	55%

Forrás: (TeIR) KSH-TSTAR

A fenti táblázat, illetve grafikon adataiból kitűnik, hogy míg a nyilvántartott álláskeresők száma az adott időszakban, 2012-2016, folyamatos csökkenést mutat, addig ezzel párhuzamosan/arányosan nem csökken folyamatosan a 180 napon túl nyilvántartott álláskeresők száma. A nőknél látható kisebb csökkenés 2012-2013 között, majd 1 év stagnálás, azután ismét növekedés, majd csökkenés. Ezzel szemben a 180 napon túl nyilvántartott álláskeresők között a férfiak száma és aránya folyamatos emelkedést mutat. Mivel Nyírbátorban elegendő munkahely található, a folyamatos növekedés több okra vezethető vissza. Egyik ok a megfelelő iskolai

végzettség/alkalmasság hiánya, másik, hogy nem találnak végzettségüknek megfelelő munkát, nem megfelelő számukra a bérezés, vagy nem is akarnak dolgozni.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Az iskolai végzettség, szakképzettség fontos szempontja a foglalkoztatásnak, mely a szegénység vizsgálatánál, a jövedelmi és a vagyoni helyzet elemzésénél is kiemelésre kerül. Az alacsony iskolai végzettség, iskolázatlanság a mélyszegénységben élők és a roma lakosság körében igen jellemző, elsősorban a családi minta átörökítése, a támogatottság hiánya miatt. Az adatok alapján az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező nők aránya közel 10 %-kal magasabb a férfiakéhoz képest. Jól tükröződik, hogy a célcsoport női tagjai ebben az életkorban valószínűleg gyermekvállalás miatt kikerülnek az iskolából, s később sem szerzik meg az alapvégzettséget.

3.1.4. számú táblázat-a nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	a nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		általános iskola 8 osztályánál kevesebb végzettség		általános iskola 8 osztálya végzettség		általános iskola 8 osztályánál magasabb végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2012	1283	148	11,5%	587	45,8%	548	42,7%
2013	1125	135	12%	561	49,8%	421	37,4%
2014	844	102	12%	406	48,1%	336	39,8%
2015	796	120	15%	398	50%	278	34,9%
2016	754	113	14,9%	398	52,7%	243	32,2%

Forrás: (TeIR) KSH-TSTAR

Munkaerő-piaci szempontból a rendszerváltás piacgazdasági átalakulásának legnagyobb vesztese a roma népesség, a munkahelyek, az ingázási- és a munkásszállás lehetőségek beszűkülése miatt. Nehezíti helyzetüket, hogy az aktív keresők között alapkövetelmény a befejezett általános iskolai végzettség megléte, mely a célcsoport tagjainál jelentős számban hiányzik.

c)közfoglalkoztatás

Az önkormányzat jól átgondolt közfoglalkoztatási programot valósít meg évek óta. A közmunkaprogramok szervezését, lebonyolítását a Polgármesteri Hivatal Önkormányzati Irodájának Városfejlesztési és városüzemeltetési csoportja végzi. Az ebből eredő teendők az Iroda más csoportjai számára is jelentős feladatot jelentenek.

A 2016. évi közfoglalkoztatási programok keretében vállalt és megvalósított tevékenységek
(a programok egy része 2017. évre is áthúzódott):

program elnevezése	időszak	létszám (fő)
--------------------	---------	--------------

Hosszú	2015.11.09.-2016.06.30.	40
Helyi sajátosság	2016.03.03.-2017.02.28.	40
Belterületi út	2016.03.07.-2017.02.28.	53
Mezőgazdaság	2016.03.07.-2017.02.28.	87
Mezőgazdasági földút	2016.03.07.-2017.02.28.	33
Belvíz	2016.03.07.-2017.02.28.	48
Illegális hulladéklerakók felszámolása	2016.03.01.-2017.02.28.	27
Hosszú	2016.04.01.-2016.09.30.	42
Hosszú	2016.05.01.-2016.11.30.	5
Hosszú	2016.11.01.-2017.02.28.	10
Hosszú (tanfolyam)	2016.07.01.-2017.02.28.	40
Diákmunka (nem közfoglalkoztatás)	2016.08.01.-2016.08.31.	18
összesen:		443

Forrás:Nyírbátor Város Önkormányzata

1. Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatási program

A program keretében 3600 m² térburkolat, 300 fm betonfolyóka, 1000 db szegélykő és 1500 m² mederlap került előállításra.

A városban található 4 db játszótéren (Homokkert, Fáy, KRESZ park, Krúdy) illetve a Zrínyi-Bartók tömbbelsőben egy-egy fedett pihenő filagóriát alakítottak ki. Ezek alkalmasak a gyerekeikre felügyelő szülők, kulturált pihenésére, ezzel növekszik a városban élők komfortérzete. A filagóriák saját kivitelezésben készültek. Felújítottak a közfoglalkoztatottakkal és az említett asztalosipari gépekkel a város belterületén kb. 100 db pihenőpadot (Papok rétje, Református templom környéke), illetve felújításra került a Papok rétjén lévő úszó színpad. Ezen kívül készítettek saját kivitelezésben virágládákat, melyet a város több pontján kerültek elhelyezésre (Szabadság tér, Báthori ABC átjáró).

Az asztalosipari tevékenység keretében előállítottak 1000 db fa raklapot, melyet a saját telepükön elsősorban a betontermékek tárolására, szállítására használnak. A raklapokat az önkormányzati tulajdonú erdőkből kitermelt nyárfából állították elő.

2. Belterületi közutak karbantartása

Nyírbátor belterületén a korábbi években elvégzett földút-javítások, burkolások ellenére még mindig jelentős mennyiségű földút található, melyek a nagy jármű forgalom miatt állandó karbantartást igényelnek. A programban 4 km belterületi földút karbantartását végezték el, (hrs.: 1411, 1340, 1240, 1160, 1084, 4517, 1374/2, 1374/1, 1289, 1115, 1051, 4420, 4470, 4565, 4613,), melyből 450 m zúzalékkal lett feltöltve (Béke utca). A burkolt utak karbantartását, kátyúzását, padkák rendbetételét folyamatosan végezték. A 471-es főút felújításával párhuzamosan az úttestben lévő csapadékvíz-aknák fedlapjait kicserélték. Elvégezték a Munkácsy sétányon lévő út mart aszfalttal való feltöltését. A program keretében megoldották a kihelyezett jelzőtáblák karbantartását, láthatóvá tételét.

3. Mezőgazdaság

A megtermelt növényeket az önkormányzati konyha nyersanyag szükségletének részbeni biztosításához használták fel. 2016-ban 7000 fm - en termeltek kordonos uborkát, amely termékértékesítési szerződéssel került értékesítésre., A paradicsom és paprika termesztését 1600 m²-en ,fóliasátrakban végezték. Vegyes zöldség termesztést (káposzta, karalábé, bab, hagyma, stb.) 0.9 ha-on folytattak, 1,8 ha csíkos napraforgót és 0,5 ha burgonyát termeltek. A program keretében

a saját felhasználáson túl 14 millió forint árbevétel keletkezett. E program keretében alakították ki a József Attila u. 25. szám alatt (régi gázcsere-telep) egy zöldségtároló-előkészítő helyiséget.

4. Mezőgazdasági földutak karbantartása

A városban található külterületi földutak nagy része az elmúlt években elkezdett karbantartások ellenére is a mezőgazdasági munkagépek számára nem, vagy csak nehezen járható. Folyamatosan végezték az utak további karbantartását, szélesítését, a benőtt fasorok kivágását, utak vízfolyási problémáinak megoldását. Ebben a programban valósították meg az éves parlagfű mentesítést is.

5. Belvíz elvezető rendszerek kezelése

A program keretében elkezdtek a Pócsi (hrs.:807/3, 807/1) és a Sóhordó (hrs.:404) úton lévő nyílt szikkasztó jellegű burkolatlan árkok leburkolását és az egyes árkok közötti átereszek folyásfenekének beállítását, támfalainak kiépítését, mely 2017 évre is áthúzódott

Folyamatosan végzik a városban lévő csapadékvíz elvezető rendszerek takarítását, (tisztító aknák kézi takarítása, zárt csatornarendszerek gépi mosatása, nyílt árkok kaszálása) közel 6 km hosszan, valamint a záportározók megfelelő működéséhez szükséges feladatokat. Az őszi téli időszakban teljes nádváágást végeztek. A télen is szükséges a főbb vízelvezető árkokat takarították, a befagyott víznyelő aknák környékét szabaddá tették, az esetleges úton lévő jégbordákat eltávolították, annak érdekében, hogy a víz lefolyhasson az úttestekről. Mindezen feladatok elvégzésével jelentős mértékben növelhető a város belvízvédelme.

6. Illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása

A város nem rendelkezik legálisan működő hulladéklerakó hellyel,és a lakosság sok esetben az építési és egyéb hulladékot illegális módon,a külterületeken helyezi el. A program keretében több, mit 5 millió Ft-ot fordítottak a begyűjtött hulladék elszállítására és megsemmisítésére. Beszereztek egy 32 m³ térfogatú vaskonténert mellyel gazdaságosabban megoldható a szállítás.

I. A 2017. évi programok keretében vállalt tevékenységek:

program elnevezése	időszak	létszám (fő)
mezőgazdasági földutak karbantartása	2017.03.08. – 2018.02.28.	30
illegális hulladéklerakó telepek felszámolása	2017.03.03. – 2018.02.28.	30
helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás	2017.03.03. – 2018.02.28.	52
belvízelvezetés	2017.03.03. – 2018.02.28.	41
belterületi utak karbantartása	2017.03.03. – 2018.02.28.	30
mezőgazdaság	2017.03.03. – 2018.02.28.	86
hosszú	2017.03.08. – 2017.10.31.	10
hosszú (tanfolyam)	2017.03.01. – 2017.04.15	16
összesen:		295

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

1. Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatási program

A program keretében nagyobb hangsúlyt kap a járdaépítés, ahol 3000 méter (kb. 4500 m²) járdához szükséges burkolóanyag előállítás a cél. Új elem a zöldfelületek kezelése, virágosítás, fák és egyéb dísznövények pótlása. A program keretében 50 db közterületi hulladékgyűjtő edényt készítettek el és helyeztek ki .A várostörténeti sétány fa berendezéseit (padok, színpadok, pergola, kerítésbetétek) cserélték.

2. Belterületi közutak karbantartása

A belterületi utak karbantartása program keretében a szokásos útkezelési-, és karbantartási feladatokon túl, a helyi sajátosság program keretében előállított járdaburkolatokat is leraktak, mely 4500 m² járdafelületet tesz ki (Madách, Egyház, Jókai, Hunyadi, Kisbogáti, Zrínyi, Vár, Szentvér, Zsák, Dezső, Damjanich utcákon).

3. Belvíz elvezető rendszerek kezelése

A belvízelvezetés nevű programban a földmedrű árok burkolását folytatták. Az árkokat a helyi sajátosság program keretében készített mederlapokkal leburkolták, valamint a nem megfelelő áterezeket átépítették. Ezen túl elvégezték a szokásos kézi és gépi tisztítási munkákat, nádvárgást.

4. Mezőgazdaság

A mezőgazdasági program keretében a a kordonos uborkát (3500 m), valamint 2,3 ha csíkos napraforgót, a fóliasátrakban paprikát, paradicsomot, szabadföldön karalábét, káposztát, burgonyát, főzőtököt termesztettek.

5. Mezőgazdasági földutak karbantartása

A mezőgazdasági földutak karbantartása, a benőtt fasorok kivágása, utak vízfolyási problémáinak megoldása visszatérő feladat volt.

6. Illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása

Az illegális hulladéklerakó telepek felszámolása során a város kül-, és belterületén tervezzük az illegálisan lerakott hulladékot összegyűjteni. 2016-ban a program keretében beszereztünk egy 32 m³-es vaskonténert, az idén szeretnénk még egyet beszerezni, így meg tudnánk valósítani a szelektív gyűjtést. A szelektíven gyűjtött hulladék beszállításáért nem kell megsemmisítési díjat fizetni, ezzel tudnánk a költségeket csökkenteni.

A fent bemutatott közmunka-programokban vállalt kötelezettségeken túl, közfoglalkoztatott munkavállalók segítik valamennyi önkormányzati intézmény és gazdasági társaság feladatellátását. Segítséget nyújtanak a szakrendelő és a háziorvosi rendelők, valamint a járási hivatal egyes épületeinek üzemeltetéséhez, különböző civil szervezetek és egyházak feladatellátásához. Összességében elmondható, hogy a Nyírbátorban nincs olyan közfeladatot ellátó szerv, amelynek munkáját ne segítenék a közfoglalkoztatás keretében!

II. A 2017. évi közfoglalkoztatási programok keretében vállalt és megvalósított tevékenységek (egy része 2018. évre is áthúzódott):

program elnevezése	időszak	létszám (fő)
mezőgazdasági földutak karbantartása	2017.03.08. – 2018.02.28.	30
illegális hulladéklerakó telepek felszámolása	2017.03.03. – 2018.02.28.	30
helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás	2017.03.03. – 2018.02.28.	52
belvízelvezetés	2017.03.03. – 2018.02.28.	41
belterületi utak karbantartása	2017.03.03. – 2018.02.28.	30
mezőgazdaság	2017.03.03. – 2018.02.28.	86
hosszú	2017.03.08. – 2017.10.31.	10

hosszú (tanfolyam)	2017.03.01. – 2017.04.15	16
összesen:		295

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

1. Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatási program

A program keretében 4400 m² térburkolat, 300 fm betonfolyóka, 6000 db szegélykő és 1500 m² mederlap került előállításra.

Felújításra került közfoglalkoztatottakkal a város belterületén kb. 50 db pihenőpad (Papok rétje, Református templom környéke). Saját kivitelezésben készítettek virágládákat (Szabadság tér, Báthori ABC átjáró). Új elemként a programba beemeltük a zöldfelületek kezelését, virágosítását, fák és egyéb dísznövények pótlását. 50 darab hulladékgyűjtő edényt gyártottunk, s helyeztük el azokat közterületen. A várostörténeti sétány fa berendezéseinek (padok, színpadelemek, kerítésbetétek) cseréjét folyamatosan végezték.

Az asztalosipari tevékenység keretében előállítottak 600 db fa raklapot, melyet a telepükön elsősorban a betontermékek tárolására, szállítására használnak. A raklapokat az önkormányzati tulajdonú erdőkből kitermelt nyárfából állítottuk elő.

2. Belterületi közutak karbantartása

Nyírbátor belterületén a korábbi években elvégzett földút-javítások, burkolások ellenére még mindig jelentős mennyiségű földút található, melyek a nagy jármű forgalom miatt állandó karbantartást igényelnek. A programban közel 4 km belterületi földút karbantartását végezték el, a Ságvári, Csokonai, Bethlen, Deák, Pipacs, Tulipán, Gyöngyvirág utcákban (hrs.:4372,1191,1115,1374/1,1374/2,4613,4470,4565), több alkalommal gépi és kézi egyengetéssel. A burkolt utak karbantartása, kátyúzása, padkák rendbetétele folyamatos. Közel 3000 m nehezen járható, balesetveszélyes járda felújítását végezték el. Az utak széleit parlagfű mentesítették.

3. Mezőgazdaság

Folytatódott a növénytermesztés, a megtermelt növényekkel részben az önkormányzati konyha nyersanyag szükségletét tudták biztosítani. 3500 fm - en termeltek kordonos uborkát. A paradicsom és paprika termesztése 1600 m²-en fólia sátrakban történt. Vegyes zöldség termesztését (káposzta, karalábé, bab, hagyma, stb.) 0,9 ha - on folytatták. 2,3 ha csíkos napraforgót és 0,5 ha burgonyát termesztettek. A program keretében a saját felhasználáson túl 7.5 millió forint árbevétel keletkezett.

4. Mezőgazdasági földutak karbantartása

Folyamatosan végezték a korábbi közmunka programok keretében beszerzett eszközök (vonólap, árokásó) segítségével az földutak utak egyengetését, további karbantartását, szélesítését, benőtt fasorok kivágását, utak vízfolyási problémáinak megoldását, közel 35 km hosszan. Ebben a programban valósult meg az éves parlagfű mentesítés is, négyszeri kaszálással ez közel 280 000 m² területen. A téli hónapokban került sor a fasorok ritkítására, gyéritésére.

5. Belvíz elvezető rendszerek kezelése

Elkezdődött a Sóhordó úton (Zrínyi – Szende között), valamint a Szende P. úton (Sóhordó – Kisszoros út között) lévő földmedrű árkok burkolása és az egyes árkok közötti átereszek folyásfenekének beállítása, kiépítése. A város területén folyamatosan takarították a csapadékvíz elvezető rendszereket, (tisztító aknák kézi takarítása, zárt csatornarendszerek gépi mosatása, nyílt árkok kaszálása) kb. 6 km hosszan. Az őszi téli időszakban teljes nádvagás történt, közel 600 m² területen.

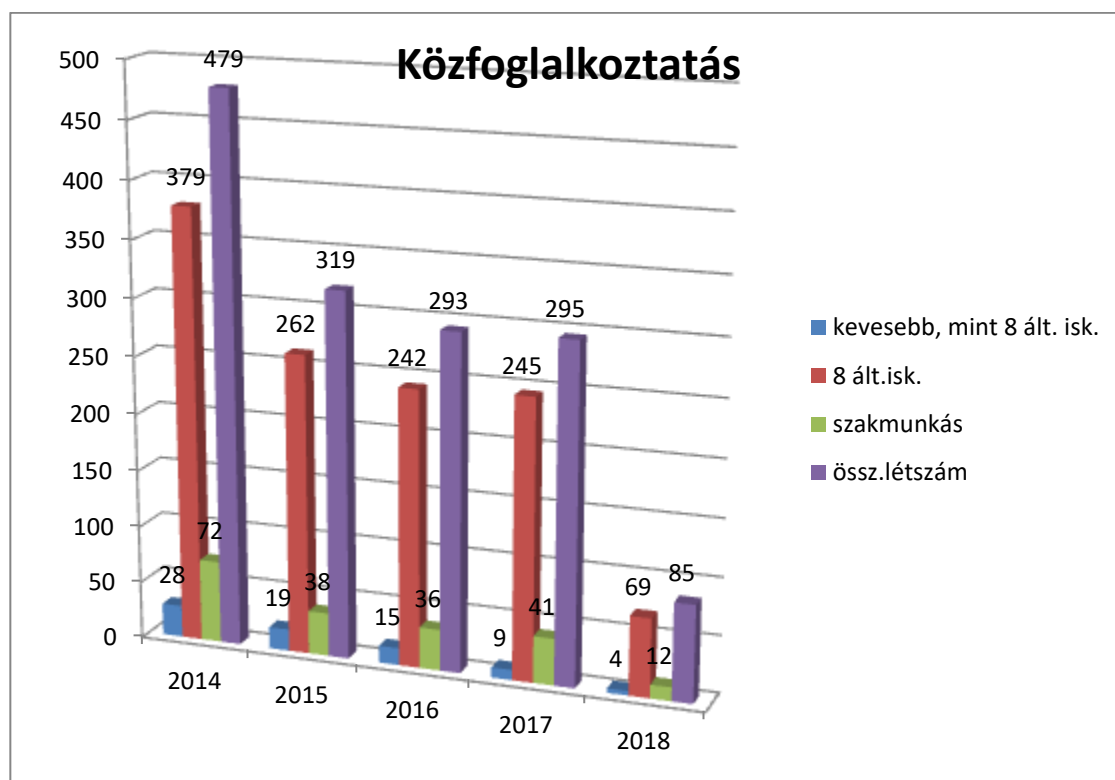
6. Illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása

A program keretében több, mint 5 millió Ft-ot fordítottak a begyűjtött hulladék elszállítására és megsemmisítésére.

III. A 2018. évi programok keretében vállalt tevékenységek:

program elnevezése	időszak	létszám (fő)
Helyi sajátosságra épülő	2018.03.05.-2019.02.28.	16
Belterületi közutak karbantartása	2018.03.05.-2019.02.28	22
Belvízelvezetés	2018.03.05.-2019.02.28	17
Mezőgazdasági földút	2018.03.05.-2019.02.28.	15
Illegális hulladéklerakók felszámolása	2018.03.05.-2019.02.28	15
Hosszú	2018.03.19.-2018.06.30.	14
összesen:		99

Forrás :Nyírbátor Város Önkormányzata

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

A fenti grafikon jól szemlélteti, hogy 2014-2018 között eltelt években nagymértékben, 479 főről 85 főre csökkent Nyírbátorban a közfoglalkoztatottak száma. Az ábra mutatja, a közfoglalkoztatásban részt vevők között azoknak a száma a legmagasabb, akiknek az iskolai végzettsége 8 általános. Őket

legnagyobb számban a szakmunkás végzettségűek követik, és legkevesebben azok vannak, akiknek végzettsége kevesebb, mint 8 általános.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Nyírbátor biztos gazdasági alapokon álló, folyamatosan fejlődő kisváros, melynek az egyik gazdasági centruma az Ipari Park, a másik pedig a Déli Iparterület. Ebből adódóan ez két a városrész adja az ipari termelés döntő részét, valamint a foglalkoztatási potenciáljuk is kiemelkedő. A város nem munkanélküliséggel küzd, bár az is jelen van, hanem a képzett munkaerő hiányával. A nyírbátori nemzetközi cégekhez kb. 150 településről szállítják a dolgozókat nap, mint nap. Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testületének 83/2016. (XI.30.) önkormányzati határozatával elfogadta az „*Esély a jövőért*” Programot. Az önkormányzati program segítséget nyújt a munkanélküli, vagy közmunkából élő nyírbátori lakosoknak, hogy esélyessé váljanak az elsődleges munkaerőpiacon való elhelyezkedésre. Meghatározza a Programban résztvevők kötelezettségeit, lehetőségeit, a programba történő belépés, kilépés, kizárás részletes szabályait. A Szabályzat mellékletét képezi a foglalkoztatókkal és a programban résztvevőkkel kötendő együttműködési megállapodás. A program elsődleges ösztönző támogatásokat tartalmaz arra nézve, hogy minél több személy képes legyen kilépni az elsődleges munkaerő piacra. Az ösztönző elemek - munkafelvételi szociális támogatás, intézményi gyermekétkeztetési támogatás, munkakezdési szociális támogatás, képzési szociális támogatás, egyszerűsített foglalkoztatásban dolgozók szociális támogatása - mellett a programban résztvevőktől elvárt kötelezettséget is tartalmaz (lakókörnyezet rendbetétele, óvodáztatási, iskoláztatási kötelezettség). A Program 2017. január 1. napjától indult 208 fővel. 2018. év végén 354-en regisztráltak a Programba és 82 fő dolgozott. A 82 fő dolgozó összesen 1.542 750, - Ft összegű támogatásban részesült, a Programnak köszönhetően.

Mezőgazdaság

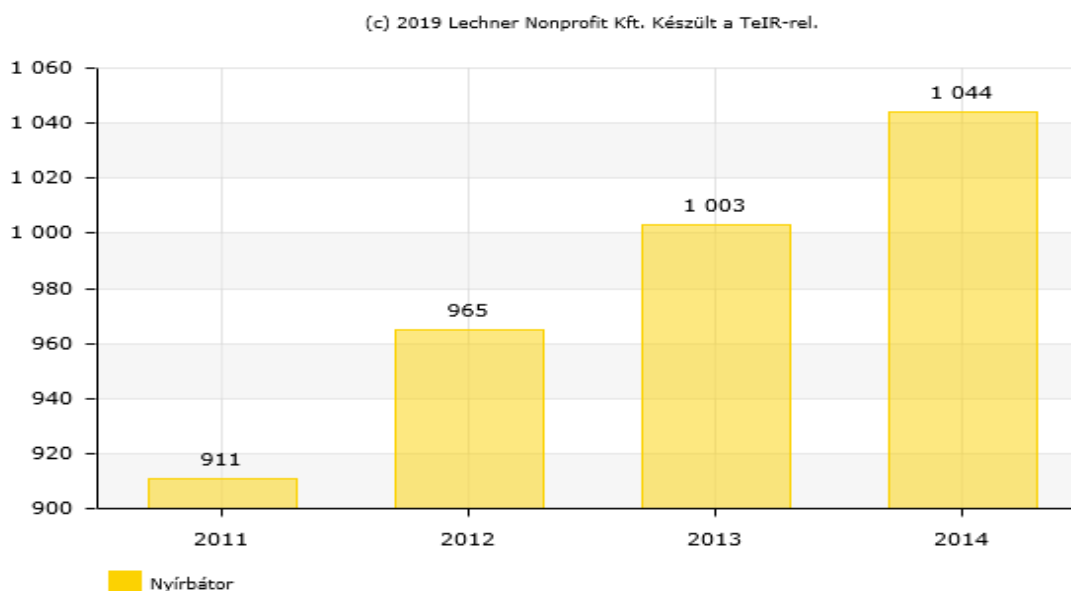
Nyírbátorban a mezőgazdaságban foglalkoztatottak aránya 5%, ami kismértékben elmarad a kistérségi átlagtól (7,6%). A mezőgazdaság kiegészítő foglalkoztatási és jövedelemszerzési lehetőségei miatt azonban lényegesen nagyobb szerepet tölt be a fenti számokhoz képest.

A településen a földterület átlagos aranykorona értéke 8,68 (szemben 18,15 AK országos átlaggal), amely a homokos talajok miatt elsősorban a kevésbé élőlétszükségletes erdőgazdálkodás számára kedvező. A használt földterületek művelési ágak közötti megoszlására jellemző a szántóföldek és az erdőterületek nagy aránya. A térségben termesztett növények, főként gyümölcsök nagyobb felvásárló helyei Nyírbátorban működnek, amely logisztikai szempontból lehetőségeket rejt magában. Az ipari növények közül jelentős a napraforgó és a burgonya, de a jövőben előreláthatóan mindkét növény termőterülete csökkenni fog. A családi gazdaságokban a sertés, a juh, a baromfi, valamint a ló és a nyúl tenyésztése a meghatározó.

A kedvezőtlen folyamatok hatására csökkent a helyi, térségi felvásárlás és értékesítés, az agrárium lehetőségei nincsenek megfelelő mértékben kihasználva. Ezért a kisebb mezőgazdasági cégek, egyéni vállalkozók és östermelők számára a jelenlegi piaci körülmények között megoldást jelent a szoros kooperációban történő termelés és értékesítés. Ennek alapját a Nyírbátori Bátor - Trade Mezőgazdasági és Szolgáltató Szövetkezet jelenti, amely stratégiai szempontból is meghatározó jelentőségű foglalkoztató és integrátor.

Regisztrált vállalkozások száma a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat nemzetgazdasági ágakban, 2011-től (db)

A megfigyelés időpontjában jogilag - adminisztratív nyilvántartások szerint - létező egység, azaz adószámmal rendelkező gazdasági szervezet, beleértve az adott időpontban csőd-, felszámolási és végelszámolási eljárás alatt állókat is.

Szolgáltatások

A szolgáltatások Nyírbátor gazdaságában lényeges szerepet töltenek be: az összes foglalkoztatott 64,9%-a dolgozik ezen szektorban (kistérségi átlag 62,4%). A városban a lakossági alapszolgáltatások valamennyi válfaja biztosított. Egyes szolgáltatástípusok lendületesen fejlődtek, és a személyi szolgáltatások széles körét alakították ki. A leggyorsabban fejlődő humán szolgáltatások (pl. ingatlanközvetítés, könyvelés, adótanácsadás, biztosítás, értékpapír forgalmazás, hitelnyújtás) a kis- és közepes vállalkozásokra épülnek, amelyek az új társadalmi szükségletek kielégítésére specializálódnak. Az üzleti szolgáltatások terén Nyírbátor adottságai az Inkubátorház és Szolgáltató Központ 2011-es átadásával jelentős mértékben bővültek. Az Inkubátorház és Szolgáltató Központ, amelynek célja, hogy a térségben rejlő innovációs lehetőségeket működő vállalkozássá, illetve terméké fejlessze, üzleti alapokra helyezze, valamint az Ipari Parkban működő, újonnan betelepülő kezdő vagy új, fejlődési szakaszba lépő mikro- és kisvállalkozások

növekedési pályára állását elősegítse. A Nyírbátori Inkubátorház és Szolgáltató Központ a szolgáltatások széles skáláját kínálja az ideiglenes segítségre szoruló vállalkozóknak.

Vállalkozások

A legjelentősebb munkáltatók és iparűzési adót fizetők, a TOP 100 – ban is benne lévő cégek, vállalkozások:

1. Bátor-Trade Kereskedelmi és Szolgáltató Kft
  2. Coloplast Hungary Kft
  3. Diehl Aviation Hungary Kft
  4. Éden 96 Kft
  5. Farmol Hungary Termelői és Kereskedelmi Kft
  6. Gloster Zöldség- Gyümölcs feldolgozó és Kereskedelmi Kft.
  7. Grovi Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
  8. MSK Hungary Gépgyártó Bt
  9. Nyírerdő Zrt.
  10. Nyírzem Zrt.
  11. P&P Kereskedelmi és Szolgáltató Kft
  12. Rosenberger Magyarország Kft.
  13. Serioplast Hungary Kft
  14. Tranzitker –Tranzitfood Kft.
  15. TVP Gabona kereskedőház Kft.
  16. Unilever Magyarország Kft
- A Coloplast Hungary Kft.2017-2019 között várhatóan 16.000 m²-rel bővíti termelési üzemének nagyságát és 1000 fővel növeli dolgozóinak számát.
  - A Diehl Aircabin Hungary Kft. 2017-2018-2019. években,a tervek szerint , évente 100 fővel bővíti a dolgozói létszámát és új termelési üzemet fog létrehozni.
  - A Farmol Hungary Kft. 2017. év végére plusz 70 fővel növelte a foglalkoztatottak számát
  - Serioplast Hungary Kft. 2017. évben 3835 m² alapterületű épületrészt épített, melyben a foglalkoztatottak száma kb. 70 fővel nőtt.
  - Unilever Magyarország Kft.2017-ben 2 gyártósorral bővült.
  - Rosenberger Magyarország Kft. kb. 8.500 m²- es új üzemcsarnok épített 2017 júliusában, mely 1300 fő foglalkoztatására is alkalmas.

Nyírbátorban a mezőgazdasági feldolgozóipari kapacitások aránya is kiemelkedő, emellett nagy jelentőséggel bír a gépgyártás is.

A város Önkormányzata számos befektetés-ösztönzési tevékenységgel segíti a cégek letelepedését:

- adatot és információt nyújt a településről, a munkaerőpiac aktuális helyzetéről, a közművek kiépítettségéről, a központi és helyi adókról stb.;
- soron kívüli ügyintézésel gyorsítja az engedélyezési eljárást, közreműködik más hatóságokhoz tartozó eljárások ügyintézésében;
- igény szerint rész vesz a kiszolgáltató közművek tervezésében és kiépítésében;
- szolgáltató, beszállító és kivitelező cégeket ajánl, valamint segíti a megegyezés létrejöttét.

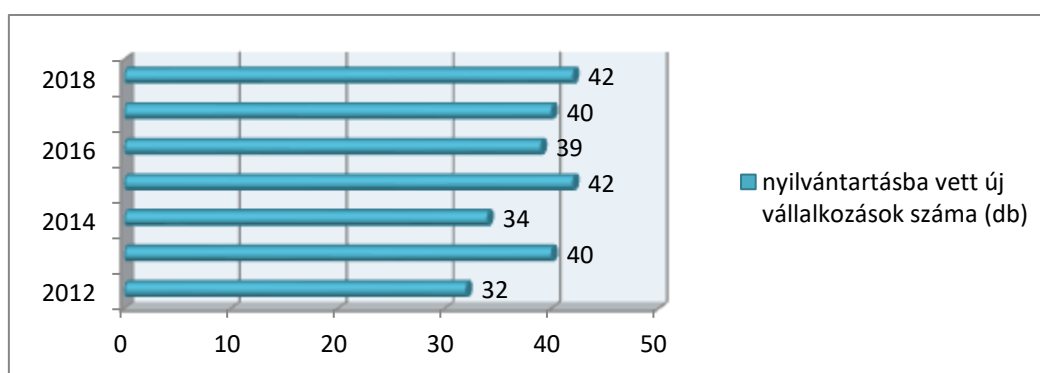
Az Ipari Park külföldi működő tőkével megvalósított fejlesztései zöldmezős beruházások voltak, amelyek keretében modern termelési kapacitásokat építettek ki. 2018-ban a településen 235 telephellyel bejelentett egyéni vállalkozást regisztráltak. A kínálatot nagymértékben befolyásolja a nemzetközi kereskedelmi láncok megjelenése. (SPAR, TESCO, PENNY MARKET). Az általános kereskedelmi tendenciákat igazolja, hogy a vizsgált időszak alatt az élelmiszer jellegű üzletek

száma 48-ról 21-re csökkent. A kiskereskedelmi üzletek legnagyobb része ruházati szaküzlet (15,4%), illetve élelmiszer jellegű üzlet (8,5%).

3.1.5. számú táblázat – Nyilvántartásba vett új vállalkozások száma

év	nyilvántartásba vett új vállalkozások száma (db)
2012	32
2013	40
2014	34
2015	42
2016	39
2017	40
2018	42

Forrás: (TeIR) KSH-TSTAR

Újszerű tevékenységként jelent meg az internetes kereskedelem, nőtt a használt cikkekkel kereskedők száma, és emelkedett a meleg –hideg ételt forgalmazók száma is. Az utóbb 3 évben növekedett az új vállalkozások száma, ami új munkalehetőségeket is teremtett.

Turizmus, kultúra

A gazdaság egyre gyorsabban fejlődő ágazata Nyírbátorban a turizmus.

A város legnagyobb vonzereje a gyógy- és termálvíz, valamint a vallási és történelmi emlékek. A potenciál nagyobb fokú kihasználása érdekében került sor a „Hit és Egészség” kiemelt turisztikai projekt megvalósítására, amelynek részeként létrehozták a Sárkány Wellness és Gyógyfürdőt, restaurálták a műemlék Református és Minorita templomokat, közöttük kialakították a Várostitörténeti sétányt és felújították a Báthori Várkastélyt. Nyírbátor további látványosságokkal és kulturális kínálatának folyamatos fejlesztésével tervezi erősíteni idegenforgalmi vonzerejét.

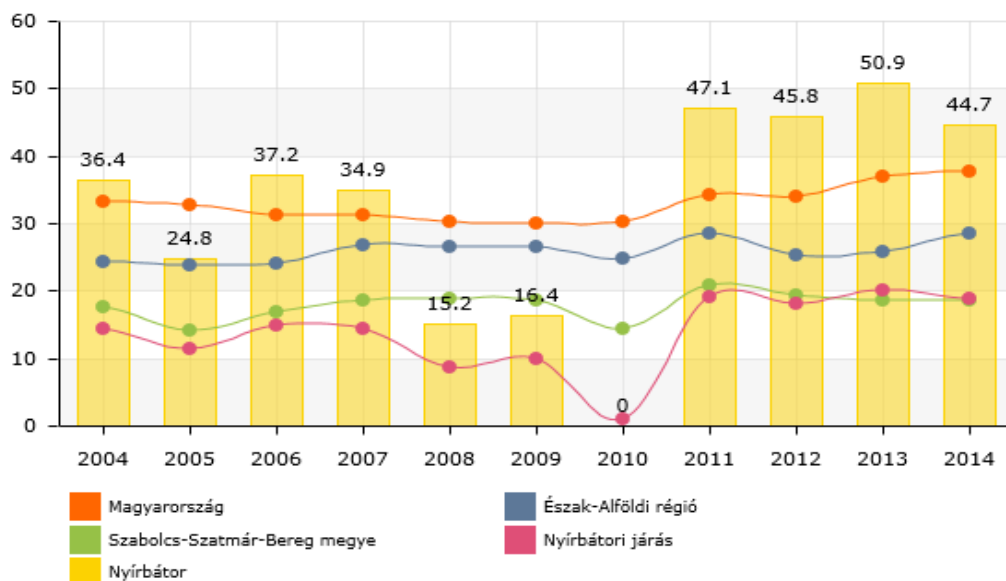
1967 óta, a nyári hónapokban, minden évben megrendezésre kerül a Nyírbátori Zenei Napok rendezvénysorozata. Az eltelt több mint fél évszázad alatt nagyon sok emlékezetes koncert csendült fel, amelyeken számos világhírű előadóművész és együttes lépett itt a közönség elé. 28 éves a Szárnyas Sárkány Nemzetközi Utcaszínházi Fesztivál. Nyírbátorban évről évre, az első júliusi hétfőjén összegyűlnek színházak, bábosok, zenészek és mindenféle csepűragók, hogy szórakoztassák a közönséget. Mindkét rendezvény a város legszebb helyszínein, műemléki

környezetben kerül megrendezésre. Ezek mellett még számos más program és rendezvény közül választhatnak a helyiek és a turisták, amelyek programokat a város rendezvényterve tartalmaz.

2018-ban a Nyírbátorban 17 vendéglátással foglalkozó vállalkozás működött. A városban 11 szálláshelyen fogadták az ide látogatókat. A vendégek száma 13.210 fő volt, a vendégéjszakák száma pedig 31.981. A turistaforgalom folyamatosan növekszik.

Összes kereskedelmi szálláshely szállásférőhelyeinek száma, ezer lakosra (db)

(c) 2019 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A munkanélküliek között jelentős azon hátrányos helyzetű csoportok aránya, akiknek a munkaerőpiacra kerülés, illetve visszatérés nehézségekbe ütközik. Ezek megoldásával megtörténhet a felzárkóztatás, és a munkaerőpiacra való visszatérés.

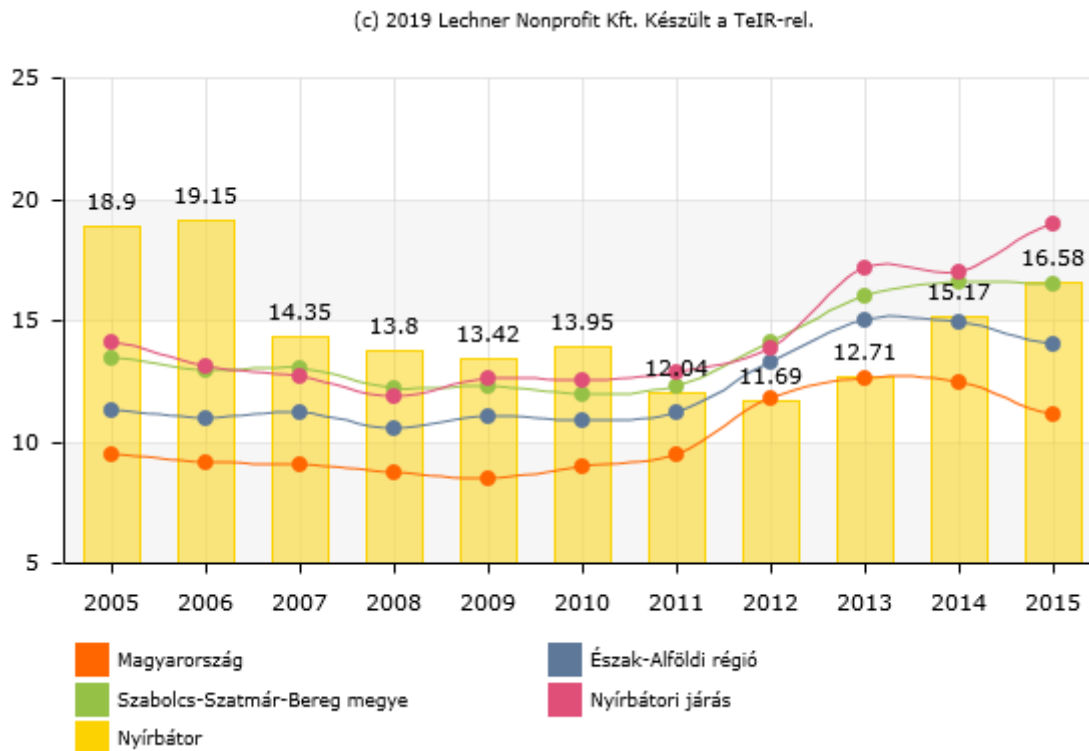
A „Befektetés a jövőbe” EFOP 1.4.3 nyertes pályázatkeretében működik a „Jövőbe látó Klub”, ami a munkaerő-piaci és közösségi részvételre felkészítő tevékenységeket tartalmaz a gyermek és ifjúsági korosztály részére. A tevékenység célja a pályaválasztás előtt álló gyermekeket és szüleiket megismertetni a Nyírbátorban lévő pályaválasztási lehetőségekkel, az Ipari Parkban működő üzemekkel. Az általános iskola befejező éveiben a 8. osztályos tanulók és szüleik fontos döntés előtt állnak. El kell dönteni, hogy milyen iskolatípusban, hol tanuljanak tovább a gyerekek. Ez nehéz feladat, az utóbbi évek munkaerő-piaci helyzetét tekintve. A megalapozott döntéshez helyes önismeretre van szükség, valamint ismeretekkel kell rendelkezni a választott pályáról, az ahhoz szükséges képesítésekről és ezek megszerzésének lehetőségéről. Cél, hogy minél többen maradjanak „helyben” válasszanak olyan szakmát, amiben majd az iskola elvégzése után a városban, vagy a járásban tudnak elhelyezkedni.

Ebben segítenek a pályorientációs tanácsadások. A pályorientációs tanácsadáson csoportonként 3 x 2 órában pályorientációs szakember segítségével a szakmákról történő beszélgetésre (előnyei, hátrányai); csoportos beszélgetésekre, önismeret, kommunikáció és szociális kapcsolatok fejlesztésére kerül sor. A diákok megismerkedhetnek a városban működő oktatási intézmények pályaválasztási lehetőségeivel. Továbbá megismerhetik a település nagyobb munkáltatóit a fő profiljukat és az általuk biztosított diákmunka lehetőségeket.

Ezt követően a tanulók csoportonként 3 x 2 órában ellátogatnak az üzemekbe, gyárakba. Betekintést nyerhetnek az üzemek mindennapi életébe, láthatják a termelési technológiákat, a folyamatos munkamenetet, a biztonságos munkavégzés feltételeit, eszközeit, az adott szakterületen dolgozókkal szembeni elvárásokat, szükséges kompetenciákat. Megtekintik, hogyan készülnek a különböző

alapanyagokból a késztermékek, milyen munkafolyamatokon mennek keresztül addig, amíg eljutnak a végtermékig. Nyírbátor töretlen gazdasági fejlődésének eredményeként, a város Ipari Parkjában működő üzemek folyamatos munkaerő-igényeinek kielégítése és a fiatalok helyben tartása kiemelt feladat. A pályaeorientációs foglalkozások tanévenként 4 csoportnak, csoportonként összesen 6 alkalommal - pályaeorientációs tréning 3x2 órában, üzemlátogatás 3x2 órában 20-25 fő részvételével kerülnek megrendezésre a pályaválasztás előtt álló 7-8 osztályos tanulók részére. A pályaeorientációs foglalkozások helyszínei a Nyírbátori Általános Iskolák valamint az Ipari Parkban található gyárak, üzemek

Pályakezdő munkanélküliek aránya (százalék)

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaciszolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A Szabolcs –Szatmár –Bereg Megyei Kormányhivatal Nyírbátori Járási Hivatala Foglalkoztatási Osztálya és Nyírbátor Város Önkormányzata a GINOP-6.1.1-15-2015-00001 azonosító számú „Alacsony képzettségűek és közfoglalkoztatottak képzése” megnevezésű projekt keretében lehetőséget biztosított 14 főnek a felzárkóztatására, az általános iskolai végzettség megszerzésére. A képzésben résztvevők mindannyian a szegregátumban élnek.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Az önkormányzati foglalkoztatás javarészt a közfoglalkoztatási programokon keresztül valósul meg. Az önkormányzat Városüzemeltetési csoportja bonyolítja le közfoglalkoztatást, amelynek keretében aktív korúak ellátásában részesülők foglalkoztatása történik.

A közfoglalkoztatott munkavállalók segítik valamennyi önkormányzati intézmény és gazdasági társaság feladatellátását. Segítséget nyújtunk a szakrendelő és a háziorvosi rendelők, valamint a Járási Hivatal egyes épületeinek üzemeltetéséhez, különböző civil szervezetek és egyházak feladatellátásához.

Összességében elmondható, hogy a városban nincs olyan közfeladatot ellátó szerv, amelynek munkáját ne segítenénk közfoglalkoztatás keretében.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkozási diszkrimináció elsősorban a munkahelyi felvételnél, másodsorban az elbocsátásoknál érezteti hatását. A foglalkozási diszkrimináció mértéke és a munkaerő-piaci státusz között erős összefüggés található. A nem foglalkoztatottak csoportja (munkanélküliek és inaktívak együtt) és azokon belül a roma származású nem foglalkoztatottak szenvedték el legnagyobb valószínűséggel a hátrányos megkülönböztetést eddigi életútjuk során. A munkaerőpiacról való korai kiszoruláshoz leginkább az egészségi állapottal, a származással és az életkorral összefüggő foglalkozási diszkrimináció járul hozzá.

„A gyakorlatban előfordulhat, hogy meghatározott speciális foglalkoztatási jellemzők miatt, szükséges a munkavállalók között megkülönböztetést tenni, de ez nem jelentheti az egyenlő bánásmód követelményének megsértését. Ilyen, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés, ha azt a munka jellege vagy természete indokolja. Megengedett továbbá a vallási vagy más világnézeti meggyőződésen, illetve nemzeti vagy etnikai hovatartozáson alapuló, a szervezet jellegét alapvetően meghatározó szellemiségből közvetlenül adódó, az adott foglalkozási tevékenység tartalma vagy természete miatt indokolt, arányos és valós foglalkoztatási követelményen alapuló megkülönböztetés.”²

„A diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, szükség esetén az Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonása, a tájékoztató kampányok, vagy a területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel történő együttműködés. A foglalkoztatás és a munkavégzés lehetősége a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség kulcselemei, s jelentősen hozzájárulnak az emberek gazdasági, társadalmi és kulturális életben való teljes jogú részvételéhez. Ennek ellenére a foglalkoztatási és a munkaerőpiacon a hátrányos megkülönböztetés számos esetével találkozhatunk.(roma, kisgyermekes szülő, fogyatékos...) A munkáltató feladata, hogy minden szükséges intézkedést tegyen a hátrányos megkülönböztetés ellen, különösen, ha arra a munkahelyen vagy a munkaerőpiacon kerül sor.”³

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015.évben jelentősen átalakult. A szociális és a szociális ellátásokról szóló 1993.évi III. törvény 2015.március 1-jétől hatályba lépő rendelkezése alapján szociális rászorultság esetén a jogosult számára

- a) a járási hivatal – az Szt- ben meghatározott feltételek szerint
- időskorúak járadékát,

² http://www.egyenlobanasmod.hu/tanulmanyok/hu/Foglalkozasi_Tardos_Katalin.pdf

³ ⁷⁸ Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogvédő Iroda, <http://www.neki.hu/kiadvanyok/valtozasok/diszkriminaciofoglalk.htm>

- foglalkoztatást helyettesítő támogatást,
  - egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást,
  - ápolási díjat, kiemelt ápolási díjat és emelt összegű ápolási díjat,
- b) a Képviselő-testület települési támogatást állapít meg.

Természetben nyújtott szociális ellátásként a járási hivatal alanyi közgyógyellátást, normatív közgyógyellátást, és egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságot állapít meg. Továbbra is az önkormányzat köteles gondoskodni szükség esetén a köztemetésről. A lakásfenntartási támogatás, adósságkezelési szolgáltatás és méltányossági közgyógyellátás támogatási formák 2015. március 01-jével megszűntek.

Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testülete a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználás ellenőrzésének szabályairól megalkotta a szociális igazgatásról és települési támogatásról szóló 6/2015.(II.25.) rendeletét.

A rendelet célja, hogy a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében meghatározza az önkormányzat anyagi teljesítő képességére figyelemmel a szociálisan rászorultak részére nyújtandó, illetve nyújtható, pénzbeli és természetbeni ellátások formáit, a jogosultság feltételeit, mértékét, valamint igénybevételük rendjét és garanciáit.

Nyírbátor adóerő-képessége jelentősen meghaladja a központi költségvetésben meghatározott összeghatárt, így a központi forrás nem áll rendelkezésre 2015 óta, a szociális jellegű feladatok önkormányzati ellátáshoz.

A képviselő-testület - az e rendeletben meghatározott feltételek szerint – az alábbi ellátásokat nyújtja:

- a) a települési támogatás
  - aa) települési lakhatási támogatás
  - ab) települési gyógyszer-támogatás
- b) rendkívüli települési támogatás
- c) köztemetés.
- d) Az „Esély a jövőért” program keretében nyújtott települési támogatások.⁴

aa) A települési lakhatási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A képviselő-testület a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő - szolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez települési támogatást nyújt annak kérelmezőnek, akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 225%-át⁵, és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona.

ab) A települési gyógyszer-támogatás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás. A támogatás összege az igazolt havi gyógyszerköltség 50%-a, de legfeljebb 6000⁶ forint, azzal, hogy a támogatás összegét 100 forintra kerekítve kell meghatározni.

⁴ Módosította: 30/2016. (XI.30.) számú önkormányzati rendelet: Hatályos: 2017. január 1.

⁵ Módosította: 36/2015. (XII.17.) számú önkormányzati rendelet 1 §-a

⁶ Módosította: 36/2015. (XII.17.) számú önkormányzati rendelet 1§-a

b) A képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást nyújt.

Pénzbeli rendkívüli települési támogatás állapítható meg annak a személynek, aki létfenntartását veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került feltéve, hogy a kérelmező családjában az egy főre számított havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200%-át, egyedül élő, vagy egyedülállóként kiskorú gyermeket nevelő esetén a 250%-át.

Pénzbeli rendkívüli települési támogatás negyedévente személyenként egy alkalommal állapítható meg. A támogatás összege alkalomként nem haladhatja meg a 28500 forintot, egész évben a 30000 forintot. Temetési költségek megfizetéséhez pénzbeli rendkívüli települési támogatásként temetési támogatás állapítható meg, akinek a családjában az egy főre számított havi jövedelem nem haladja meg a nyugdíjminimum 300%-át .

A rendkívüli települési támogatások természetbeni ellátásként is nyújthatóak. Természetbeni ellátás az eseti gyógyszer-támogatás és a tűzifa támogatás.

c) Az eltemetés módja szerint a köztemetés hamvasztással történik, kivéve, ha a halál körülményeinek vizsgálatára hatósági vagy büntetőeljárás indult, és az elhunyt elhamvasztását az eljáró hatóság nem engedélyezi.

d) Az „Esély a jövőért” program keretében nyújtott települési támogatások igényléséhez a regisztrált álláskereső státusz vagy közfoglalkoztatási jogviszony meglétének igazolása mellett a következő dokumentumok, igazolások szükségesek:

- a) munkafelvételi települési támogatás esetén a foglalkoztató igazolását a felvételi teszt eredményéről, a jelentkező felvételéről vagy az elutasításról;
- b) intézményi gyermekétkeztetési támogatás esetén:
  - ba) a foglalkoztatóval megkötött határozatlan vagy legalább 1 éves határozott idejű munkaviszony létesítéséről szóló munkaszerződés
  - bb) a gyermek iskolalátogatási igazolása
  - bc) a gyermek után megfizetett térítési díj igazolásáról kiállított számla
- c) munkakezdési települési támogatás esetén a foglalkoztatóval megkötött határozatlan vagy legalább 1 éves határozott idejű munkaviszony létesítéséről szóló munkaszerződés,
- d) képzési települési támogatás esetén az „Esély a jövőért” program keretében szervezett képzés elvégzését igazoló dokumentum,
- e) egyszerűsített foglalkoztatásban dolgozók települési támogatása esetén a munkáltató általi egyszerűsített foglalkoztatásáról szóló igazolás, mely tartalmazza a ledolgozott napok számát.

Aktív korúak ellátása

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. Az a személy, akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult, melynek havi összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-a, azaz 22.800 Ft.

2015. március 1. napjától hatályba lépő rendelkezése értelmében az aktív korúak ellátására jogosult személy, aki az ellátásra való jogosultság kezdő napján egészségkárosodott személynek minősül, vagy 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel – feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikér tekintettel más személy nem részesül a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban- és gyermek napközi otthonban

,óvodában vagy iskolai napköziben történő ellátását nem tudják biztosítani, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult.

Munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Munkaerő piaci szolgáltatások: az állami foglalkoztatási szerv a munkahelykeresést, a munkához, valamint a megfelelő munkaerőhöz jutást, további a munkahely megtartást munkaerő piaci szolgáltatásokkal is elősegíti.

- képzések elősegítése: képzési támogatásként kereset kiegészítés, vagy keresetpótló juttatás, valamint a képzéssel kapcsolatos költségek megtérítése adható.
- foglalkoztatás bővítését szolgáló támogatások
- az álláskeresők vállalkozóvá válását elősegítő támogatás
- munkahelyteremtés és munkahelymegőrzés támogatása
- munkaerő-piaci programok támogatása

Álláskeresők ellátása

Az álláskeresők részére álláskeresési ellátásként álláskeresési járadék, nyugdíj előtti álláskeresési segély, valamint költségtérítés jár.

Álláskeresési járadék illeti meg azt, aki

- álláskereső,
- az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap – a 27. § (1) bekezdésében meghatározott – jogosultsági idővel rendelkezik,
- munkát akar vállalni, de önálló álláskeresése nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani. Az álláskeresési járadék folyósítási idejének számítása során tíz nap jogosultsági idő egy nap járadék-folyósítási időnek felel meg. Az álláskeresési járadék folyósításának leghosszabb időtartama 90 nap. Az álláskeresési járadék napi összeg a járadékalap 60 százaléka, legfeljebb a jogosultság kezdő napján hatályos kötelező legkisebb munkabér napi összegének megfelelő összeg.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány

A településen 2001. után történt bérlakás építés növelte az állomány számát. Ezek a lakások azóta is ezt a funkciót töltik be és a piaci feltételek szerint kerülnek bérbeadásra. Az eltelt évek alatt történtek felújítások ezeknél az épületeknél, a lakhatás minőségének biztosítása miatt időszerű lenne a felülvizsgálatuk, javításuk. Az önkormányzat 133 db lakótelepi lakással rendelkezik és 30 keretes beépítésű házat hasznosít bérlakásként (ebből 27 a vasúton túli területen található).

A bérlakások kategóriába sorolható a „fecskeház” vagy garzonlakás, mely 5 évre juttatja lakáshoz az önálló életre vágyó, családot alapítani szándékozó fiatalokat. A „fecskeházban” 36 lakás segíti a fiatalok helyben maradását, életkezdésüket. Ezen lakások úgynevezett „ költség elven működtetett

lakások, bérük a piaci viszonyok figyelembevételével alakult ki, kiutalásuk feltétele a nyírbátori munkahely, vagy lakcím, illetve a bérleti díjhoz igazodó jövedelem igazolása.

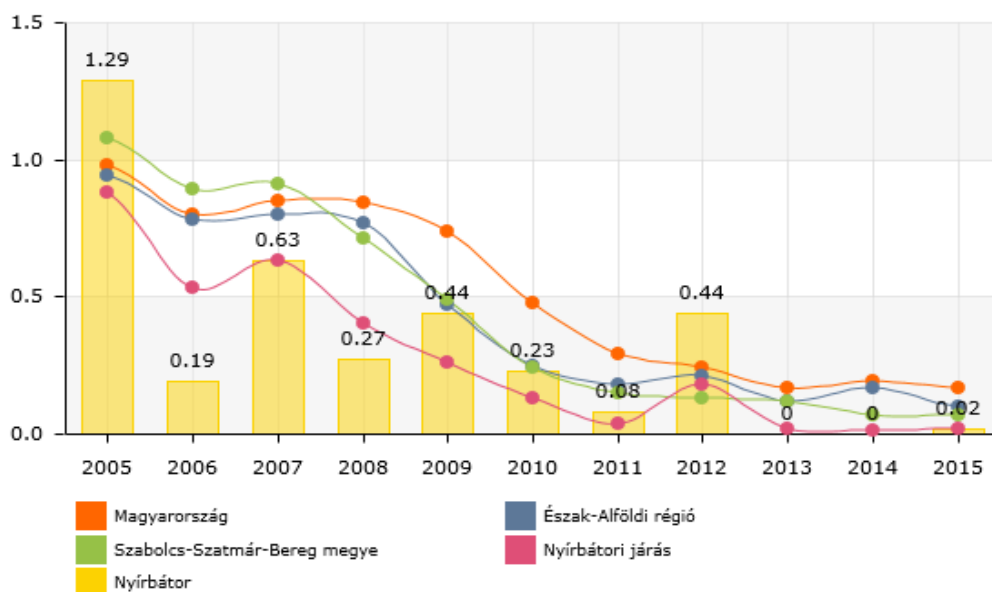
Ezen túlmenően vannak még az önkormányzat tulajdonában bérlakások, melyek díját az önkormányzat rendeletben határozza meg, és bérletükre pályázatot kell benyújtani. A megye többi kisvárosához képest a bérlakás állomány lényegesen magasabb.

A gazdaság dinamikus fejlődése következtében egyre nagyobb igény mutatkozik a bérlakások iránt. Nyírbátor Város Önkormányzata felismerve ezt a szükségletet, bérlakás programot indít, saját erőből. Ezzel is ösztönözve a más településekről bejáró munkavállalókat a nyírbátori letelepedésre.

Új építésű lakások aránya (százalék)

A tárgyévben épített lakások aránya az év végi lakásállományon belül.

(c) 2019 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

b) szociális lakhatás

Az önkormányzati szociális bérlakások száma nem változott az utóbbi időben, a szociális lakásállomány többnyire komfort nélküli, a fluktuáció gyakorlatilag nulla, ezért nem kerülnek kiutalásra lakások, a névjegyzék felülvizsgálata sem vált még szükségessé, mert még vannak ki nem elégített igények.

A szociális bérlakások legnagyobb része a szegregátumban található.

Az érdeklődőknek kérelmezniük kell a bérleményt és a szociális szempontok figyelembe vételével jelölhető ki a lakó. Egyre nagyobb igény mutatkozik erre a típusú lakhatás biztosítására, egyenes arányban a szociális helyzet romlásával. Komfort nélküli lakásokra is igény lenne, azok alacsony bérleti költségei miatt.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan

A településen nem jellemző a nem lakáscélú ingatlanokban történő lakhatás.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

A város északi részén a főleg romák által lakott területeken sok az igen nagy számban lakott lakás és a lakások felszereltsége, komfort ellátottsága nem éri el a kívánt szintet. Az önkormányzat a felújításhoz szükséges források hiánya miatt a lakások értékesítését szorgalmazza.

A hajléktalan személyek átmeneti szállásaként működik az Éjjeli menedékhely. A Menedékhelyet felnőtt emberek vehetik igénybe, akik Nyírbátori települési lakcímmel rendelkeznek, de lakhatásuk biztonságosan nem megoldott. Az intézmény 10 engedélyezett férőhellyel rendelkezik. Az elhelyezést 2 db 5 ágyas szobában történik., és egy orvosi szoba is rendelkezésre áll, ha szükséges külön elhelyezni az ellátottat. Heti rendszerességgel orvosi ellátást biztosítanak az ott tartózkodók számára. A Menedékhely működését házirend szabályozza.

A menedékhelyet igénybevevő személynek minden nap jelentkeznie kell felvételre, a felvétel érkezési sorrendben történik.

- Az elhelyezés minden esetben csak egy éjszakára szól.
- Felvételnél a hajléktalan személynek (személyi iratok hiányában) közölnie kell személyi adatait.
- Felvételét kérő személynek egy évnél nem régebbi tüdőszűrő lelettel, kell rendelkezni,
- Fertőző betegséget kizáró orvosi igazolás szükséges.

Az ellátottnak este 21.00 óráig be kell érkezni az éjjeli menedékhelyre, ahol este 22.00-kor van villanyoltás. Az intézmény területét legkésőbb reggel 07.00 vagy 08.00-kor el kell hagyni. Az Éjjeli Menedékhelyen ételmelegítési lehetőség biztosított az ellátottak részére kialakított konyhában.

Az éjjeli menedékhely egész évben nyitva tart.

Téli időszakban 15.00.-07.00.-között. (Krizis időszak)

Krizis időszakon kívül: 18.00-08.00.-között

2017. január 01-től az éjjeli menedékhelyet 2017.12.31-ig 2849 alkalommal 16 fő vette igénybe. Ebből 14 férfi, 2 nő. Az ellátottak 35 és 75 éves korosztály közöttiek. Az itt megjelenők a munkaerőpiacon egyre nehezebben találnak munkát, a továbblépés esélye részükre egyre kisebb.

e) lakhatást segítő támogatások

A mindennapi létfenntartás mellett a lakás fenntartására fordított kiadások már igen megterhelőek a családok, a célcsoport családjai számára. A terhek enyhítését szolgálja a Szt-ben meghatározott feltételek fennállása esetén igénybe vehető lakásfenntartási támogatás. A támogatás pénzbeli és természetbeni ellátásként is folyósítható. Településünkön természetbeni ellátásként elsősorban szolgáltatóhoz utalással történik a támogatás megállapítása.

A települési lakhatási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtott hozzájárulás, melyet Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2015. (II.25.) önkormányzati rendelete a szociális igazgatásról és a települési támogatásról tartalmaz.

A képviselő-testület a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez települési támogatást nyújt annak kérelmezőnek, akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 225%-át⁷, és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona.

Támogatás annak a személynek állapítható meg, akinek lakóhelye vagy tartózkodási helye a közszolgáltatási szerződésben szereplő felhasználási hellyel megegyezik.

⁷ Módosította: 36/2015. (XII.17.) számú önkormányzati rendelet 1 §-a

A támogatásra való jogosultság egyéb feltételeként a Képviselő-testület a rendezett lakókörnyezet folyamatos biztosítását is megjelölte.

A támogatás összege az elismert lakásnagyság és az egy négyzetméterre jutó elismert költség szorzata, de nem lehet kevesebb, mint 1000 forint, azzal, hogy a támogatás összegét 100 forintra kerekítve kell meghatározni

A települési lakhatási támogatás esetében elismert lakásnagyság

a) ha a háztartásban egy személy lakik 30 nm,

b) ha egy személynél több lakik a háztartásban, az a) pontban megjelölt lakásnagyság és minden további személy után 5-5 nm

de legfeljebb a jogosult által lakott lakás nagysága.

Az egy négyzetméterre jutó elismert havi költség összege

a) ha a háztartásban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét 75⁸ forint

b) ha a háztartásban az egy főre jutó havi jövedelem meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét 60⁹ forint.

A települési lakhatási támogatást egy évre kell megállapítani és ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartások számától.

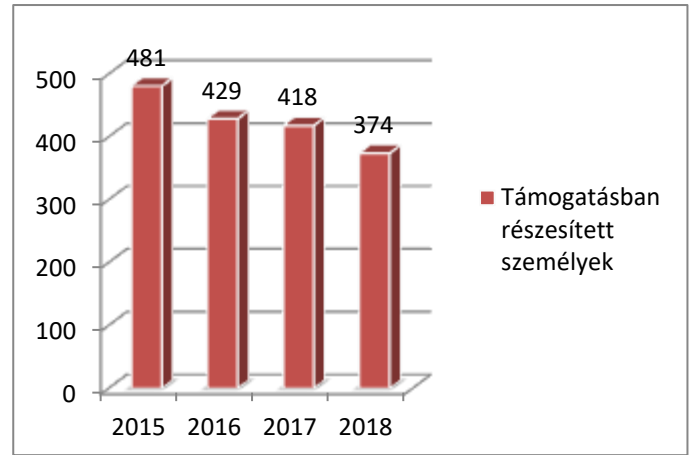
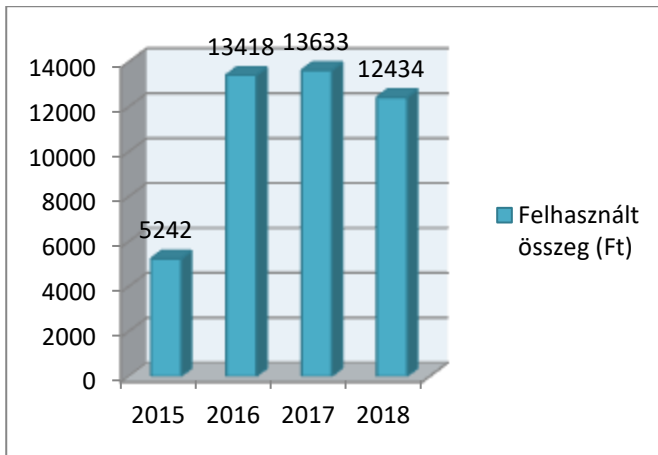
3.4.1. számú táblázat – Támogatottak száma és az ellátás formája

év	ellátás	Támogatásban részesített személyek	Támogatási esetek	Felhasznált összeg (E Ft)
2015. 03. 01. és 2015. 12. 31. között	Települési lakhatási támogatás	481	2408	5.242
2016	Települési lakhatási támogatás	429	5636	13.418
2017	Települési lakhatási támogatás	418	5131	13.633
2018	Települési lakhatási támogatás	374	4759	12.434

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

⁸ Módosította: 36/2015. (XII.17.) számú önkormányzati rendelet 1§-a c.) pontja

⁹ Módosította: 36/2015. (XII.17.) számú önkormányzati rendelet '§ d.) pontja

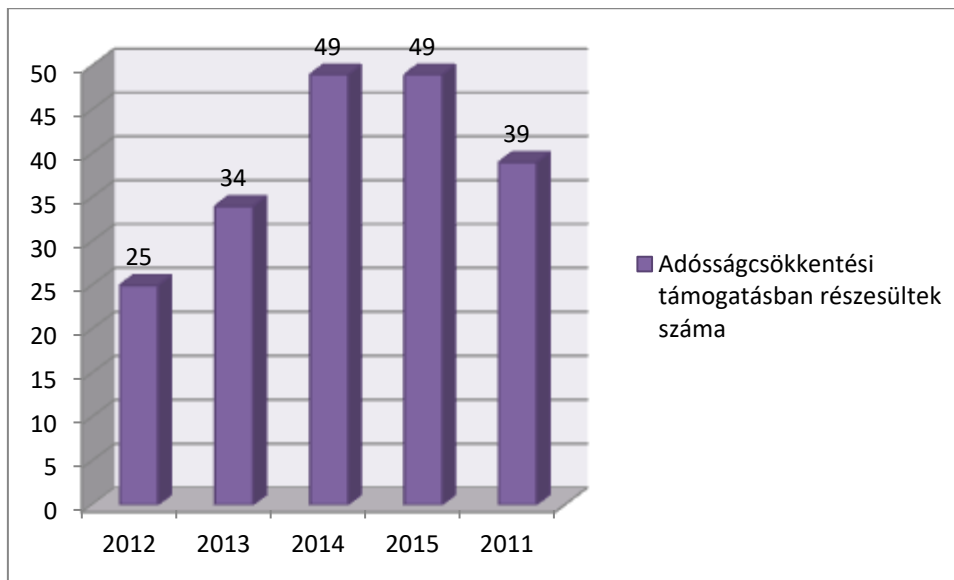
e) eladósodottság

Komoly problémát jelent napjainkban az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő, vagy alacsony jövedelmű idős, vagy több gyermekes családok esetében.

3.4.2 számú táblázat- Adósságcsökkentési támogatásban részesülők

év	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2012	25
2013	34
2014	34
2015	49
2016	támogatási forma megszűnt
2017	támogatási forma megszűnt
2018	támogatási forma megszűnt

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A városban nincsenek külterületen és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások. A város teljes területén biztosított a közszolgáltatás, mind az elektromos energia, a vezetékes ivóvíz, és szennyvíz hálózat és gázhálózat vonatkozásában. A város közel teljes lefedettségű a közüzemi hálózatot tekintve. A városban közösségi közlekedés is megszervezésre került, a helyi igények alapján kialakított útvonalakon közlekednek az autóbuszok.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A lakhatási helyzetkép megértéséhez szükséges a következő fogalmak meghatározása:

Belterület: a település zárt beépített része, külterület a település zártan beépített részén kívüli szórvány lakóhelyek (majorsági épületek, tanyák, puszták, külterületi lakott helyek)

Szegregált lakóterület: ahol egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok (főleg etnikai csoportok tagjai) egy adott településrészen belül elkülönülnek.

Szegregátumnak nevezzük azokat a földrajzilag egybetartozó és elhatárolható területeket, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korú lakosságon (15-64 éves korosztály) belül eléri, illetve meghaladja az 50%-ot.

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

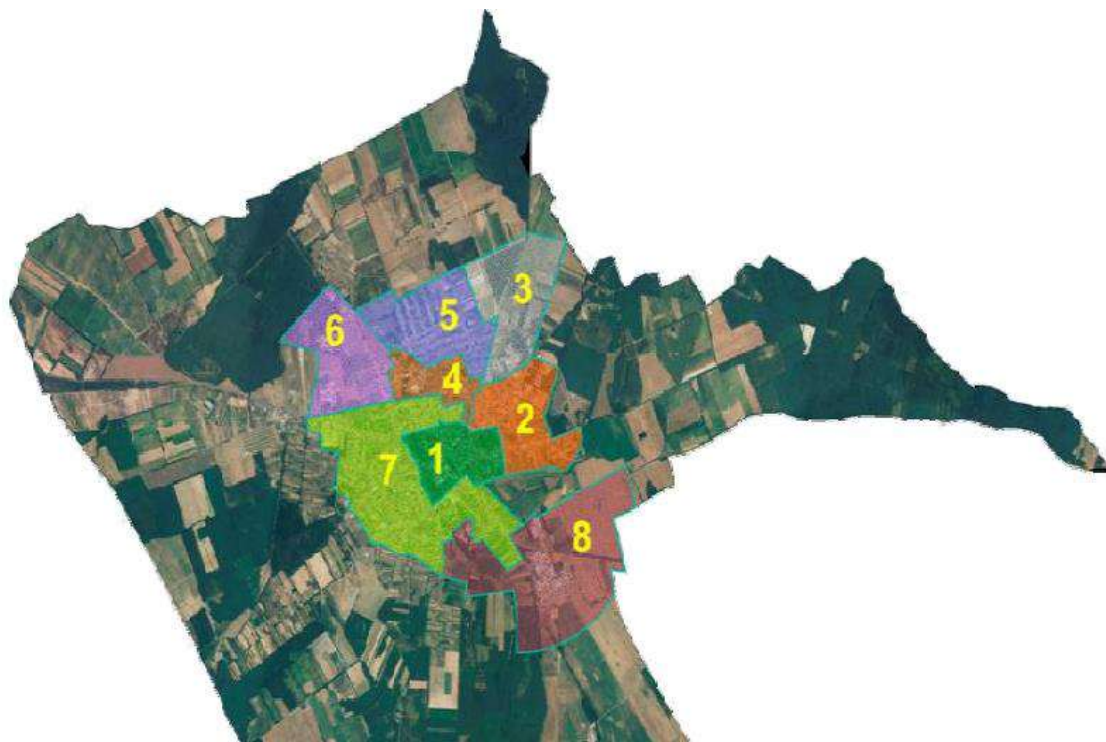
Nyírbátorban **nyolc városrészt** határoltunk le:

1. Városközpont
2. Víztorony, Csűröskert, Rózsakert

3. Ipari Park
4. Vasútállomás környéki ipari-gazdasági terület
5. Északi lakóterület
6. Széna réti turisztikai övezet
7. Délnyugati lakóterület
8. Déli iparterület

Nyírbátor azonosított városrészei

Az Északi lakóterület Nyírbátor társadalmi szempontból leghátrányosabb helyzetű városrésze, amelynek mintegy 85%-a tartozik a város azonosított szegregátumához.

Hasonlóan kedvezőtlenek a lakhatási viszonyok: a 813 lakáscélú ingatlan 46,4%-a alacsony komfortfokozatú, mivel a lakók pénzügyi helyzete nem teszi lehetővé a szükséges felújítások elvégzését, emiatt nem is várható a lakhatási helyzet javulása. Az Északi lakóterület infrastruktúrájának kiépítettsége hiányos, de nem kirívóan rossz a városi átlaghoz képest, kivételt képez a szegregátum területe, ahol ezek a problémák koncentráltan jelentkeznek.

A városrésze a történelmi fejlődése során egyfajta kettősség volt jellemző: egyrészt a város szerves részének tekinthető, másrésztől mindig is voltak törekvések az elkülönülésre, még elszakadási szándékok is voltak a múlt században.

Lakáskörülmények

A szegregátum lakosainak döntő többsége roma származású. A lakóterületen található házak többsége az ötvenes években épült szoba-konyhás, éléskamrával ellátott épület, ahol a „Bóni” dolgozók éltek, a WC-k a csatornázás hiány miatt az udvarban voltak található.

A saját tulajdonú lakásokban élőknek a felújításra, tereprendezésre nincs anyagi forrásuk. A lakóterület felszámolása nem lehetséges, a magántulajdonban lévő lakások értéke olyan alacsony, hogy az érte kapott összegből az itt élők nem tudnának másikat vásárolni, cserelakással pedig nem rendelkezik az önkormányzat.

A lakosok 16,7%-a szoba-konyhás lakásban él. A lakások alacsony komfortfokozatúak, sok lakásban – annak ellenére, hogy az önkormányzat rendszeres lakásfenntartási támogatással segíti a rászorulókat – a fizetési kötelezettség elmulasztása miatt a szolgáltató kikapcsolta a villanyt. Az összes lakás csupán 50%-ában építették ki a mellékhelyiséget. A többi lakás lakói a házak mellett kialakított latrinákat használják. A KSH 2001-es adatai szerint a komfort nélküli, félkomfortos és szükségülakások aránya a lakott lakásokon belül 51,5% volt. Az önkormányzat a területen lévő szociális bérlakások bérleti díját alacsonyan tartja, de a jogtalan lakásfoglalókkal szemben, akik rendszeresen adják-veszik az önkormányzati lakások bérleti jogát, nem tud hatékonyan fellépni. A lakhatási feltételek javítása érdekében az önkormányzat csak ebben a városrészben, az érvényben lévő lakásrendeletében lehetőséget biztosított kedvezményes lakásvásárlásra is. A fennálló hátralekók és a tisztázatlan bérleti jogviszonyok miatt egy lakás sem került értékesítésre. A lakáskörülményeket nagyban rontja, hogy a viszonylag szűk alapterületű lakásokba a bentlakók nagyszámú rokonságukat fogadják be. Az illegálisan értékesített lakásbérleti jogok következményeként és az állami lakásépítési támogatások kapcsán kialakult helyzet miatt a bérbeadók részéről a kilakoltatás veszélye is fennáll.

Az elvándorlás nem jellemző, a lakók tartós bérletre rendezkedtek be. Arról, hogy a bérlakások hány százalékában élnek romák, nincs adata az önkormányzatnak, viszont az itt élők többsége halmozottan hátrányos helyzetű, körükben igen nagyfokú az alulképzettség, magas a munkanélküliség, rossz szociális körülmények jellemzik a családok többségét. Azt is látni kell azonban, hogy helyzetükön kizárólag szociális támogatások nyújtásával segíteni nem nagyon lehet. Társadalmi, komplex programra van szükség, amelyben a szociális segítségnyújtáson túl, az oktatást, a foglalkoztatást, az egészségügyet és a lakáskörülmények javításának elősegítését érintően vállal szerepet az önkormányzat is. A szegregált lakóterületen hangsúlyosabb szociális beavatkozásokra van szükség.

E leszakadt, kirekesztődött állapot a rendszerváltást követő másfél évtizedben elmélyült, amely állapotból az ott élők – érthető módon – önerőből nem tudtak kitörni. Ezzel párhuzamosan hiányoztak azok a komplex programok és eszközök, amelyek elsősorban ezen csoport társadalmi (munkaerő-piaci, oktatási, lakhatási) integrációját, reintegrációját célozta volna meg.

A társadalmi kirekesztődés, a több mint egy évtizedes tartós munkanélküliség, az underclass osztályba való átcsúszás következtében a deszegregációs-integrációs elképzelések, törekvések csak átgondolt és koherens, következetesen alkalmazott és végig vitt programokkal, célzott adekvát intézkedésekkel valósíthatók meg, amelynek feltétele az érintettek együttműködése is.

E cél elérését szolgálja a jelen Antiszegregációs Terv, amelyben a szegregáció lebontásának és az integráció előmozdításának, megvalósításának alapvetéseit, eszközrendszerét és erőforrásait határozzuk meg, foglaljuk össze, és amely a továbbiakban a város ez irányú célkitűzéseinek alapdokumentuma.

- a) telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, száma**

Az Északi lakóterületen él a lakónépesség 22,1%-a, amely számos szempontból eltéréseket mutat a város többi részéhez képest:

- a 14 éven aluliak aránya 31,7% (városi átlag 21,7%), amiből következtetni lehet a magas természetes szaporodásra;
- a 60 éven felüliek aránya 10,6% (városi átlag 14,4%), ami a magas halandóságra és a kedvezőtlen egészségügyi állapotra utal.
- a munkavállalói korosztály 70,2%-a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezik (városi átlag 29,1%),
- rendszeres munkajövedelemhez 80,1%-uk nem jut (városi átlag 53,9%),
- a foglalkoztatottak aránya 20% alatti (városi átlag 43,6%).

Ebből automatikusan következik, hogy kiemelten magas a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya: 71,6% szemben a városi 44,1%-kal. A városrész közbiztonsági helyzete nem megfelelő, előfordulnak uzsora-bűncselekmények is, amelyek felderítésére jelentős központi kormányzati szándék mutatkozik. A közép- és hosszú távú tendenciák ráadásul kedvezőtlenül alakulnak: a szociális-foglalkoztatási adatok nem mutatnak javulást, ami nehezíti a városrész és lakosságának felzárkózását.

A városrésze a történelmi fejlődése során egyfajta kettősség volt jellemző: egyrészt a város szerves részének tekinthető, másrésztől mindig is voltak törekvések az elkülönülésre, még elszakadási szándékok is voltak a múlt században. A városrész részleges alközpontnak tekinthető, amit jól jellemez, hogy bizonyos közösségi, közszolgáltatási és egyéb szolgáltatási funkciók megtelepedtek a területen. Ezek közül kiemelkedik a Helyi Roma Nemzetiségi Önkormányzat által működtetett Közösségi Ház.

A városrész helyzetének javítására Nyírbátor Város Önkormányzata európai uniós forrásból városrehabilitációs projektet valósított meg, amely jelentős eredményei ellenére sem tudta az összes felmerülő problémát komplex módon megoldani (a Nemzeti Fejlesztési Terv keretében a város 431,5 millió forinttámogatásban részesült).

A szabályozási tervben kertvárosi lakóövezetként, illetve falusias lakóterületként szereplő városrész a vasútvonalon túl helyezkedik el, az Ipari Parkkal és a vasút melletti iparterülettel egyaránt határos, megközelítése két vasúti átjárón lehetséges. Enyhén dombos homokháton fekszik, a kialakult terület kertvárosi, földszintes, családi házas, telkes beépítésű. A terület városképileg lepusztult, presztízse alacsony. Fontos, hogy a város turisztikai övezetéhez is közel fekszik, ezért az idegenforgalmi potenciál erősítése nem lehetséges e terület komplex kezelése nélkül. A településrendezési terv északi irányban további lakóterületi fejlesztést tartalmaz, szerkezeti változás a Derzsi út és elkerülő út csomópontjából a Táncsics és Gyulaji út csomópontjába vezető gyűjtő út fejlesztése.

Foglalkoztatottság

A roma lakosság foglalkoztatására vonatkozóan nyírbátori viszonylatban sem áll pontos statisztika a rendelkezésre. A jelenlegi helyzetet tekintve, a lakóterületen élőkre vonatkoztatva az aktív korúak iskolai végzettsége kiugróan alacsony (a többség legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezik), míg a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők száma kirívóan magas.

A szociális és megélhetési problémák oka a rendszeres jövedelemszerzéshez történő hozzáférés hiányában és a munkaszocializáció alacsony színvonalában keresendő. A Nyírbátorban foglalkoztatott munkavállalók közel 50%-a nem nyírbátori lakos, hanem bejáró, ami azt jelenti, hogy lenne elegendő munkahely gyakorlatilag minden munkavállaló számára, azonban ezzel a munkavállalók egy része nem tud, a másik része pedig nem akar élni. Ennek oka valószínűsíthetően a szociális juttatási rendszerben meglévő belső ellentmondásokban keresendő. A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról 2011. évi CVI. törvény alapvetően megváltoztatta a közfoglalkoztatás rendszerét, azonban Nyírbátor Város Önkormányzatának célja továbbra is az, hogy a lehető legtöbb személynek biztosítson megfelelő munkát és munkaviszonyokat a közfoglalkoztatás keretében. A

közcélú munkában elvégzendő feladatok többnyire a következők: parkfenntartási, köztisztasági feladatok, illegális szemétkerakók felszámolása, zöldfelületek tisztántartása, parlagfű-irtás, erdőtelepítés, gondozás, játszóterek takarítása, belvíz- és csapadékvíz-elvezető árkok tisztántartása, burkolt és burkolatlan árkok takarítása, a felszíni csatornák és szivárgók takarítása, iszapmentesítés, illetve a kitakarított szakaszok folyamatos karbantartása, járdalap gyártása és járdák felújítása/építése. Emellett a város mezőgazdasági feladatokat is ellátott a közfoglalkoztatás keretében. A közcélú munkában elvégzendő tevékenységek nagy része fizikai jellegű, különösebb szakképesítést nem igényel, így alkalmasak arra, hogy jelentős számban vonjanak be alacsonyabb iskolai végzettségűeket, de az Önkormányzat a szakképesítéssel, magasabb iskolai végzettséggel rendelkezőknek is kínál változatos feladatokat, munkalehetőséget, főleg az önkormányzati szociális, oktatási, egészségügyi intézményeknél és szolgáltatóknál.

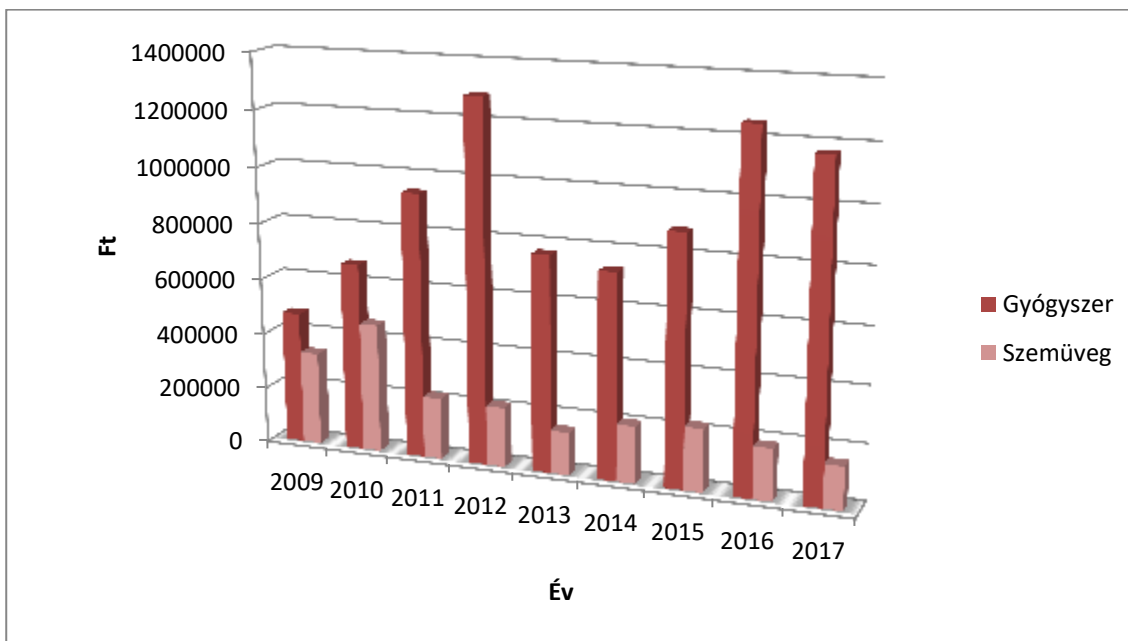
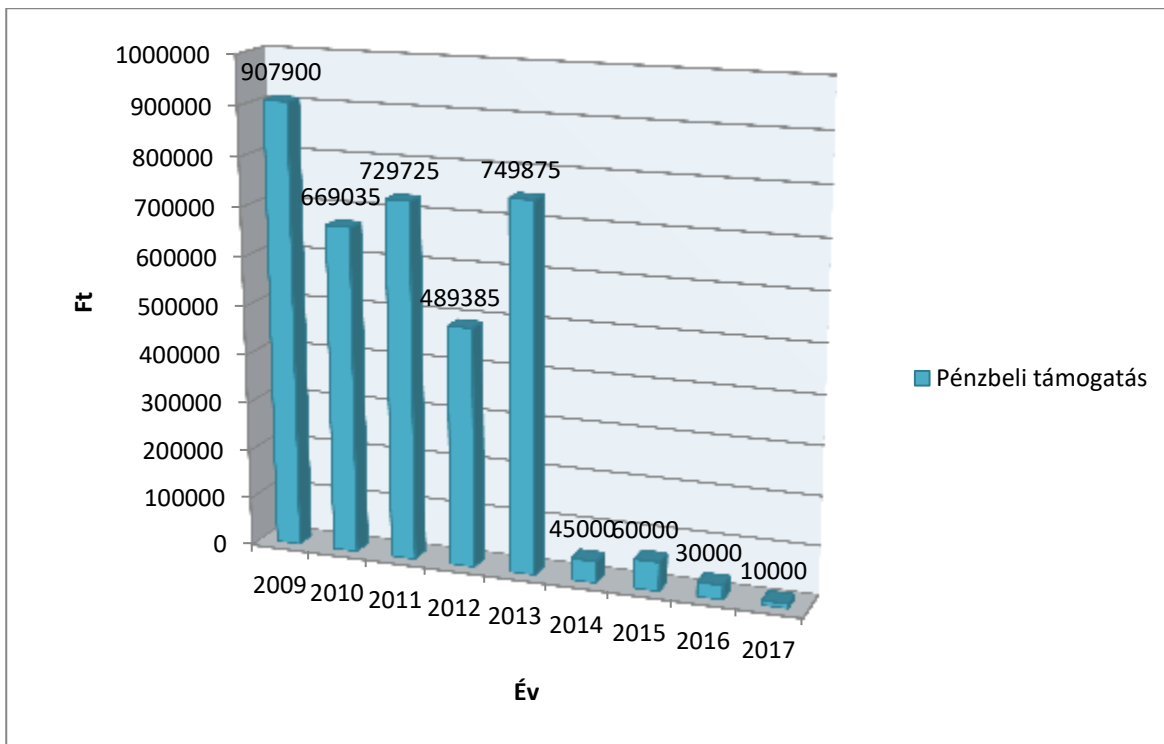
Jövedelmi viszonyok, segélyezés

A háztartásokban élők döntő többsége a segélyekből származó jövedelmét alkalmi munkával egészíti ki, de sok család él a városban a külföldről behozott használt holmik eladásából és „vasazásból”. A városrészben élők számára rendszeres természetbeni támogatásokat (élelmiszer, ruhaneműk) nyújt Nyírbátor Város Szociális Szolgálat, valamint a Máltai Szeretetszolgálat.

3.5.1 .számú táblázat – Támogatásban részesült személyek és felhasznált összegek

Megnevezés	Támogatásban részesült személyek		Felhasznált összegek (E Ft)		
	pénzbeli	természetbeni	pénzbeli	természetbeni	összesen
önkormányzati segély 2015. január-február	11	440	180	467	647
települési támogatás 2015.03.01-2015.12.31	1187	235	6443	2580	9023
települési támogatás 2016 évben	1044	425	7628	5505	13133
települési támogatás 2017 évben	1326	751	11155	6131	17286
települési támogatás 2018 évben	1554	531	13868	6608	20476

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

Közzolgáltatásokhoz való hozzáférés

A közzolgáltatásokhoz való hozzáférés Nyírbátorban biztosított. Az óvodáskorúakat tekintve az Önkormányzat minden igényt ki tud elégíteni. Az általános iskolai korosztályt tekintve a lakóterületi gyerekek a város iskoláiban tanulhatnak integrált oktatás keretein belül. A gyermekek közül azonban többen – az előírt bizottsági szakvélemény alapján – a Mátészalkai Tankerület Központ fenntartásában működő Éltes Mátyás Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégiumban tanulnak. Az intézményben szakiskolai nevelés -oktatás ,nappali rendszerű iskolai

oktatás ,sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése-oktatása (autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, érzékszervi fogyatékos – hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos – látási fogyatékos), sajátos nevelési igényű tanuló gyógypedagógiai nevelése-oktatása (autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, érzékszervi fogyatékos – hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos – látási fogyatékos) , szakiskolai és készségfejlesztő iskolai képzés folyik.

A lakóterületen nagy arányban élnek iskoláskorú és fiatalabb gyerekek, akik egészséges fejlődéséhez hiányoznak a megfelelő anyagi feltételek, ez a legtöbb családban nincs meg. A lakóterületszerű környezet és a rossz szociokulturális háttér komoly lemaradásokat eredményez a gyermekeknél a közoktatási rendszerben, ez alapvetően meghatározza előrehaladásukat. A roma lakosok társadalmi hátrányainak nagy része a hatalmas méretű iskolai lemaradásukból származik. Az iskolai végzettség függvényében csökken a munkanélküliség kockázata.

Nyírbátorban az általános iskolás korú gyermekek 5,1%-a sajátos nevelési igényű tanuló, akiknek mindössze 2%-a integráltan oktatható a tanulási képességet vizsgáló szakértői bizottság véleménye szerint. A gyermekek 5%-a gyógypedagógiai oktatásban részesül. A tanulók 20,1%-a hátrányos helyzetű, 9,4%-a jelenleg regisztrált halmozottan hátrányos helyzetű. A halmozottan hátrányos helyzetűek jelentős részét a roma gyermekek teszik ki, akik közül többen járnak a sajátos nevelési igényű tanulók oktatását ellátó intézménybe is.

Az állami fenntartású iskola, illetve a sajátos nevelési igényű tanulók képzését végző intézmény abban a helyzetben van, hogy itt megjelennek azok a családok, amelyek a társadalom peremén élnek, így befolyásolásukra is itt van a legnagyobb esély. Ennek érdekében megpróbálják megvalósítani azt a „közösségi iskolamodellt”, amely talán a leghatékonyabb lehet a hátrányos helyzetű gyerekek felzárkóztatása érdekében.

Az iskolák felvettek feladataik közé olyanokat, amelyek túlmutatnak a szorosan vett oktatási-nevelési tevékenységen, megpróbálják a hatókörüket a tanulók családjaira is kiterjeszteni.

Legtöbbször ez a kulturális-művelődési tevékenységet jelenti, de a szociális feladatok is szinte minden iskolában megjelentek. Általában a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása, a szociális deficitek pótlása, a szociális ellátásokhoz való hozzájutás segítése jelent meg az iskolák feladatai között. Az iskolának fel kell készülnie arra, hogy kellő felkészültség nélkül nem lehet áthidalni a különböző kultúrák közötti szakadékot. A hátrányos helyzetből induló tanulóknál az iskola nem alapozhat arra, hogy a roma lakóterületen élő szülők kielégítik a gyermekeik fizikai és fejlődési szükségleteit, ugyanis a szűkösség viszonyai között erre csak részben képesek.

A Képviselő-testület a 15/2015.(II.25.) önkormányzati határozatával döntött arról, hogy 2016. január 1- jétől önállóan biztosítja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat, a gyermekjóléti és egészségügyi feladatokat, ezért 2015. szeptember 1. napjától megalapította Nyírbátor Város Szociális Szolgálatát. Az intézmény székhelye a Vár u. 1. szám alatt található. Nyírbátor Város Szociális Szolgálat ellátja a bölcsődei feladatokat, a Zrínyi u. 42. szám alatt. Itt 2 csoportban 24 gyermek napközbeni gondozását végzik.

2016. január 1-jétől a nyírbátori lakosság számára az intézmény látja el:

- a család- és gyermekjóléti központ feladatait,
- a család- és gyermekjóléti szolgálat feladatait,
- a házi segítségnyújtást,
- a szociális étkeztetést,
- az idősek nappali ellátását.

A Szolgálat a 2016-tól a közösségi ellátást a pszichiátriai betegek részére nappali ellátás formájában biztosítja.

2016. január 1-jétől a Szolgálat dolgozói az intézmény székhelyén, a Vár u. 1. szám alatt fogadják az ellátottakat, és az ellátások iránt érdeklődőket.

Nyírbátor Város Szociális Szolgálat látja el 2016. január 1-jétől:

- a védőnői szolgálat,
- az anyatejgyűjtés,
- az iskola-egészségügy

feladatait is. Ezen ellátások változatlan telephelyen, a Szentvér u. 28/C. alatt érhetőek el a jövőben is.

Nyírbátor Város Szociális Szolgálat a Bocskai u. 4. szám alatt biztosítja az éjjeli menedékhely működtetését, változatlan feltételekkel.

A Szociális Szolgálat munkatársai az alábbi időpontokban fogadják az ellátottakat és érdeklődőket:

Hétfő – csütörtök: 7.30 - 16.00

Péntek: 7.30 - 13.30

2016-tól a szolgáltatásokat ugyanazok a szakemberek nyújtják, akik jelenleg is a feladatellátásban dolgoznak. Az önkormányzat és az intézmény vezetése arra törekszik, hogy valamennyi ellátott részére a legmagasabb színvonalú ellátást biztosítsa.

A szegregált lakóterületen a Városi Szociális Szolgálat szakemberei napi rendszerességgel fordulnak meg. A városrész halmozódó szociális problémáit tapasztalva a szociális és gyermekjóléti szakemberek adott területen való jelenléte két féle módon valósul meg:

- területi munka (családlátogatások): a védőnői, a gyermekjóléti és a családsegítő szolgálat családlátogatásainak száma éves átlagban kb. 12.000 alkalom, ezek megközelítőleg 85%-a a szegregátumban valósul meg;
- kitelepített szolgáltatások szervezése az elérhetőség érdekében, pl. játszóházak, családi napok, nyári napközis tábor, munkaerő-piaci információs napok, nyári gyermekétkeztetés (valamennyi ingyenes szolgáltatás).
- a Közösségi Házban került kialakításra mosókonyha, ahol 2db automata mosógépen tudják a ruháikat kimosni azok, akiknek otthon erre nincs lehetőségük és 1 db szárítógép is a rendelkezésükre áll.

Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testületének a Nyírbátor Kártyáról és a nyírbátori lakosoknak nyújtott egyéb kedvezményekről, támogatásokról szóló 28/2016.(X.26.) önkormányzati rendelete tartalmazza a Nyírbátor Kártyát (a továbbiakban: kártya) kapcsolatos meghatározott kedvezményeket, amelyeket a nyírbátori állandó lakóhellyel rendelkező magánszemélyek vehetnek igénybe.

A kártya a következő társaságok saját rendezvényeire szóló kedvezményes belépésre, illetve szolgáltatásaik, termékeik kedvezményes ár igénybevételére jogosít:

- ✓ Nyírbátori Sárkány Wellness és Gyógyfürdő– 15% kedvezmény (4300 Nyírbátor, Fürdő u. 1.)
- ✓ Nyírbátori Sárkány Wellness és Gyógyfürdő 3 órás jegyéből – 25% kedvezmény (4300 Nyírbátor, Fürdő u. 1.)
- ✓ A Nyírbátori Városfejlesztő és Működtető Kft. által üzemeltetett Kulturális Központ egyes rendezvényeiből – 10% kedvezmény (4300 Nyírbátor, Szabadság tér 8-9.)
- ✓ Kutya-baj Állatgyógyászati Centrum-5% kedvezmény (4300 Nyírbátor, Debreceni u. 36.)

- ✓ Kovboys Kft - 5% kedvezmény az építőanyagok telepi áraiból (4300 Nyírbátor, Császári u. 77.)
- ✓ Kakukk Étterem, Presszó és Panzió - 10% a fogyasztás végösszegéből (4300 Nyírbátor, Szabadság tér 21.)
- ✓ KELET Takarékszövetkezet - az igényelhető bankkártyák (Maestro, MasterCard, Visa) első éves díját elengedi (4300 Nyírbátor, Váci Mihály út 21.)
- ✓ Ácsceruza Kft. - 5% kedvezmény a boltban árusított termékekre (4300 Nyírbátor, Szabadság tér 10.)
- ✓ Geszterédi László EV. - 10% kedvezmény a forgalmazott termékekre és szolgáltatásokra (állattenyésztés, sportrendezvények lebonyolítása) (4300 Nyírbátor, Györgyliget 2-4.)
- ✓ Grovi Kft. A gázolaj árából 13 Ft/l , benzin árából 10 Ft/l kedvezmény (4300 Nyírbátor, Szentvér u. 41.)
- ✓ K&H Bank kedvezménye a [tájékoztató](#) alapján
- ✓ Chocolate Brown Csokiszolárium - 5% kedvezmény a szolgáltatásokból és termékekből (4300 Nyírbátor, Szabadság tér 18.)

Eddig 1787 fő nyírbátori igényelte a Bátor Kártyát.

Közlekedési lehetőségek

A tömegközlekedés a helyi autóbuszjáratokkal megoldott. A menetrend szerint naponta több alkalommal közlekedő járatok eljuttatják gyerekeket és a felnőtteket az iskolába, az egészségügyi intézményekbe, a hivatalokba. Probléma, hogy a szolgáltató többször jelezte, hogy a lakóterületről felszálló utasok gyakran nem váltanak jegyet, és magatartásukkal zavarják a többi utast. Ennek megszüntetésében közreműködött a Kisebbségi Önkormányzat, és az Önkormányzat foglalkoztatási jogviszony keretében biztosít felügyeletet a járatokra.

A Nyírbátorban állandó lakóhellyel rendelkező személyektől, a Nyírbátor Ipari Park elnevezésű helyi autóbusz járaton fizetendő jegyárat, illetve bérlet árat az önkormányzat átvállalja.

Az átvállalt önrész forrását az önkormányzat az éves költségvetésében a helyi autóbusz közlekedés támogatása soron biztosítja. Az önkormányzat a helyi menetrendszerinti autóbuszjárat mindenkori üzemeltetőjével megkötésre kerülő közszolgálati megállapodás keretében biztosítja a támogatást.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Nyírbátor Város elkészítette a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződése folyamatainak áttekintésére a Nyírbátor Város Integrált Városfejlesztési Stratégiáját és ennek részeként az antiszegregációs tervet.

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a településrendezés során figyelemmel kell lenni arra, hogy a rendezés az érintett lakosság életkörülményeiben, értékrendjében és szociális helyzetében hátrányos következményekkel ne járjon. Ennek érdekében biztosítani kell az emberhez méltó környezet folyamatos alakítását, értékeinek védelmét

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 2015.évi CXXIII. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,(közterületen és önkormányzati ingatlanokon)
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek
- d) esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel
- e) rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- f) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat (étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, nappali ellátás) és szakosított ellátásokat (az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény).

Az egyenlő bánásmóddhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

A szociális és gyermekjóléti ellátás területén Nyírbátor Város Önkormányzata teljesíti a Szociális törvényben és Gyermekvédelmi Törvényben meghatározott ellátási kötelezettségét, s a hátrányos helyzetű csoportokra irányuló szolgáltatásai elősegítik az esélyegyenlőség gyakorlatban történő érvényesülését

Nyírbátor Város Önkormányzati Képviselő-testülete megállapította és kialakította az egészségügyi alapellátások körzeteit, a területi ellátási kötelezettségre a szerződést az alapellátásban résztvevő orvosokkal megkötötte, így biztosítva a lakosság részére az egészségügyi ellátáshoz a hozzáférést.

3.5.2 . számú táblázat – Háziorvosi szolgálatok számáról

év	felnőttek és gyermekek részére tervezett háziorvosi	csak felnőttek részére szervezett háziorvosi	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
----	---	--	--

	szolgálatok száma	szolgáltatások száma	
2012	0	5	3
2013	0	5	3
2014	0	5	3
2015	0	5	3
2016	0	5	3

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

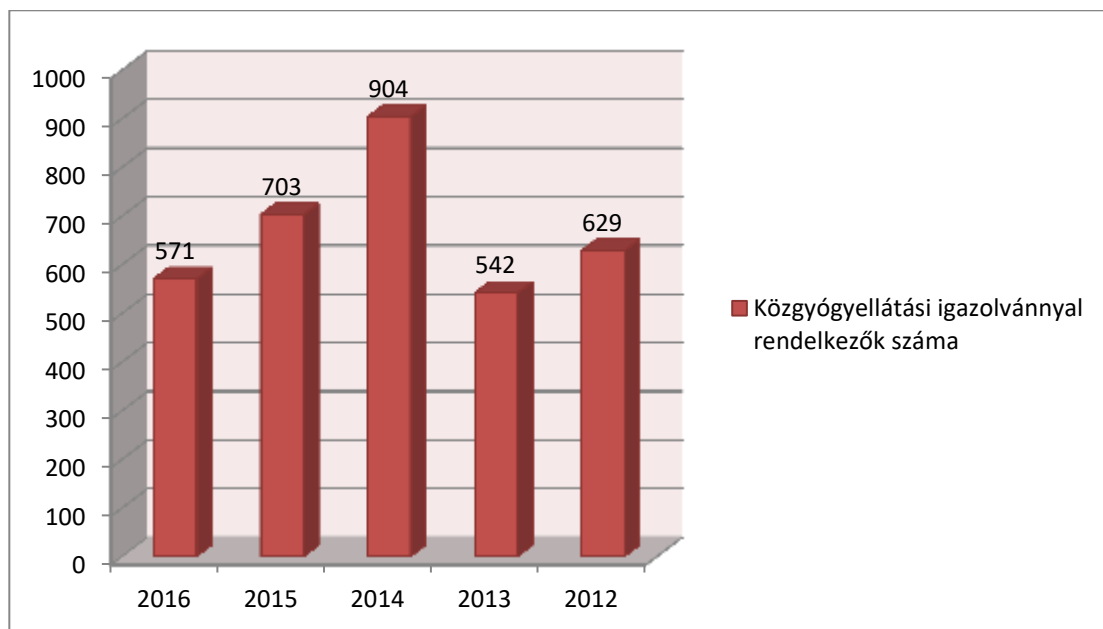
Körzetek szerint 5 házi orvos látja el a felnőtt lakosságot és 3 gyermekorvos.

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére – egészségügyi állapota megőrzéséhez és helyreállításához – az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. A közgyógyellátás megállapítható alanyi jogon: tartósan beteg gyermekek részére, rokkantsági ellátásban részesülőknek, hadi gondozottaknak, normatív és méltányossági alapon jövedelem függvényében. A fenti tevékenységet a Nyírbátori Járási Hivatal látja el.

3.5.3 .számú táblázat- Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (fő)
2012	629
2013	542
2014	904
2015	703
2016	571

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A szociális egészségügyi intézmények, civil szervezetek közötti kapcsolatok kiemelkedő fontosságúak a megelőzésben, a problémák kezelésében, a szűrőprogramokhoz jutásában. A Népegészségügyi program is kiemelten kezeli a szervezett szűrővizsgálatokat.

Kóroki összetétel alapján vezető halálok a szív – és érrendszeri betegség. Ezt követik a daganatos betegségek, az emésztőrendszer és a légző rendszer betegségei. A háziorvosok statisztikai adatai szerint felnőtt lakosság megbetegedései között a magas vérnyomás, a keringési zavar okozta szívbetegségek állnak az első helyen, ezt követik a mozgásszervi betegségek. Magas arányt képvisel a kor specifikus cukorbetegség, és a különböző légúti megbetegedések is.

Fontos, hogy a nőgyógyászati daganatos megbetegedések megelőzésében nagy szerepet játszó méhnyakrák szűrések folytatásához a városban továbbra is megfelelő szakrendelő álljon rendelkezésre, mely előfeltétele a nők minél szélesebb körű bevonásának is.

A háziorvosok jelentős prevenció munkát végeznek, a városban egyre nagyobb szerep jut a megelőzésnek. Többek között hipertóniaszűrés, az anyagcsere betegségek feltérképezése, az egészségre ártalmas rizikófaktorokra (dohányzás, alkohol...) való felhívás a leggyakoribb.

Az elmúlt években emelkedett az onkológiai szűréseken résztvevők száma. Ezen a területen is jelentősége van az intézmények mellett a civil szervezeteknek és a különböző területekre benyújtott nyertes pályázatoknak. A kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított, egészségügyi szűrések térítésmentesen és önkéntes bejelentkezés alapján mindenki számára hozzáférhető.

Az iskolai egészségügyi tevékenység keretén belül a gyermekeknél, tanulóknál egészségügyi szűrővizsgálatok, tisztasági vizsgálatok, fej tetvességi vizsgálatok, szomatikus fejlettségi vizsgálatok, csoportos egészségnevelés és egyéni mentális gondozás történik. Az iskolákban az iskolavédőnők végzik a következő vizsgálatokat, szűréseket:

- Januártól - májusig a törvény által előírt státusz - és orvosi vizsgálatok, védőoltások (Engerix-B II., Cervarix oltások), és az ezekkel járó adminisztrációs tevékenység és adatszolgáltatás..
- A szakképző iskolában a beiratkozás előtti alkalmassági vizsgálatokat
- A szakmai gyakorlat megkezdése előtt az alkalmassági vizsgálatokat
- Minden iskolai védőnő a tanév folyamán végzett iskola-egészségügyi munkáról jelentést készít, melyet interneten keresztül küldött el az Országos Módszertani Központon keresztül az Állami Egészségügyi Ellátó Központ felé

Felvilágosító előadásokat, kiselőadásokat tartottak az alábbi témakörökben:

- Serdülőkor sajátosságai, serdülőkorban bekövetkező változások
- Menstruációról, menstruációs higiéniről
- Öltözködésről, tisztálkodásról, hajápolásról, kézmosás fontosságáról előadás és DVD vetítés
- Helyes táplálkozásról „A piramis titkai” címmel(kisfilm) - Szerelem, barátság, párkapcsolat ”Ma van holnap” címmel(videó)
- Elsősegély nyújtási ismeretek átadása (csont- és ízületi sérülések, vérzések, sebellátás, mérgezések, áramütés, újraélesztés, égés-fagyás ellátása stb.)
- A here és a mell önvizsgálata előadás, DVD vetítés a mell és hererákról mellprotézis bemutatásával
- HPV oltás jelentőségéről
- AIDS világnapja alkalmából „Emléklül Évának” címmel (videó)
- Fogamzásgátlásról, szexualitásról, abortuszról, felelős párkapcsolatról. „Zaklatás”c. DVD az áldozattá válásról.
- Drog, alkohol, dohányzás-felvilágosító előadás. stb.

Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2018. (II.28.) önkormányzati határozata alapján a rotavírus elleni Rotarix vakcinát, 2018.01.01. után született nyírbátori 6-22 hetes gyermekek részére ingyenesen biztosítja. A szükséges számú Rotarix vakcinát Nyírbátor Város Szociális Szolgálatán keresztül vásárolja meg, melyre az intézmény költségvetésében 4.225.000,- Ft forrást biztosít. 2018-ban összesen 240 db oltóanyagot rendelt az intézmény, amelyből 158 db került beadásra, raktárkészleten van 82 db. A szülők nagy örömmel fogadták az ingyenes oltást és éltek is a beadás lehetőségével. Mivel az önkormányzat a rászoruló igénylők esetén átvállalta az oltás beadásának költségét, olyan csecsemők is megkaphatták a védőoltást, ahol a szülők önerőből nem tudták volna azt kifizetni.

Ezek mellett a nagy városi rendezvényeken, mint a Majális, a Gyermeknap, a Bátori Sportnap, vagy a Szüreti Felvonulás, rendszeresen vannak ingyenes szűrővizsgálatok: vércukor szint, vérnyomás, testzsír, csontsűrűség mérések.

A Nyírbátori Egészségfejlesztési Iroda 2018. március 1-jén nyílt meg. Ingyenes állapotfelmérésekkel és prevenciós tanácsadásokkal segítik az egészségmegőrzést. Demonstrációs eszközeik segítségével egészségmegőrző, fejlesztő foglalkozásokat tartanak a fiatal és idős korosztálynak egyaránt. Senior - tornával , stressz kezelő tanfolyammal, folyamatos életmód, testmozgás és mentálhigiénés tanácsadásokkal szerdai napokon 9:00 és 15:00 óra között várják az érdeklődőket, előzetes, telefonos bejelentkezés alapján.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

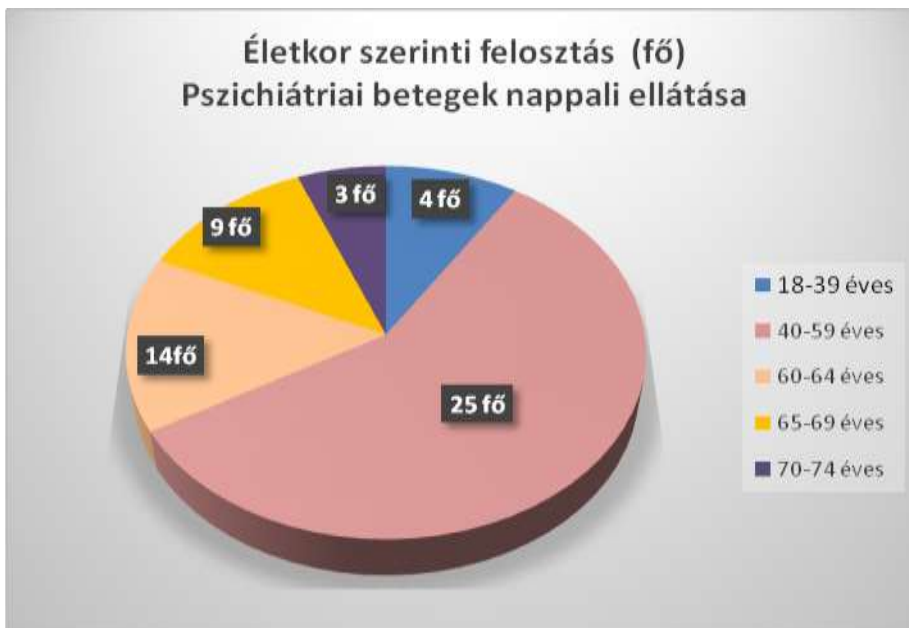
A településen működik a Szabolcs - Szatmár- Bereg Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Nyírbátori Tagintézménye, mely az alábbi feladatokat , fejlesztéseket látja el :

- gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, gondozás
- szakértői tevékenység
- nevelési tanácsadás
- logopédiai ellátás
- továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás
- konduktív pedagógiai ellátás
- gyógytestnevelés
- iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás
- kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása

A gyógytestnevelés, felismerve annak jelentőségét teljes körűen megoldott városunkban.

A Városi Szociális Szolgálat a Nyírbátorban élő, olyan pszichiátriai betegségben szenvedő személyek részére biztosítja a nappali ellátást, akik önálló életvezetésre betegségük miatt nem, vagy csak részben képesek. Lehetőséget nyújtanak a napközbeni tartózkodásra, a társas kapcsolatok építésére, továbbá igény szerint megszervezik az ellátottak étkeztetését (Szt 67/F. §).

3.5.4 .számú táblázat – Pszichiátriai betegek nappali ellátása

Forrás: Nyírbátor Város Szociális Szolgálat

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szabályozta az iskolai menzák alapanyag felhasználását és az ételek előállításának módját.

A Nyírbátori Gazdasági és Szolgáltató Intézmény az egészséges táplálkozás alapelveit figyelembe véve állítja össze az étrendet a nevelési – oktatási intézmények részére:

- Napsugár Bölcsőde
- Nyírbátori „Meseház „ Óvoda
- Nyírbátori Magyar-Angol Kéttannyelvű Általános Iskola
- Éltes Mátyás Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium .

A közfoglalkoztatás keretében megtermelt zöldségek felhasználásával nő a zöldségek aránya. Az önkormányzat által pályázat útján felújított és a HACCP előírásainak megfelelően működő korszerű iskolai konyha biztosítja a megfelelő tárgyi feltételeket a közétkeztetéshez.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Nyírbátorban sokszínű, gazdag sportélet folyik, 21 sportegyesület működik. Van lehetőség a labdajátékokra (labdarúgás, röplabda, kézilabda), a küzdősportra (karate), a lovaglásra, az úszásra, a természetjárásra, a sakkozásra, az asztaliteniszre, a horgászatra, a testépítésre. Az Önkormányzat komoly anyagi eszközökkel támogatja az egyesületek működését.

1. Arany Sárkány Focisuli
2. Bátor Fitt Testépítő és Erőemelő Egyesület
3. Bátori Sárkány Úszó Egyesület
4. Báthory István Diák Sportegyesület
5. Bethlen Diáksport Egyesület
6. Éltes Diáksport Egyesület
7. Nyírbátori Asztalitenisz SE

8. Nyírbátori Football Club
9. Nyírbátori Kyokus-hin Karate SE
10. Nyírbátori Labdarúgás Szervező Kft
11. Nyírbátori Lovas Egyesület
12. Nyírbátori Lovassport és Hagyományőrző Egyesület
13. Nyírbátori Police SE
14. Nyírbátori Sakk SE
15. Nyírbátori Sport- és Utánpótlás-nevelő Nonprofit Kft
16. Nyírbátori Sportclub Nonprofit Kft
17. Nyírbátori Természetbarát Egyesület
18. Röp-Papa Szövetkezeti Sportegyesület
19. Városi Kézilabda Klub
20. Vasas Horgász Egyesület
21. Zrínyi Diák Sportegyesület

2011-től az Önkormányzat minden nyírbátori általános iskola első osztályos tanulóinak ingyenes biztosítja az úszásoktatását. A 2018-as évtől pedig az általános iskola 5.osztályos tanulóinak az ingyenes lovaglástanulás lehetőségét biztosítja. A Képviselő-testület a Szociális –diákösztöndíjak között létrehozta a Bátorító Sport Ösztöndíjat, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók is sportolhassanak, akár versenyszerűen is. Ezek mellett két évente megrendezésre kerül a sportegyesületekkel közösen, önkormányzati szervezésben a Sportágválasztó nap. Az önkormányzat a diákolimpiai versenyeket, a városi szintű iskolai és tömegsportversenyeket, kupákat, tornákat, érem és trófea díjazással támogatja, esetenként a felmerült bérleti, utaztatási költségekhez járul hozzá. Az oktatási intézmények tornatermei, a városi sporttelep, az asztalitenisz edzőközpont, a Kulturális Központ valamint a Sárkány Wellness és Gyógyfürdő biztosítanak színteret a sportolni vágyó felnőttek részére is. Az Önkormányzat kiemelten támogatja a fiatalok sportolását, a fogyatékkal élők sportját, a családok, valamint a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok testmozgását.

A Képviselő –testület a 17/2017 (IX.15.) önkormányzati határozatával a 100 éves nyírbátori sport tiszteletére megalapította a „NYÍRBÁTORI CENTENÁRIUMI SPORT ÉRDEMÉREM” kitüntetést, amely nettó 300.000 forint pénzösszeggel jár és döntött annak adományozásáról is. Az érdemérem odaítélésével kapcsolatos kritériumokat rendelet tartalmazza.

A „Nyírbátori Centenáriumi Sport Érdemérem” kitüntetés adományozható annak a nyírbátori székhelyű sportegyesületben igazolt, vagy nyírbátori lakóhellyel, tartózkodási hellyel rendelkező, magyarországi vagy bármely nemzetközi sportegyesületben igazolt sportolónak, aki az előző év augusztus 01. napja és a tárgy év július 31. napja közötti időszakban az adott szakszövetség által jegyzett, elismert nemzetközi versenyen kiemelkedő, országos versenyen pedig 1-10. helyezést ért el, és ezzel a tevékenységével hozzájárult a város hírnevének öregbítéséhez.

A kitüntetésben évente 1 fő részesülhet. A kitüntetés adományozására írásban tehetnek javaslatot: a sportegyesületek, az oktatási intézmények, a civil vagy gazdálkodó szervezetek, a nyírbátori lakosok. A javaslatokat az Oktatási, Kulturális, Sport és Ifjúsági Bizottsághoz írásban kell benyújtani. A szakmai zsűri a jelöltek közül titkos szavazással választja meg évente a Nyírbátori Centenáriumi Sport Érdemérem” kitüntetettjét.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A városban biztosított szociális alapszolgáltatások:

- a.) Családsegítő szolgálat (szociális, mentális és jogi tanácsadást, családgondozást is nyújt)
- b) Étkeztetés (szerződés alapján)

- c) Házi segítségnyújtás
- d) Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- e) Támogató Szolgálat
- f) Pszichiátriai Nappali ellátás

Személyes gondoskodást nyújtó szakosított ellátás körében:

- a) Tartós bentlakásos elhelyezést nyújtó intézmények működtetése: Idősek Otthona, ezt a Kelet-Nyírségi Többcélú Kistérségi Társulás tartja fenn
- b.) Éjjeli Menedékhely

Személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások körében:

- a.) Gyermekjóléti szolgáltatás,
- b.) Bölcsőde

Egészségügyi alapellátások körében:

- a) Védőnői szolgálat
- b) Iskola egészségügyi szolgálat
- c) Otthoni betegápolás- Kelet-Nyírségi Többcélú Kistérségi Társulás tartja fenn
- d) Háziorvosi alapellátás

A Nyírbátori Görög Katolikus Egyházközség, mint fenntartó és szociális szolgáltató működtet házi segítségnyújtást. A 2007. évtől a fogyatékos gyermekek és családjaik segítségét vállalta fel az Egyenlő Esélyért Egyesület. Családi napközi, Mini- Manófalva néven 2010. december 9-től működik a városban. Kezdetben egyéni vállalkozásként, 2012. március 1-től egyesületi formában működteti. Mind az Egyenlő Esélyért Egyesülettel, mind a Mini-Manófalva Családi Bölcsődével az Önkormányzat együttműködési megállapodást kötött.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az önkormányzati intézmények az ügyintézés és a foglalkoztatás során is megelőzik és megakadályozzák a hátrányos megkülönböztetést, mindent megtesznek az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosítása érdekében.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Az önkormányzat az alábbi szolgáltatásokat nyújtja a rászorulóknak részére:

- Szünidei gyermekétkeztetést Nyírbátorban 2017-ben igénybe vevők száma:
  - Téli szünetben: 124 gyermek
  - Tavaszi szünet: 196 gyermek
  - Nyári szünetben 604 gyermek

- Őszi szünet 118 gyermek

A gyerekek számára ingyenes nyári táborok megszervezésére került sor 2018-ban az „Adj esélyt a jövődnek” EFOP-1.4.2-16-2016-000028 uniós projektnek köszönhetően. A projekt célja, hogy a rászoruló családok gyermekeinek lehetőséget teremtsen a nyári szünet a hasznos és élményekben gazdag eltöltésére.

Várostarténeti tábor:

Időpont: 2018. július 2-6.

Helyszín: Ifjúsági és Családi Kuckó

Létszám: 30 fő gyerek +2 fő pedagógus

A gyerekeknek lehetőségük nyílt szülővárosuk, lakóhelyük múltjának, jelenének és jövőjének megismerésére személyes élményeken keresztül.

Lovas tábor:

Időpont: 2018. július 9-13, 2018. augusztus 13-17.

Helyszín: Fedeles Lovarda

Létszám: 40 fő gyerek + 6 fő szakember

A táborban a gyerekek a lovaglás mellett a maradék időben megismerkedhettek a lótartás legérdekesebb részleteivel, részt vehetnek, a lovak körüli teendők elsajátításában .

Hagyományőrző tábor:

Időpont: 2018. július 9-13.

Helyszín: József Attila úti óvoda

Létszám: 40 fő gyerek+ 6 fő óvodapedagógus

A gyerekek népi hangszereket és játékokat készíthettek , hagyományőrző kézműves foglalkozások keretében és kirándulásokon vettek részt, pl: Harangod, Nyíregyháza Vadaspark és Múzeumfalú.

Angol tábor:

Időpont: 2018. augusztus 6-10.

Helyszín: Nyírbátori Magyar – Angol Kéttannyelvű Általános Iskola

Létszám: 27 fő gyerek

A gyerekek a játékos nyári idegen nyelvi tábor keretei között az angol nyelvet gyakorolhatták különböző mozgásos, énekes, verses módszereken segítségével.

A Nyírbátori Meseház Óvoda óvodásai 2018.06.20-án, 88 fővel a Nyíregyházi Vadasparkba tettek kirándulást.

Az MSZC Bethlen Gábor középiskolájának tanulói 2018.05.22-én, 46 fővel ugyancsak a Nyíregyházi Vadasparkba tettek látogatást.

A Nyírbátori Meseház Óvoda óvodásainak 3 alkalommal volt bábszínházi előadás, amelyeken összesen 325 kisgyermek vett részt.

Ezek időpontjai és helyszínei:

2018.10.11. Százszorszép tagóvoda 103 fő

2018.11.29. Nyitnikék tagóvoda 100 fő

2019.01. 15. Meseház óvoda 122 fő

A Kerekdő tagóvodában február hónapban kerül sor a bábszínházi előadásra , 160 gyerek részvételével.

A projekt keretében,2020-ig, összesen 20 alkalommal lesznek Bábszínházi előadások,és 5 napos nyári táborok pedig évente 5 alkalommal

2011-ben döntött arról a Kormány, hogy felmenő rendszerben biztosítja a tanulók ingyenes tankönyvellátását. Első alkalommal a 2013/14-es tanévben az 1. évfolyamra beiratkozott tanulók számára lett ingyenes a tankönyv, ezt követően évente egy-egy újabb évfolyam csatlakozhatott a kedvezményezett köréhez. Így a 2018/19-es tanévben ingyen tankönyvre jogosultak: az 1-9. évfolyam valamennyi tanulója a 10-12. évfolyamon normatív támogatásra jogosultak a nemzetiségi és gyógypedagógiai nevelés-oktatásban résztvevő tanulók.

A szünidei gyermekétkeztetéshez kapcsolódóan a Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat munkatársai 8 alkalommal szerveztek nyári játszóházat a szünidei gyermekétkezés lebonyolításául szolgáló Közösségi Házban (4300 Nyírbátor, József Attila u. 25 szám alatt,) minden pénteken 8-10 óráig, melyen átlagosan 15-20 gyermek vett részt.

RSZTOP 2.1.1. projekt keretében alapvető fogyasztási cikket tartalmazó csomagokat kaptak, a 0-3 év közötti gyermekeket nevelő családok havonta egy alkalommal a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság jóvoltából. A programban való részvételi feltétele az, hogy rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak legyenek, szerepeljenek a PTR adatbázisban, ahol azok találhatóak, akik jogerőre emelkedett határozattal rendelkeznek, és nem részesülnek intézményi ellátásban. A csomag 13 kg súlyú volt, lisztet, száraztésztát, kristálycukrot, étolajt, konzerveket és bébiételeket tartalmazott. Továbbá évente egy alkalommal e családok tisztasági csomagot kapnak, mely tartalmaz digitális lázmérőt, fogkefét, fogkrémet, mosóport és különböző tisztálkodási felszereléseket összesen 8 kg-ban. Átlagosan 100-120 gyermek részesül ebben az adományban.

Az egyházak, a Vöröskereszt helyi szervezete, az Önkormányzat, valamint a Máltai Szeretetszolgálat adománygyűjtő akciókat szervez, és így segítik a rászorulókat.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A városban a közösségi élet színterei sokrétűek, az intézményesített közösségek, a lakóközösségek, a munkahelyek, intézmények, a templomok, a civil szervezetek is megtalálhatók.

A helyi közművelődési intézményekben rendszeresen szerveződnek olyan kulturális programok, amelyek a kisebbségi kultúrát népszerűsítik. Ennek köszönhetően megvalósul a kisebbségi kultúra, a roma kultúra megismertetése a többségi társadalom tagjaival. 2014-ben és 2015-ben „Zsamo „- Gyere be!- „Együtt a vasúton innen és túl „címmel roma kulturális fesztivált rendeztünk egyszerre három helyszínen, a Kulturális Központban, a Roma Közösségi Házban és a Városi Könyvtárban.

A Városi Könyvtár Nyírbátor város kultúraközvetítő, információátadó közgyűjteménye. Feladatának tekinti a város és vonzáskörzete lakosai számára biztosítani a könyvtári szolgáltatásokat. Hozzájárul az írni-olvasni tudás fejlesztéséhez, segíti a felnövekvő nemzedék olvasóvá nevelését, az oktatás különböző szintjein kielégíti a tanulók igényeit. A lakosság számára biztosítani kívánja az életen át tartó tanulást, segítséget kíván nyújtani a közhasznú és egyéb információk megszerzéséhez, a szabadidő hasznos és kulturált eltöltéséhez. Egyik legnépszerűbb szolgáltatása az ingyenes internet használat, amely könyvtári tagsághoz és előzetes bejelentéshez van kötve.

Nyírbátor civil és egyházi szervezeteinek tevékenysége kiegészíti, sok esetben helyettesíti a város által nyújtott szolgáltatásokat. A városban 21 civil szervezet szervezetnek a sport, míg 16 szervezetnek pedig a kultúra a fő tevékenységi területe. A szervezetek működését Nyírbátor Város Önkormányzata támogatja.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A városban magas a romák aránya, az etnikai konfliktusok gyakran mondhatók. A konfliktusok megoldásába sokszor szükséges a rendőrség, illetve a településen működő polgárőrség bevonása. A közbiztonság növelése érdekében

Az etnikai konfliktusok, a társadalmi előítéletesség kezelésében és megelőzésében az önkormányzat hangsúlyos szereplőként van jelen. Az önkormányzat kezdeményezte a társadalmi párbeszédet a kisebbség és a többségi társadalom tagjai között, a romákkal kapcsolatos előítéletek csökkentése érdekében. Az etnikai konfliktusokkal terhelt nevelési-oktatási intézményekben folyamatos az egyeztetés.

Nyírbátor Város Önkormányzata 2014-től résztvevője a ROMED2-ROMACT uniós programoknak. A programokat az Európa Tanács és az Európai Bizottság támogatja. A szervezeti háttérrel a program magyarországi megvalósításához 2015. január 1-től a Partners Hungary Alapítvány biztosítja (Nemzeti Fókusz Pont). A ROMED program 24 országban, míg a ROMACT program 7 országban valósul meg. A programok célkitűzése a helyi roma integráció valós előmozdítása.

ROMED2 - Demokratikus kormányzás és közösségi részvétel mediáció útján. A mediáció eszközén keresztül komplex hatást kíván elérni 10 országban, a korlátozott számban kiválasztott önkormányzatok részvételével. Minden egyes kiválasztott településen a mediátorok közösen, a külső facilitátorral elindították a roma lakosokból álló Közösségi Akciócsoportokat (KACS), melyek célja a helyi roma közösségeket érintő problémák meghatározása és rendszerezése, végső soron pedig – a problémák megoldása érdekében – közös tervezés a helyi intézményekkel, érintettekkel. Utóbbiak figyelembe veszik a meghatározott prioritásokat, az akciótervezések idején, különösen az EU-s társfinanszírozásban kidolgozott projekteknél. Nyírbátorban is megalakult és működik a Közösségi Akciócsoport.

A ROMACT program célja a közintézmények, a hatóságok, a választott hivatalos képviselők és a vezető beosztású közalkalmazottak érzékenységének és felelősségvállalásának javítása a marginalizálódott roma közösségek irányába. A program hosszú távú politikai elköteleződésre összpontosít, amely a roma integráció érdekében fenntartható tervekre és intézkedésekre ösztökél.

A ROMACT a helyi közigazgatás számára munkamódszereket és eszközöket biztosít annak érdekében, hogy hatékonyan elérje és felmérje a közösségeket és azok szükségleteit ott, ahol a legsérülékenyebb állampolgárok élnek. A program fő hangsúlya, hogy a facilitációval erősítse az önkormányzatok kapacitását a romák társadalmi befogadására alkotott tervekre és projektek végrehajtására. A program segíti az önkormányzatokat, hogy minőségi pályázatokat nyújtsanak be EU-s és hazai támogatásokra. Mindez elvezet a tartós, inkluzív közszolgáltatások kialakulásához. A ROMACT jelenleg 5 ország (Bulgária, Magyarország, Olaszország, Románia, Szlovákia) 40 településén kerül végrehajtásra. A Nemzeti Támogató Csoportot a Nemzeti Projektvezető, a Nemzeti Fókuszpont és a facilitátorok alkotják, akik együttesen felelnek a Közösségi Akciócsoportok koordinálásáért minden településen, biztosítva a ROMED2 részvételen alapuló megközelítést, és serkentik a közintézményekkel való együttműködést, összhangban a ROMACT programmal. Magyarországon a következő települések vesznek részt: Bag, Gyulaj, Jászfényszaru, Nagyecsed, Nyírbátor, Pécs és Porcsalma (csatlakozása folyamatban).

Nyírbátor Város Önkormányzata a Partners Hungary Alapítvány és a Kacs tagjainak közreműködésével kezdte meg 2015-ben kidolgozni a Hátrányos helyzetűeket felzárkóztató programját. Ennek leghangsúlyosabb része a hátrányos helyzetű gyermekek ösztöndíj programja, amiről a Képviselő-testület 2018-ban alkotta meg rendeletét.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Nyírbátor lakóira jellemző az adományozás, az önkéntes munka jelenléte. Vélhetően összefüggésben van ez azzal, hogy a közösségi, kapcsolati hálók fontos szerepet játszanak az adományozóvá és önkéntes segítővé válásban. A civil szervezetekhez, egyesületekhez, klubokhoz való tartozás erősíti az ilyen jellegű tevékenységeket. Az adományozásra hasonló hatással van az egyházi kötődés, a karitatív tevékenység. Rendszeresen a városban a jótekonysági rendezvények, bálók ahol különböző célok érdekében kérik a résztvevőket az adakozásra. Új kezdeményezésként jelent meg 2014-ben a helyi társadalom szolidaritásaként, a karácsonyi adománygyűjtő akció, "Segíteni jó!" elnevezéssel.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A roma nemzetiség érdekképviselőjét a Nyírbátor Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata (3 fő) látja el. A képviselő-testületi ülések hivatalos helyszíne: a Városháza (4300 Nyírbátor Szabadság tér 7.) Nyírbátor Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata képviselői a közösségi házban rendszeresen fogadóórát tartanak a testület által külön meghatározott rend szerint. A fogadóórák rendjét a helyben szokásos módon kell közzétenni és folyamatosan aktualizálni

Nyírbátor Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a rendelkezésére álló anyagi eszközök arányában biztosítja – az éves önkormányzati költségvetési rendelet keretein belül – a Nemzetiségi Önkormányzat részére a működéséhez szükséges feltételeket, az alábbiak szerint:

Az Önkormányzat ingyenesen biztosítja a Nemzetiségi Önkormányzat számára a 4300 Nyírbátor, Báthori István u. 5. szám alatt található ingatlan folyamatos használatát.

A képviselő-testület a Polgármesteri Hivatalon keresztül biztosítja a Nemzetiségi Önkormányzat kérésének megfelelően a postai, kézbesítési, gépelési, sokszorosítási feladatok ellátását és az ezzel járó költségek viselését, a Nemzetiségi Önkormányzat működéséhez szükséges tárgyi és személyi feltételeket.

A Nemzetiségi Önkormányzat feladatai megvalósítása érdekében együttműködik és hivatalos kapcsolatot tart fent:

Nyírbátor Város Önkormányzatának Képviselő-testületével, tisztségviselőivel, az önkormányzat által fenntartott önkormányzati intézményekkel;

aa.) a nemzetiségi önkormányzat elnöke tanácskozási joggal rendszeresen részt vesz a települési önkormányzat képviselő-testületi ülésein;

ab) a jegyzővel vagy az általa megbízott köztisztviselővel egyeztetést folytat a nemzetiségi önkormányzat jogszerű működése céljából;

ac) kapcsolatot tart fent az oktatási intézmények vezetőivel elsősorban kulturális, szabadidős és sport rendezvények tárgyában.

Magyarországon más település önkormányzataival; területi roma nemzetiségi önkormányzattal

ba) nemzetiségi önkormányzat elnöke részt vesz és képviseli az önkormányzatot az általuk fontosnak tartott értekezleteken, gyűléseken, kiállításokon és rendezvényeken melyre meghívást kapnak;

Országos Roma Nemzetiségi Önkormányzattal;

ca) a nemzetiségi önkormányzat feladatainak ellátása során együttműködik az országos nemzetiségi Önkormányzattal;

cb) rendszeresen egyeztet a települési nemzetiségi önkormányzatokat érintő pályázati lehetőségekről;

cc) segítséget kér a pályázatok elkészítéséhez.

A helyi roma nemzetiségi hagyományápolás területén szerepet játszó társadalmi szervezetekkel da) a nemzetiségi kulturális értékek továbbadása, és ápolása céljából részt vesz az ilyen irányú programok szervezésében

db) A képviselő-testület - közös érdekek alapján - feladatának tekinti, és szorgalmazza a megye önszerveződő közösségeivel az érdemi együttműködést.

A mélyszegénységben élők, a romák többsége a társadalom peremén él, helyzetük halmozottan hátrányos, jellemző rájuk az alacsony iskolázottság szintje, magasabb munkanélküliségi arány.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Alacsony iskolai végzettség, szakképzetlenség. A több éve nem foglalkoztatott, valamint az alacsony iskolai képzettségű személyeknek szinte lehetetlen a munkaerőpiacra történő visszajutása	Tanácsadás, szakképzés, átképzés lehetőségeinek megszervezése, a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyeinek javítása, piacképes szakmák megszerzése.
Megengedő, ráhagyó nevelési módszerek alkalmazása	Gyermeknevelési módszerek, szokásrendek megismertetése, alkalmazásra való ösztönzése
A tankötelezettségi korhatár csökkentésével megnőtt a veszélye annak, hogy egyre több roma fiatal nem fejezi be iskoláit, nem fog szakképesítést szerezni	A roma gyermekeket és fiatalokat ösztönözni kell az iskola befejezésére, az érettségi, a középfokú végzettség és szakképzettség megszerzésére
A rászorulóknak sokszor hiányt szenvednek az alapvető emberi szükségletet kielégítő tárgyakban, eszközökben, különösen a megfelelő mennyiségű és minőségű alapvető élelmiszerekben, ruhaneműben.	A rászorulóknak helyzetének könnyítése: Tartós élelmiszer, ruhanemű, játékok, alapvető háztartási eszközök gyűjtése, szétosztása évente lehetőség szerint több alkalommal.
Lakhatási körülmények romlása	Szociális bérlakás állomány felújítása, komfortossá tétele, a közszolgáltatásokhoz való csatlakozás lehetőségének megteremtése, a bérlakások értékesítési igényeinek felmérése, értékesítésre kijelölése
Roma lányok korai teherbeesése/korai anyaság	Szexuális felvilágosítás az iskolákban, melynek keretében megismerik a védekezési módszereket, előadások szervezése szülőknek

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

év	0-2 évesek száma	3-5 évesek száma	6-13 évesek száma	14 évesek száma	15-17 évesek	0-17 évesek
----	------------------	------------------	-------------------	-----------------	--------------	-------------

					száma	száma összesen
2012	379	427	1.172	148	462	2588
2013	377	405	1 197	119	438	2536
2014	376	376	1 166	180	400	2498
2015	383	380	1 123	161	439	2486
2016	394	380	1090	139	453	2456

Forrás: (TeIR) KSH-TSTAR

A táblázatból nyomon követhető, hogy 2012 és 2016 között 132 fővel csökkent a 0-17 éves korú nyírbátoriak száma. A legnagyobb számú csökkenés a 6-13 éves korúaknál látható, 5 év alatt 47 fő. A 0-2 évesek száma ezzel szemben, ha kis mértékben is, de növekedést mutat.

Nyírbátorban a lakónépesség száma 2018. december 31. napján: 12154 fő, ebből a

- 0 – 3 évesek száma: 391 fő
- 4 - 6 évesek száma: 374 fő
- 7 -14 évesek száma: 1079 fő
- 15 -18 évesek száma: 545 fő

Városunkban 2018-ban 125 gyermek született. 2018. januárjától minden nyírbátori újszülött „Babacsomagot” kap az Önkormányzattól. A csomagban többek között, babaápolási cikkek, pelenkák, tisztítószeresek találhatóak, 15 000 forint értékben.

Az ellátórendszer támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családokat s emellett a megelőző tevékenységét a szociális, köznevelési, egészségügyi, közművelődési, sport és civil szervezeteinek hálózatán keresztül és együttműködve tudja végezni. Elmondható, hogy a településen a gyermekvédelmi alapellátások jól működnek, a gyermek- és ifjúságvédelem a gyermekekkel foglalkozó intézményben jelen van. A gyermekek, az iskoláskorúak ellátása, esélyegyenlősége az egyenlő bánásmód szerint jól működik.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló A 1997. évi XXXI. törvény értelmében, a járásszékhelyeken Család- és Gyermekjóléti Központot kell működtetni. A Család –és Gyermekjóléti Központ Nyírbátor Város Szociális Szolgálat szervezeti keretén belül 2016. január 1. napjától kezdte meg működését a Nyírbátor, Vár u. 1. szám alatti igényesen felújított a jogszabályi előírásoknak megfelelő épületben. A Család és Gyermekjóléti Központ szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára. A Nyírbátorban működő Központhoz 20 település tartozik.

A gyermekjóléti központ ellátja a gyermekjóléti szolgálat feladatait, speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységeket lát el és szakmai támogatást nyújt a településeken működő gyermekjóléti szolgálatok számára.

A Gyermekjóléti Központok a gyermekek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében a gyermekek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében:

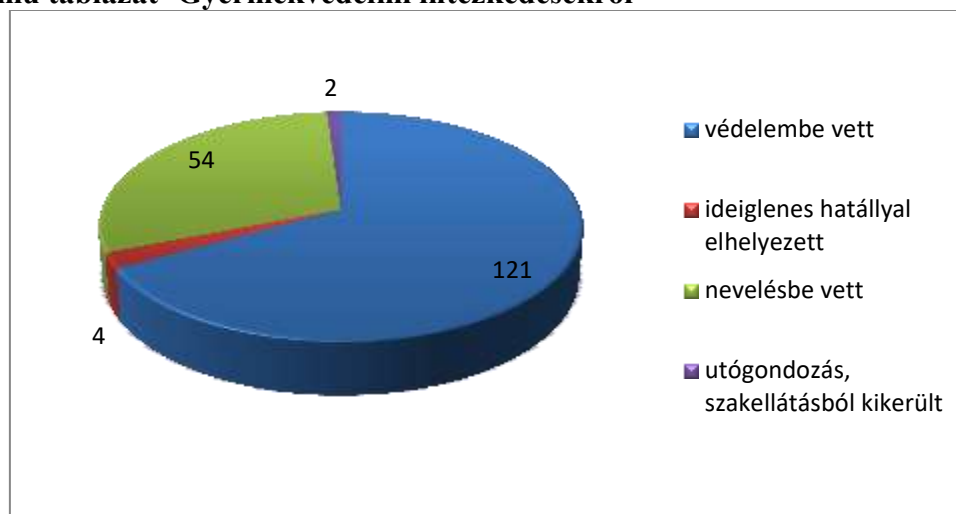
- utcai és - ha a helyi viszonyok azt indokolják - lakótelepi szociális munkát,
- kapcsolattartási ügyeletet, ennek keretében közvetítói eljárást, ide nem értve a 62/E. § és a 132. § (6) bekezdése szerinti közvetítói eljárást,
- ha a helyi viszonyok azt indokolják - kórházi szociális munkát,
- gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot,
- jogi tájékoztatásnyújtást és pszichológiai tanácsadást,
- családkonzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát

A veszélyeztetettség olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A védelembé vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermekvédelembé vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembé veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés)

2017-ben Nyírbátorban 121 védelembé vétel, 4 ideiglenes hatállyal elhelyezett, 54 nevelésbe vett, és utógondozás, szakellátásból kikerült 2 fő, összesen 181 eset volt.

4.1.2. számú táblázat- Gyermekvédelmi intézkedésekről

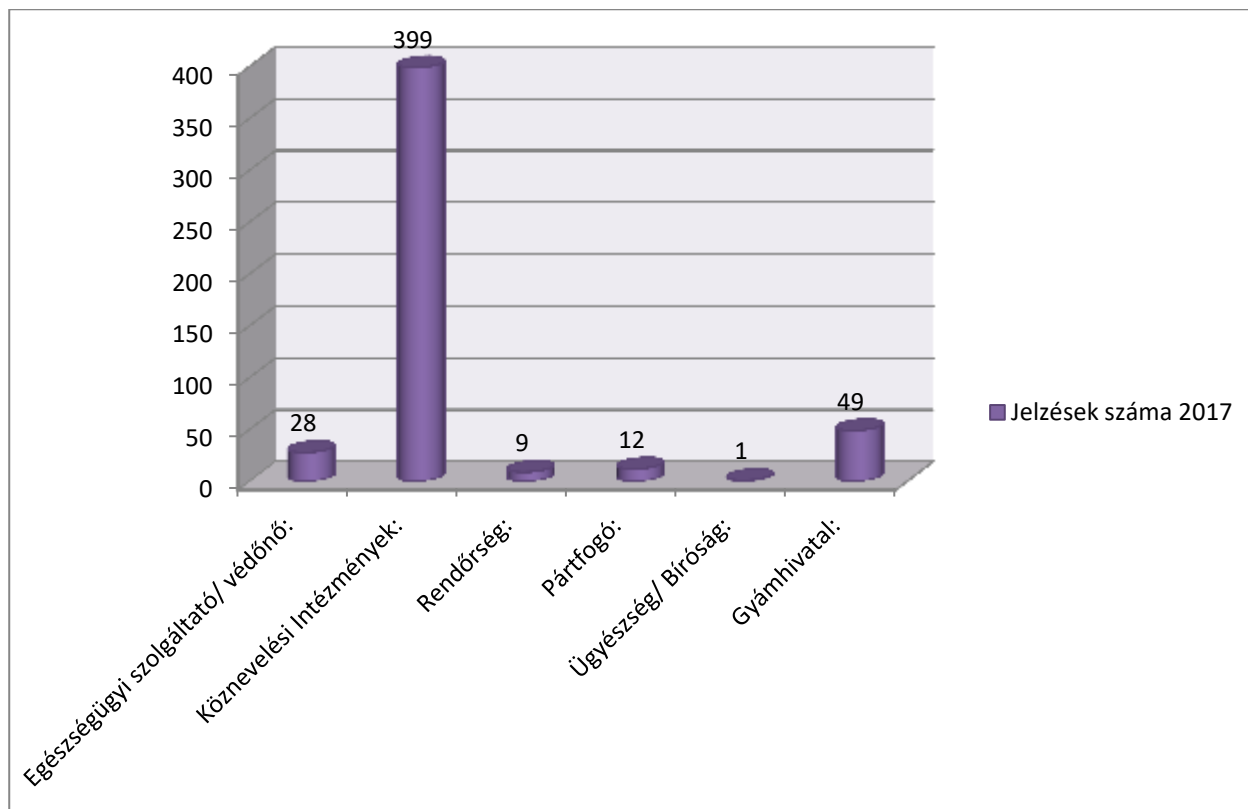

Forrás: Nyírbátor Város Szociális Szolgálat

4.1.3.A veszélyeztetettség megelőzésének érdekében a jelzőrendszerrel való kapcsolattartás folyamatos.

A Gyermekjóléti Szolgálathoz 2017-ben érkezett jelzések száma	
<u>Jelzőrendszeri tag</u>	<u>Jelzések száma</u>
Egészségügyi szolgáltató/ védőnő:	28
Köznevelési Intézmények:	399
Rendőrség:	9
Pártfogó:	12
Ügyészség/ Bíróság:	1
Gyámhivatal:	49
Felnőtt korú lakossal kapcsolatosan:	53
összes jelzések száma	498

Forrás: Nyírbátor Város Szociális Szolgálata

A legtöbb jelzés az oktatási intézmények részéről érkezett, ezen belül az általános iskolákból. A jelzések többségét az igazolatlan hiányzások miatt teszik, de előfordul, hogy szülői elhanyagolás, fejtetvesség, magatartásbeli problémák, elmaradó vizsgálatok miatt jeleztek a pedagógusok. Az egészségügyi szolgáltatók által küldött jelzések mindegyike védőnői jelzések voltak, az elmaradt státuszvizsgálatok az elégtelen lakókörnyezet és a nem megfelelő életvitel miatt. A probléma

megoldása érdekében többször közös családlátogatást szerveztünk. Továbbra is előfordul, hogy a nem megfelelő életkörülmény és életvitel miatt az újszülött nem volt haza engedhető. Ezeket a javaslatokat az illetékes védőnő és családsegítő szoros együttműködése, közös családlátogatások alapján megszerzett ismeretek és információk tették indokolttá.

Az alapellátásban részesülők száma ,a gyermekek veszélyeztetettségének okai:

Alapellátásban: 33 családban, 82 fő gyermeket gondoztak.

Az alapellátás elrendelésére az alábbi elsődleges okok miatt került sor:

- Igazolatlan hiányzások: 41 fő
- Nem megfelelő lakáskörülmény: 5 fő
- Védelembe vétel utáni alapellátás: 15 fő
- Szülők következtlen nevelő elveinek a hatása: 4 fő
- Nem megfelelő magatartás: 5 fő
- Lopás és más bűncselekmények elkövetése: 2 fő
- Óvodai hiányzás: 6 fő
- Nem megfelelő személyi higiénia/ fejtetvesség: 4 fő

Az esetek okai:

- magas iskolai hiányzás (igazolt, igazolatlan)
- szabálysértés,
- védelembe vétel utáni gondozás,
- magatartásbeli problémák,
- elhanyagolás, nem megfelelő nevelési módszerek alkalmazása,
- szülői életvitel

A tavalyi évben 23 gyermek alapellátásban történő gondozása szűnt meg, melynek az okai:

- Védelembe vételre került sor: 7 fő
- Elköltözött: 1 fő
- Nagykorúvá vált: 4 fő
- Sikeres gondozás: 11 fő

Ha már kialakult a veszélyeztetettség, vagy az alapellátás nem nyújt kielégítő segítséget a gyermekvédelembe vételére kerül sor, ami már a hatósági intézkedési körbe tartozik.

Gyermekvédelmi intézkedés keretébe tartozó intézkedések:

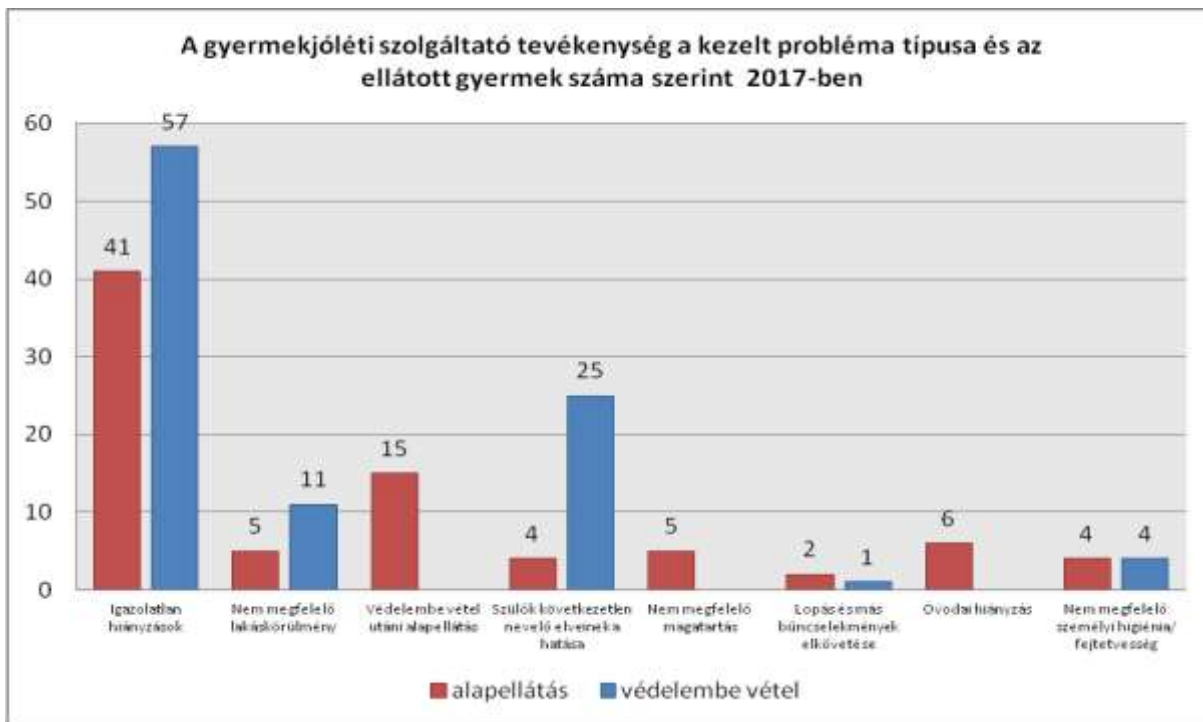
Nyírbátor területén 2017. évben védelembe vétel hatálya alatt álló kiskorúak száma 98 fő.

A védelembe vételt indokoló veszélyeztetettséget az alábbi problémák jelentették:

- 50 órát meghaladó igazolatlan hiányzás: 57 fő
- Szociális-, higiéné, illetve anyagi problémák: 15 fő
- Szülők felelőtlen, következtlen és elhanyagoló viselkedés: 25 fő
- Deviáns életvitel, a gyermek által elkövetett bűncselekmények: 1 fő

4.1.4.-Gyermekjóléti szolgáltató tevékenység

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermekhelyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzületi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják

A veszélyeztetett és védelembe vett kiskorúak számát 2012. december 31-ig a település jegyzője tartotta nyilván, 2013. január 1-jétől a gyermekvédelmi feladatokat a Szabolcs-Szatmár - Bereg Megyei Kormányhivatal Nyírbátori Járási Hivatala Gyámügyi Osztálya látja el. A feladat mindenkor hatósági jogkör gyakorlója védelembe veszi a gyermeket, ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése családi környezetben mégis biztosítható. A gyámhatóság- gyermekjóléti központ javaslatának figyelembe vételével –védelembe veheti továbbá

- szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértési tényállást megvalósító a szabálysértést elkövető fiatalkorút,
- a nyomozó hatóság nyomozást megtagadó határozata alapján a 14. életévét be nem töltött gyermeket
- a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiatalkorút.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet:

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű

- az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a fent meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- a nevelésbe vett gyermek,
- az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt

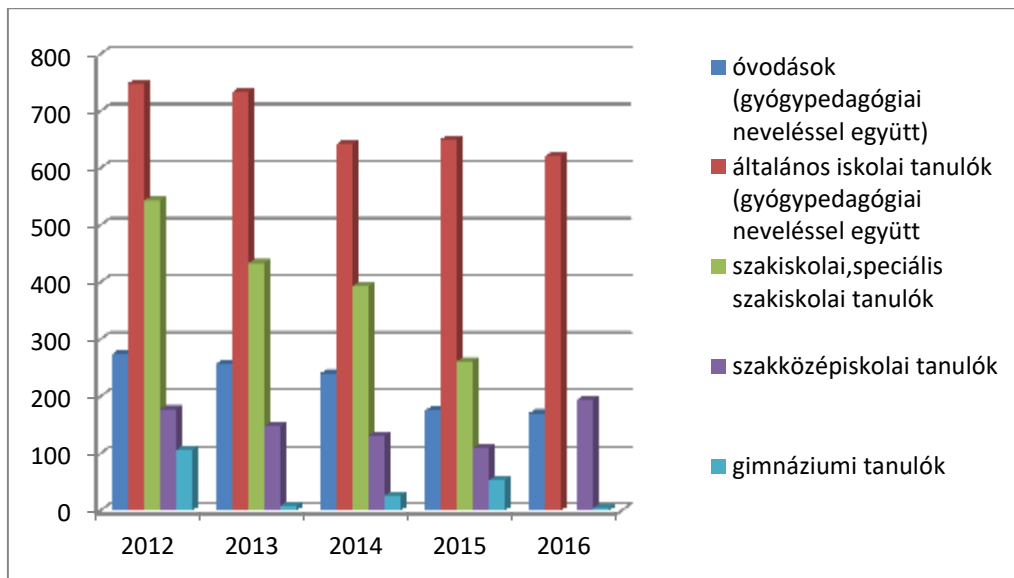
A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre- külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra- megállapítja a gyermek , nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását.

A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető.

4.1 5. számú táblázat - Hátrányos helyzetű gyermekek száma

év	óvodások (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	általános iskolai tanulók (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	szakiskolai, speciális szakiskolai tanulók	szakközépiskol ai tanulók	gimnázium i tanulók
2012	275	749	543	178	106
2013	258	734	434	148	9
2014	241	643	393	132	27
2015	175	651	262	109	53
2016	171	621	n.a.	195	4

Forrás: (TeIR) KSH-TSTAR

2013. augusztus 31-ig a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló fogalmát a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény tartalmazta, az eltérő szabályozás miatt magasabb 2012-ben és 2013-ban a hátrányos helyzetű gyermekek száma. 2013. szeptember 1-jétől a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek (fiatal felnőtt) fogalma és e tény fennállásának megállapítása, mint gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedések egyike, a Gyvt. -ben került szabályozásra.

Településünkön biztosított ellátások:

- Pénzbeli és természetbeni ellátások:
  - a.) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
  - b.) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
  - c.) a gyermektartási díj megelőlegezése,
  - d.) az otthonteremtési támogatás,
  - e.) a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

- A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:
  - a.) a gyermekjóléti szolgáltatás,
  - b.) a gyermekek napközbeni ellátása,
  - c.) a gyermekek átmeneti gondozása.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A Gyvt. értelmében a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult:

- az ingyenes vagy kedvezményes gyermekétkeztetésre,
- más jogszabályokban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére,
- valamint évi 2 alkalommal természetbeni, a 2017-es évtől alapösszegű (6000,- Ft) és emelt összegű (6500,- Ft) támogatás igénybevételére. 2012 novemberétől a természetben nyújtott

támogatás kész étel,ruházat, valamint tanszer vásárlásra felhasználható Erzsébet –utalvány formájában történik.

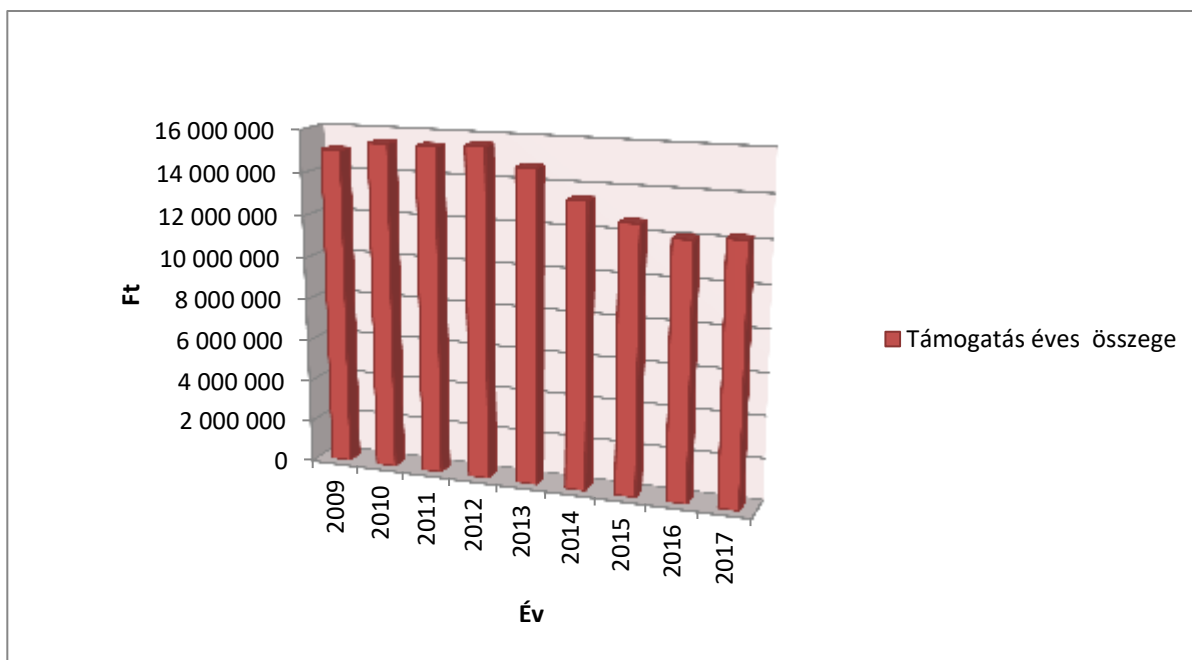
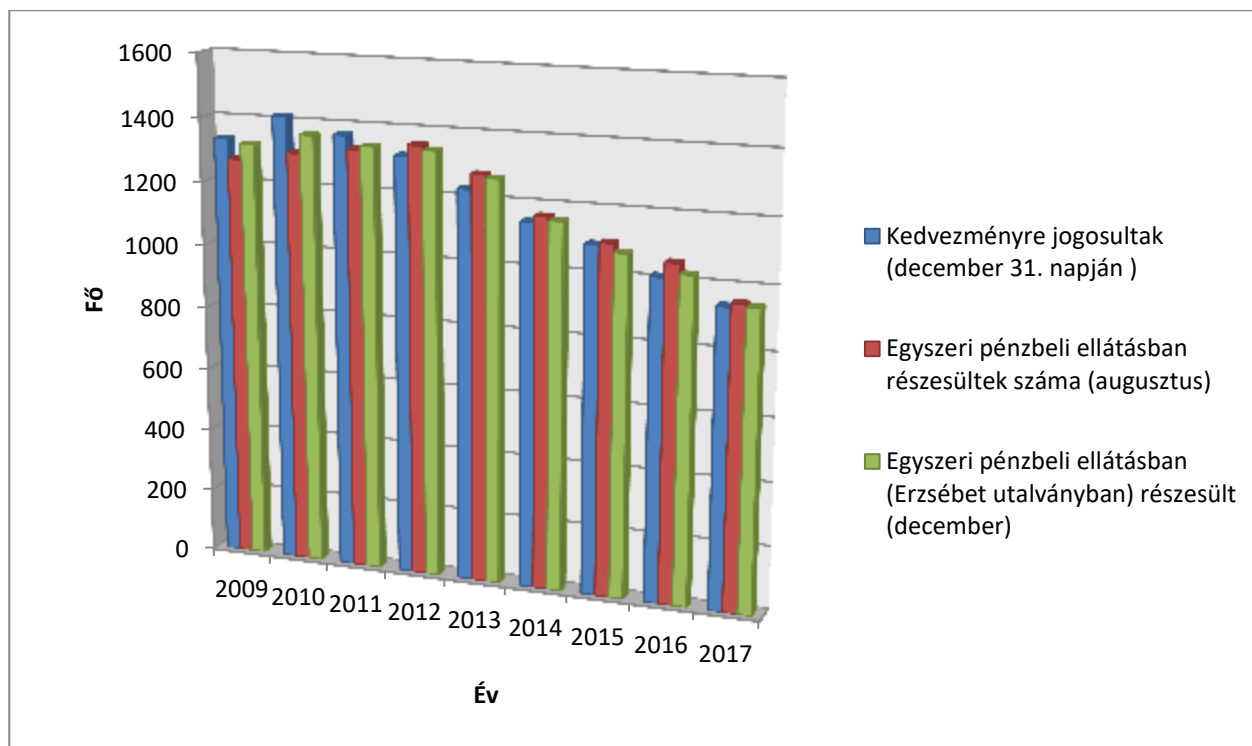
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot a szülő vagy más törvényes képviselő ,illetve nappali tagozaton tanulmányokat folytató nagykorú gyermek saját jogán kérheti a Szociális csoportnál, az erre rendszeresített formanyomtatvány kitöltésével, a szükséges mellékletek csatolásával. A jogosultságot a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén Nyírbátor Város jegyzője 1 év időtartamra állapítja meg gyermekenként, külön-külön egyedi határozattal.

4.1. 6. számú táblázat- Gyermekvédelmi támogatásban részesültek

Év	Kedvezményre jogosultak (december 31. napján)	Egyszeri pénzbeli ellátásban részesültek száma (augusztus)	Egyszeri pénzbeli ellátásban (Erzsébet utalványban) részesült (december)	Támogatás éves összege
2009	1334 fő	1273 fő	1322 fő	15.051.000,- Ft
2010	1415 fő	1304 fő	1362 fő	15.474.400,- Ft
2011	1369 fő	1327 fő	1339 fő	15.462.800,- Ft
2012	1318 fő	1353 fő	1339 fő	15.613.600,- Ft
2013	1231 fő	1278 fő	1268 fő	14.766.800,- Ft
2014	1145 fő	1165 fő	1155 fő	13.456.000,- Ft
2015	1093 fő	1101 fő	1074 fő	12.615.000,- Ft
2016	1012 fő	1057 fő	1025 fő	12.075.600,- Ft
2017	940 fő	951 fő	944 fő	12.236.500,- Ft

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

Évről-évre csökken a kedvezményre jogosult gyermekek száma, ami azzal magyarázható, hogy 2008 óta változatlan a jövedelmi határ (nyugdíjminimum 130%-a, illetve 140%-a) a nettó keresetek reálértéke- a minimálbér emelkedése és a családi adókedvezmény hatására- viszont emelkedik.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

2018.január 1-jétől minden nyírbátori újszülött Babacsomagban részesül, amely a gyermekgondozáshoz szükséges tisztasági felszerelést tartalmazza, 15.000,- Ft értékben.

Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testületének a 6/2015. (II.25.) a szociális igazgatásról és a települési támogatásról önkormányzati rendelete értelmében:

A képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást nyújt.

E rendelet alapján létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzet, többek között, különösen:

- a) a kérelmező vagy a kérelmezővel közös háztartásban élő közeli hozzátartozók valamelyikének hirtelen fellépő, és kórházi ápolást igénylő betegsége, továbbá súlyos vagy életveszélyes sérüléssel járó balesete,
- a) a gyermek 3 egymást követő napot meghaladó kórházi kezelésre szorul,
- b) a gyermek betegsége miatt a szülő harminc egymást, követő napot meghaladó táppénzt vesz igénybe,
- c) a gyermek betegsége miatt társadalombiztosítási szerv által nem finanszírozott gyógyászati segédeszköz használatára szorul, és közgyógyellátásra nem jogosult,
- d) a gyermeket gondozó/nevelő család családok átmeneti otthonába kerül,
- e) a gyermek védelembe vételére kerül sor a család anyagi körülményei miatt,
- f) a törvényes felügyeletet ellátó szülő halála esetén az árvaellátás megállapításáig
- g) nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartás.

(3) Időszakosan bekövetkező, vagy tartósan fennálló létfenntartási probléma, többek között, különösen:

- d) iskoláztatással összefüggő kiadások.

Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testülete részt vesz a 2018/2019-es évben az iskola – és óvodatej programban.

Az Önkormányzat Szociális- Egészségügyi Bizottsága, átruházott önkormányzati hatáskörében dönt a Bursa Hungarica ösztöndíj pályázat keretében a hallgatók és a középiskolában tanulók támogatásáról. A pályázók részére havi önkormányzati ösztöndíjat állapított meg 10 000 Ft/tanuló összegben, amelyet az illetékes minisztérium ugyanilyen összeggel kiegészíti. 2018-ban 23 tanuló részesült a Bursa Hungarica ösztöndíj támogatásban.

Ugyancsak átruházott hatáskörben az önkormányzat Oktatási, Kulturális, Sport és Ifjúsági Bizottsága tesz javaslatot az Arany János Tehetséggondozó Program keretében, középiskolás tanulók támogatására . 2018-ban 2 ,az Arany János Tehetséggondozó Programban résztvevő tanuló kapott az önkormányzattól 5000 ,- Ft / hó összegű támogatást.

Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testülete a Nyírbátori szociális - diákösztöndíjakról szóló 9/2018.(IV.24.) önkormányzati rendelete alapján az alábbi diákösztöndíjakat adományozhatja: szociális-tanulmányi ösztöndíj (Esélyteremtő Ösztöndíj) szociális- sport ösztöndíj (Bátorító Ösztöndíj) szociális- művészeti ösztöndíj (Fiatal Alkotók Ösztöndíja)

A támogatás céljára felhasználható előirányzat összegét a Képviselő-testület évente - a város anyagi lehetőségeitől függően- a költségvetési rendeletében állapítja meg.

A diákösztöndíjakat pályázat útján lehet elnyerni. A feltételeknek való megfeleléséről meghatározott értékelési rendszer alapján, átruházott hatáskörben az Oktatási, Kulturális, Sport és Ifjúsági Bizottság dönt. A diákösztöndíj célja, hogy segítse a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók képességeinek kibontakoztatását, tanulmányi előmenetelüket, az általános iskolai tanulmányaik sikeres befejezését és az eredményes továbbtanulásukat. Továbbá csökkentse az iskolai lemorzsolódást, az életlehetőségekből való kiszorulást, oly módon, hogy az a családjuk számára is motiváló legyen. Elősegítse a nehéz körülmények között élő családok tagjainak szemléletformálását.

A diákösztöndíjra pályázhatnak a Nyírbátor Város közigazgatási területén működő általános iskolák 4. osztályos és felső tagozatos tanulói, amennyiben Nyírbátor Város közigazgatási területén bejelentett állandó lakóhellyel rendelkeznek, és családjukkal együtt a pályázati felhívás közzétételét megelőző legalább 1 éve igazolhatóan, életvitelszerűen Nyírbátor Város közigazgatási területén laknak, továbbá nappali rendszerű képzésben vesznek részt.

2018 szeptemberétől 31 nyírbátori általános iskolás kap havonta 10.000,- Ft összegű támogatást.

A Báthory Anna Református Általános Iskolából 3 fő, a Báthory István Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Szakgimnáziumból 8 fő és a Nyírbátori Magyar - Angol Kéttannyelvű Általános Iskolából 20 fő részesül szociális diákösztöndíjban. A diákösztöndíjasok többsége a szegregátumban él.

Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testületének a Nyírbátor Kártjáról és a nyírbátori lakosoknak nyújtott egyéb kedvezményeikről, támogatásokról szóló 28/2016.(X.26.) önkormányzati rendelete tartalmazza a Lakossági internet-hozzáférés támogatását.

Az önkormányzat a nyírbátori állandó lakóhellyel rendelkező magánszemélyeknek a tárgyévi költségvetésben e célra tervezett összeg erejéig pályázat útján utólag a lakossági internet előfizetéshez támogatást nyújt.

Internet támogatásra jogosult az a nyírbátori állandó lakóhellyel rendelkező magánszemély, aki internet előfizetéssel rendelkezik és a háztartásában az egy főre eső jövedelem nem haladja meg az 57.000,- (ötvenhétezer) forintot és

- a) a háztartásban legalább két fő kiskorú vagy tanulói vagy hallgatói jogviszonnyal rendelkező nyírbátori állandó lakóhelyű személy él, vagy
- b) egyedül él a háztartásban és a 60. életévét betöltötte, vagy
- c) legalább egy - az a) pontban foglalt feltételeknek megfelelő - gyermekét egyedül neveli.

A támogatás mértéke havi 1.000,-Ft (egyezer forint). Egy háztartásban csak egy előfizetés után igényelhető támogatás. A képviselő-testület a költségvetés elfogadása után írja ki a pályázatot és – e rendelet alapján - határozza meg a részletes pályázati feltételeket. A pályázatot évente egy alkalommal lehet benyújtani. A beérkezett pályázatokat a polgármester bírálja el. A pályázati feltételeknek megfelelő pályázóknak a lakossági internet szolgáltatáshoz nyújtott támogatást a befizetett számlák bemutatását követően évente egy alkalommal fizeti ki a Polgármesteri Hivatal Költségvetési- és Adóirodája.

a) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A gyermekétkeztetést, ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkezést és két további étkezést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető (Gyvt. 151. §). Ezen szabályokat a nyári szociális gyermekétkeztetés esetében is alkalmazni kell.

A gyermekvédelmi törvény alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek mindegyike jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményére, melyet különböző mértékű kedvezményekkel vehetnek igénybe:

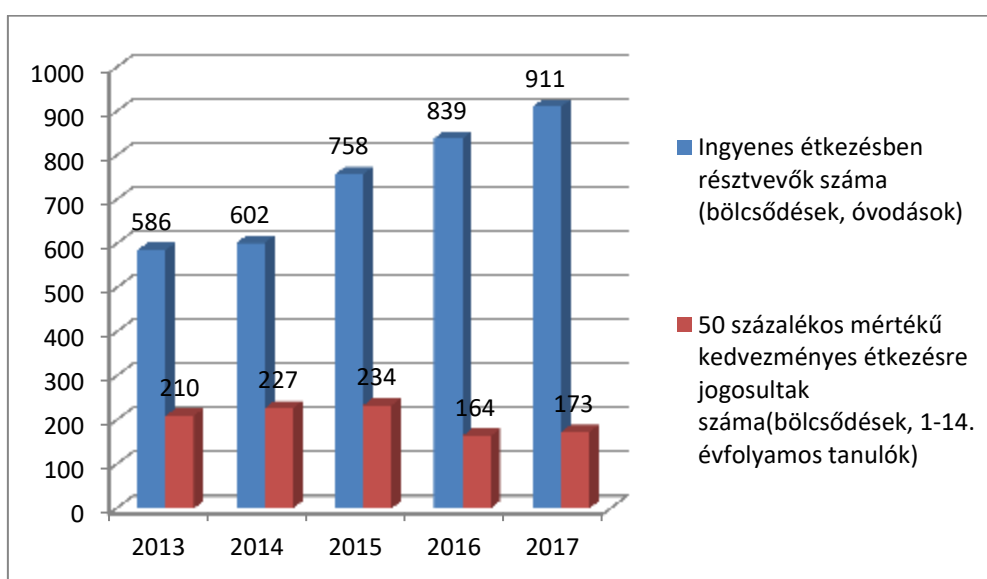
- bölcsődés, óvodás, 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő gyermek esetén
- a kedvezmény az intézményi térítési díj 100 %-a,
- három- vagy többgyermekes családoknál gyermekenként az intézményi térítési díj 50%-a,

- tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos gyermek, tanuló után az intézményi térítési díj 50%.

4.1.7.számú táblázat - Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma (bölcsődések, óvodások, 1-14.évfolyamos tanulók)	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma(bölcsődések, 1-14. évfolyamos tanulók)
2013	586	210
2014	602	227
2015	758	234
2016	839	164
2017	911	173

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

A közétkeztetésben – különös tekintettel az egészségügyi, szociális és gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésre – az élettani szükségletnek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést biztosítanak. A közétkeztetést biztosító intézményeink mindegyike az életkornak megfelelő étrendet nyújtja, azonban az utóbbi években megnőtt az étkezéssel kapcsolatos „betegségek” száma (liszt-, tejcukor érzékenység), amely speciális étrendet igényel. Az ételérzékenységben szenvedő gyermekek számára is biztosítják a megfelelő étrendet.

Ételérzékenység típusa/ fő :

- ✓ tej,olajos mag: 1 fő
- ✓ tej,tojás: 3 fő
- ✓ tej,tojás,olajos mag,dinnye,szója,narancs : 1 fő
- ✓ tej,tojás,banán,csokoládé:1 fő
- ✓ tej,tojás ,csokoládé: 1 fő
- ✓ tej,tojás,csirkehús,olajos mag:1 fő
- ✓ tej,tojás,fruktóz: 1 fő
- ✓ gluténérzékenység: 1 fő

Az ételérzékenységgel küzdő gyerekek a diétájuknak megfelelő alapanyagokból elkészített ,naoi háromszori(tízórai,ebéd,uzsonna) étkezésben részesülnek.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek az óvodában nem került felvételre. Magyar állampolgársággal nem rendelkező tanuló általános felvételére nem került sor a vizsgált iskolákban.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A Gyvt. gyermeki jogokat szabályozó 6. §-a szerint minden gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, önálló életvitelének megteremtéséhez. Joga van arra, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, az egészségére káros szerek elleni védelemben részesüljön.

A gyermekvédelemben dolgozó szakemberek megállapításai alapján a veszélyeztetettség okai között elsődleges a szociális helyzet elégtelensége és ennek elsődleges közege a szegregált, teleszerű lakókörnyezet.

Nyírbátor Város Önkormányzata nem rendelkezik nyilvántartott, pontos ,aktuális adatokkal a szegregált környezetben élő családok számáról és azok nagyságáról.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Nyírbátor Város Szociális Szolgálatának feladatai közé tartozik a védőnői szolgálat ellátása is. A védőnők kompetencia köre egyre szélesebb, napjainkra már az egész család egészségügyi, szociális problémáinak a megoldásában is részt vesznek, humán szolgáltatásokat nyújtanak és tanácsokat adnak a felmerülő problémák megoldására.

A védőnői munka szakmai irányelveit elsősorban az egészségügyi törvények és rendeletek határozzák meg.

A területi védőnői gondozás módszerei a következők:

- családlátogatás
- önálló védőnői tanácsadás
- orvossal tartott tanácsadás
- fogadóóra tartása
- egészségnevelés a családok otthonában, családlátogatások során, tanácsadóban, - oktatási intézményekben (iskola, óvoda)
- egészségfejlesztés közösségi szinten
- bölcsődében higiéniai vizsgálatok

A területi védőnői ellátás során az alábbi területekre fektetnek nagy hangsúlyt.

a) A családok komplex gondozása során az alábbi feladatokat végezzük:

- családi életre való felkészítés, szülői szerepre „nevelést”
- kiemelten a várandós nők, csecsemők védelme, rendszeres gondozása
- gyermekágyas anya és újszülöttjének gondozása
- egészségnevelés (egyéni és közösségi szinten)
- szűrővizsgálatok végzése, biztosítása
- védőoltások megszervezése

- tanácsadások szervezése, lebonyolítása (várandós; csecsemő - önálló és orvossal tartott-, nővédelmi)
- b) A gyermekellátás részeként:
- részt vesznek a családi környezet szociális problémáinak megelőzésében
  - tanácsot adnak gondozási, nevelési kérdésekben
  - táplálási tanácsot adnak, ellenrzikk és regisztrálják a gyermekek testi-lelki-szellemi fejlődését,
  - elvégzik az alap szűrővizsgálatokat, státuszvizsgálatokat (1, 3, 6 hónapos, 1, 2, 3, 4, 5, 6 éves korban, iskolában 2.4.6.8.10.12. osztályokban)
  - a kiszűrt eseteket megbeszélik az illetékes szakemberrel
  - kapcsolattartás a családdal és a szakemberekkel
  - a higiénés viszonyokat figyelemmel kísérik
  - a jelzőrendszer tagjaként szükség esetén problémajelző lapot írnak a veszélyhelyzetben lévő várandósokról, 0-7 éves korú kiskorú gyermekekről a gyermekjóléti szolgálat, gyámhivatal, házi orvosok felé.

2016. 09. 01-jétől a védőnői szolgálat működésében jelentős változások történtek a finanszírozás és lakossági ellátás javítása érdekében. Így már 2017 teljes évében nincs külön csak iskolavédőnői vagy területi védőnői státusz, hanem 8 vegyes körzet került kialakításra.

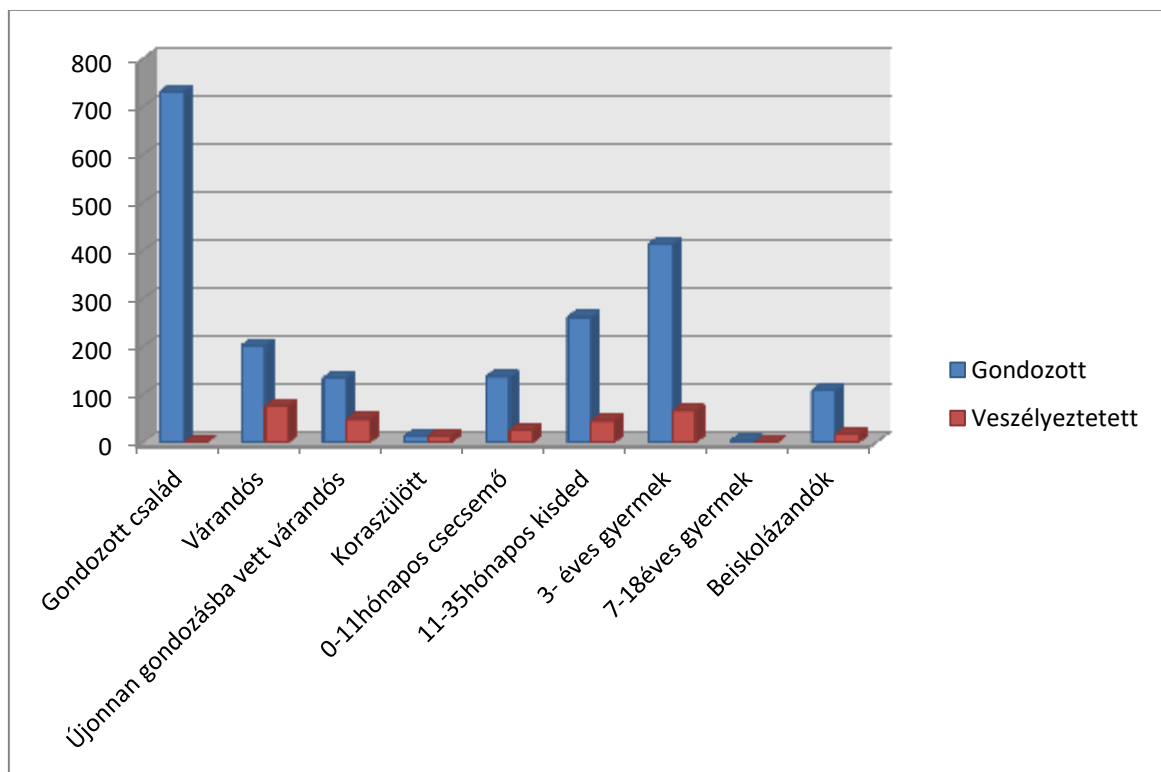
A vegyes körzetek feladatait a tavalyi évben: 6 fő védőnő látta el, két körzetben az ellátását belső helyettesítéssel oldották meg.

4.3.1. számú táblázat - Statisztikai adatok a 2017. évre vonatkoztatva

	Gondozási időszak	Veszélyeztetett
Gondozott	1-12. hónapban/fő	1-12. hónapban/fő
Gondozott család*	731	-
Várandós*	202	77
Újonnan gondozásba vett várandós	134	49
Koraszülött	13	13
0-1 hónapos csecsemő*	137	26
11-35 hónapos kisdéd*	261	45
3- éves gyermek*	414	66
7-18 éves gyermek*	3	2

Beiskolázandók*	108	17
-----------------	-----	----

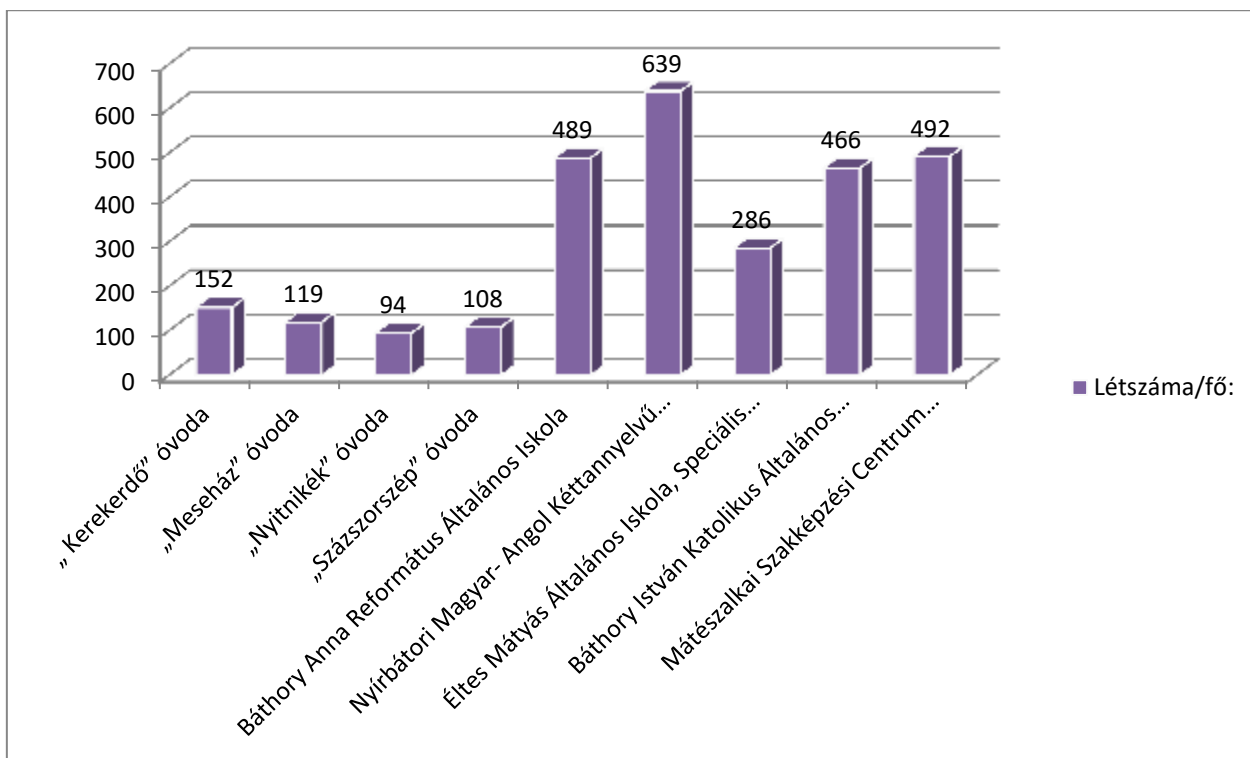
Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

4.3.2. számú táblázat- A nevelési-oktatási intézményekben ellátottak száma a 2017/2018-as tanévben (október 01.-i adatok alapján)

Intézmény neve:	Létszáma/fő:
„Kerekerdő” óvoda	152
„Meseház” óvoda	119
„Nyitnikék” óvoda	94
„Százszorszép” óvoda	108
Báthory Anna Református Általános Iskola	489
Nyírbátori Magyar- Angol Kéttannyelvű Általános Iskola	639
Éltes Mátyás Általános Iskola, Speciális Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola Kollégium és Gyermekotthon	286
Báthory István Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Szakgimnázium	466
Mátészalkai Szakképzési Centrum Bethlen Gábor Szakgimnáziuma, Szakmunkásképzője és Kollégiuma	492
Összesen:	2845

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

Egészségfejlesztési munka az óvodákban

Az óvodai ellátás területén már korábban történtek változások, amelynek kapcsán a szűrővizsgálatok kikerültek az óvodából. A státuszvizsgálatok (3,4,5,6 éves korban), és ennek keretében a szűrővizsgálatok már a védőnői tanácsadóban történtek. A nevelési intézményekben tisztasági szűrővizsgálatot, illetve egészségnevelési munkát végeznek.

A védőnők a nevelési év során szülői értekezleteken is részt vesznek.

A fejtetvességgel nagyobb mértékben fertőzött óvodai intézményekben 2 hetente rendszerességgel végeznek szűrővizsgálatokat, és visszaellenőrzéseket. A szakemberek összehangolt team munkájának eredményeképpen javulás észlelhető a fejtetvesség visszafertőződésében.

Iskolai védőnői feladatok összesítése:

- Januártól - Májusig minden iskolában lezajlottak a törvény által előírt státusz - és orvosi vizsgálatok, védőoltások (Engerix-B II., Cervarix oltások), és az ezekkel járó adminisztrációs tevékenység és adatszolgáltatás.
- A gondozási füzetek alapján a védőnők előkészítették a dokumentációt az éves jelentéshez.
- A szakképző iskolában a beiratkozás előtt alkalmassági vizsgálatokat végeztek
- A szakmai gyakorlat megkezdése előtt határidőben kiadásra kerültek az alkalmassági igazolások. Az alkalmatlannak minősített tanulók névsorát az iskolavezetésnek átadták
- Augusztus végén a pótfelvételre jelentkező tanulók előzetes iskolai orvosi vizsgálaton vettek részt.
- Minden iskolai védőnő a tanév folyamán végzett iskola-egészségügyi munkáról jelentést készített, melyet interneten keresztül küldött el az Országos Módszertani Központon keresztül az Állami Egészségügyi Ellátó Központ felé

A 2017/18-as tanévre során a következő témákban adtak tájékoztatást és tartottak felvilágosító kiselőadásokat:

- Serdülőkor sajátosságairól, serdülőkorban bekövetkező
- Öltözködésről, tisztálkodásról,
- Helyes táplálkozásról
- Elsősegély nyújtásról
- A here és a mell önvizsgálatáról
- HPV oltás jelentőségéről és az AIDS-ről
- Fogamzásgátlásról, szexualitásról, abortuszról, felelős párkapcsolatról. „Zaklatás”c. DVD az áldozattá válásról.
- A drog, az alkohol, a dohányzás ártalmairól

A védőnő szolgálat tagjainak nagyon jó a kapcsolatuk az oktatási intézmények vezetőivel és dolgozóival (óvodák, iskolák), pedagógusokkal, ifjúságvédelmi felelősökkel, családsegítő szolgálat munkatársaival, szakértői bizottság és nevelési tanácsadó szakembereivel, házi orvosokkal, házi gyermekorvosokkal, nőgyógyászokkal és egyéb jelzőrendszeri tagokkal, mint például rendőrséggel.

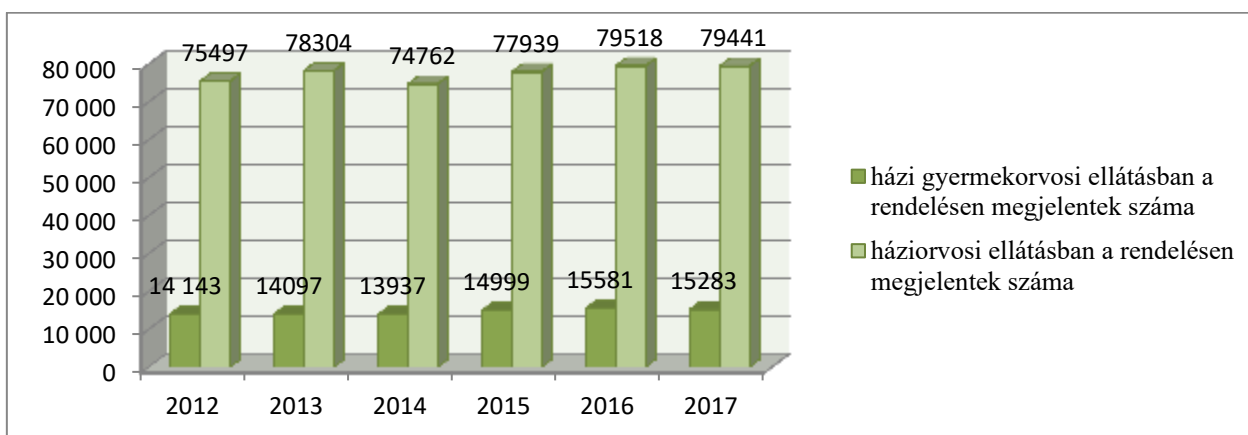
b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Nyírbátorban 3 házi gyermekorvosi körzet került kialakításra, és 1 gyermekfogászat. Betöltetlen házi orvosi praxis nincs. Az egyes körzetekhez tartozó utcák jegyzékét önkormányzati rendelet határozta meg.

4.3.3 számú táblázat – Házi orvosi ellátásban részesültek száma

év	házi gyermekorvosi ellátásban a rendelésen megjelentek száma	házi orvosi ellátásban a rendelésen megjelentek száma
2012	14 143	75497
2013	14097	78304
2014	13937	74762
2015	14999	77939
2016	15581	79518
2017	15283	79441

Forrás:(TeIR)KSH-TSTAR

A Szatmár-Beregi Kórház és Gyógyfürdő Nonprofit Kft. Nyírbátori Szakrendelőjében Gyermekgyógyászati szakrendelés is működik. Nincs előjegyzés, a szakrendelés beutaló köteles Hétköznaponként 8:00 és 14:00 óra között van rendelés

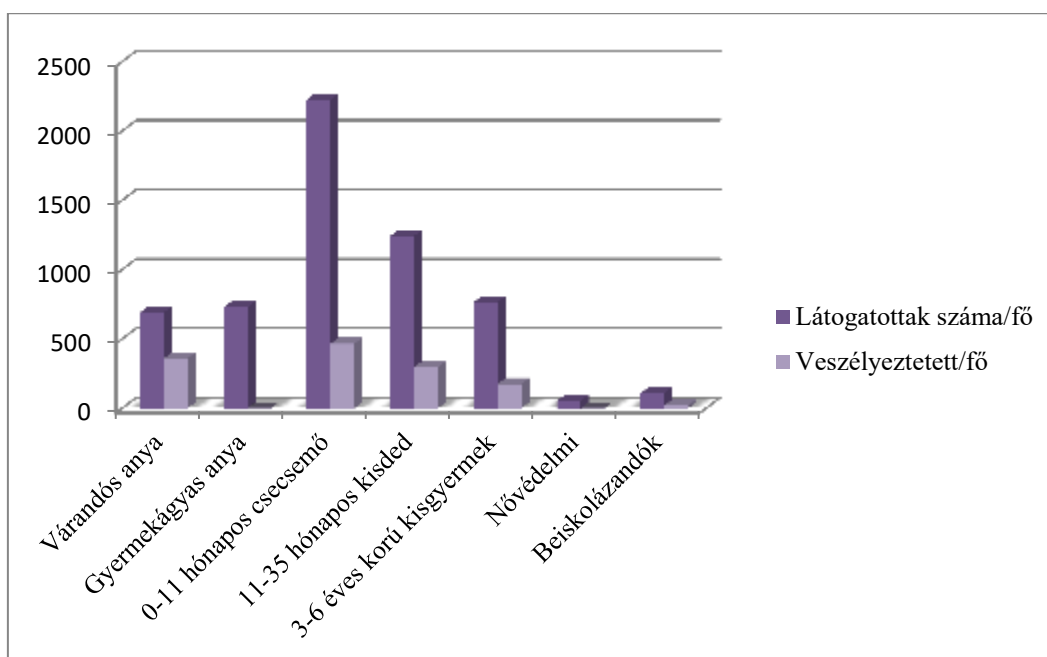
c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi – szociális - oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A Nyírbátor Város Szociális Szolgálatá által működtette védőnői hálózat jelentős szerepet vállal abban, hogy a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű családoknak segítséget nyújtsanak a 0-7 éves korú gyermekek nevelésében, egészségük megőrzésében, az esetleges problémák felismerésében. A hátrányos , vagy halmozottan hátrányos helyzetű családoknál gyakoribbak a megbetegedések a tartósan beteg vagy fogyatékkal élő gyermekek száma is magas. Ez a hátrány visszavezethető arra, hogy ezekben a családokban a gyermekeket nevelő anyák generációról – generációra cipelik magukkal a hátrányaikat, a nehéz életkörülmények számukra leküzdhetetlen hatásait. A rossz higiénés körülmények, a rossz és egészségtelen lakhatás, az egészséges életmódra vonatkozó ismeretek hiánya egyaránt nehezítik a gyermeknevelést. Ezekben a családokban, mind a jövedelmi ,mind a kulturális lemaradások miatt nem, vagy csak később jelenik meg a gyermek fejlesztése iránti igény, amikor annak eredményessége már kisebb.

4.3.4. számú táblázat- Látogatások száma 2017. évben

	Látogatottak száma/fő	Veszélyeztetett/fő
Várandós anya	691	360
Gyermekágyas anya	727	-
0-11 hónapos csecsemő	2227	466
11-35 hónapos kisdéd	1243	295
3-6 éves korú kisgyermek	765	174
Nővédelmi	54	-
Beiskolázandók	108	20
Összes látogatás:	5815	1315

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

Családlátogatások száma	Szaklátogatások száma
4577	5719

4.3.5. számú táblázat - Tanácsadási forgalom adatai 2017. évben

		Tanácsadás		
		Önálló védőnői/fő	Védőnő orvossal/fő	Összesen/fő
Gondozott gyermek	0-11 hó	1228	1036	2264
	11-35 hó	635	523	1158
	3-6 év	553	364	917
Összesen:		2416	1923	4339
Védőnői várandós tanácsadáson megjelentek száma:/fő		1180		
MSZSZ (Mozgó Szakorvosi Szolgálat) tanácsadáson megjelent várandós, gyermekágyas anyák		229		

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

Nyírbátorban a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Nyírbátori Tagintézményében (4300 Nyírbátor, Báthori u.21.) folyik gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, gondozás. Az intézmény a városban 28 éve segíti a különféle magatartási, beilleszkedési, tanulási problémával küzdő gyermekeket, azok családját és pedagógusait. Jelenleg 5 gyógypedagógus, 7 pszichológus 4 logopédus, 2 fejlesztő pedagógus, 2 gyógytestnevelő végzi a gyerekek fejlesztését, gondozását. Az elmúlt években sokat változott, fejlődött az intézmény, nemcsak a szakmai munkát illetően, hanem az intézmény épülete, belső felszereltsége is megújult, komfortosabbá, izlélésesebbé és kényelmesebbé téve a mindennapi munkát.

Az Éltes Mátyás Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium (4300 Nyírbátor, Debreceni út 67.) köznevelési és egyéb alapfeladata :

- ✓ szakiskolai nevelés- oktatás ,
- ✓ nappali rendszerű iskolai oktatás,
- ✓ sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése-oktatása (autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, érzékszervi fogyatékos – hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos – látási fogyatékos) ,
- ✓ sajátos nevelési igényű tanuló gyógypedagógiai nevelése-oktatása (autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, érzékszervi fogyatékos – hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos – látási fogyatékos) ,
- ✓ szakiskola,
- ✓ készségfejlesztő iskola

Az iskola maximális létszáma : 300 fő

d) gyermekjóléti alapellátás

Az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családból való kiemelésének a megelőzéséhez. Az alapellátás hozzájárul a gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének feltárásához és a gyermek szocializációs hátrányának csökkentésével, annak leküzdéséhez. Az alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást- lehetőség szerint- a jogosult lakóhelyéhez legközelebb eső ellátást nyújtó személynél vagy intézményben kell biztosítani.

Nyírbátor Város Önkormányzata a gyermekjóléti alapellátást Nyírbátor Város Szociális Szolgálatának intézményén keresztül biztosítja. A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereit és eszközeit használja fel a gyermek érdekében. A család- és gyermekjóléti szolgálat feladatait a családsegítők végzik.

A családsegítő feladata a gyermek testi, lelki egészségének családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

- tájékoztatási feladatai körében szociális és egyéb információs adatokat gyűjt,
- tájékoztatja a szülőt, illetve - ha azt a gyermek védelme szükségessé teszi önállóan, a törvényes képviselő tudomása nélkül is, fejlettségétől függően - az ítélőképessége birtokában lévő gyermeket mindazon jogokról, támogatásokról és ellátásokról, amelyek

- összefüggésben állnak a gyermek testi, lelki egészségének biztosításával, családban történő nevelkedésének, vagy a gyermek számára szükséges védelem biztosításának elősegítésével,
- a válsághelyzetben lévő várandós anyát az őt, illetve a magzatot megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról, a születendő gyermeke felnevelését nem vállaló, válsághelyzetben lévő várandós anyát a nyílt és a titkos örökbefogadás lehetőségéről, joghatásairól, valamint a nyílt örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezetek, illetve a nyílt örökbefogadást elősegítő és a titkos örökbefogadást előkészítő területi gyermekvédelmi szakszolgálatok tevékenységéről és elérhetőségéről, és az örökbefogadó szülőt az örökbefogadás után követése körében igénybe vehető szolgáltatásról, és segíti az után követést végző szervezet felkeresését.
  - családsegítő a szociális segítőmunka keretében segíti az igénybe vevőket a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásában, a családban élő gyermek gondozásában, ellátásának megszervezésében,
  - az igénybe vevő szükségleteinek kielégítése, problémájának megoldása, céljai elérése érdekében számba veszi és mozgósítja az igénybe vevő saját és környezetében jelentkező erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe,
  - koordinálja az esetkezelésben közreműködő szakemberek, valamint a közvetített ellátásban, szolgáltatásban dolgozók együttműködését,
  - esetkonferenciát szervez,
  - a szolgáltatást igénybe vevő személy, család, illetve gyermek és szülő (törvényes képviselő) közreműködésével szükség szerint, de legalább hathavonta értékeli az esetkezelés eredményességét,
  - közreműködik a válsághelyzetben lévő várandós anya problémáinak rendezésében.
  - A szociális segítőmunka során valamennyi család esetében legalább havi három személyes találkozást kell megszervezni és dokumentálni.

A család- és gyermekjóléti szolgálat az ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás érdekében

- folyamatosan figyelemmel kíséri az érintett személyt, illetve családot veszélyeztető körülményeket és a veszélyeztetett személy, illetve család szolgáltatások és ellátások iránti szükségleteit,
- a más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítése érdekében együttműködik a területén található szolgáltatókkal, segítséget nyújt a szolgáltatások, ellátások igénylésében,
- a válsághelyzetben lévő várandós anyát segíti a támogatásokhoz, ellátásokhoz, szükség esetén a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutásban, és
- segíti a gyermeket, illetve a családját az átmeneti gondozáshoz való hozzájutásban, az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszűntetésében, illetve elősegíti a gyermek mielőbbi hazakerülését.
- A család- és gyermekjóléti szolgálat a családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítése céljából, olyan szabadidős és közösségi programokat szervez, amelyek megszervezése, vagy az azokon való részvétel a rossz szociális helyzetben lévő szülőnek aránytalan nehézséget okozna, és
- kezdeményezi a köznevelési intézményeknél, az ifjúsággal foglalkozó szociális és kulturális intézményeknél, valamint az egyházi és a civil szervezeteknél programok megszervezését.

A hivatalos ügyek intézésében való közreműködés körében a család- és gyermekjóléti szolgálat családsegítője

- segítséget nyújt a szolgáltatást igénybe vevők ügyeinek hatékony intézéséhez,

- tájékoztatást nyújt az igénybe vehető jogi képviselő lehetőségéről,
- a gyámhivatal, valamint a család- és gyermekjóléti központ felkérésére a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve környezettanulmányt készít, és a gyámhivatal felkérésére tájékoztatást nyújt az örökbefogadott gyermek fejlődéséről, körülményeiről és a családba való beilleszkedéséről,
- ha a család- és gyermekjóléti szolgálat a család- és gyermekjóléti központ szakmai támogatását igényli, vagy a család- és gyermekjóléti központ feladatkörébe tartozó szolgáltatás, intézkedés szükségessége merül fel, esetmegbeszélést kezdeményez,
- a gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén a család- és gyermekjóléti szolgálat haladéktalanul, a család- és gyermekjóléti központ értesítése mellett, közvetlenül tesz javaslatot a hatóság intézkedésére.

e) gyermekvédelem

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer egy adott állam gyermekvédelmének leírására szolgáló kategória, amely magába foglalja a gyermekvédelem funkcióit, szabályait, megoldásait, szervezeteit, működésének módjait. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

A gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat látják el az alábbi intézmények és személyek:

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat a háziorvos, a házi gyermekorvos
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók
- a köznevelési intézmények
- a rendőrség
- az ügyészség
- a bíróság
- a pártfogó felügyelői szolgálat
- az áldozatsegítő és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása
- az egyesületek, az alapítványok, az egyházi jogi személyek
- a munkaügyi hatóság
- a javítóintézet
- a gyermekjogi képviselő
- a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal
- az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormányrendeletben kijelölt szer

A fent megnevezett szervek és személyek kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál, valamint hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy más egyéb, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.

Gyermekvédelmi intézkedések Nyírbátor területén 2017-ben:

A védelembé vétel hatálya alatt álló kiskorúak száma 98 fő. A védelembé vételt indokoló veszélyeztetettséget az alábbi problémák jelentették:

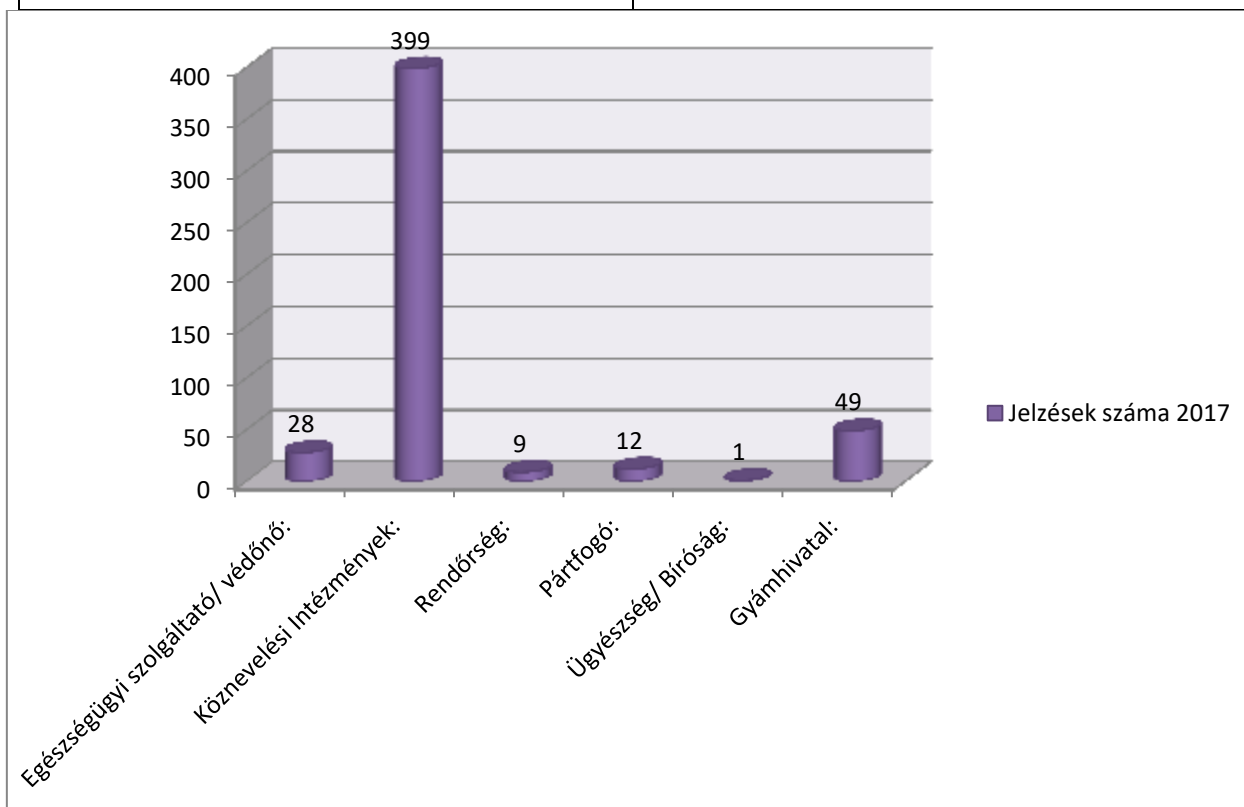
- 50 órát meghaladó igazolatlan hiányzás: 57 fő
- Szociális-, higiéne-, illetve anyagi problémák: 15 fő
- Szülők felelőtlen, következetlen és elhanyagoló viselkedés: 25 fő
- Deviáns életvitel, a gyermek által elkövetett bűncselekmények: 1 fő

2017-ben Intézkedési terv készült a jelzőrendszeri tagok által beküldött 2016-os beszámolókból ,a településen megjelenő problémák alapján állítottak össze a Szociális Szolgálat munkatársai. Az Intézkedési terv szerint kezelendő feladatok

- A gyermekek rendszertelen iskolába járása, igazolatlan hiányzások magas száma
- A fejtetvesség, újrafertőzés jelenléte
- Kötelező óvodai nevelés alóli felmentés kezdeményezésének a növekedése
- A szükséges orvosi szűrő és szakértői vizsgálatokra való eljutás elmaradása szülői gondatlanság miatt
- A szülők nem megfelelő együttműködése a gyermekek életterébe tartozó szakemberekkel
- Nem megfelelő lakhatás és lakáskörülmények
- szabadidő nem megfelelő eltöltése
- folyamatos.

4.3.6 .számú táblázat – Gyermekjóléti Szolgálathoz érkezett jelzések 2017-ben

A Gyermekjóléti Szolgálathoz 2017-ben érkezett jelzések száma	
<u>Jelzőrendszeri tag</u>	<u>Jelzések száma</u>
Egészségügyi szolgáltató/ védőnő:	28
Köznevelési Intézmények:	399
Rendőrség:	9
Pártfogó:	12
Ügyészség/ Bíróság:	1
Gyámhivatal:	49
Felnőtt korú lakossal kapcsolatosan:	53
összes jelzések száma	498

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Nyírbátor Város Önkormányzata a családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszert működtet. A városban sem családok, sem gyermekek átmeneti otthona nem működik. A megyében több országos ellátási területtel működő családok átmeneti

otthona van. A család- és gyermekjóléti szolgálat tud segítséget nyújtania krízishelyzetbe került gyermekek vagy családok átmeneti otthonban történő elhelyezésre.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Nyírbátorban nagyon sok különböző lehetőség kínálkozik a szabadidő hasznos eltöltésére. A sport – a kulturális, illetve művészeti együttesek biztosítják a gyerekek számára a lehetőséget a tartalmas kikapcsolódásra és személyiségük fejlesztésére. A városban működő általános iskolák mindegyike szervez nyári-napközis táborokat és ezek mellett szaktárgyi táborokat is. Több sporttáborban is részt vehetnek a gyerekek: így a Nyírbátor Asztalitenisz Se, a Nyírbátori Lovas Sport és Hagyományörző Egyesület, az Aranysárkány Focisuli, a Bátori Sárkány Úszó Egyesület táboraiiban is. Az Ifjúsági és Családi Kuckóban a nyári táborok mellett, egész évben érdekes programokkal várják a gyerekeket és fiatalokat.

Az elmúlt években az Önkormányzat folyamatosan felújította a már meglévő játszótereit és újakat is kialakított.

A Városi Könyvtárban egész évben várják a gyerekeket a változatos, sok kreativitást igénylő rendezvények. A könyvtárban lehetőség van, előzetes bejelentkezés után az ingyenes internet használatra is.

A Húsvéti Játszóház, a Városi Majális, a Városi Gyermeknap, a Bátori Sportnap, a Szüreti Felvonulás, a Mikulás futás pedig olyan rendezvények, ahol az egész család talál magának szórakoztató programokat.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfévi, szünidei) ingyenes tankönyv

Nyírbátorban az intézményi gyermekétkeztetés megoldott. A Napsugár Bölcsődében, a Nyírbátori Meseház Óvodában, a Nyírbátori Magyar- Angol Kéttannyelvű Általános Iskolában és az Éltés Mátyás Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégiumban az Nyírbátori Gazdasági és Szolgáltató Intézmény gondoskodik az intézményi gyermek - étkeztetéséről. Ezen feladatokat az intézmény az alábbi helyeken látja el:

4.3.7. számú táblázat

	A feladatok ellátási helyei	címe
1.	Konyha	4300 Nyírbátor, Zrínyi u. 48.
2.	Melegítő konyha	4300 Nyírbátor, Debreceni u. 67.
3.	Melegítő konyha	4300 Nyírbátor, Kossuth u. 26.

Nyírbátor Város Önkormányzata 2016.január 1-jétől a Gyvt. hatályos rendelkezéseinek megfelelően megszervezi és biztosítja a szünidei gyermekétkeztetést a hátrányos helyzetű és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére.

2017-ben összesen Nyírbátorban a szünidei gyermekétkeztetést igénybe vevők száma:

- Téli szünetben: 124 gyermek
- Tavaszi szünet: 196 gyermek
- Nyári szünetben : 604 gyermek
- Őszi szünet: 118 gyermek

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselek észrevételei

A szolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetésről és az esélyegyenlőség megsértéséről az általános iskolai beiratkozások idején értesült az Önkormányzat.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszer keretein belül

Az előzőekben már felsorolásra kerültek azok az Önkormányzat által biztosított hátránykompenzáló juttatások és szolgáltatások, amelyek nagyban hozzájárulnak a hátrányos helyzetbe került gyermekek és szüleik szociális helyzetének javításához.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Az Önkormányzat fenntartásában működik a Napsugár Bölcsőde, mely a kisgyermekes családok részére nyújt segítséget, a 3 év alatti gyermekek nappali nevelését, gondozását biztosítja. Egy gondozási egységen belül, két csoportszobában, összesen 24 férőhelyen 2-2 szakképzett kisgyermeknevelő gondoskodik a gyermekek harmonikus fejlődéséről. A Nevelési év szeptember 1-jétől augusztus 31-ig tart, mely idő alatt folyamatos a beiratkozás. A családok lehetőséget kapnak arra, hogy már a felvétel előtt betekinthesse a bölcsőde életébe, ezzel is megkönnyítve a szülővel történő fokozatos beszoktatás menetét. Az intézmény tárgyi feltételei a bölcsődés korosztály igényeinek megfelelőek, ahol biztonságos környezetben, jó minőségű játékokkal, fejlesztő eszközökkel játszhatnak és fejlődhetnek a gyermekek. Az alapjátékokon túl minden olyan játékeszköz is biztosított a kisgyermek számára, melyek az értelmi, érzelmi, finommozgások, és a nagymozgások fejlődését segítik. 2017. szeptemberétől a gyermekek ellátásához szükséges tisztasági felszerelést az Önkormányzat biztosítja. A gyermekek számára napi négyeszeri étkezést biztosítanak, a megfelelő étrendről, folyadékpótlásról, vitaminellátásról a fejlődéshez szükséges tápanyagok beviteléről gondoskodnak. Céljuk, hogy a családokkal együttműködve nyugodt, békés légkörben egymással toleráns, tevékeny, aktív gyermekeket neveljenek. A bölcsőde feltöltöttsége 100%-os.

A Mini-Manófalva Egyesület 2012 februárjában vette át a fenntartó szerepét az akkor még Családi Napközi működtetésében. 2017. január 1-től Mini-Manófalva Családi Bölcsődévé alakultak át a jogszabálynak megfelelően. A Napsugár Bölcsőde mellett, 12 férőhelyen folyamatosan maximális létszámmal működnek Nyírbátor városában. Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testülete 88/2015.(IX.30.) számú határozatával jóváhagyta az Önkormányzat és a Mini-Manófalva Egyesület között a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló módosított 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96-97. §-ában foglaltak alapján a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások keretébe tartozó gyermekek napközbeni ellátása szolgáltatásra kötendő feladat ellátási szerződést. A Szolgáltató a Mini-Manófalva Családi Bölcsőde I. és Mini-Manófalva Családi Bölcsőde II. 4300 Nyírbátor, Damjanich u. 15. székhelyű Családi Bölcsődében látja el a feladatot. Az Önkormányzat a Családi Bölcsőde működéséhez támogatást nyújt.

A városban a Nyírbátori „Meseház” Óvoda fogadja az óvodaköteles korú gyermekeket. Az óvoda egy székhely intézménnyel és 4 tagóvodával rendelkezik:

Nyírbátori „Meseház” Óvoda 4300 Nyírbátor, Fáy A.u.19

Nyírbátori „Meseház „Óvoda Kerekerdő tagóvodája 4300 Nyírbátor ,Iskola u. 5.
 Nyírbátori „Meseház „Óvoda Nyitnikék tagóvodája 4300 Nyírbátor ,József Attila u. 7.
 Nyírbátori „Meseház „Óvoda Százszorszép tagóvodája 4300 Nyírbátor , József Attila u.17.
 Nyírbátori „Meseház „Óvoda Szivárvány tagóvodája 4332 Nyírderzs,Kántorjánosi u. 2.
 A Nyírbátori „Meseház” Óvodába feladat ellátási helyenként felvehető maximális gyermeklétszám,
 a köznevelési intézmény székhelyén:125 fő , tagintézményében: 400 fő ,összesen: 525 fő.
 A óvodák nyitvatartási ideje napi 11 óra, reggel 6:30 – 17:30 óráig.
 Az ügyelet reggel 7:00 – 7:30-ig, ill. délután 16:30 – 17:00óráig tart.

4.4.1. számú táblázat- Óvodai létszámok

Tagintézmény megnevezése	Maximális gyermeklétszám:
Nyírbátori „Meseház „Óvoda Kerekerdő tagóvodája	150 fő, 6 csoport
Nyírbátori „Meseház „Óvoda Nyitnikék tagóvodája	100 fő, 4 csoport
Nyírbátori „Meseház „Óvoda Százszorszép tagóvodája	125 fő, 5 csoport
Nyírbátori „Meseház „ Óvoda Szivárvány tagóvodája	25 fő, 1 csoport

A Nyitnikék tagóvoda és a Százszorszép tagóvoda a szegregátumban található. Mind a két tagóvodában igen magas a hátrányos helyzetű gyermekek aránya. A Százszorszép –tagóvodában az óvodások 80%-a roma. Az óvodapedagógusok arra töreksenek, hogy egymás szokásait megismertessék, igazi közösségeket alakítsanak ki, Céljuk a befogadó szemléletű nevelés, a hátrányok csökkentésére.

A Nyitnikék –tagóvodában a gyermekek többsége roma, halmozottan hátrányos helyzetű . Az ide járó gyermekek szinte 100%-ban rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülnek. A szülők alacsony iskolázottságúak. Általában szegény körülmények között, ingerszegény környezetben nevelik gyermekeiket.

Tagóvodák nevelési programja:

A Meseház Óvoda hagyományőrző sajátosság szerint végzi a nevelő munkát.

A Kerekerdő, Százszorszép és Szivárvány tagóvodák környezettudatos nevelést folytatnak.

A Nyitnikék tagóvoda esélyteremtő sajátosság jegyében neveli a kisgyermeket.

Minden óvodában vannak:

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek,tanulók:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek ,tanuló
  - aa) a sajátos nevelési igényű gyermek,tanuló,
  - ab) beilleszkedési,tanulási,magatartási nehézségekkel küzdő gyermek ,tanuló,
  - ac) kiemelten tehetséges gyermek,tanuló

(Nktv.4.§. 13.pontja)

Sajátos nevelési igényű gyermekek ,tanulók:

Sajátos nevelési igényű gyermek , tanuló a mozgásszervi,érzékszervi,értelmi,beszéd fogyatékos,több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos,az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nktv.4.§.25.pont)

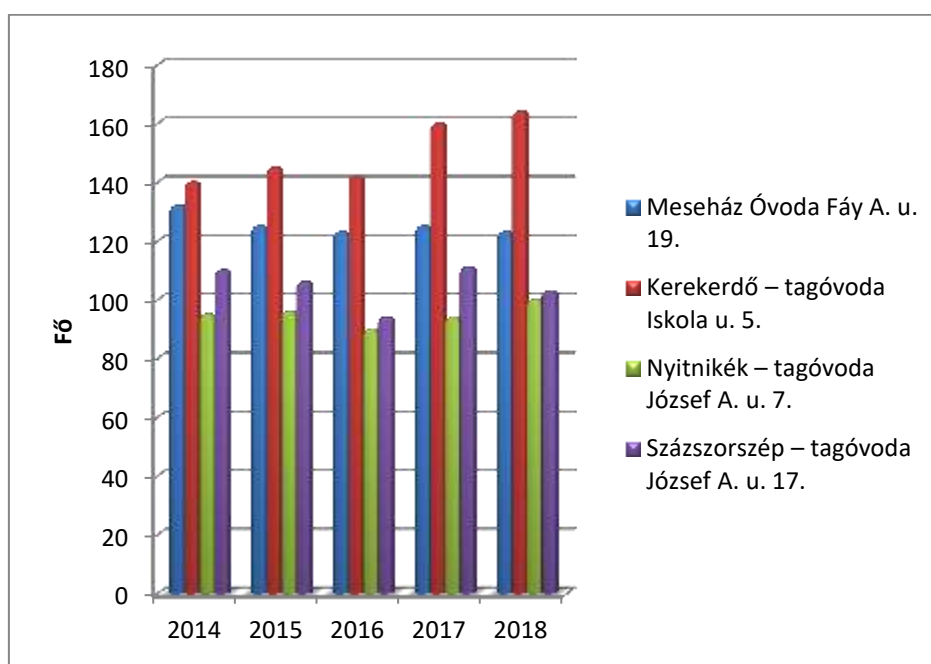

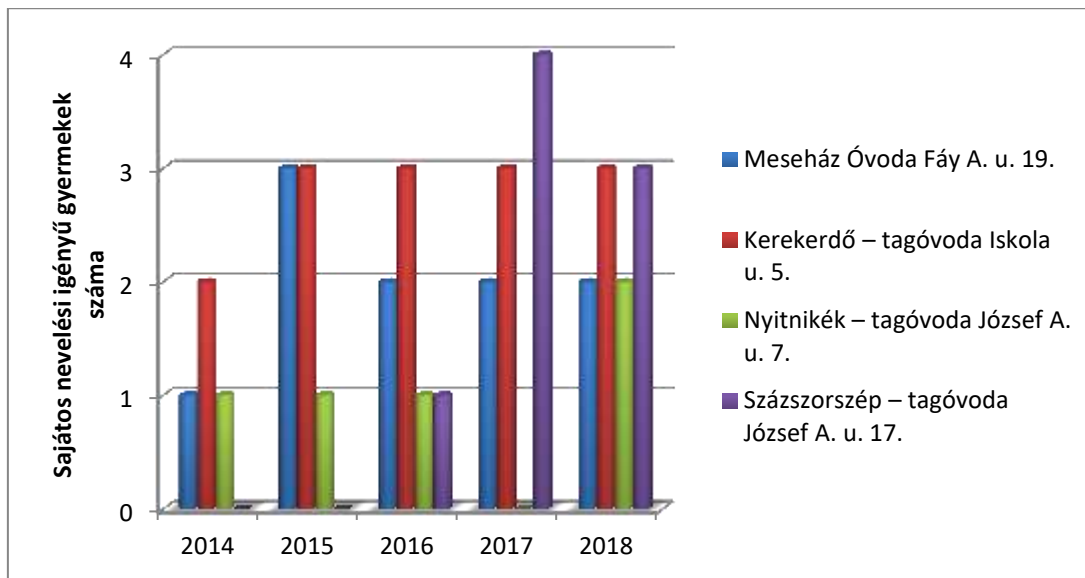
Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermeke, tanulók:

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nktv. 4. §. 3. pont)

4.4.2. számú táblázat – Nyírbátori óvodák létszáma, ebből SNI

Intézmény megnevezése	2014. évi létszám 12. hó 31. nap	Ebből SNI	2015. évi létszám 12. hó 31. nap	Ebből SNI	2016. évi létszám 12. hó 31. nap	Ebből SNI	2017. évi létszám 12. hó 31. nap	Ebből SNI	2018. évi létszám 12. hó 31. nap	Ebből SNI
Meseház Óvoda Fáy A. u. 19.	132 fő	1 fő	125 fő	3 fő	123 fő	2 fő	125 fő	2 fő	123 fő	2 fő
Kerekerdő – tagóvoda Iskola u. 5.	140 fő	2 fő	145 fő	3 fő	142 fő	3 fő	160 fő	3 fő	164 fő	3 fő
Nyitnikék – tagóvoda József A. u. 7.	95 fő	1 fő	96 fő	1 fő	90 fő	1 fő	94 fő	0	100 fő	2 fő
Százszorszép – tagóvoda József A. u. 17.	110 fő	0 fő	106 fő	0 fő	94 fő	1 fő	111 fő	4 fő	103 fő	3 fő
Összesen	477 fő	4 fő	472 fő	7 fő	449 fő	7 fő	490 fő	9 fő	490	10 fő

4.4.3.számú táblázat-Nyírbátori Meseház Óvoda intézményi adatai 2017

Összes feladat ellátási helyek száma	Gyermekek, tanulók nyitó létszáma					Fő munkaviszony keretében pedagógus munkakörben alkalmazottak nyitóállománya		Osztályterem, szaktanterem / csoportszoba összesen	Osztályok, csoportok száma összesen	Nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő, egyéb munkakörben dolgozók nyitóállománya	
	Összesen	leányok	ebből		Összesen	ebből nők	Összesen			Ebből nők	
			gyógypedagógiai nevelésben, oktatásban résztvevők	felőtt oktatásban résztvevők							
óvoda	5	499	254	10		45	45	21	21	33	33
Összesen	5	499	254	10	0	45	45	21	21	33	

Forrás: Oktatási Hivatal

4. 4.4. számú táblázat- Adatok Nyírbátori meseház óvoda - 2018.október1.

gyermekek, tanulók száma	499
leány	254
más településről bejáró	35
integráltan oktatott sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók	10
beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő	3
hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók	35
<i>ebből halmozottan hátrányos helyzetű</i>	127
nyelvoktatásban nem részesül	499
térítési díjas	39
rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő	190
más településről bejáró hátrányos helyzetű gyermek, tanuló	1

Forrás:Oktatási Hivatal

Az óvoda fontos feladata a tehetséggondozás és a felzárkóztatás. Mindkettőt egyéni és mikro csoportos szervezési formában valósítják meg az egyéni differenciálás módszerével, változatos, gyakran saját készítésű eszközökkel. A csoportban az óvónők folyamatos megfigyelés módszerével feltárják minden gyermek kiemelkedő és fejlesztésre szoruló képességterületeit. A tehetséges gyermekeket egyéni foglalkozások keretében helyi és városi versenyekre, ünnepségekre is felkészítik. Ezzel sikerélményhez juttatják a gyermekeket, növelik önbizalmukat. Ösztönzik a kiemelkedően tehetséges gyermekek családját, hogy vegyék igénybe a városban térítés ellenében nyújtott lehetőségeket.(zeneóvoda, úszásoktatás, balett, stb.) Adottságból csak akkor lesz képesség, bontakozik ki a tehetség, ha az óvoda munkáját támogató családi környezet is segíti.

4.4.5.számú táblázat – Tehetséggondozó csoportok az óvodában

Csoport neve	Helyszín
Kopogó-néptáncsoport	Meseház Óvoda
Tűzmanók	Meseház Óvoda
„Szorgos kezek-kis mesterek”	Meseház Óvoda
Gyermek-jóga	Meseház Óvoda
Ovi Mazsorett	Kerekerdő tagóvoda
Kézműves csoport	Nyitnikék tagóvoda
Cinege táncsoport	Nyitnikék tagóvoda
Kis Bóbiták moderntánc csoport	Százszorszép tagóvoda

A Képviselő-testület 101/2018. (X.03.) önkormányzati határozatának I. pontjával döntött arról, hogy a tulajdonát képező 4300 Nyírbátor, Fáy András u. 19. sz. alatt található Nyírbátori Meseház Óvoda ingatlanát és az ingatlanon található épületeket, építményeket és ingóságokat az értékesítésére kiírt pályázati eljárást követően a Nyírbátori Református Egyházközségnek értékesíti.

Az adásvételi szerződésben rögzítésre került: az adásvételi szerződés aláírásának feltétele, hogy az Egyházközség mint Vevő az Önkormányzattal, mint Eladóval a Pályázati Dokumentációban rögzítetteknek megfelelően Együttműködési Megállapodást köt az Egyházközség, mint Vevő által a

jövőben indítandó és az önkormányzat által folyamatosan ellátott köznevelési feladatok zavartalan biztosítása érdekében.

Nyírbátor Város Önkormányzata és a Nyírbátori Református Egyházközség megállapodtak, hogy az óvodai feladatellátást, mint kötelező önkormányzati feladatot a 2019/2020-as nevelési évtől kezdődően - saját fenntartású intézményeik útján - együttesen látják el. Az Egyházközség ezen szándékát a 2018. augusztus 29.-én kelt „Egyoldalú nyilatkozatában” az Önkormányzatnak kinyilatkozta.

Az Egyházközség kijelenti, hogy az önkormányzati fenntartású óvodából jelentkező, tankötelessé váló gyermeket – a jelenlegi gyakorlatnak megfelelően – a fenntartásában működő általános iskolába felveszi, amennyiben a gyermek a jelenlegi, speciális egyházi intézményi felvételi eljárásrendjének megfelel. Amennyiben a tanköteles korú gyermek teljesíti az általános iskolai felvételhez szükséges, 2018/2019-es tanévben érvényben lévő intézményi felvételi feltételeket, úgy az Egyházközség fenntartásában működő iskola nem tagadhatja meg a tanköteles korú gyermek felvételét. Az Egyházközség kijelenti, hogy a fenntartásában működő általános iskola felvételi eljárásrendjét, szabályait nem módosítja úgy, hogy kizárólag a saját fenntartású óvodájából jelentkező gyermekek felvételét teszi lehetővé.

A Görögkatolikus Egyházközség óvodaépítésbe kezdett a városban.

Az egyházi óvodák megjelenése az óvodai nevelés területén, valószínűleg komoly változásokat fog okozni az óvodákba járó gyermekek összetételében.

A városban 4 nevelési –oktatási intézményben folyik általános iskolai képzés. Kettő egyházi fenntartású (Báthory Anna Református Általános Iskola, Báthory István Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Szakgimnázium), valamint az állam által fenntartott Éltés Mátyás Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium, és a Nyírbátori Magyar-Angol Kéttannyelvű Általános Iskola .

Báthory Anna Református Általános Iskola (4300 Nyírbátor, Fáy András utca 17.) fenntartója a Nyírbátori Református Egyházközség. Az iskola felvételi körzete országos.

Tanulócsoportok száma: 19.

Feladatellátás: általános iskolai nevelés-oktatás (alsó tagozat), általános iskolai nevelés-oktatás (felső tagozat). Kiemelt óraszámokban tanítják: az idegen nyelvet, informatikát, a természettudományos tantárgyakat, a sport utánpótlás nevelés területén – a kézilabdát és labdarúgást. A Báthory Anna Református Általános Iskola felekezeti nyitott oktatási intézmény, amely gyermek közeli módszereivel, kimagasló tanulmányi- és sport eredményeivel és keresztyén nevelésével komplex tudást biztosít diákjainak. A hit, a család és az erkölcs tisztelete, a tudás, mint érték, a személyes példaadás üzenete jelen vannak mindennapjaikban. A Református Iskola legfőbb küldetése, hogy a következő generációk is stabil alapokat, biztos tudást kapjanak a keresztyén vallás értékeivel megalapozva.

4.4.6. számú táblázat - Összesítő kimutatás a feladat ellátási hely típusa szerint

Összes feladat ellátási helyek száma	Gyermekek, tanulók nyitó létszáma				Fő munkaviszony keretében pedagógus munkakörben alkalmazottak nyitóállománya		Osztályterem, szaktanterem / csoportszoba összesen	Osztályok, csoportok száma összesen	Nevelő és oktató munkát közvetlenül segítők, egyéb munkakörben dolgozók nyitóállománya		
	Összesen	leányok	ebből		Összesen	ebből nők			Összesen	Ebből nők	
			gyógy- pedagógiai nevelésben, oktatásban résztevők	fel- nőttök- tatásban rész- tevők							
Általános	1	497	246	19	0	45	37	24	19	23	19

s iskola											
Összesen	1	497	246	19	0	45	37	24	19	23	19

A *Báthory István Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Szakgimnázium* (4300 Nyírbátor, Ifjúság útja 2.) a Debrecen - Nyíregyházi Egyházmegye fenntartásában működő intézmény. Diákjai Nyírbátorból és a környező településekről érkeznek. Felvételi körzete országos.

Feladatellátása:

- ✓ általános iskolai nevelés-oktatás (alsó tagozat),
- ✓ 4 évfolyamos gimnáziumi nevelés-oktatás,
- ✓ 8 évfolyamos gimnáziumi nevelés-oktatás,
- ✓ szakgimnáziumi nevelés-oktatás (9-12. évfolyam),
- ✓ szakgimnáziumi nevelés-oktatás (kizárólag szakképzési évfolyamok),
- ✓ szakközépiskolai nevelés-oktatás (2016.09.01-től kifutó rendszerben)

Általános iskolai osztály: A felvétel feltétele a lelkészi ajánlás is. Kiemelt szerepet kap ezekben az osztályokban az alapkészségek, képességek fejlesztése, a hátránykompenzáció. Logopédus, fejlesztő pedagógus foglalkozik azokkal a gyerekekkel, akiknél ez szükséges.

Az intézményi feladatot 43 teljes munkaidőben foglalkoztatottal, 3 óraadó tanárral, 0,5 fő pszichológussal, 1 fő iskolalelkésszel látják el. A fejlesztő pedagógust rész munkaidőben foglalkoztatnak. A nevelő-oktató munkát segítők száma: 5 fő. Gazdasági-technikai dolgozó: 10 fő
Támogatták diákjaikat a következő területeken: rászoruló tanulók tankönyvtámogatása, Szt. Gellért ösztöndíj 2 fő, Mórús-díj 3 fő, Szent Imre ösztöndíj 17 fő, ingyenes úszásoktatás, nyelvvizsga megszerzésének támogatása tanulmányi eredmény, lelkészi és osztályfőnöki ajánlás alapján.

Az integrációt segítő iskolai tevékenységek folyamatosan és eredményesen működnek az intézményben. Fejlesztő foglalkozások, tantárgyi korrepetálások, mindennapos testnevelés, sajátos nevelési igényeknek megfelelő fejlesztő pedagógiai munka /gyógy pedagógus, logopédus, fejlesztő pedagógus bevonásával/ elmaradhatatlan segítők a hatékony munkának. Az iskola a hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítására törekszik.

4.4.7. számú táblázat -Összesítő kimutatás a feladat ellátási hely típusa szerint

Összes feladat ellátási helyek száma	Gyermekek, tanulók nyitó létszáma				Fő munkaviszony keretében pedagógus munkakörben alkalmazottak nyitóállománya		Osztályterem, szaktanterem / csoportszoba összesen	Osztályok, csoportok száma összesen	Nevelő és oktató munkát közvetlenül segítők, egyéb munkakörben dolgozók nyitóállománya		
	Összesen	ebből			Összesen	ebből nők			Összesen	Ebből nők	
		leányok	gyógy pedagógiai nevelésben, oktatásban résztvevők	felntők-tátásban résztvevők							
Általános iskola	1	105	59	0	0	11	10	5	5	2	2
Gimnázium	1	358	197	5	0	36	26	24	17	26	4

Szokgimnázium	1	27	20	3	0	1	1	2	2	0	0
Összesen	3	490	276	8	0	48	37	31	24	28	

Forrás: Oktatási Hivatal

A Nyírbátori Magyar-Angol Kéttannyelvű Általános Iskola (4300 Nyírbátor, Zrínyi u. 48.) esetében 2017. január 1-jétől a Mátészalkai Tankerületi Központ látja el a fenntartói, és a működtetői feladatokat is. Feladatellátása: általános iskolai nevelés-oktatás (alsó tagozat), általános iskolai nevelés-oktatás (felső tagozat). Működési közege Nyírbátor város. 2017 – ben 704 fő a tanulók létszáma. Az osztályok összetétele nagyon vegyes. Egyre több a szegregált tanulócsoport, ahol a gyermekek szinte 100%-a hátrányos vagy halmozottan hátrányos környezetből érkezik nap, mint nap.

A két tanítási nyelvű osztályok tanuló közössége - ami már a nyolcadik évfolyamig feljutott - sok jó képességű tanulóval, kitűnő tanulmányi teljesítménnyel bír. Az általános tantervű osztályokban főként az 1-6. évfolyamokon a jó képességű, tanulás iránt motivált, tanulók mellett egyre magasabb a gyengén és a nagyon gyengén teljesítők száma.

A két tanítási nyelvű osztályok kivételével minden osztályban igen magas a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya, sőt négy tanulócsoport kivételével ez már 70% fölött van. Még ennél is szomorúbb tény, hogy 41 alsós diák veszélyeztetett, ami az alsó tagozatos tanulók 12 %-a.

A felső tagozat tanulócsoportjaiban a tanulói összetétel főként az 5.-6. évfolyam nem tagozatos osztályaiban nagyon hasonló az alsó tagozatéhoz. Itt a HHH-s és veszélyeztetett tanulók mellett még meg kell említeni a lakóotthonos tanulók nagyszámú jelenlétét egy-egy csoportban, hisz közülük jó néhányan igen rendszertelenül járnak iskolába, tanulási igényük minimális és a magatartásuk sem példás.

Az iskola pedagógusainak mindennapi tevékenysége során a már jól bevált hagyományos pedagógiát ötvözik a legkorszerűbb oktatási, nevelési módszerekkel. A megváltozott tanulói összetételhez alkalmazkodva nagy hangsúlyt fektetnek a változatos módszerek, manipulatív tevékenységek, informatikai eszközök használatára, a differenciálásra. A kiscsoportos és az egyéni, személyre szabott készség- és képességfejlesztés napi szintű alkalmazása szinte elengedhetetlen nevelő-oktató munka során, hisz a különböző lemaradásokkal, hiányokkal iskolába érkező gyerekek számára csak így nyílik lehetőség sikerélmény szerzésre, az osztállyal való továbbhaladáshoz. Ezen feladat még hatékonyabb végzéséhez nagy segítség lenne további pedagógiai asszisztensek alkalmazása. A készség-és a képességfejlesztés, felzárkóztatás mellett a másik igen fontos terület a mindennapi munkában a tehetségek felismerése és gondozása. A tanítási órákon túl különböző szaktárgyi, művészeti és sport szakkörök keretében biztosítottak lehetőséget a tanítványaiknak tehetségük kibontakoztatására, fejlesztésére.

4.4.8. számú táblázat -Összesítő kimutatás a feladat ellátási hely típusa szerint

Összes feladat ellátási helyek száma	Gyermekek, tanulók nyitó létszáma				Fő munkaviszony keretében pedagógus munkakörben alkalmazottak nyitóállománya		Osztályterem, szaktanterem / csoportszoba összesen	Osztályok, csoportok száma összesen	Nevelő és oktató munkát közvetlenül segítők, egyéb munkakörben dolgozók nyitóállománya	
	Összesen	ebből			Összesen	ebből nők			Összesen	Ebből nők
		leányok	gyógypedagógiai nevelésben, oktatásban résztvevők	felntöltők-tatásban résztvevők						

				k							
Általános iskola	1	587	305	16	0	61	55	43	28	25	18
Összesen	1	587	305	16	0	61	55	43	28	25	18

MSZC Bethlen Gábor Középiskolája, Szakgimnáziuma és Kollégiuma fenntartója Innovációs és Technológiai Minisztérium működtetője, a Mátészalkai Szakképzési Centrum. Az intézmény többcélú oktatási intézmény. Fő tevékenységi köre a középfokú oktatás.

Képzések

- ✓ **Szakközépiskolai** – érettségit adó képzésben az informatika, kereskedelem, rendészet ágazatokban folyik az oktatás.
- ✓ **Szakiskolai** (szakmai bizonyítványt adó) képzésben – (moduláris + duális) asztalos, eladó, elektromos gép-és készülékszerelő, hűtő és légtechnikai rendszerszerelő, ipari gépész, karosszerialakatos, kőműves és hidegburkoló, női szabó, szociális gondozó és ápoló, villanszerelő szakmacsoportban
- ✓ A Szakiskolai tanulók közül a diákok tanulószerveződéssel a szakmai gyakorlati ismereteket **35 külső gyakorlati képzőhelyen** sajátítják el kis, közép és nagyvállalkozóknál.
- ✓ **Érettségire épülő nappali OKJ-s** képesítés megszerzésére irányuló képzés, Az ő gyakorlati képzésükben a helyi MSK kapcsolódott be aktívan.
- ✓ **Esti tanrendű felnőttoktatás** keretében: szociális gondozó és ápoló, pedagógiai és családsegítő munkatárs, női szabó és eladó képzés. Az ingyenesen megszerezhető második szakképesítéssel lehetőséget nyújtanak a munkaerőpiacon való elhelyezkedésben a hozzájuk jelentkező felnőtteknek.

Tevékenységek

- ✓ **Kollégium**

A kollégiumban nyolc éve működik az **Arany János Kollégiumi és Szakiskolai Program**, amihez halmozottan hátrányos helyzetű, szakiskolai tanulók csatlakozhatnak. Itt a diákok kiemelten szociális, képességfejlesztő, felzárkóztató, mentális segítségben részesülnek. Az általános iskolai diákok pályázat útján kerülhetnek be a programba. A Program célja, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók eredményesen tanulhassanak a szakképzésben, szakiskolában. További célja, hogy a célcsoport számára szakiskolai tanulmányaikhoz inkluzív pedagógiai környezetet teremtsen, valamint a szociális és kulturális hátrányokat kompenzálja és ezeken keresztül a lemorzsolódás elkerülését biztosítsa a programot megvalósító kollégiumokban. Ezért mindennapi küzdelmet jelent a bejövő diákoknak a mentálhigiéniai szokásaik, szabálykövetésük, közösségi élet írott és íratlan szabályainak, a napirendnek a kialakítása, megtanítása. Nagy harcot vívnak a nevelők a viszonylag elfogadható rend megteremtéséért. A társszervekkel: rendőrség, családsegítő központok, polgármesteri hivatalok, gyermekjóléti intézmények, pedagógiai szolgálatokkal folyamatos a kapcsolattartásuk az eredmények érdekében. A tanulók kezdeti szokáskialakításán, motiválásán, képességeik, készségeik fejlesztésén, tanulmányi eredményeik javításán túl a legnagyobb problémát a végzősöknek való munkahelykeresés jelenti.

Tanfolyamok

Intézményünk ECDL vizsgaközpont és a CISCO Lokális Akadémiája, az Országos Hűtő-és Klímaszövetség bázisiskolája, ezért folyamatos az informatikai, ECDL tanfolyamok és vizsgák szervezése. Az intézményhez tartozik a sportcsarnok épülete, amely a délelőtti órákban a mindennapos testnevelésnek a helyszíne, délután és este a Városi Kézilabda Egyesület, válogatott és amatőr városi futballcsapatoknak, a küzdősport és egyéb sportok kedvelőinek nyújt sportolási

lehetőséget. Hétfvégéken rendezvényeknek, bálóknak, rangadóknak, bajnokságoknak ad otthont az épület, mivel NB I.-es kézilabda és futsal mérkőzésekre kvalifikált a csarnok. Az ezzel kapcsolatos karbantartási, felújítási, üzemeltetési, szervezési és egyéb feladatokat az intézmény és a fenntartója látja el

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Nagyon fontos lenne, hogy minden gyermek a megfelelő időben megkaphassa a fejlődéséhez leginkább szükséges szalmi segítségeket. A Nktv. értelmében, azokban a nevelési-oktatási intézményekben, ahol a gyermekek létszáma legalább 500 fő, iskolapszichológust kell alkalmazni. Fejlesztő pedagógusok dolgoznak minden általános iskolában, és az óvodában is, a gyógypedagógiai fejlesztő tevékenységet a Szabolcs –Szatmár –Bereg Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Nyírbátori Tagintézményének munkatársai végzik a városban.

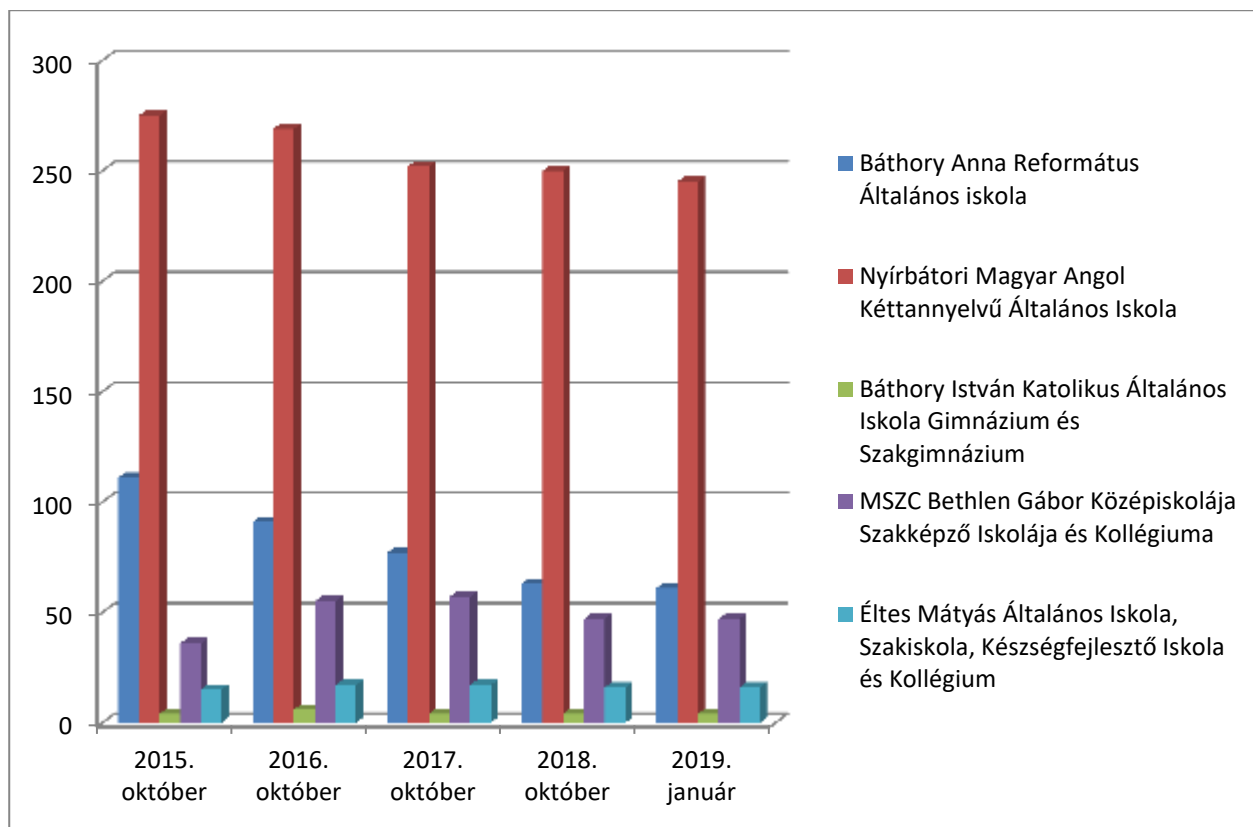
c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Nyírbátorban a református általános iskola 2012-ben kezdte meg a működését, országos felvételi körzettel. Az iskola megjelenése nagyon erősen átalakította a városban az alapfokú oktatást, különös tekintettel a az általános iskolák tanulói összetételére. A református iskola fenntartója közoktatási megállapodást, és épület használatba adási szerződést kötött Nyírbátor Város Önkormányzatával, melynek pontjait a későbbiekben (HH- és HHH- és tanulók felvételi aránya) nem tartotta be. Ennek következtében a HH- és HHH- és tanulóinak aránya folyamatos csökkenést mutat a református iskolában . A cigánygyermek az állami fenntartású általános iskolában jelennek meg, szinte teljes létszámban. Az elmúlt 3 évben a Nyírbátori Magyar- Angol Kéttannyelvű Általános Iskolában az induló 1. osztályok közül, kettőben ,a tanulók 100%-a roma tanuló.

4.4.9 .számú táblázat – A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma

év	Báthory Anna Református Általános iskola		Nyírbátori Magyar Angol Kéttannyelvű Általános Iskola		Báthory István Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Szakgimnázium		MSZC Bethlen Gábor Középiskolája, Szakképző Iskolája és Kollégiuma		Éltes Mátyás Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium	
	HH	HHH	HH	HHH	HH	HHH	HH	HHH	HH	HHH
2015. okt.	5	111	9	275	0	4	3	36	1	15
2016. okt.	9	91	32	269	2	6	5	55	3	17
2017. okt.	11	77	43	252	4	4	7	57	4	17
2018. okt.	9	63	28	250	2	4	10	47	3	16
2019. jan.	10	61	27	245	3	4	8	47	3	16

A táblázatból és a grafikonból kitűnik, a két általános iskola tanuló összetételében megmutatkozó jelentős különbség.

2017-ben a Báthory Anna Református Iskola tanulóinak létszáma 490 fő, ebből halmozottan hátrányos helyzetű 77 fő, a tanulók 15 %-a.

2017-ben a Nyírbátori Magyar- Angol Kéttannyelvű Általános Iskolában a tanulók létszáma 704 fő és ebből halmozottan hátrányos helyzetű 252 fő, a tanulók 36 %-a. Több, mint kétszer annyi halmozottan hátrányos helyzetű gyermek tanul az állami intézményben, mint az egyháziban. Az utóbbi évekbe, amióta a református egyházi iskola megkezdte a működését a városban, sajnos erősödik az intézményi szegregáció. Amíg az egyházi általános iskolában évről –évre csökken a HHH- és tanulók száma, addig ez az állami általános iskolában alig változik.

A Nyírbátori Magyar- Angol Kéttannyelvű Általános Iskola eszközeinek pótlásában, és a fejlesztési feladatok megvalósításában továbbra is fontos szerepet vállal Nyírbátor Város Önkormányzata. Az egyházi és állami intézmények finanszírozása közötti különbségek csökkentése érdekében erre a támogató segítségre továbbra is szüksége van az iskolának. Ezzel az Önkormányzat nem megkülönböztet, hanem az egyházi és állami iskolák között meglévő finanszírozási különbségeket igyekszik csökkenteni.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

A város valamennyi nevelési-oktatási intézményében, fenntartótól függetlenül, magas színvonalú nevelő-oktató munka folyik. Azokban az intézményekben, ahol nagy számban vannak jelen a nevelésben és oktatásban a HHH- és gyerekek, sokkal több hozzáadott értékre van szükség az ott dolgozó pedagógusok részéről is.

4.4.10.számú táblázat-Báthory Anna Református Általános Iskola kompetencia mérések adatai:

Évfolyam	Képzési forma	Tanulók száma			
		Összesen	A jelentésben szereplők	CSH-indexszel rendelkezők	Két évvel korábbi eredménnyel is rendelkezők
6	általános iskola	68	62	58	
8	általános iskola	44	40	37	40

* Piros szín jelzi, ha valamely évfolyamon és képzési formában a telephely CSH-index vagy a két évvel korábbi tanulói eredmények alapján a várható eredmény nem becsülhető megbízhatóan.

Mérési átlageredmények (2017.):

Mérés terület	Évfolyam	Képzési forma	Átlageredmény (megbízhatósági tartomány)					
			A telephelyen	Országos	Az első viszonyítási csoport		A második viszonyítási csoport	
					Neve	Eredménye	Neve	Eredménye
Matematika	6	általános iskola	1565 (1545;1590)	1497 (1496;1498)	városi általános iskola	1476 (1474;1477)	közepes városi általános iskola	1489 (1487;1491)
Matematika	8	általános iskola	1575 (1517;1626)	1612 (1611;1613)	városi általános iskola	1583 (1581;1585)	közepes városi általános iskola	1598 (1595;1600)
Szövegértés	6	általános iskola	1472 (1431;1507)	1503 (1502;1505)	városi általános iskola	1486 (1484;1488)	közepes városi általános iskola	1500 (1498;1503)
Szövegértés	8	általános iskola	1593 (1543;1628)	1571 (1570;1572)	városi általános iskola	1544 (1542;1546)	közepes városi általános iskola	1558 (1555;1561)

A telephely eredményénél szignifikánsan alacsonyabb az adott érték

A telephely eredménye nem különbözik szignifikánsan az adott értéktől

A telephely eredménye szignifikánsan magasabb az adott érték

A telephely eredménye a tanulók CSH-indexének tükrében (2017.):

Mérés terület	Évfolyam	Képzési forma	A tényleges eredmény a várhatóhoz képest	
			Országos regresszió alapján	Az első viszonyítási csoport telephelyeire illesztett regresszió alapján
Matematika	6	általános iskola	-	-
Matematika	8	általános iskola		
Szövegértés	6	általános iskola	-	-

Szövegértés	8	általános iskola		
-------------	---	------------------	--	--

- A telephely eredménye szignifikánsan magasabb a várhatónál
 A telephely eredménye nem különbözik szignifikánsan a várhatótól
 A telephely eredménye szignifikánsan alacsonyabb a várhatónál

A telephely eredménye a tanulók két évvel korábbi eredményének tükrében (2017.):

Mérés terület	Évfolyam	Képzési forma	A tényleges eredmény a várhatóhoz képest	
			Országos regresszió alapján	Az első viszonyítási csoport telephelyeire illesztett regresszió alapján
Matematika	6	általános iskola	-	-
Matematika	8	általános iskola		
Szövegértés	6	általános iskola	-	-
Szövegértés	8	általános iskola		

- A telephely eredménye szignifikánsan magasabb a várhatónál
 A telephely eredménye nem különbözik szignifikánsan a várhatótól
 A telephely eredménye szignifikánsan alacsonyabb a várhatónál

4.4.11. számú táblázat - Nyírbátori Magyar –Angol Kéttannyelvű Általános Iskola kompetencia mérések adatai:

A telephely mérési létszám adatai (2017.):

Évfolyam	Képzési forma	Tanulók száma			
		Összesen	A jelentésben szereplők	CSH-indexszel rendelkezők	Két évvel korábbi eredménnyel is rendelkezők
6	általános iskola	89	74	68	
8	általános iskola	73	56	51	51

* Piros szín jelzi, ha valamely évfolyamon és képzési formában a telephely CSH-index vagy a két évvel korábbi tanulói eredmények alapján a várható eredmény nem becsülhető megbízhatóan.

Mérési átlageredmények (2017.):

Mérés terület	Évfolyam	Képzési forma	Átlageredmény (megbízhatósági tartomány)					
			A telephelyen	Országos	Az első viszonyítási csoport		A második viszonyítási csoport	
					Neve	Eredménye	Neve	Eredménye
Matematika	6	általános iskola	1451 (1424;1489)	1497 (1496;1498)	városi általános iskola	1476 (1474;1477)	közepes városi általános iskola	1489 (1487;1491)

Matematika	8	általános iskola	1508 (1463;1546)	1612 (1611;1613)	városi általános iskola	1583 (1581;1585)	közepes városi általános iskola	1598 (1595;1600)
Szövegértés	6	általános iskola	1466 (1441;1485)	1503 (1502;1505)	városi általános iskola	1486 (1484;1488)	közepes városi általános iskola	1500 (1498;1503)
Szövegértés	8	általános iskola	1523 (1482;1555)	1571 (1570;1572)	városi általános iskola	1544 (1542;1546)	közepes városi általános iskola	1558 (1555;1561)

- A telephely eredményénél szignifikánsan alacsonyabb az adott érték
 A telephely eredménye nem különbözik szignifikánsan az adott értéktől
 A telephely eredménye szignifikánsan magasabb az adott érték

A telephely eredménye a tanulók CSH-indexének tükrében (2017.):

Mérés terület	Évfolyam	Képzési forma	A tényleges eredmény a várhatóhoz képest	
			Országos regresszió alapján	Az első viszonyítási csoport telephelyeire illesztett regresszió alapján
Matematika	6	általános iskola	-	-
Matematika	8	általános iskola		
Szövegértés	6	általános iskola	-	-
Szövegértés	8	általános iskola		

- A telephely eredménye szignifikánsan magasabb a várhatónál
 A telephely eredménye nem különbözik szignifikánsan a várhatótól
 A telephely eredménye szignifikánsan alacsonyabb a várhatónál

A telephely eredménye a tanulók két évvel korábbi eredményének tükrében (2017.):

Mérés terület	Évfolyam	Képzési forma	A tényleges eredmény a várhatóhoz képest	
			Országos regresszió alapján	Az első viszonyítási csoport telephelyeire illesztett regresszió alapján
Matematika	6	általános iskola	-	-
Matematika	8	általános iskola		
Szövegértés	6	általános iskola	-	-
Szövegértés	8	általános iskola		

- A telephely eredménye szignifikánsan magasabb a várhatónál
 A telephely eredménye nem különbözik szignifikánsan a várhatótól
 A telephely eredménye szignifikánsan alacsonyabb a várhatónál

4.4.12. számú táblázat-Báthory István Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Szakgimnázium kompetencia mérések adatai 2017.:

Telephely megnevezése és címe	Képzési forma	Tanulók száma				
		Évfolyam	Összesen	A jelentésben szereplők	Matematika	Szövegértés
Báthory István Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Szakgimnázium (4300 Nyírbátor, Ifjúság útja 2.) 	4 évfolyamos gimnázium	10	31	30	1735 	1683
	8 évfolyamos gimnázium	6	23	22	1569 	1530
	8 évfolyamos gimnázium	8	29	26	1621 	1602
	8 évfolyamos gimnázium	10	28	27	1692 	1708
	szakközépiskola	10	20	19	1477 	

4.4.13. számú táblázat-MSZC Bethlen Gábor Középiskolája, Szakgimnáziuma és Kollégiuma kompetenciamérési adatai:

A telephely mérési létszámadai (2017.):

Évfolyam	Képzési forma	Tanulók száma			
		Összesen	A jelentésben szereplők	CSH-indexszel rendelkezők	Két évvel korábbi eredménnyel is rendelkezők
10	szakiskola	86	71	59	47
10	szakközépiskola	34	30	25	25

* Piros szín jelzi, ha valamely évfolyamon és képzési formában a telephely CSH-index vagy a két évvel korábbi tanulói eredmények alapján a várható eredmény nem becsülhető megbízhatóan.

Mérési átlageredmények (2017.):

Mérés terület	Évfolyam	Képzési forma	Átlageredmény (megbízhatósági tartomány)					
			A telephelyen	Országos	Az első viszonyítási csoport		A második viszonyítási csoport	
					Neve	Eredménye	Neve	Eredménye
Matematika	10	szakiskola	1275 (1238;1312)	 1647 (1646;1648)	szakiskola	 1435 (1431;1437)	nagy szakiskola	 1437 (1433;1440)
Matematika	10	szakközépiskola	1407 (1354;1466)	 1647 (1646;1648)	szakközépiskola	 1620 (1618;1622)	közepes szakközépiskola	 1584 (1581;1588)

Szövegértés	10	szakiskola	1263 (1229;1299)	☹️1613 (1612;1614)	szakiskola	☹️1392 (1390;1394)	nagy szakiskola	☹️1393 (1390;1397)
Szövegértés	10	szakközépiskola	1421 (1371;1490)	☹️1613 (1612;1614)	szakközépiskola	☹️1584 (1582;1586)	közepes szakközépiskola	☹️1559 (1555;1562)

A telephely eredményénél szignifikánsan alacsonyabb az adott érték

A telephely eredménye nem különbözik szignifikánsan az adott értéktől

A telephely eredményénél szignifikánsan magasabb az adott érték

A telephely eredménye a tanulók CSH-indexének tükrében (2017.):

Mérés terület	Évfolyam	Képzési forma	A tényleges eredmény a várhatóhoz képest	
			Országos regresszió alapján	Az első viszonyítási csoport telephelyeire illesztett regresszió alapján
Matematika	10	szakiskola	☹️	☹️
Matematika	10	szakközépiskola	☹️	☹️
Szövegértés	10	szakiskola	☹️	☹️
Szövegértés	10	szakközépiskola	☹️	☹️

A telephely eredménye szignifikánsan magasabb a várhatónál

A telephely eredménye nem különbözik szignifikánsan a várhatótól

A telephely eredményénél szignifikánsan alacsonyabb a várhatónál

A telephely eredménye a tanulók két évvel korábbi eredményének tükrében (2017.):

Mérés terület	Évfolyam	Képzési forma	A tényleges eredmény a várhatóhoz képest	
			Országos regresszió alapján	Az első viszonyítási csoport telephelyeire illesztett regresszió alapján
Matematika	10	szakiskola		
Matematika	10	szakközépiskola	☹️	☹️
Szövegértés	10	szakiskola		
Szövegértés	10	szakközépiskola	☹️	☹️

A telephely eredménye szignifikánsan magasabb a várhatónál

A telephely eredménye nem különbözik szignifikánsan a várhatótól

A telephely eredményénél szignifikánsan alacsonyabb a várhatónál

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

„Adj esélyt a jövőnek” EFOP-1.4.2-16-2016-000028 projekt: hozzájárul a gyermekeket sújtó nélkülözés csökkentéséhez, az iskolaérettségi mutatók javításához, az iskolai hiányzások, lemorzsolódás csökkentéséhez, az egészségtudatos életmód elterjesztéséhez, a humánszolgáltatások minőségének javításához, a gyermeki szükségletek kielégítéséhez, a helyi közösségek kialakításához és önszerveződésének megerősödéséhez.

EFOP 2.1.2-16-2017-000017 projekt keretében felújított közösségi terek (gyermekesély iroda, Ifjúsági és Családi Kuckó),a kialakításra kerülő játszóterek,a beszerzett fejlesztő eszközök és játékok ,a projekt zárását követően a város gyermekeinek,a család- és gyermekjóléti szolgálat tevékenységének ,a szabadidős foglalkozások megvalósításának célját szolgálják majd. Ezeken keresztül hosszú távon biztosított lesz Nyírbátorban a hátrányos helyzetű családok és gyerekek megsegítése.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településen a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya magas, és iskolánként nagyon eltérő. Az állami fenntartású iskolában a szegregáció erősödött	További párbeszéd az egyházi és állami ,önkormányzati intézmények fenntartói között, az óvodai és iskolai felvétellel kapcsolatban
Iskolai lemorzsolódás a HH-ás és HHH-ás gyerekek körében magas	Mediátorok alkalmazása,akik naponta figyelemmel követik az érintett gyerekek családjait
A gyermekkorúak áldozattá válása és bűnelkövetővé válása egyaránt előfordul	Bűnmegelőzéssel kapcsolatos tájékoztatók,a rendőrség bevonásával
Az alapvető családi normák hiányában nem alakul ki a megfelelő életszemlélet,a hétköznapi együttélés normái	A szociális és gyermekjóléti szolgáltatások bővítése
A hátrányos helyzet generációkon át öröklődik	Felzárkóztató és fejlesztő programok szervezése. Támogatás az életkezdéshez a fiataloknak.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12.§- a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nőknek világszerte nehezebb a dolga, mint a férfiaknak. Nem véletlenül említi a törvény őket a hátrányos helyzetű célcsoportok egyikeként. Különösen igaz ez a foglalkoztatás terén. Az általános tapasztalatok azt mutatják, hogy a nők csoportján belül is fokozott hátrány érheti:

- az 50 év feletti nőket, az eltérő követelmények miatt,
- a roma nőket, nemzetiségi hovatartozás miatt,
- a pályakezdő fiatal nőket megfelelő tapasztalat hiánya miatt,
- kisgyermekes anyukákat, gyesen lévőket a munkából való kiesés miatt.

Még mindig kevés olyan munkahely van, ahol alkalmazzák a rugalmas munkaidőt a női foglalkoztatottak, hogy ennek következtében több idejük lehessen a családi teendők ellátására. A teljes munkaidővel szemben a gyermeknevelés, a család és a munkavállalás harmonikus kapcsolatát kedvezőbbben támogató részmunkaidő lehetősége rendkívül kismértékű a magyar munkaerőpiacon, ezért az ehhez szükséges ösztönzési háttér megteremtése feladat lesz a jövőben.

5.1.1. számú táblázat – Nyilvántartott álláskeresők száma

nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
év	nő (fő)	férfi (fő)	összesen (fő)	nő (%)	férfi (%)
2012	612	671	1283	48%	52%
2103	517	608	1125	46%	54%
2014	392	452	844	46%	54%
2015	393	403	796	49%	51%
2016	334	420	754	44%	56%

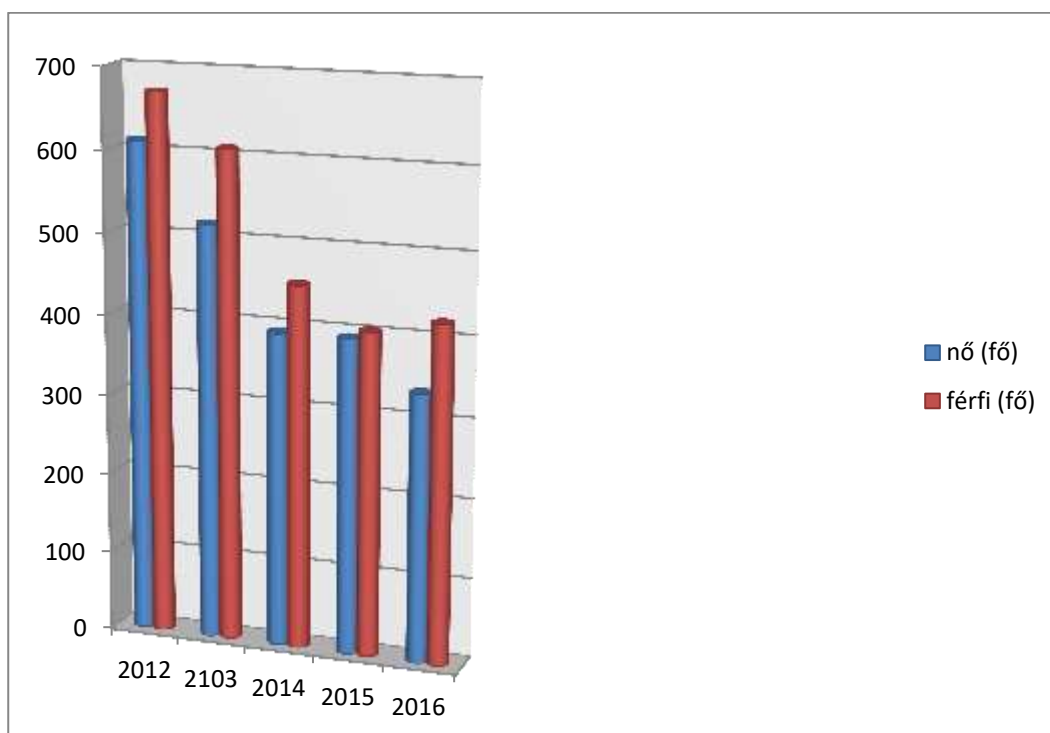
Forrás: (TeIR)KSH-STAR

A táblázat alapján látható, hogy 2012 és 2016 között jelentősen csökkent az nyilvántartott álláskeresők száma Nyírbátorban. A nyilvántartott női álláskeresők száma ezzel szemben, nem mutat jelentős csökkenést. 2013-ban volt a legmagasabb, majd a következő 2 évben szinte b stagnált,2016-ban kis mértékben csökkent.

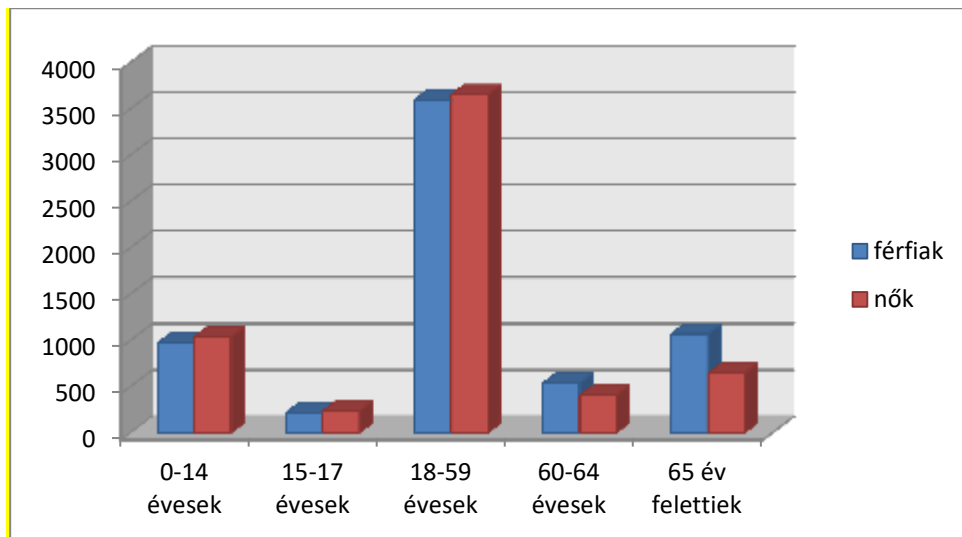
Az összehasonlításból az is látszik, hogy a férfiak munkanélkülisége még mindig nagyobb számban van jelen a városban ,mint a nőké.

A legnagyobb problémát a nők alacsony iskolai végzettsége okozza, hiszen sokuknak nincs meg a 8 általános iskolai végzettségük sem. Ahhoz pedig , hogy a meglévő munkahelyeken el tudjanak helyezkedni ,erre mindenképpen szükség lenne.

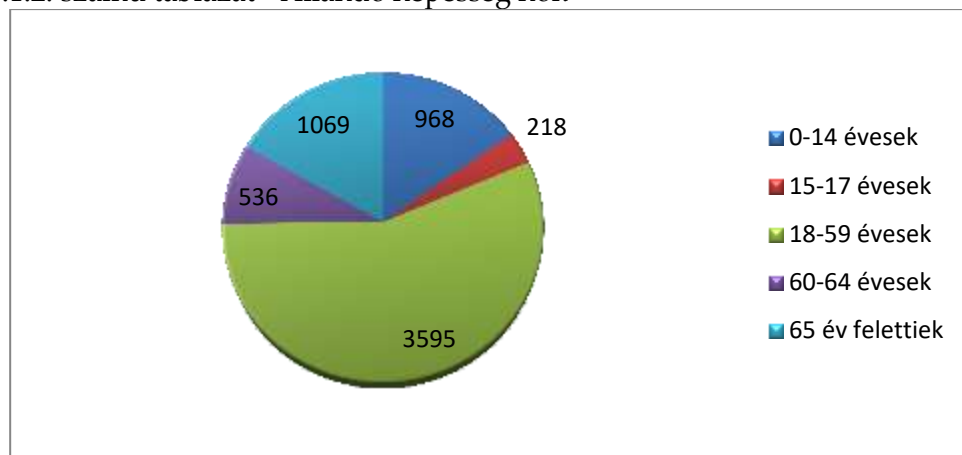

A helyzetelemzésünk során kiderült, hogy a nőket foglalkoztató intézményekben nem történt hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatásukban, vagyis egyéb, nőket hátrányosan érintő indokokkal még senkit sem küldtek el sem az intézményekből, sem pedig egy-egy állásinterjú kapcsán.

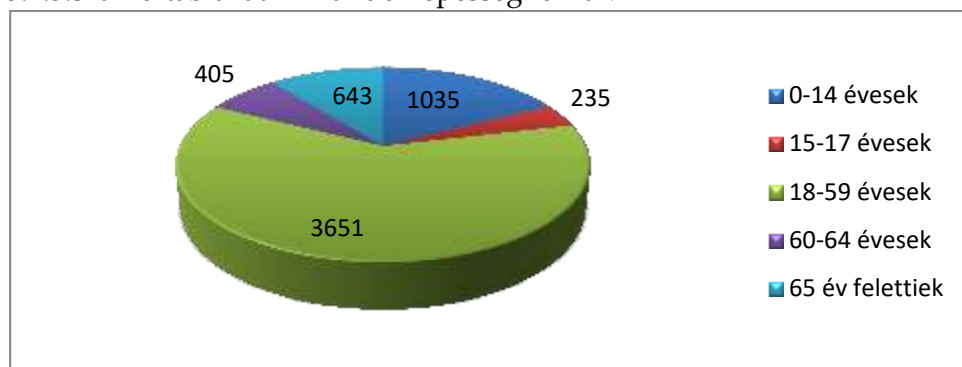
Az alábbi diagram segítségével szeretnénk szemléltetni az állandó népességhez viszonyított férfi-női adatok alakulását. Látható, hogy a nyírbátori aktív korú férfiak kevesebben vannak, mint női társaik. Nyugdíjas korúak közül a férfitársadalom van többségben, egész pontosan . Mondhatjuk, hogy a fiatal társadalomba tartozók aránya igen elenyésző a diagram szerint. Érdekes, hogy a 60-64 éves korúak %-a viszonylag kevés különbséget mutat.

5.1.2. számú táblázat - Állandó népesség nők

5.1.3.számú táblázat - Állandó népesség férfiak

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A munkavállalók foglalkoztathatósági kompetenciáit mindenképpen szükséges fejleszteni. Azoknak, akik újrakezdők (GYED-GYES-GYET ápolási díjasok illetve egyéb okok miatt a munkaerő-piacról időlegesen kiszorultak), az alacsony iskolázottságúak, már nem rendelkeznek piacképes iskolai végzettséggel, szaktudással- a munkaerő-piaci alkalmasságuk fejlesztése elengedhetetlen.

Az Önkormányzat, az „Esély a jövőre „ programjával a nők foglalkoztatottságát is elő kívánja segíteni.

Az „Esély a Nőknek – Nyírbátor” EFOP-1.1.3-17- 00015 - foglalkoztatás című projektben is aktív szerepet vállalt az elmúlt évben. 15 fő roma származású személy (ebből ...nő) foglalkoztatására és képzésére került sor 2018. március 1-jétől a Városi Szociális Szolgálatnál. A résztvevők szociális gondozó és ápoló képzésben vettek részt , és ezen a területen is lettek foglalkoztatva a képzés mellett.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A nők esetében is magas számban vannak azok, akiknek az iskolai végzettsége alacsony, vagy olyan tanult szakmával, szakmai tudással rendelkeznek, amire a munkaerő-piac már nem tart igényt. Ilyen esetekben szükség van az álláskereső képzésére, átképzésére, vagy új szakmák elsajátítására.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy a nők között kiemelten nehéz és hátrányos helyzetben vannak:

- a 45 év felettiek, a változó képzettségi követelmények miatt
- a pályakezdők, az előzetes szakmai tapasztalatok hiánya miatt
- a GYES-en lévő kismamák, illetve kisgyermekes anyukák, a munkából való kiesés miatt
- a 180 napnál régebben nyilvántartott álláskereső.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása kiemelt figyelmet és támogatást érdemel és igényel. Ezeknek a nőknek az anyagi kiszolgáltatottságát tovább fokozza, hogy sokan közülük, sajnos , nem tudják megszerezni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges szolgálati időt .

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Az, hogy a nőket a munkaerő-piacon milyen hátrányos megkülönböztetések érhetik, nehezen vizsgálható jelenség. A hátrányos megkülönböztetés megtörténhet a :

- munkára való jelentkezéskor (abban az esetben , amikor a munkakör betöltésére mindkét nem képviselője jelentkezik, azonos képzettséggel és tudással, de a munkáltató nem kíván nőt foglalkoztatni)
- az azonos munkáért, járó eltérő bérezésben
- az előremeneteli lehetőségek szűkösségében

Ilyen jellegű, diszkriminációs gyakorlat esetében, az Egyenlő Bánásmód Hatósághoz fordulhat az érintett.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nőknek – annak ellenére, hogy aktívan jelen vannak a munkaerő-piacon – a hagyományos nő szereppel szembeni elvárásoknak is eleget kell tenniük. A családok összetartása, a családi élet megszervezése és a háztartásban végzett munka területén a társadalom nagyobb feladatot ró a nőkre időben, energiában és felelősségben is, mint a férfiakra. Az, hogy az élet mind a két területén megfelelően helyt álljanak, nehéz feladat elé állítja a nőket.

A gyermekvállalás a nő munkaerő-piaci boldogulása ellen hat. Viszont a családok megélhetése miatt, a nők nem tehetik meg, hogy a gyermeknevelésnek és a családi életnek szenteljék az idejüket.

Sok családban előfordul, hogy a férfi a munkanélküli és így még a családfenntartó szerep is a nőre hárul. De az egyedülálló családanyák esetében is így van.

A nők munkába állását nagyban segíti, ha a gyermekek napközbeni ellátása biztosított.

A gyermekek napközbeni ellátását különösen az olyan gyermek számára kell biztosítani:

- akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
- akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel
- akinek szülője, törvényes képviselője szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni.

A gyermek napközbeni ellátásának formái a gyermek életkorának megfelelően:

- a bölcsődei ellátás
- a napközbeni gyermekfelügyelet és
- az alternatív napközbeni ellátás

A Nyírbátorban élő és gyerekeket nevelő nők igényeihez kapcsolódó szolgáltatások közül mind a bölcsődei, mind pedig az óvodai beíratás lehetősége biztosított. A bölcsődei nevelésben részesülhetnek: a 20 hetes kortól -3 éves korú gyermekek. Az 1997. évi XXXI. törvény 42/A§ (2) bekezdésének értelmében, ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és az óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.

A bölcsődei nevelését biztosító intézmény biztosítja a kisgyermek napközi felügyeletét, szakszerű gondozását, nevelését, amely a gyermekjóléti alapellátás része.

A bölcsődei nevelés célja: A kisgyermek elsajátítsák azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. Mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.

A bölcsődei nevelés feladata:

- A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése.
- Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása.
- Az érzelmi és társas kompetencia fejlesztése.
- A megismerési folyamatok fejlődésének segítése.

A bölcsőde vezetője mellett 4 fő szakképzett kisgyermeknevelő gondozza a gyermekeket és 1 bölcsődeorvos határozott időtartalmú megbízási szerződéssel látja el feladatát, havi 8 órában.

A TOP-4.1.1-15-SB1-2016-00070 nyertes pályázatnak köszönhetően a Napsugár Bölcsőde 2 csoportszobával és a kiszolgáló helyiségekkel bővül. A férőhelyek száma így ..... lesz.

A 0-3 éves korú gyermekeket egy 12 férőhelyes családi bölcsőde, a Mini-Manófalva, is fogadja még a városban.

Az Önkormányzat által fenntartott Nyírbátori Meseház Óvoda egy székhely és négy tagintézménnyel működik. Az óvodai férőhelyek szám 525 fő ,ezt a maximális létszámot a fenntartó Önkormányzat minden évben ,a jogszabályoknak megfelelően,20%-kal megemeli. Az óvodai férőhelyek száma elegendő,a szülői igényeket ki tudja elégíteni.
a 2019/20-as nevelési évben kezdi meg működését előreláthatólag két egyházi óvodai intézmény is.

Az iskolákban a nevelési –oktatási intézmények tanulóinak számára,biztosított a napközi illetve a tanulószobai ellátás is.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői szolgálat munkatársai a családtervezés,az anyaság, az utódokról való gondoskodás szakmai háttérét biztosítják. Nyírbátor Város Szociális Szolgálat feladatai közé tartozik a védőnői szolgálat működtetése. 2016. 09. 01-jétől a védőnői szolgálat működésében jelentős változások történtek a finanszírozás és lakossági ellátás javítása érdekében. Megszűnt a külön csak iskolavédőnői vagy területi védőnői státusz. Nyolc vegyes körzet került kialakításra, mellyel egy időben szakmai egység vezető váltás is történt. A vegyes körzetek feladatait a tavalyi évben: 6 fő védőnő látta el, két körzet ellátását belső helyettesítéssel oldották meg.

5.3.1.számú táblázat- Tanácsadási forgalom adatai 2017. évben

		Tanácsadás		
		Önálló védőnői/fő	Védőnő orvossal/fő	Összesen/fő
Gondozott gyermek	0-11 hó	1228	1036	2264
	11-35 hó	635	523	1158
	3-6 év	553	364	917
Összesen:		2416	1923	4339
Védőnői várandós tanácsadáson megjelentek száma:/fő		1180		
MSZSZ (Mozgó Szakorvosi Szolgálat) tanácsadáson megjelent várandós, gyermekágyas anyák száma:/fő		229		

A védőnői szolgálatnak nagyon jó a kapcsolata az oktatási intézmények vezetőivel és dolgozóival (óvodák, iskolák), pedagógusokkal, ifjúságvédelmi felelősökkel, családsegítő szolgálat munkatársaival, szakértői bizottság és nevelési tanácsadó szakembereivel, háziorvosokkal, házi gyermekorvosokkal, nőgyógyászokkal és egyéb jelzőrendszeri tagokkal, mint például rendőrséggel.

Megvalósult pályázataik közé tartozik a *Ringató Baba-mama klub*, ahol a célcsoport a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű, elsősorban 25 év alatti anyák köre (főleg fiatalkorú anyák), és 2 év alatti gyermekeik .

5.3.2. számú táblázat

Alkalmak száma	Témakör	Résztevők száma/fő
1.	Családtervezés, fogamzásgátlás	26
2.	Várandósággal és egészséges életmóddal kapcsolatos tudnivalók	26
3.	Felkészítés az újszülött fogadására és az anyaságra	20
4.	Prevenációs tevékenység fontossága a gondozás, nevelés folyamatában	20
5.	Betegségek és balesetek gyermekkorban (Elsősegély nyújtási ismeretek)	20
Összesen:		112

Bekapcsolódtak a „*Kezedben az egészséged!*”- pályázatba ,amely az egészségügyi alapismeretek átadását és elsajátítását segíti a hátrányos helyzetű lakosság (elsősorban serdülőkorú lányok)körében.

Az „*Ép testben ép lélek!*”- pályázat az iskoláskorú gyermekek egészségi állapotának javítását és szemléletváltását célozta meg a 6-18 éves iskoláskorú gyermekek körében.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A nők elleni erőszakos magatartásnak több formája létezik: a zaklatás,a szexuális erőszak és a családon belüli erőszak . A családon belüli erőszak lehet szóbeli,lelki,testi, szexuális,és gazdasági erőszak. A családon belüli erőszak még mindig tabunak számít Magyarországon. Az erőszaknak ez a fajtája ,általában olyan személyeket ér,akik valamilyen szempontból kiszolgáltatott helyzetben vannak az őket bántalmazóval szemben. A családon belüli erőszak jó része a családban marad,mert a nőket és a családtagokat ért bántalmazások nagyobb része ,mind a mai napig felderítetlen. A gyerekvédelmi , a szociális szolgáltatások,a védőnői hálózat ,a rendőri tevékenység eredményeként,a Egyre többen tudják,hogy ilyen esetekben hová fordulhatnak hatékony segítségért.

Nyírbátorban jellemző bűncselekményfajták az erőszakos, garázda jellegű bűncselekmények - testi sértés, garázdaság, zaklatás -, melyek többnyire közterületen, illetve családi veszekedések kapcsán valósulnak meg. Nyírbátor városban a folyamatos csökkenés ellenére, még mindig nagy számban fordul elő zaklatás bűncselekmény. Elsősorban viták hevében hangzik el fenyegető kifejezés, amely a sértettben félelmet kelt. Gyakran a volt házastársak fordulnak a rendőrséghez vitás ügyeik során elhangzott kifejezések miatt, illetve a folyamatos és sikertelen kapcsolat felvétel kapcsán kialakult zaklató magatartás miatt.

A bűnmegelőzési stratégia,így a családon belüli erőszak ellen is , akkor hatékony, ha a helyi társadalompolitika részeként valósul meg, abban a helyi önkormányzatok, hatóságok és

intézmények folyamatosan együttműködnek a civil szervezetekkel, az egyházakkal, az állampolgárok közösségeivel.

A bűnmegelőzésre Nyírbátori Rendőrkapitányság minden évben nagy hangsúlyt fektet. A település szerkezet szerint a kapitányság illetékességi területén 3 város és 17 község található. Megkeresik a rendőrkapitányság területén lévő oktatási intézmények vezetőit, hogy minden olyan eseményről és körülményről informálódjanak, ami elősegítheti a gyermekkorú, illetve fiatalok bűnelkövetést, áldozattá válást. A Nyírbátori Rendőrkapitányságon 2017-ben 162 családon belüli erőszakkal kapcsolatos bűncselekményt regisztráltak, melyből a 7 esetben magánindítvány hiánya miatt a nyomozás elutasítással vagy megszüntetéssel fejeződött be. Elmondható, hogy a magánindítvány hiánya miatt befejezésre került eljárásokban a sértettek és a bejelentők is minden esetben nők voltak, de a kezdeményezett feljelentés kiegészítés vagy elrendelt nyomozás során az elkövetővel szembeni büntető eljárás lefolytatását már nem kívánták.

Az elkövetői kört tekintve a családon belüli erőszak tekintetében a cselekmények több mint 90 % - át felnőtt férfiak követték el. Az elmúlt évben 132 férfi és 12 nő elkövetőt mutat a statisztika. A fiatal korú elkövetők a bűncselekményt jellemzőn testvér vagy szülő sérelmére követték el.

A sértetti kör tekintetében 130 nő esett családon belüli erőszak áldozatává, akik között 3 volt időskorú. A sértettek között volt 9 fiatal korú és 14 gyermekkorú személy. Szomorú statisztika, hogy több esetben a gyermekkorú sértett kiskorú veszélyeztetése büntetnének lett áldozata. Ezen cselekményen túl lényegében bántalmazással elkövetett cselekmények voltak még az áldozattá válás okai.

Az is megfigyelhető tény, hogy a családon belüli erőszakkal érintett, volt vagy fennálló párkapcsolatokban az erőszak visszatérően jelentkezik, ezen esetek egy részében egy idő után az áldozat is elkövetővé válhat, a felek kölcsönösen követnek el bűncselekmények egymás sérelmére. Az ilyen családokban fokozott a veszélye a kiskorú veszélyeztetése bűncselekmény megvalósulásának.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Nyírbátorban nincs anyaothton és családok átmeneti otthona, ez nem is tartozik az önkormányzat kötelező ellátási feladatai közé. A krízishelyzetben lévők a család- és gyermekjóléti szolgálathoz fordulhatnak segítségért. A megyében több városban, országos ellátási területtel működő családok átmeneti otthona van.

Nyírbátor Város Önkormányzatának a Magyar Vöröskereszt Szabolcs- Szatmár- Bereg Megyei Szervezete NYITOTT- Ház Anya- Gyermek Segítőotthonával van ellátási szerződése, szükség esetén a gyermekek ide kerülnek elhelyezésre.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Nyírbátorban a 12 tagú Képviselő-testületnek 4 tagja nő. A Képviselő –testület munkáját 5 bizottság segíti, melyből 2 bizottságot a női képviselők vezetnek. A Polgármesteri Hivatalban a csoportvezetők több mint 50% a nő. Az Önkormányzat által fenntartott intézmények közül 2-nek van női vezetője.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A bántalmazott nők és gyermekek elhelyezése ,valamint az otthon nélkül maradt szülők elhelyezése megoldatlan	Családok átmeneti otthonának létesítése,erről minél szélesebb körű tájékoztatás és a hozzáférés biztosítása.
A részmunkaidős foglalkoztatás,a rugalmas munkaidő,az atipikus foglalkoztatási lehetőségek hiánya.	Támogatásokkal,pályázatokkal arra ösztönözni a munkáltatókat,hogy a női munkavállalók részére ,e gyermekek nevelése ,vagy idős hozzátartozók gondozása miatt,részmunkaidős,illetve egyéb atipikus foglalkoztatási formákat alkalmazzanak.
A nők esetében a GYED,GYES utáni visszajutás a munkaerő-piacra nehézkes a szaktudás elavulása miatt	A gyermekvállalás miatt a munkaerő-piacról hosszabb ideig távolmaradó nők számára ,kedvezményesen igénybe vehető képzési formák biztosítása.
A nők gyakrabban válnak a családon belüli erőszak áldozataivá	A helyi média és szakemberek bevonásával széles körű felvilágosító munka és bűnmegelőző kampány indítása.
Az alacsony iskolázottságú nők nem tudnak elhelyezkedni a munkaerő-piacon	A 8 általános iskolai végzettséget adó képzések megszervezése

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorra nincs egységes és mindenki által elfogadott meghatározás. Az Európai Unióban az időskor kezdetének a 65.életévet tekintik. Demográfiai osztályozást használ a KSH,mely szerint :

- 65-74 éves időskorú
- 75-84 éves öregkorú
- 85 év felett aggastyánkorú

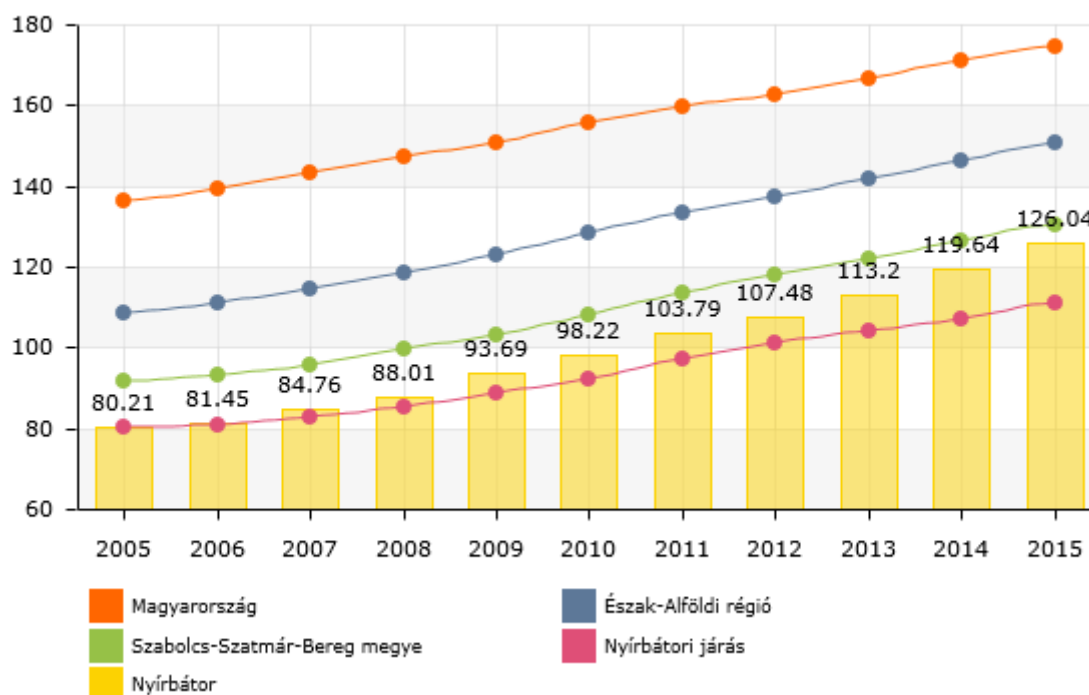
6.1.1. számú táblázat - Lakónépesség száma , 65 év feletti állandó lakosok

év	Fő	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	%
2012	12 644	1477	11,6%
2013	12 578	1546	12,2%
2014	12 540	1621	12,9%
2015	12 487	1664	13,3%
2016	12 355	1667	13,4%

Forrás: Teir-KSH-TStar

A város csökkenő lakosságának körében, lassan emelkedik a 65. életévüket betöltött nyírbátoriak száma. Mint a fejlett európai országokban jellemző, nálunk is nagy problémát jelent a társadalom elöregedése. Növekszik az átlagéletkor és általában a nők élettartama. Sajnos a családok együttélése mára nagyon átalakult. A fiatalok közül kevesen maradnak a szülővárosukban, sokan a fővárosban, mások az ország nyugati részén, vagy éppen külföldön keresik és találják meg a boldogulásukat. Ezért az idős emberek gyakran egyedül maradnak, elmagányosodnak. Az egyedüllet mellett még további gondot jelent a nyugdíjak alacsony mértéke, ami megélhetési problémákat okoz az idős emberek egy jelentős részének. Az időskorúak gondozásában nagyon fontos szerepe van a szociális intézménynek. A különböző programok, egészségügyi szűrések , egészségmegőrző előadások segíthetik az idős emberek életkörülményeinek jobbá tételét.

(c) 2019 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az érvényben lévő jogszabályok jelentősen leszabályozták a nyugdíjas korúak foglalkoztatásának lehetőségeit. A Munka Törvénykönyve alapján a nyugdíjasként történő foglalkoztatásnak a

munkaszerződéssel történő alkalmazásnál nincsen akadálya. A nyugdíjban részesülő munkavállaló ilyenkor munkajogi szempontból speciális helyzetbe kerül. A közszolgálati jogviszonyban keresőtevékenységet nyugdíjasként vállaló személyre, szintén speciális szabályok érvényesek.

2017-től a törvény lehetőséget nyújt a közérdekű nyugdíjas –szövetkezetek létrehozására is. A közérdekű nyugdíjas –szövetkezetek célja egyrészt, hogy a még aktív idős korú tagjai számára, foglalkoztatást, munkalehetőséget biztosítson nyugdíjuk folyósítása mellett. Másrészt, hogy a nyugdíjasok felhalmozott tudása és tapasztalataik a következő generációk számára megismerhetők és átadhatók legyenek.

b) tevékeny idős kor (pl. élethosszig tartó tanulás, idős, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A nyugdíjkorhatár fokozatosan emelkedik 2020-ig, ami lelassítja a nyugdíjas korúak számának növekedését. Az Önkormányzat arra törekszik, hogy a lehető legtöbb módon bevonja az idős korúakat a város életébe, a civil szervezeteken, alapítványokon, városi rendezvényeken, hagyományörző programokon és pályázatokon keresztül. A közmeghallgatáson és más lakossági fórumokon és találkozókön, kiemelt figyelmet fordít az aktív és a segítségre szoruló idős korú városiak kéréseire, észrevételeire, a megfogalmazott véleményekre.

Nyírbátor Város Önkormányzata nem rendelkezik idősügyi koncepcióval, de annak elkészítése a közeljövőben célszerű lenne.

A város közintézményeiben kevesen dolgoznak az öregségi nyugdíjuk mellett.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A nyilvántartott álláskeresők között a 55 év felett regisztrált munkanélküliek aránya az utóbbi években megközelítette az összes nyilvántartott álláskereső 7%-át. Ha valaki az öregségi nyugdíjkorhatár elérése előtt veszíti el az állását, akkor az anyagi megterhelés mellett, az még komoly lelki terhet is ró az idősödő személyre. A munkáltatók részéről hátrányos megkülönböztetésnek minősül az, hogy az érintett korosztályt új munkaerőként kevésbé alkalmazzák. Az idősödő munkanélküliek munkavállalását tovább nehezítik az esetleges egészségügyi problémák, az idősebb korban jelentkező betegségek.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idős emberek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az Önkormányzat rendeletben szabályozza a házi orvosi és fogorvosi körzetek számát, területi beosztását. Az egészségügyi alapellátás Nyírbátorban 5 házi orvosi, 4 fogászati és körzetben biztosított.

A Szatmár-Beregi Kórház és Gyógyfürdő Nonprofit Kft. Nyírbátori Szakrendelője (4300 Nyírbátor, Édesanyák útja 1.) az elmúlt évek folyamatos fejlesztéseinek köszönhetően, egy emelt szintű szakrendelővé vált, amely az egészség megőrzésének, a betegségek megelőzésének, gyors diagnosztizálásának és gyógyításának kistérségi központja lett. Az ambuláns járóbeteg-ellátás átfogó módon biztosított a szűréstől a kistérségi szintű szakellátáson keresztül a rehabilitációt segítő otthonápolásig.

A gyógyító munkához jól kapcsolódik a Sárkány Wellness és Gyógyfürdőben működő gyógyászati kezelő részleg ahol a magas ásványi anyag tartalmú, minősített gyógyvíz várja a gyógyulni vágyókat.

A lakosság magasabb szintű egészségügyi ellátása érdekében 2016. március 1-jétől Nyírbátor Város Önkormányzata létrehozta a Nyírbátori Központi Orvosi Ügyeletét. (4300 Nyírbátor, Szentvér u. 28.) Feladatát Nyírbátor Város közigazgatási területén látja el.

Az Önkormányzat a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokat Nyírbátor Város Szociális Szolgálat útján biztosítja. Az intézmény útján biztosított szociális szolgáltatások minden nyírbátori idős ember számára elérhetőek.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás esetében a Szociális szolgálat 50 jelzőkészülék komplex működtetésére rendelkezik engedéllyel. A szolgáltatás nyújtására 50 fővel kötöttek megállapodást, és 2017. június 30-ig valamennyi megállapodással rendelkező ellátott minden nap igénybe vette a szolgáltatást. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás finanszírozása a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósággal kötött támogatási szerződés alapján működik.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénybevétele szempontjából szociálisan rászorult

- a) az egyedül élő 65 év feletti személy,
- b) az egyedül élő súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, vagy
- c) a kétszemélyes háztartásban élő 65 év feletti, illetve súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, ha egészségi állapota indokolja a szolgáltatás folyamatos biztosítását.

A Házi Gondozó Szolgálat a nyírbátori lakosok számára házi segítségnyújtást, valamint jelzőrendszeres házi segítségnyújtást biztosít.

2017. január 1. napjától a szervezeti egység által korábban biztosított étkeztetés kikerült a feladatok ellátási köréből. Nyírbátor Város Önkormányzata a szociális étkeztetést a rászoruló lakosok számára ellátási szerződés útján biztosítja.

A Házi Gondozó Szolgálat alapszolgáltatásait Nyírbátor városban lakóhellyel, vagy tartózkodási hellyel rendelkező személyek esetében látja el. A házi segítségnyújtás olyan szolgáltatás, amely az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását – szükségleteinek megfelelően – lakásán, lakókörnyezetében biztosítja. A házi segítségnyújtás hozzájárul ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával és fejlesztésével biztosított legyen. Az igénybevétel önkéntes, a szolgáltatás az ellátást igénylő vagy törvényes képviselője által kezdeményezhető. A családok életvitele megváltozott a korábbi évekhez képest, a többgenerációs családok szinte már nem léteznek, így az egyedül élő idősök száma is növekvő tendenciát mutat. Az egyedüllét miatt több gondoskodást és figyelmet igényelnek.

A házi segítségnyújtáshoz a megfelelő szakmai háttér (valamennyi dolgozó szakképzett, a jogszabályban meghatározott szakképesítéssel rendelkezik) és az infrastruktúra is biztosítva van.

A házi segítségnyújtás tevékenységei és résztvékenységei

a) Szociális segítség keretében:

A lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködés körében:

- takarítás a lakás életvitelszerűen használt helyiségeiben (hálószobában, fürdőszobában, konyhában és illemhelyiségben)
- mosás
- vasalás

A háztartási tevékenységben való közreműködés körében:

- bevásárlás (személyes szükséglet mértékében), gyógyszer kiváltása

- segítségnyújtás ételkészítésben és az étkezés előkészítésében
  - mosogatás
  - ruhajavítás
  - közkútról, fűrkútról vízfordás
  - tüzelő behordása kályhához, egyedi fűtés beindítása (kivéve, ha ez a tevékenység egyéb szakmai kompetenciát igényel)
  - télen hó eltakarítás és síkosság-mentesítés a lakás bejárata előtt
  - kísérés
- Segítségnyújtás veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában.
- Szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése.

b) Személyi gondozás keretében:

Az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása körében:

- információnyújtás, tanácsadás és mentális támogatás
- családdal, ismerősökkel való kapcsolattartás segítése
- az egészség megőrzésére irányuló aktív szabadidős tevékenységben való közreműködés
- ügyintézés az ellátott érdekeinek védelmében

Gondozási és ápolási feladatok körében:

- mosdatás
- fürdetés
- öltöztetés
- ágyazás, ágyneműcsere
- inkontinens beteg ellátása, testfelület tisztítása, kezelése
- haj, arcszőrzet ápolás
- száj, fog és protézis ápolás
- körömápolás, bőrápolás
- folyadékpótlás, étkeztetés (segédeszköz nélkül)
- mozgatás ágyban
- decubitus megelőzés
- felületi sebkezelés
- sztómazsák cseréje
- gyógyszer adagolása, gyógyszerelés monitorozása
- vérnyomás és vércukor mérése
- hely- és helyzetváltoztatás segítése lakáson belül és kívül
- kényelmi és gyógyászati segédeszközök beszerzésében való közreműködés,
- kényelmi és gyógyászati segédeszközök használatának betanítása, karbantartásában való segítségnyújtás
- a házi orvos írásos rendelésén alapuló terápia követése (a tevékenység elvégzéséhez való kompetencia határáig)

A HÁZI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS MUTATÓI 2017-ÉVBEN:

Ellátotti létszám alakulása 2017-ÉVBEN:

Nyitó: 64 fő

Új:	19 fő
Megszűnt:	12 fő
Záró:	71 fő

Férfi: 19 fő

18-39 éves:	0 fő
40-59 éves:	2 fő
60-64 éves:	1 fő
65-69 éves:	1 fő
70-74 éves:	5 fő
75-79 éves:	4 fő
80-89 éves:	5 fő
90-x éves:	1 fő

Nő: 64 fő

18-39 éves:	0 fő
40-59 éves:	3 fő
60-64 éves:	1 fő
65-69 éves:	12 fő
70-74 éves:	14 fő
75-79 éves:	12 fő
80-89 éves:	18 fő
90-x éves:	4 fő

6.3.1. számú táblázat - Az ellátást igénybe vevők életkori megoszlása

	65 év alatt	65-69 év	70-74 év	75-79 év	80 év feletti	Összesen
Egyedül élő személy	1	3	6	15	22	47
Kétszemélyes háztartásban élő személy	2	1	4	3	2	12

Forrás: Nyírbátor Város Szociális Szolgálat

Az idősek és pszichiátriai betegek nappali ellátása Nyírbátor Város Szociális Szolgálat székely intézményében működnek. Az épületbe való akadálymentes bejutás megoldott. A személyes tisztálkodás céljára zuhanyzó áll rendelkezésre. A klubfoglalkozások, nappali tartózkodás céljára barátságos, kényelmes társalgó szolgál. Az épülethez zárt, parkosított udvar is tartozik, mely alkalmas szabadterei programok lebonyolítására (kerti sütés, főzés, mozgásos tevékenységek, levegőzés). Az igénybe vevők rendelkezésére állnak napilapok, folyóiratok, társasjátékok, televízió, rádió.

Idősek nappali ellátása: 20 férőhelyen működik a nappali ellátás. A gondozottak minden nap igénybe veszik a szolgáltatást. Az idősek nappali ellátása fontos területe az idősebb generáció közösségi életének. Enyhíti az egyedüllét és a magány érzését, segítséget nyújt a társas kapcsolatok ápolásában, a tartalmas időtöltésben. Hozzájárul a napi életritmus megtartásához. A nappali ellátás

keretén belül a saját otthonukban élő idősök részére biztosítjuk a szabadidő hasznos eltöltését kulturált körülmények között.

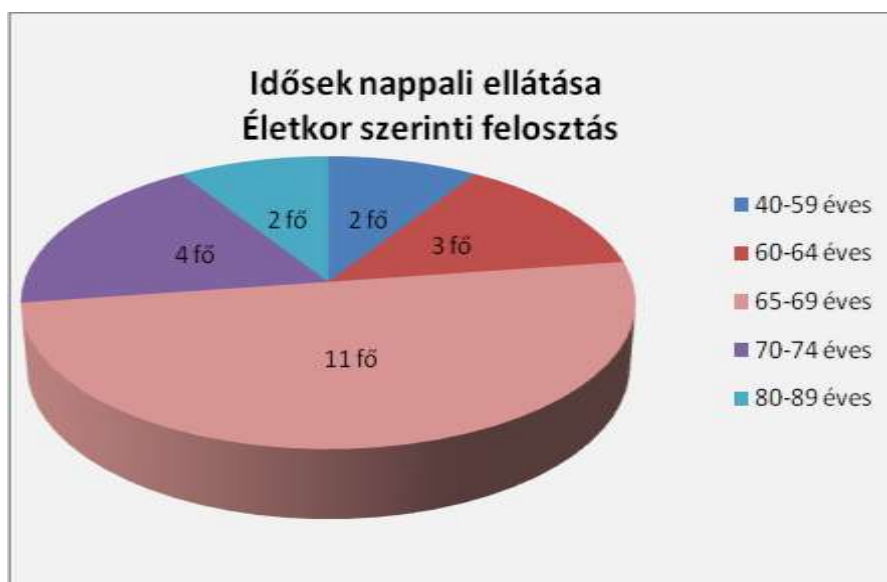
Az ellátásban részesülők szociális biztonságának megőrzése érdekében szolgáltatásokat nyújt, szervez, és hangol össze az intézmény, támogatja az ezekhez való hozzáférést.

Szolgáltatásaikkal segítséget nyújtanak a problémák megoldásában, krízishelyzetek megelőzésében és kezelésében, a lelki egészség megtartásában, annak támogatásában. A fenntartó döntése alapján az ellátás igénybevétele térítésmentes.

Az idősök nappali ellátásának kihasználtsága maximális.

Az alábbi diagram a 2017. december 31-én ellátásban részesülő idősök életkori megoszlását mutatja.

6.3.2. számú tábla - Idősök nappali ellátása

Forrás: Nyírbátor Város Szociális Szolgálat

Az idősök nappali ellátása szolgáltatást összesen 5020 alkalommal átlag 20 fő vette igénybe a 2017.év során.

a nappali ellátás feladatai:

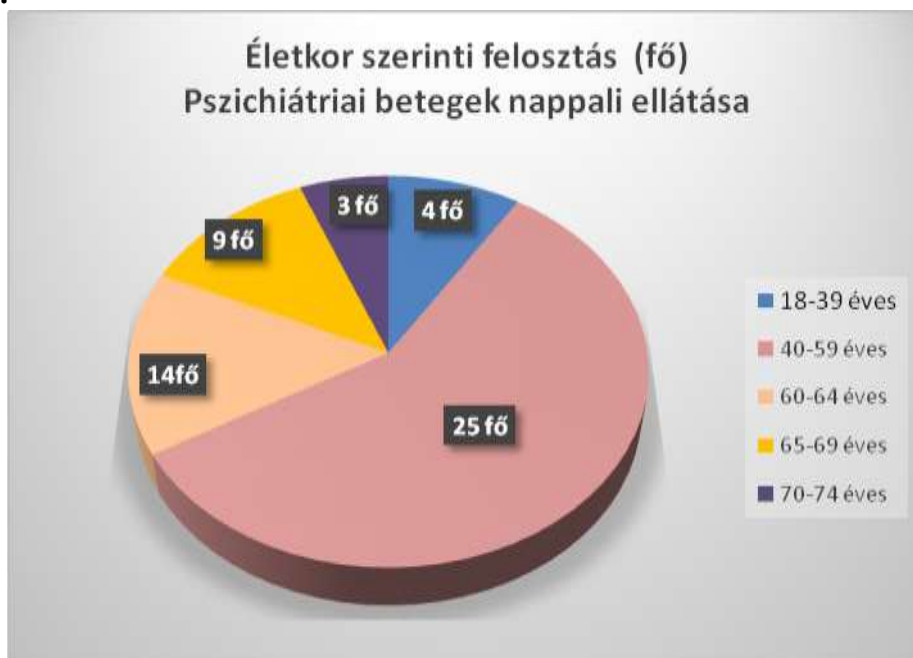
- Az ellátottak belső harmóniájának fenntartása, lelki egészségnek védelme, egymás közötti kapcsolataik fenntartása, annak erősítése.
- a prevencióra
- intézményen belüli kis közösségek, társas kapcsolatok kialakítása és működtetése
- Új ellátottak fogadása, új környezetbe való beilleszkedésének segítése illetve ezen beilleszkedés megkönnyítése.
- Mentálhigiénés feladatok.
- Segítő beszélgetések.

- az ellátottak aktivitásának megőrzése, fejlesztése, pszichés állapotuk szinten tartása, mentális egészségének megőrzése.
- Heti, havi, éves munkatervek készítése.
- a ünnepek szervezése.
- a generációk közötti kapcsolatok ápolására.
- pályázatokhoz segítségnyújtás
- Kirándulások szervezése
- Gondok megoldásában, ügyek intézésében, kérelmek beadásában segítségnyújtás
- Egészségmegőréssel kapcsolatos előadásokat
- Egészségügyi szűrővizsgálatokat (vérnyomás ellenőrzés, vércukormérés, testsúly ellenőrzés) az ellátottak körében.
- háziorvossal, szakorvossal való kapcsolattartásban segítségnyújtás

Pszichiátriai betegek nappali ellátása: 50 férőhelyen működik a pszichiátriai betegek nappali ellátása. Célja, hogy a 18. életévüket betöltött fekvőbeteg – gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek integrált és teljes jogú tagjai maradjanak a társadalomnak, illetve re-integrálódjanak a közösségbe. A Nyírbátorban élő pszichiátriai betegségben szenvedő személyek részére biztosítanak nappali ellátást, akik önálló életvezetésre betegségük miatt nem, vagy csak részben képesek. Lehetőség van a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatok építésére, továbbá igény szerint az ellátottak étkeztetésére is. A terápiás foglalkozások, az életvezetési tanácsadások, a szabadidő sokszínű eltöltése, a higiénés szükségletek kielégítése mellett a munkavégzéshez szükséges készségek fejlesztése is alapvető fontosságú a gondozás folyamatában.

A szolgáltatás igénybevétele önkéntes alapon történik, az igénylő szóbeli vagy írásbeli kérelmére, feltétel a pszichiátriai szakorvosi vélemény. Térítési díjat csak étkezés igénybevétele esetén kell fizetni.

6.3.3. számú tábla -2017.12.31-én az ellátottak nemek szerinti összetétele: 16 férfi és 39 nő.

Forrás: Nyírbátor Város Szociális Szolgálat

A pszichiátriai betegek nappali ellátása szolgáltatást 2017-ben, összesen 12550 alkalommal átlag 50 fő vette igénybe az év során.

Az ellátottak pszichiátriai kórkép szerinti összetétele:

- szkizofrénia,
- depresszió,
- érzelmi zavar,
- szorongás,
- alkohol okozta dependencia.

A nyíregyházi Étkeztetési Centrum szervezésében a Szolgálat telephelyén népkonyha jelleggel ingyenesen osztanak egy tál ételt azoknak, akik eljönnek, sorban állnak és helyben elfogyasztják az ételt. A nappal ellátás szinte minden tagja igénybe veszi a szolgáltatást. Sok ellátott nagyon kevés jövedelemből él, van, akinek semmilyen ellátása nincs, sok esetben szinte ez az egyetlen lehetősége arra, hogy mindennap tartalmas, meleg ételt egyenek. A szolgáltatás Vár utca 1. szám alatti működése miatt a nappali ellátás tagjai minden nap teljes létszámmal ellátogatnak az intézménybe, így a munkatársak napi kapcsolatban lehetnek mindenkivel és probléma észlelése esetén azonnali segítséget tudunk nyújtani.

feladatok a pszichiátriai betegek nappali ellátása során:

- a hiányzó közösségi kapcsolatok pótlása, az „egyedüllét” érzet kompenzálása,
- a depressziós, szorongásos tétlenség kóros következményének prevenciója,
- rendszeres orvosi vizsgálat és ellenőrzés melletti egészségi állapotuk javítása, megőrzése, kapcsolattartás a pszichiátriai gondozókkal,
- szükség esetén egyéni higiénés szokásaik korrigálása,
- öntevékenység és önsegítés támogatása folyamatos motivációval,
- a társadalomba, a korábbi közösségbe, a családba történő visszaintegrálódás elősegítése,
- stressz-kezelés: a hétköznapi felmerülő stresszhelyzetek feldolgozása,
- intézményen kívüli kapcsolatok ápolása (család, hozzátartozó, szomszéd, baráti kör),
- kapcsolat kialakítása és fenntartása a kompetenciahatárok betartásával (pszichiáter, háziorvos, hivatásos gondnok),
- kulturális és szabadidős tevékenységek biztosítása,
- egyéni és csoportos terápiák, foglalkozások szervezése, a rehabilitáció, rehabilitáció elősegítése, támogatása,
- a munkába állás segítése,
- családtagok, hozzátartozók számára önsegítő csoportok szervezése igény szerint.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A civil szervezetek működését, így a nyugdíjas egyesületekét is az Önkormányzat pénzügyi forrásokkal támogatja. A civil szervezetek évente egy alkalommal, a költségvetés elfogadása után, pályázatot nyújthatnak be a tevékenységük támogatásához a Civil, a Kulturális, illetve a Sport Alaphoz. A civil szervezetek támogatását, a pályázattal módját önkormányzati rendelet szabályozza. 2018-ban a nyugdíjas egyesületek támogatása a következőképpen alakult:

- Báthori István nyugdíjas Klub: 400 000 Ft
- Nyírbátor Határőr Igazgatóság Nyugdíjasai Egyesület: 400 000 Ft
- Nyírbátori Nyugdíjas Értelmiségiek Egyesülete: 330 000 Ft

A nyugdíjas civil szervezetek részére nyújtott támogatások segítik őket abban, hogy a város kulturális életébe még aktívabban részt tudjanak venni. A városi rendezvények állandó résztvevői és szereplői, önkéntes segítői.

A Kulturális Központ, a Városi Könyvtár rendszeresen szervez színházi előadásokat, író - olvasó találkozókat, melyek a nyugdíjasok körében is nagyon népszerűek. A színházi előadásoknál, a Sárkány Wellness és Gyógyfürdőben, a Báthori Várkastélyban, az időskorúak igénybe vehetik a Bátor kártya lehetőségeit, vagy a nyugdíjas kedvezményt.

A Bátor Média rendszeresen tájékoztatja a városlakókat az időskorúakat érintő eseményekről és rögzíti a városi rendezvényeket, amelyeket azok az idős emberek is megnézhetnek otthon, akik mozgásukban akadályozottak.

c) idők informatikai jártassága

Az életmód átalakulásával, a családok szétszóródása miatt, egyre inkább szükséges, hogy az időskorúak is megfelelő jártasságra tegyenek szert a modern elektronikai eszközök terén, a számítástechnikai eszközök használatában. A Városi Könyvtárban már több alaklommal szervezetek a nyugdíjasok részére ingyenes „nagy-net” képzést az elmúlt években, ahol a számítógép használatára, az internet használatára tanították meg az érdeklődő időseket. Mindig nagy érdeklődés és részvétel mellett folytak ezek a tanfolyamok.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A város kulturális és sport rendezvényei minden városlakó számára elérhetőek. Minden évben koncerttel, vagy színházi előadással köszönti az Önkormányzat október 1-jén az időseket. Több éve, minden tavasszal Megyei Nyugdíjas Gálának ad otthont Nyírbátor, ahová a megye minden pontjáról érkeznek a különböző nyugdíjas egyesületek. Az Önkormányzat támogatja és segíti a nyugdíjas egyesületek nemzetközi kapcsolatainak kiépítését, különös tekintettel a testvérvárosokra. Nagyon élénk és tartalmas a kapcsolat a nyírbátori nyugdíjas egyesületek és a romániai Szilágysomlyó, valamint Nagykároly nyugdíjas szervezetei között.

A Városi Pedagógusnapon, minden júniusban nagy számban vesznek részt a már nyugdíjas nevelők. Az Önkormányzat karácsony közeledtével bensőséges ünnepség keretében köszönti a nyugdíjas köztisztviselőket és közalkalmazottakat. 2014 óta a „Segíteni jó” karácsonyi adománygyűjtő akció keretében élelmiszer csomagot juttat az Önkormányzat a leginkább rászoruló, nehéz körülmények között élő nyírbátoriaknak, különös tekintettel az idősekre. A 75 évet betöltött városlakók évente egy alkalommal, decemberben, 5000 forintot kapnak az Önkormányzattól. A város intézményeiben a nyugdíjas egyesületek számára ingyenesen biztosítunk helyet. A kerek születésnapot megélt idős városlakókat (80 év, 90 év) a város polgármestere vagy alpolgármestere személyesen köszönti a jeles napon.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

az időskorú városlakók növekvő aránya- előregedő település	Az elvándorlás csökkentése érdekében a fiatalok számára letelepedési kedvezmények, lakhatási kedvezmények biztosítása.
Az időskorúak jövedelmi helyzete nem megfelelő, nem garantálja az anyagi biztonságot.	Jövedelemkiegészítő tevékenységek, foglalkoztatási lehetőségek feltérképezése
az idősek gyakran válnak áldozattá	felvilágosító előadások az áldozattá válás megelőzése érdekében, a biztonság növelése
Magas az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek aránya	a munkalehetőségek felkutatása, a képzésben való közreműködés
a város távolabbi pontjairól nehezen jutnak el az egyedülálló idős emberek az orvoshoz, vagy bevásárolni	a helyi autóbusz közlekedés menetrendjének, útvonalának átgondolása

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élő emberek a társadalom egyenlő méltóságú, egyenrangú tagjai, akik mindenkit megillető jogokkal és a lehetőségekkel csak jelentős nehézségek árán vagy egyáltalán nem képesek élni.

Fogyatékos személy az a személy, aki érzékszervi- így különösen látás-, hallásszervi-, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A fogyatékkal élőkkel kapcsolatosan nem állnak rendelkezésünkre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

- a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert
- elismerten fizikai, elméleti vagy pszichológiai károsodásban szenved

Megváltozott munkaképességű az a személy, aki testi vagy szellemi fogyatékos, vagy akinek az orvosi rehabilitációt követően munkavállalási és munkahely-megtartási esélyei testi vagy szellemi károsodása miatt csökkennek. *(Ft. 58. §. (5) bekezdés m) pontja)*

Alapvető probléma, hogy kevés a fogyatékkal élő emberek számára a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés nem állnak rendelkezésre különleges eszközök és feltételek. Az is gondot jelent, hogy nincs olyan foglalkoztatási szakember, aki a fogyatékos személy állapotának ismeretében javaslatot tudna tenni a foglalkoztatás jellegére és helyére.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A városban kevés lehetőség van a fogyatékos személyek foglalkoztatására. A foglalkoztatás területén megvalósuló hátrányos megkülönböztetés nem csak az egyes ember méltóságát, egzisztenciáját, önbecsülését érintő és sértő jelenség, hanem számos egyéb következménye miatt a társadalmi integráció megvalósulására is káros hatással van. Tudomásunk szerint a jelenség a településünkön nincs jelen.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Az Egyenlő Esélyért Közhasznú Egyesület 1997 óta működik a városban. Az egyesület tevékenységének középpontjában a fogyatékos, sérült ember áll, aki hátrányos helyzettel indul az életnek. Céljaik között szerepel a sérült emberek megsegítése, napközbeni ellátása, ismeretterjesztés, képességfejlesztés, egészségmegőrzés, szociális és kulturális tevékenység, a hátrányos helyzetű emberek esélyeinek elősegítés szerepel. Az egyesület által fenntartott és működtetett Fagyöngy Gyógypedagógiai Központot (4300 Nyírbátor, Báthori u.24.) 2011.június 15-én nyitották meg. A Központ a 24 fő befogadására alkalmas. Napközi ellátást biztosít az intézmény a fogyatékos fiatalok és fiatal felnőttek részére, ahol tevékenyen eltölthetik mindennapjaikat, és ahol társaságot és mindennapi elfoglaltságot találhatnak. Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 11/2013.(III.7.) számú határozatával jóváhagyta az Önkormányzat és az Egyenlő Esélyért Egyesület között a szociális igazgatásról és szociális

ellátásokról szóló módosított 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 120-121. §-ában foglaltak alapján a szociális szakellátás keretébe tartozó fogyatékkal élők nappali szolgáltatásra kötött feladat ellátási szerződést. A Szolgáltató a Fagyöngy Gyógypedagógiai Központ Intézményében látja el a feladatot.

A Nyírbátor LIONS Klub a LIONS Klubok Nemzetközi Szövetségének tagjaként több, mint 25 éve végzi Nyírbátorban és a térségben humanitárius, jószolgálati tevékenységét.

Segítik a rászorulókat, a fogyatékosokat, a betegeket, a nehéz, hátrányos helyzetben lévőket. Tagjaik minden személyes anyagi ellenszolgáltatás nélkül végzik munkájukat, vesznek részt a klub életében. Segítik embertársaikat, együttérzéssel az aggódókat, támogatással a gyengéket, anyagiakkal a rászorulókat. Óvatosan kritizálnak és elfogulatlanul dicsérnek, mert építeni kell, nem rombolni.

Nyírbátor Város Önkormányzata a fogyatékkal élők számára a Nyírbátor Város Szociális Szolgálatára intézmény útján biztosítja a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatásokat.

A támogató szolgáltatás feladata a fogyatékosok jellegének megfelelően az alapvető szükségletek kielégítését elősegítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása. A támogató szolgáltatás igénybevétele során szociálisan rászorult személynek minősül a súlyosan fogyatékos személy.

7.1.1.számú táblázat - Rászorultság szerinti adatok 2017-ben

Szociális rászorultság oka / ellátás indoka	Szociálisan rászorultak száma
Egyedül élő	
65 év feletti személy	37
súlyosan fogyatékos személy	8
pszichiátriai beteg személy	2
Egyedül élő összesen:	47
Kétszemélyes háztartásban élő	
65 év feletti,	9
súlyosan fogyatékos,	1
pszichiátriai beteg személy	2
Kétszemélyes háztartásban élő összesen	12
Mindösszesen:	59
Szociálisan rászorult személyek száma:	59
Szociálisan nem rászorultak száma:	0
Az ellátást igénybevevők mindösszesen:	59

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása, a krízishelyzet elhárítása céljából, 24 órás készenléttel nyújt segítséget.

2017. szeptember 1. napjától vett részt Nyírbátor Város szociális Szolgálatára az EFOP -1.1.1-15 kódszámú, „*Megváltozott munkaképességű emberek támogatása*” című kiemelt projektben. A pályázat keretében lehetőség volt 1 fő (megváltozott munkaképességű személy) heti 40 óras

foglalkoztatására, 7 hónap időtartamra. A támogatás finanszírozása a támogatási időszak első felében 100 %-os, míg a második felében 70 %-os támogatási intenzitású. A pályázat keretében alkalmazásra került megváltozott munkaképességű személy a bölcsődében, kiegészítő munkakörben került alkalmazásra.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos személy fogyatékosági támogatásra jogosult. A támogatás célja, hogy a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül – anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos személy állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez. Magasabb összegű családi pótlékot lehet igényelni a tartósan beteg,illetőleg fogyatékos 18 évesnél fiatalabb gyermekre . Az a 18 évesnél idősebb személy ,aki 18.évének a betöltése előtt a munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette,legalább 50 %-os mértékű egészségkárosodást szenvedett,vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság minősítése alapján a 18.életévének a betöltése előtt nem haladja meg az 50 %-os mértéket,és ez az állapot legalább egy éve tart,vagy előreláthatólag legalább egy évig fennáll saját jogán jogosult erre az ellátásra.

A fogyatékos gyerek korai fejlesztését és gondozását ,fejlesztő felkészítést nyújtó intézmény igénybevételeivel kapcsolatban felmerülő utazási költségekhez jár támogatás.

Utazási kedvezmény igénybevételeire jogosult az a személy ,aki vagy aki után a szülője vagy eltartója magasabb összegű családi pótlékban részesül, valamint a vele együtt utazó személy.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvényben meghatározott feltételek esetén alanyi jogcímen közgyógyellátás állapítható meg.

Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó ,ha állandó és tartós gondozásra szoruló súlyosan fogyatékos,vagy tartósan beteg 18 év alatti személy gondozását,ápolását végzi.

Az aktív korúak ellátására jogosult személy,aki az ellátásra való jogosultság kezdő napján egészségkárosodott személynek minősül egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult. A Sztv. szerinti pénzbeli szociális ellátásokat a járási hivatal állapítja meg. A megváltozott munkaképességű személyek ellátásai a rehabilitációs hatóság komplex minősítése keretében megállapított rehabilitációs javaslatról függően:

- a) rehabilitációs ellátás,vagy
- b) rokkantsági ellátás

2018. január 1-jétől kivételes rokkantsági ellátás is megállapítható.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997.évi LXXVIII. törvény rendelkezik az épületek akadálymentesítéséről. Eszerint:” akadálymentes az épített környezet akkor,ha annak kényelmes,biztonságos,önálló használata minden ember számára biztosított,ideértve azokat az egészségkárosodott egyéneket vagy embercsoportokat is,akiknek ehhez speciális létesítményekre,eszközökre,illetve műszaki megoldásra van szükségük.”

Az 1998.évi XXVI. törvény már konkrétan a közintézmények akadálymentesítését szabályozza.A törvény célja ,a fogyatékkal élő emberek esélyegyenlőségének megteremtése,életkörülményeinek javítása,önálló életvitelének és a társadalmi életben való aktív részvételének biztosítása.

A városban nem minden középület akadálymentesített.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A még nem akadálymentesített közszolgáltatásokat nyújtó intézmények, szolgáltatók akadálymentesítése folyamatos. A Kulturális Központ, a Polgármesteri Hivatal akadálymentesítettek. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások akadálymentesített épületekben érhetőek el. Új beruházások, a hatályos jogszabályoknak megfelelően, az akadálymentesített környezet biztosításával valósulnak meg.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A munkahelyek akadálymentesítettsége még nem teljes körű.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A közösségi közlekedés fizikai akadálymentesítése az egész város területén még nem megoldott. A közösségi közlekedést használni tudó fogyatékkal élő személyek számára helyi a buszközlekedés biztosított. A Nyírbátor Város Szociális Szolgálatá által működtetett Támogató szolgálat rendelkezik olyan járművel, ami alkalmas a kerekesszékesek szállítására is, így segíteni tudja a fogyatékkal élők közszolgáltatásokhoz való hozzáférését.

Közhasználatú parkolóban a közlekedésben akadályozott fogyatékos személyeknek –külön jogszabály szerint- megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni. A hatályos jogszabályoknak megfelelően, új beruházás, felújítás az akadálymentes környezet biztosításával történik.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Az Egyenlő Esélyért Közhasznú Egyesület tevékenységének középpontjában a fogyatékos, sérült ember áll, aki hátrányos helyzettel indul az életnek. Céljaik között szerepel a sérült emberek megsegítése, napközbeni ellátása, ismeretterjesztés, képességfejlesztés, egészségmegőrzés, szociális és kulturális tevékenység, a hátrányos helyzetű emberek esélyeinek elősegítés szerepel. Az egyesület által fenntartott és működtetett Fagyöngy Gyógypedagógiai Központ 24 fő befogadására alkalmas. Napközi ellátást biztosít az intézmény a fogyatékos fiatalok és fiatal felnőttek részére, ahol tevékenyen eltölthetik mindennapjaikat, és ahol társaságot és mindennapi elfoglaltságot találhatnak.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Nyírbátor Város Önkormányzata támogatja azokat a szervezeteket, egyesületeket, alapítványokat, amelyek a fogyatékkal élőknek kívánnak segíteni, hátrányaikat kompenzálni.

Az Egyenlő Esélyért Egyesületet az Önkormányzat 1 000 000 forinttal támogatta 2018-ban, A LIONS Klubot a Civil Alapból támogatta anyagiakkal az Önkormányzat, így 2018-ban 200 000 forinttal.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

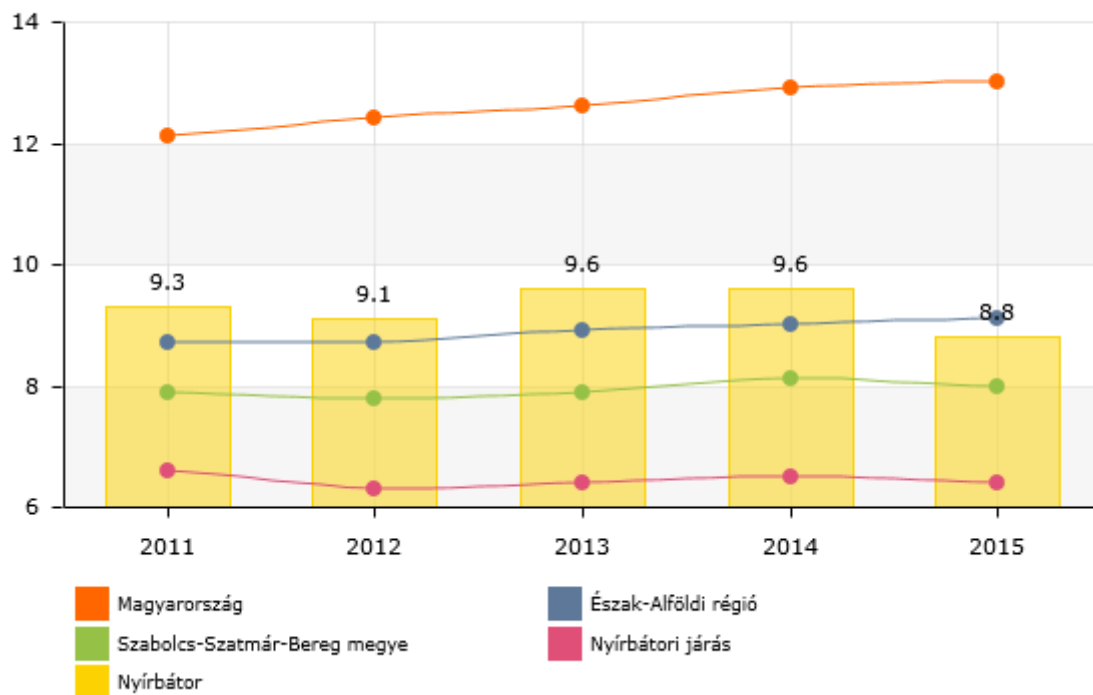
A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A városban nem minden közintézmény akadálymentesített (Városi Könyvtár)	A komplex akadálymentesítés megvalósítása, pályázati lehetőségekkel
A városban fogyatékkal élő személyekről nem rendelkezünk pontos adatokkal, sem a	Pontos információgyűjtés a szociális szolgálatok közreműködésével, a fogyatékkal élők

fogyatékoságok formájáról,sem a fogyatékkal élők számáról	számáról,életkörülményeiről és szükséges igényekről
A fogyatékkal élők számára a biztonságos közlekedés nem biztosított teljes mértékben	A biztonságos közlekedés megteremtése a fogyatékkal élők számára.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Regisztrált nonprofit szervezetek ezer lakosra jutó száma, 2011-től (db)

(c) 2019 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Nyírbátorban a civil szervezetek fontos szerepet töltenek be a város életében, a sport, a kulturális, a szociális, közművelődési feladatok ellátása tekintetében.

A civil szervezet működését önkormányzati rendelet szabályozza. Az Önkormányzat a Kulturális, a Civil és a Sport alapból támogatja minden évben az egyesületeket, alapítványokat.

2018-ban a Kulturális Alapban 9 millió forint volt erre elkülönítve.

Támogatásban részesültek az alábbi egyesületek, alapítványok:

A Civil Alapban 2,5 millió forint állt rendelkezésre, míg a Sport Alapból 24 340 000,- Ft forintot lehetett a pályázatokra kiosztani.

Civil Alapból kaptak támogatás:

- ✓ Báthori István Nyugdíjas Klub 400 000-Ft
- ✓ Bátori Nőegylet 150 000-Ft

✓ Nyírbátori Határőr Igazgatóság Nyugdijasai Egyesület	400 000-Ft
✓ Nyírbátori Nyugdíjas Értelmiségi egyesület	330 000-Ft
✓ Keleti Motoros Egyesület	350 000-Ft
✓ LIONS Klub Egyesület	200 000-Ft

A civil szervezetek tevékenységei kiegészítik , esetenként helyettesítik a város által nyújtott szolgáltatásokat.

Az „Együtt Nyírbátorért „ helyi közösség 2016-ban alakult ,azzal a céllal,hogy átfogó fejlesztéseket valósítson meg a helyi közösségek részvételének fokozása, a helyi társadalmak megújítása és a helyi közösségi alapú gazdaság fejlesztése érdekében. Ennek alapja egy Helyi Közösségfejlesztési Stratégia,amelyet széleskörű partnerség keretében dolgoztunk ki annak érdekében,hogy a helyi társadalom elvárásai minél nagyobb mértékben beépülhessenek.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Az Önkormányzat a Roma Nemzetiségi Önkormányzat , az egyházak és a civil szervezetek támogatásával igyekszik megvalósítani a városlakók érdekében kitűzött céljait,terveit.

Az önkormányzati épületek energiahatékonyságát javító felújítást Nyírbátor Város Önkormányzata és Szakoly település Önkormányzata közös TOP-os pályázat keretében valósította meg. A kerékpárutak hálózati rendszerré történő fejlesztése elnevezésű projektben szintén több környező önkormányzat együttműködése szükséges: Nyírbogát,Nyírcsászári.

Nyírbátor és Nagykároly közös együttműködésében (ROHU 395)valósulnak meg a közeljövőben a következők: infrastrukturális fejlesztések,közös munkaerő-piaci és szolgáltatási tevékenységek,közös megalapozó és kiegészítő tevékenységek.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nyírbátor Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata rendszeresen részt vesz a városi rendezvényeken. Támogatásukkal a közösség tagjai folyamatosan képviseltetik magukat a különböző fesztiválokon, kulturális- és sporteseményeken. A Roma Önkormányzat támogatást nyújt a közösség családjinak, közreműködik az iskolai hiányzások számának csökkentésében,segíti a közösség tagjainak ügyintézését,a szolgáltatásokhoz való hozzájutását.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nyírbátor Város Önkormányzata hosszú ideje nyújt támogatást a városban tevékenykedő civil szervezeteknek, alapítványoknak.

Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő - testületének a 3/2016. (II.24.) önkormányzati rendelete szól Helyi civil szervezetek önkormányzati támogatásának rendjéről.

A rendelet célja a civil társadalom erősítése, a civil szervezetek helyi társadalmi szerepvállalásának elősegítése, az önkormányzattal való jó együttműködés előmozdítása az önkormányzati feladatok hatékonyabb ellátásáért Az Önkormányzat elismeri és támogatja a civil szervezetek, a helyi önszerveződő közösségek, valamint magánszemélyek helyi közéletre gyakorolt hatását. Támogatja a kultúra, a közművelődés, az oktatás-nevelés, a szociális és karitatív tevékenység, a természet és épített környezet megóvása, az esélyegyenlőség, a hagyományápolás megteremtése és a sport terén végzett tevékenységet.

Az Önkormányzat pénzbeli és nem pénzbeli támogatást nyújthat e rendelet hatálya alá tartozó civil szervezetek számára.

Nem pénzbeli támogatás:

- a) közvetett infrastrukturális támogatás: a programok megvalósításához helyszín biztosítása (a Kulturális Központ, a Közösségi ház, az Alkotóház helyiségeinek kedvezményes, vagy ingyenes használata).

A civil szervezet akkor részesíthető támogatásban, ha azt olyan pártpolitikától mentes közösségi célú feladat ellátására kívánja fordítani, amely a város lakosságának érdekeit szolgálja.

Az Önkormányzat a civil szervezetek részére támogatást a költségvetésében jóváhagyott alábbi pénzügyi kereteből, előirányzatokból biztosítja:

- a) *Sport Alap,*
- b) *Kulturális Alap,*
- c) *Civil Alap*

Sport Alap: sportegyesület működési költségeinek, sportrendezvények szervezésének és lebonyolításának, versenyeken való részvételnek támogatása.

A sportlétesítmények fenntartási költségeiről a Képviselő –testület külön dönt, az adott év költségvetési rendeletének elfogadásával.

Kulturális Alap: a helyi kulturális és közművelődési tevékenységet folytató szervezetek működésének, rendezvényeik megszervezésének, lebonyolításának támogatása, városi ünnepek programjainak, színvonalas lebonyolítása, városi rendezvények, rendezvénysorozatok megszervezésének és kivitelezésének, valamint a kulturális egyesületek kiemelkedő szakmai programokon történő részvétele, működési költségei finanszírozásának, alkotások, kiadványok megvalósításának támogatása.

Civil Alap a rendelet (4) és (5) bekezdés hatálya alá nem tartozó egyéb civil szervezet: a civil szervezetek kiemelkedő szakmai programokon történő részvételének, működési költségei finanszírozásának, közrend és közbiztonsági tevékenység működési költségeinek támogatása.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A Nyírbátorban működő cégek, nagyvállalatok és vállalkozások társadalmi szerepvállalása egyre inkább bővül és egyre jelentősebb. Az új munkahelyek megteremtése mellett arra törekszenek, hogy minél inkább bekapcsolódjanak a város életébe. Rendszeresen támogatják a nagy városi rendezvényeket: Zenei Napok, Szárnyas Sárkány Nemzetközi Utcaszínházi Fesztivál, Lovas Napok, Bátor Sportnap, Szüreti Felvonulás....stb. Emellett a „Segíteni jó” karácsonyi adománygyűjtő akciót is jelentős pénzüsszegekkel illetve felajánlásokkal segítik. De a városban működő iskolákat is szponzorálják egy – egy verseny anyagi támogatásával.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyeződött a jelen esélyegyenlőségi program elkészítése során nagy hangsúly helyeződött a minél szélesebb körű adatgyűjtés és helyzetelemzés megszervezésére. A dokumentum elkészítéséhez szükséges adatok a KSH adatbankjából, önkormányzati, járási hivatali és intézményi

forrásokból származnak. Az adatok elemzésben, értelmezésében segítséget nyújtottak a Polgármesteri Hivatal irodái, valamint egyes intézmények munkatársai.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az Önkormányzat számára fontos feladat a helyi lakosok segítése abban, hogy minél több ember számára nyíljon lehetőség arra, hogy a csak saját érdekeit szem előtt tartó személyből a döntéseiért, a környezetéért és az őt körülvevő közösségért felelősséget vállaló tudatos polgár váljon. Ennek a célnak az elérése érdekében Nyírbátor Város Esélyegyenlőségi Programja a város honlapján közzétételre kerül (www.nyirbator.hu). Így biztosítottá válik, hogy a lakosság megismerhesse a település esélyegyenlőségi folyamatait és a kitűzött célokat is ezzel kapcsolatban.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1. Alacsony iskolai végzettség, szakképzetlenség. A több éve nem foglalkoztatott, valamint az alacsony iskolai képzettségű személyeknek szinte lehetetlen a munkaerőpiacra történő visszajutása	Tanácsadás, szakképzés, átképzés lehetőségeinek megszervezése, a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyeinek javítása, piacképes szakmák megszerzése.
	2. Megengedő, ráhagyó nevelési módszerek alkalmazása	Gyermeknevelési módszerek, szokásrendek megismertetése, alkalmazásra való ösztönzése
	3. A tankötelezettségi korhatár csökkentésével megnőtt a veszélye annak, hogy egyre több roma fiatal nem fejezik be iskoláit, nem fog szakképesítést szerezni	A roma gyermekeket és fiatalokat ösztönözni kell az iskola befejezésére, az érettségi, a középfokú végzettség és szakképzettség megszerzésére
	4. A rászorulóknak sokszor hiányt szenvednek az alapvető emberi szükségletet kielégítő tárgyakban, eszközökben, különösen a megfelelő mennyiségű és minőségű alapvető élelmiszerekben, ruhaneműben	A rászorulóknak helyzetének könnyítése: Tartós élelmiszer, ruhaneműk, játékok, alapvető háztartási eszközök gyűjtése, szétosztása évente lehetőség szerint több alkalommal.
	5.	
	6. Lakhatási körülmények romlása	Szociális bérlakás állomány felújítása, komfortossá tétele, a közszolgáltatásokhoz való csatlakozás lehetőségének megteremtése, a bérlakások értékesítési igényeinek felmérése, értékesítésre kijelölése
Gyermekek	1. A településen a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók	További párbeszéd az egyházi és állami, önkormányzati

	aránya magas, és iskolánként nagyon eltérő. Az állami fenntartású iskolában a szegregáció erősödött	intézmények fenntartói között, az óvodai és iskolai felvétellel kapcsolatban
	2. Iskolai lemorzsolódás a HH/HHH- és gyerekek körében magas	A HH/HHH- és gyerekek segítése az iskola elvégzésében. Mediátorok alkalmazása, akik naponta figyelemmel követik az érintett gyerekek családjait
	3. A gyermekkorúak áldozattá válása és bűnelkövetővé válása egyaránt előfordul	Bűnmegelőzéssel és gyermekbántalmazással kapcsolatos tájékoztatók, programok szervezése a rendőrség bevonásával
	4. Az alapvető családi normák hiányában nem alakul ki a megfelelő életszemlélet, a hétköznapi együttélés normái	A szociális és gyermekjóléti szolgáltatások bővítése és minél szélesebb körű kiterjesztése
	5. A hátrányos helyzet generációkon át öröklődik	Felzárkóztató és fejlesztő programok szervezése. Támogatás az életkezdéshez a fiataloknak.
Idősek	1. Az időskorú városiak növekvő aránya- elöregedő település	Az elvándorlás csökkentése érdekében a fiatalok számára letelepedési-lakhatási kedvezmények biztosítása
	2. Az időskorúak jövedelmi helyzete nem megfelelő, nem garantálja az anyagi biztonságot.	Jövedelemkiegészítő tevékenységek, foglalkoztatási lehetőségek feltérképezése
	3. Az idősek gyakran válnak áldozattá	Felvilágosító előadások az áldozattá válás megelőzése érdekében, a biztonság növelése
	4. Magas az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek aránya	A munkalehetőségek felkutatása, a képzésben való közreműködés
	5. A város távolabbi pontjairól nehezen jutnak el az egyedülálló idős emberek az orvoshoz, vagy bevásárolni	A helyi autóbusz közlekedés menetrendjének, útvonalának átgondolása
Nők	1. A bántalmazott nők és gyerekek elhelyezése ,valamint az otthon nélkül maradt szülők elhelyezése megoldatlan	Családok átmeneti otthonának létesítése, erről minél szélesebb körű tájékoztatás és a hozzáférés biztosítása.
	2. A részmunkaidős foglalkoztatás, a rugalmas munkaidő, az atipikus foglalkoztatási lehetőségek hiánya.	Támogatásokkal, pályázatokkal arra ösztönözni a munkáltatókat, hogy a női munkavállalók részére ,e gyermekek nevelése ,vagy idős hozzátartozók gondozása miatt, részmunkaidős, illetve egyéb atipikus foglalkoztatási

		formákat alkalmazzanak.
	3. A nők esetében a GYED,GYES utáni visszajutás a munkaerő-piacra nehézkes a szaktudás elavulása miatt	A gyermekvállalás miatt a munkaerő-piacról hosszabb ideig távolmaradó nők számára ,kedvezményesen igénybe vehető képzési formák biztosítása.
	4. A nők gyakrabban válnak a családon belüli erőszak áldozataivá	A helyi média és szakemberek bevonásával széles körű felvilágosító munka és bűnmegelőző kampány indítása.
	5. Az alacsony iskolázottságú nők nem tudnak elhelyezkedni a munkaerő-piacon	A 8 általános iskolai végzettséget adó képzések megszervezése
Fogyatékkal élők	1. A városban nem minden közintézmény akadálymentesített (Városi Könyvtár)	A komplex akadálymentesítés megvalósítása,pályázati lehetőségekkel
	2. A városban fogyatékkal élő személyekről nem rendelkezünk pontos adatokkal,sem a fogyatékoságok formájáról,sem a fogyatékkal élők számáról	Pontos információgyűjtés a szociális szolgálatok közreműködésével,a fogyatékkal élők számáról,életkörülményeikről és szükséges igényekről
	3. A fogyatékkal élők számára a biztonságos közlekedés nem biztosított teljes mértékben	A biztonságos közlekedés megteremtése a fogyatékkal élők számára.
	4. Az egészségügyi szűréseket ,prevenciós vizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe.	Segítséget nyújtani ahhoz,hogy a fogyatékkal élők minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon.

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	„Esély a jövőért” Tanulj, hogy boldogulj! A Családokért „Segíteni jó” Lakhatás	Nyírbátor Város Önkormányzata Járási Hivatal, Nyírbátor Város Szociális Szolgálat Közoktatási intézmények Civil szervezetek Városfejlesztő és Működtető Kft.
Gyermekek	Esélyegyenlőség az óvodában és iskolában	Nyírbátor Város Önkormányzata Járási Hivatal,

	<p>Ne maradj le!(lemorzsolódás)</p> <p>Bűnmegelőzés –áldozattá válás</p> <p>Élet a családban</p> <p>Életesélyeket romboló devianciák előfordulásának csökkentése</p>	<p>Nyírbátor Város Szociális Szolgálat</p> <p>Közoktatási intézmények</p> <p>Civil szervezetek</p> <p>Nyírbátori Rendőrkapitányság</p> <p>Egyházak</p>
Idősek	<p>Maradj itthon!</p> <p>Szociális háló</p> <p>Biztonságos időskor</p> <p>Idősek munkában</p> <p>Idősek közlekedése</p>	<p>Nyírbátor Város Önkormányzata</p> <p>Járási Hivatal,</p> <p>Nyírbátor Város Szociális Szolgálat</p> <p>Civil szervezetek</p> <p>Nyírbátori Rendőrkapitányság</p> <p>Városfejlesztő és Működtető Kft.</p>
Nők	<p>Biztonságban</p> <p>Nők a munkaerő-piacon</p> <p>Családon belül</p> <p>Tanulás és munka</p>	<p>Nyírbátor Város Önkormányzata</p> <p>Járási Hivatal,</p> <p>Nyírbátor Város Szociális Szolgálat</p> <p>Közoktatási intézmények</p> <p>Civil szervezetek</p> <p>Nyírbátori Rendőrkapitányság</p> <p>Városfejlesztő és Működtető Kft.</p>
Fogyatékkal élők	<p>Korlátok nélkül</p> <p>Támogató szolgáltatások fejlesztése</p> <p>Biztonságos közlekedés a városban</p> <p>Fő az egészség</p>	<p>Nyírbátor Város Önkormányzata</p> <p>Járási Hivatal,</p> <p>Nyírbátor Város Szociális Szolgálat</p> <p>Civil szervezetek</p> <p>Városfejlesztő és Működtető Kft.</p>

Jövőképzés

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák (és nem romák) nem élnek mélyszegénységben, munkaerő-piaci integrációjuk sikeres.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők ne küzdjenek mindennapi megélhetési problémákkal, alapvető szükségleteik kielégítettek legyenek.

Kiemelt területnek tartjuk a gyermekek biztonságát, veszélyeztetettségük megelőzését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek egészségmegőrző programjaira, változatos programokkal csökkentjük az elmagányosodás folyamatát.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az egyenlő bánásmódot, a társadalmi beilleszkedésük segítését, elismerését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esélyegyenlőségére, akadálymentes, biztonságos, állapotuknak megfelelő intézmények létrehozásával.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	„Esély a jövőért”
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Alacsony iskolai végzettség, szakképzetlenség. Számukra szinte lehetetlen a munkaerőpiacra történő eljutás, visszajutás.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid: helyzetfelmérés, iskolai végzettség feltérképezése Közép: Képzési igények megfogalmazása Hosszú: Képzések megszervezése-helyi, térségi helyszínen
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. az érintettek tájékoztatása 2. adatgyűjtés 3. szervezési feladatok
Résztevők és felelős	Önkormányzat, Roma Nemzetiségi Önkormányzat
Partnerek	Nyírbátor Város Szociális Szolgálat, Járási Hivatal
Határidő(k) pontokba szedve	2024.január 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: az érintettek száma közép: képzési terv hosszú: képzések résztvevők jelenléti ív
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Az érintettek esetleges érdektelensége, motivációjuk hiánya. Az érintettek tájékoztatása a képzések fontosságáról.
Szükséges erőforrások	humán és anyagi erőforrások

Intézkedés címe:	Tanulj, hogy boldogulj!
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A tankötelezettségi korhatár csökkentésével megnőtt a veszélye annak, hogy egyre több roma fiatal nem fejezik be iskoláit, nem fog szakképesítést szerezni.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövid: célcsoport elérése közép: az iskolaelhagyás okainak felkutatása hosszú: többen szereznek szakmai képesítést
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1.Kapcsolatfelvétel a középfokú iskolákkal 2.A célcsoport felmérése
Résztvevők és felelős	Önkormányzat
Partnerek	Közoktatási intézmények Nyírbátor Város Szociális Szolgálat Roma Nemzetiségi Önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	2024.január 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	rövid: a célcsoport tagjainak száma közép: a lemorzsolódás okainak megismerése hosszú:nő a szakképzettek száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	szakember hiány, érdektelenség
Szükséges erőforrások	humán és anyagi erőforrás,önkéntesek

Intézkedés címe:	A családokért
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Megengedő, ráhagyó nevelési módszerek alkalmazása, korai anyaság.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövid: célcsoport elérése, lehetőségek felmérése közép: Szociális Szolgálat szakembereinek megkeresése hosszú: felvilágosító előadások szervezése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. kapcsolatfelvétel a szakemberekkel 2. együttműködési megállapodás kidolgozása 3. felvilágosító előadások rendezése
Résztevők és felelős	Önkormányzat
Partnerek	Nyírbátor Város Szociális Szolgálata Roma Önkormányzat Köznevelési intézmények
Határidő(k) pontokba szedve	2024. január 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	rövid: az érintettek száma közép: felvilágosító előadásokon résztvevők száma hosszú: az együttműködési megállapodások fenntartása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	az érdeklődés hiánya, szakemberek hiánya
Szükséges erőforrások	humán és anyagi erőforrás, önkéntesek

Intézkedés címe:	„Segíteni jó”
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A rászorulóknak sokszor hiányt szenvednek az alapvető emberi szükségletet kielégítő tárgyakban, eszközökben, különösen a megfelelő mennyiségű és minőségű alapvető élelmiszerekben, ruhaneműben.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövid: érintettek elérése közép: igények, szükségletek felmérése hosszú: a hiányok csökkentése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Kapcsolatfelvétel a szakemberekkel, a nemzetiségi önkormányzattal 2. Adományok gyűjtése a szükségleteknek megfelelően 3. Az adományok eljuttatása a rászorulóknak
Részvevők és felelős	Önkormányzat
Partnerek	Roma Önkormányzat civil szervezetek cégek, vállalkozók, magánszemélyek közoktatási intézmények Nyírbátor Város Szociális Szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	2024. január 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	rövid: az érintettek szükségleteinek listája közép: folyamatos adománygyűjtés hosszú: csökkenő számú rászoruló
Kockázatok és csökkentésük eszközei	a szolidaritás hiánya, az önkéntesek kevés száma
Szükséges erőforrások	anyagi és humán erőforrás, önkéntesek

Intézkedés címe:	Lakhatás
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A szegregátumban élők lakhatási körülményeinek romlása
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövid: kapcsolatfelvétel a szakemberekkel közép: a lakásállomány feltérképezése hosszú: intézkedések megfogalmazása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. A Városfejlesztő és Működtető Kft. szakembereivel egyeztetés 2. Szociális bérlakás állomány állapotfelmérése 3. a lakások szükség szerinti felújítása, komfortossá tétele, a közszolgáltatásokhoz való csatlakozás lehetőségének megteremtése
Résztevők és felelős	Önkormányzat
Partnerek	Roma Nemzetiségi Önkormányzat Városfejlesztő és Működtető Kft Városi Szociális Szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	2024.január 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	rövid: az érintettek száma közép: a lakásállomány helyzete hosszú: a felújítások menete
Kockázatok és csökkentésük eszközei	pályázati lehetőségek hiánya, szükséges szakemberek hiánya
Szükséges erőforrások	anyagi és humán erőforrás

Intézkedés címe:	Esélyegyenlőség az óvodában és iskolában
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen iskolánként nagyon eltérő a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya .. Az állami fenntartású iskolában a szegregáció erősödött. Az egyházi óvodák megjelenése
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövid: kapcsolatfelvétel a nevelési-oktatási intézmények fenntartóival közép: hatékony párbeszéd kezdeményezése hosszú: Beavatkozási terv :a HH/HHH-ás gyerekek aránya hasonló legyen a nevelési-oktatási intézményekben
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Kapcsolatfelvétel a szakemberekkel,a nemzetiségi önkormányzattal 2. Adatok, információk gyűjtése 3. A beiratkozások rendszeres vizsgálata esélyegyenlőségi szempontok alapján
Résztevők és felelős	Önkormányzat
Partnerek	Roma Önkormányzat Óvodák közoktatási intézmények Nyírbátor Város Szociális Szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	2024.január 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	rövid: helyzetelemzés közép: stratégia kidolgozása hosszú: Beavatkozási terv: HH/HHH-ás gyerekek aránya kiegyenlítődik a nevelési és oktatási intézményekben
Kockázatok és csökkentésük eszközei	az elfogadás,a tolerancia hiánya, a szakemberek hiánya
Szükséges erőforrások	humán erőforrás,szakemberek

Intézkedés címe:	Ne maradj le!(lemorzsolódás)
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Iskolai lemorzsolódás a HH- és HHH és gyerekek körében magas
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövid: kapcsolatfelvétel a szakemberekkel,oktatási intézményekkel közép: az érintettek elérése hosszú: a lemorzsolódás csökkenése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Kapcsolatfelvétel a szakemberekkel, a nemzetiségi önkormányzattal 2..A lemorzsolódás okainak feltárása 3. A HH/HHH –ás gyerekek segítése tanulmányaik elvégzésében
Résztevők és felelős	Önkormányzat
Partnerek	Roma Önkormányzat közoktatási intézmények Nyírbátor Város Szociális Szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	2024.január 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	rövid: az érintettek elérése közép: az esélyegyenlőségi célcsoporthoz tartozó tanulók lemorzsolódása csökken hosszú: nő az alap és középfokú végzettséget szerzők száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	érdeklődés hiánya
Szükséges erőforrások	anyagi és humán erőforrás,szakemberek

Intézkedés címe:	Bűnmegelőzés –áldozattá válás
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A gyermekkorúak áldozattá válása és bűnelkövetővé válása egyaránt előfordul
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövid: érintettek elérése,lehetőségek felmérése közép: Városi Szociális Szolgálat,rendőrség,közoktatási intézmények megkeresése hosszú: programok szervezése a bűnmegelőzés és áldozattá válás elleni harc jegyében
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Kapcsolatfelvétel a szakemberekkel 2.A helyi társadalom bevonása 3. programok szervezése a bűnmegelőzés és áldozattá válás elleni harc jegyében felelően
Résztevők és felelős	Önkormányzat
Partnerek	Roma Önkormányzat civil szervezetek rendőrség közoktatási intézmények Nyírbátor Város Szociális Szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	2024.január 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	rövid: az igényeknek megfelelő programok szervezése közép: együttműködési megállapodás a közreműködőkkel hosszú: a programokon megjelentek száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	érdeklődés és szakemberek hiánya
Szükséges erőforrások	anyagi és humán erőforrás, önkéntesek

Intézkedés címe:	Élet a családban
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az alapvető családi normák hiányában nem alakulnak ki a hétköznapi együttélés normái
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövid: célcsoport elérése, információgyűjtés közép: kapcsolatfelvétel a szakemberekkel hosszú: programok szervezése a családi élettel, gyermekneveléssel kapcsolatban
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Kapcsolatfelvétel a szakemberekkel, 2. A problémák összegyűjtése 3. Programok, előadások szervezése a témával kapcsolatban
Résztevők és felelős	Önkormányzat
Partnerek	Roma Önkormányzat civil szervezetek közoktatási intézmények Nyírbátor Város Szociális Szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	2024.január 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	rövid: az érdeklődők száma közép: az érdeklődés fenntartása hosszú: rendszeres programok, beszélgetések a családi életéről, hétköznapi normákról
Kockázatok és csökkentésük eszközei	érdeklődők hiánya
Szükséges erőforrások	anyagi és humán erőforrás, önkéntesek

Intézkedés címe:	Életesélyeket romboló devianciák előfordulásának csökkentése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A hátrányos helyzet generációkon át öröklődik
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövid: célcsoport elérése közép: a hátrányos helyzet okainak feltárása hosszú: a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. célcsoport felmérése 2. Kapcsolatfelvétel a szakemberekkel, Nyírbátor Város Szociális Szolgálat munkatársaival
Résztevők és felelős	Önkormányzat
Partnerek	Roma Önkormányzat Nyírbátor Város Szociális Szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	2024.január 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	rövid: a célcsoport hátrányos helyzetének elemzése közép: felzárkóztató,fejlesztő programok szervezése hosszú: hátrányos ,halmozottan hátrányos helyzet csökkentése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	szakemberek hiánya
Szükséges erőforrások	anyagi és humán erőforrás,önkéntesek

Intézkedés címe:	Maradj itthon!
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az időskorú városlakók aránya növekszik- előregedő település.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövid: helyzetelemzés közép: stratégia készítése ,idősügyi koncepció készítése(fiatalokat érintő támogatások bevezetése) hosszú: az öregedési index javítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Kapcsolatfelvétel a szakemberekkel,helyzetelemzés 2.a szolgáltatási rendszer felülvizsgálata,új támogatási módok kidolgozása a fiatalok részére 3.Otthonteremtő támogatási rendszer kialakítása
Résztevők és felelős	Önkormányzat
Partnerek	szolgáltatók munkáltatók
Határidő(k) pontokba szedve	2024.január 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	rövid: helyzetelemzés közép: stratégia,idősügyi koncepció hosszú: öregedési index javulása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	célcsoport érdektelensége-tájékoztatás hiánya

Szükséges erőforrások	anyagi és humán erőforrás, önkormányzati forrás elkülönítése
-----------------------	--

Intézkedés címe:	Szociális háló
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az időskorúak jövedelmi helyzete gyakran nem megfelelő, nem garantálja az anyagi biztonságot.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövid: célcsoporttal kapcsolat felvétele közép: igények, szükségletek felmérése hosszú: az egyedül élők számára lehetőségek biztosítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Kapcsolatfelvétel a szakemberekkel 2. Jövedelemkiegészítő tevékenységek, foglalkoztatási lehetőségek feltérképezése
Résztevők és felelős	Önkormányzat
Partnerek	Roma Önkormányzat civil szervezetek cégek, vállalkozók, magánszemélyek Nyírbátor Város Szociális Szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	2024.január 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	rövid: kapcsolatfelvétel az idősekkel foglalkozó civil szervezetekkel közép: az idősek aktivitását és függetlenségét megőrző programok szervezése hosszú: az esélyegyenlőségi csoporthoz tartozó idősek számának növelése

Kockázatok és csökkentésük eszközei	megfelelő programok, érdeklődés hiánya
Szükséges erőforrások	humán erőforrás, önkéntesek

Intézkedés címe:	Biztonságos időskor
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az idős korúak gyakran válnak áldozattá.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövid: célcsoporttal kapcsolatfelvétel közép: tájékozódás az idősek otthonának, környezetének biztonságát szolgáló intézkedésekről hosszú: az idősek védelmét biztosító szolgáltatások növelése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Kapcsolatfelvétel a szakemberekkel 2. felvilágosító előadások az áldozattá válás megelőzése érdekében, a biztonság növeléséért
Résztevők és felelős	Önkormányzat
Partnerek	civil szervezetek rendőrség Nyírbátor Város Szociális Szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	2024.január 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	rövid: az idősekkel foglalkozó szervezetekkel együttműködési megállapodások megkötése közép: az időős személyek otthonának védelmét szolgáló intézkedések bevezetése hosszú: az esélyegyenlőségi célcsoporthoz tartozó idősek személyes környezetének védelmét szolgáló intézkedések bővülése

Kockázatok és csökkentésük eszközei	szakember hiány,a védelmet szolgáló intézkedések nem bővülnek
Szükséges erőforrások	anyagi és humán erőforrás

Intézkedés címe:	Idősek közlekedése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A város távolabbi pontjairól nehezen jutnak el az egyedülálló idős emberek az orvoshoz, vagy egyéb szolgáltatókhoz az ügyeiket elintézni.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövid: a célcsoport elérése közép: igények, szükségletek felmérése hosszú: a közlekedési hiányok csökkentése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Kapcsolatfelvétel a szakemberekkel 2. tájékozódás az érintett szolgáltatók, egészségügyi intézmények elérhetőségéről
Résztevők és felelős	Önkormányzat
Partnerek	autóbuszjáratok üzemeltetője Nyírbátor Város Szociális Szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	2024.január 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	rövid: a helyi buszjárat közlekedési útvonalának terve közép: a menetrend és az útvonal elkészítése hosszú: az esélyegyenlőségi célcsoport tagjainak közlekedése a városban könnyebbé válik

Kockázatok és csökkentésük eszközei	érdektelenség, szakemberek hiánya
Szükséges erőforrások	anyagi és humán erőforrás

Intézkedés címe:	Idősek munkában
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Magas az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek aránya.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövid: célcsoport szakképzettségének felmérése közép: szükséges képzések, átképzések megszervezése hosszú: helyi vállalkozók ösztönzése az idősek foglalkoztatására
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Kapcsolatfelvétel a szakemberekkel 2. a munkalehetőségek felkutatása, a képzésben való közreműködés
Résztevők és felelős	Önkormányzat
Partnerek	cégek, vállalkozók, magánszemélyek Járási Hivatal
Határidő(k) pontokba szedve	2024. január 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint	rövid: szükséges a jövedelemkiegészítő foglalkoztatási lehetőségek biztosítása közép: pályázati lehetőségek kihasználásával a segíteni a munkahelyteremtést hosszú: helyi cégek, vállalkozások ösztönzése az idősebb munkavállalók foglalkoztatására

fenntarthatósága	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	a szolidaritás hiánya, erőforrás hiánya
Szükséges erőforrások	anyagi és humán erőforrás, pályázati forrás

Intézkedés címe:	Biztonságban
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	.A bántalmazott nők és gyermekek elhelyezése , valamint az otthon nélkül maradt szülők elhelyezése megoldatlan.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövid: kapcsolatfelvétel a célcsoporttal , információgyűjtés közép: a családon belüli erőszak áldozatainak érdekérvényesítő képességeinek növelése hosszú: ne legyen tabu téma a családon belüli erőszak
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Kapcsolatfelvétel a szakemberekkel 2.felvilágosító előadások szervezése
Résztevők és felelős	Önkormányzat
Partnerek	civil szervezetek rendőrség Nyírbátor Város Szociális Szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	2024.január 30.

Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	rövid: információs nap az érintettek részére közép: az érdeklődők száma hosszú: a családon belüli erőszak ne legyen tabu
Kockázatok és csökkentésük eszközei	az érdeklődés hiánya, szakemberek hiánya
Szükséges erőforrások	anyagi és humán erőforrás, önkéntesek

Intézkedés címe:	Nők a munkaerő-piacon
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nők esetében a GYED, GYES utáni visszajutás a munkaerő-piacra nehézkes a szaktudás elavulása miatt. A részmunkaidős foglalkoztatás, a rugalmas munkaidő, az atipikus foglalkoztatási lehetőségek hiányoznak.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövid: célcsoport elérése, szükséglet felmérése közép: stratégia kidolgozása, együttműködési megállapodások megkötése a munkáltatókkal hosszú: a nők foglalkoztatottságának növelése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. információgyűjtés a munkavállalóktól, lehetséges partnerek felkeresése 2. a szaktudás felfrissítését célzó képzések szervezése
Résztevők és felelős	Önkormányzat
Partnerek	cégek, vállalkozók, magánszemélyek Járási Hivatal Nyírbátor Város Szociális Szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	2024.január 30.

Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	rövid: helyzetelemzés közép: stratégia, együttműködési megállapodások hosszú: a női munkanélküliségi ráta csökkenést mutat
Kockázatok és csökkentésük eszközei	célcsoport érdektelensége, nem megfelelő képzések
Szükséges erőforrások	anyagi és humán erőforrás, pályázati források, szakemberek

Intézkedés címe:	Családon belül
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nők gyakrabban válnak a családon belüli erőszak áldozataivá.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövid: érintettek elérése, tájékozódás közép: felvilágosító előadások szervezése hosszú: a családon belüli erőszak ne legyen tabu
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Kapcsolatfelvétel a szakemberekkel 2. felvilágosító munka a helyi médiumok bevonásával
Résztevők és felelős	Önkormányzat
Partnerek	civil szervezetek rendőrség Nyírbátor Város Szociális Szolgálat

Határidő(k) pontokba szedve	2024.január 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	rövid: az érintettek száma közép: a programok iránti érdeklődés mértéke hosszú: az erőszakos cselekmények szám csökken a családon belül
Kockázatok és csökkentésük eszközei	érdeklődés hiánya, az önkéntesek kevés száma
Szükséges erőforrások	anyagi és humán erőforrás, önkéntesek

Intézkedés címe:	Tanulás és munka
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nők esetében a gyermekvállalás utáni visszajutás a munkaerő-piacra nehézkes a szaktudás elavulása miatt
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövid: a célcsoport elérése, tájékozódás közép: lehetőségek feltérképezése a munkáltatók közreműködésével hosszú: nő a munkaerő-piacra visszajutó nők száma
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Kapcsolatfelvétel a szakemberekkel 2. lehetőségek feltérképezése a munkáltatók közreműködésével és a Munkaügyi Központtal

Részvevők és felelős	Önkormányzat
Partnerek	civil szervezetek Járási Hivatal Nyírbátor Város Szociális Szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	2024.január 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	rövid: az érintettek száma közép: a programok iránti érdeklődés mértéke hosszú: nő a munkaerő-piacra visszajutó nők száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	érdeklődés hiánya, az önkéntesek kevés száma
Szükséges erőforrások	anyagi és humán erőforrás, önkéntesek

Intézkedés címe:	Korlátok nélkül
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A városban nem minden közintézmény akadálymentesített (Városi Könyvtár)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövid: helyzetfelmérés arról,hogy az önkormányzat felelősségi körébe tartozó közintézmények közül melyek nincsenek akadálymentesítve közép: ütemterv készítés az akadálymentesítésről hosszú: települési akadálymentesség
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba	1. a fizikai környezetben található akadályok megszüntetése 2.kommunikációs akadályok megszüntetése

szedve	
Résztevők és felelős	Önkormányzat
Partnerek	Nyírbátor Város Szociális Szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	2024.január 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	rövid: akadálymentesítést szolgáló program közép: csökken a nem akadálymentesített középületek száma hosszú: teljes települési akadálymentesség
Kockázatok és csökkentésük eszközei	forráshiány
Szükséges erőforrások	anyagi és humán erőforrás

Intézkedés címe:	Támogató szolgáltatások fejlesztése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A városban fogyatékkal élő személyekről nem rendelkezünk pontos adatokkal, sem a fogyatékosok formájáról, sem a fogyatékkal élők számáról, ahhoz hogy a szolgáltatásokat bővíthessük ezekre szükség van.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és	rövid: adatgyűjtés a célcsoport eléréséhez közép: igények, szükségletek felmérése, milyen adatok szükségesek hosszú: az adott célcsoportot érintő problémák feltárása

hosszútávú időegységekre bontásban	
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Kapcsolatfelvétel a szakemberekkel 2. nyilvántartás készítése az igénylők és igényelt szolgáltatások feltüntetésével 3. az érintett célcsoport hátrányainak csökkentése
Résztevők és felelős	Önkormányzat
Partnerek	civil szervezetek Nyírbátor Város Szociális Szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	2024.január 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	rövid: a célcsoport demográfiai feltérképezése közép: az igénylendő szolgáltatások kimutatása hosszú: az érintett célcsoport hátrányainak csökkenése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	adatgyűjtés pontatlansága, érdektelenség
Szükséges erőforrások	anyagi és humán erőforrás, önkéntesek

Intézkedés címe:	Biztonságos közlekedés a városban
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A fogyatékkal élők számára a biztonságos közlekedés nem biztosított teljes mértékben a településen. A helyi járat nem akadálymentesített.
Célok - Általános megfogalmazás és	rövid: a célcsoport elérése közép: igények, szükségletek felmérése hosszú: a célcsoport esélyegyenlőségének növelése

rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. adat és információgyűjtés 2. igényelt szolgáltatások feltérképezése
Résztevők és felelős	Önkormányzat
Partnerek	Nyírbátor Város Szociális Szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	2024.január 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	rövid: az érintettek szükségleteinek listája közép: folyamatos egyeztetések a közlekedés fizikai és kommunikációs akadálymentesítésére hosszú: a célcsoport esélyegyenlősége nő
Kockázatok és csökkentésük eszközei	érdektelenség, helyzetelemzés pontatlansága
Szükséges erőforrások	humán erőforrás, önkéntesek

Intézkedés címe:	Fő az egészség
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az egészségügyi szűréseket, az egészségügyi prevenció vizsgálatokat a fogyatékkal élők kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk .

Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövid: célcsoport elérése,előforduló betegségek feltérképezése közép: igényfelmérés a szűrővizsgálatokról hosszú: rendszeres egészségvédelmi programok szervezése a fogyatékkal élők részére
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Kapcsolatfelvétel a szakemberekkel,,hogya fogyatékkal élők minél nagyobb számban vegyenek részt az egészségügyi szűrővizsgálatokon
Részvevők és felelős	Önkormányzat
Partnerek	egészségügyi intézmények Nyírbátor Város Szociális Szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	2024.január 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	rövid: kapcsolatfelvétel az egészségügyi intézményekkel közép: megvalósított egészségügyi vizsgálatok száma hosszú: prevenciós szemlélet erősítése,nő a szűrővizsgálatokon részt vevők száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	érdeklődés,szűrővizsgálat,szakemberek hiánya
Szükséges erőforrások	humán erőforrás,szakemberek,önkéntesek

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi problémák megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1.	„Esély jövőért”	Alacsony iskolai végzettség, szakképzetlenség. A többéve nem foglalkoztatott, valamint az alacsony iskolai képzettségű személyeknek szinte lehetetlen a munkaerő-piacra történő visszajutása	Tanácsadás, szakképzés, átképzés lehetőségeinek megszervezése, a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyeinek javítása, piacképes szakmák megszerzése	Nyírbátor Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia	Tanácsadás, átképzés, szakképzés lehetőségeinek a megszervezése	Nyírbátor Város Önkormányzata	2024.01.30.	A munkanélküliek, foglalkoztatottak száma	Humán és pénzügyi erőforrások	Munkalehetőségek biztosítása
2.	Tanulj, hogy boldogulj	A tankötelezettségi korhatár csökkentésével megnőtt a veszélye annak, hogy egyre több roma fiatal nem fejezik be	A HH/HHH, a roma származású tanulók befejezik az iskoláikat, alapkú, érettségi, középfokú végzettség és	Nyírbátor Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia	Kapcsolatrendszer kiépítése a közoktatási intézményekkel, helyi foglalkoztatókka l, gyakorlati helyekkel a piacképes szakmák megszerzése	Nyírbátor Város Önkormányzata	2024.01.30.	Az alapkú iskolát befejezők száma, a szakképzettséget, érettségit szerző száma	Humán és pénzügyi források, önkéntesek	A képzés összehangolása a helyben felmerülő képzési igényekkel

		iskoláit, nem fog szakképesítést szerezni	szakképzettség megszerzésére		érdekében, pályorientációs napok szervezése					
3.	A családokért	Megengedő, ráhagyó nevelési módszerek alkalmazása. Roma lányok korai anyasága	Gyermeknevelési módszerek, szokásrendek megismertetése, alkalmazásra való ösztönzése. Felvilágosító előadások, melynek keretében megismerik a védekezési módszereket, előadások szervezése szülőknek.	Nyírbátor Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia	Felvilágosító előadások, tanácsadások szervezése a gyerekeknek és a szülőknek.	Nyírbátor Város Önkormányzata	2024.01.30.	Előadásokon résztvevők száma	Humán és pénzügyi erőforrások, önkéntesek	Előadások, tájékoztatók folyamatos szervezése
4.	„Segíteni jó”	A rászorulóknak sokszor hiányt szenvednek az alapvető emberi szükségletet kielégítő tárgyakban, eszközökben, különösen a megfelelő mennyiségű és minőségű alapvető élelmiszerekben, ruhaneműben.	A rászorulóknak helyzetének, mindennapi életének könnyítése.	Nemzeti ReformProgram, Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia	Tartós élelmiszer, ruhanemű, játékok, alapvető háztartási eszközök gyűjtése, szétosztása évente lehetőség szerint több alkalommal	Nyírbátor Város Önkormányzata	2024.01.30.	Adományban részesítettek száma	Humán és pénzügyi erőforrások, önkéntesek	Folyamatos adakozás szervezése

5.	Lakhatás	Lakhatási körülmények romlása	Szociális bérlakás állomány felújítása, komfortossá tétele, a közszolgáltatásokhoz való csatlakozás lehetőségének megteremtése.	Nyírbátor Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia	Pályázati lehetőségek megkeresése	Nyírbátor Város Önkormányzata	2024.01.30.	A felújított, komfortosított lakások száma	Humán és pénzügyi erőforrások	A lakások folyamatos karbantartása
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Esélyegyenlőség az óvodában az iskolában	A településen a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya magas, és iskolánként nagyon eltérő. Az állami fenntartású iskolában a szegregáció erősödött	A társadalmi esély egyenlőtlenség csökkentése, HH/HHH gyerekek arányos megjelenése a nevelési és oktatási intézményekben	Nyírbátor Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia	Párbeszéd az egyházi és állami, önkormányzati fenntartói között, az óvodai és iskolai beiratkozásokkal kapcsolatban. A beiratkozások felülvizsgálata	Nyírbátor Város Önkormányzata	2024.01.30.	kiegyenlített arányszám a HH/HHH gyerekek esetén	Humán erőforrások, szakemberek	A kiegyenlített arányszámok fenntartása, a beiratkozások folyamatos felülvizsgálata
2	Ne maradj le!	Iskolai lemorzsolódás a HH/ HHH-ás gyerekek körében magas	A társadalmi esély egyenlőtlenség csökkentése	Nyírbátor Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia	A HH/HHH-ás gyerekek segítése az iskola elvégzésében. Mediátorok alkalmazása, akik naponta figyelemmel követik az érintett gyerekek	Nyírbátor Város Önkormányzata	2024.01.30.	Az esélyegyenlőségi csoportba tartozó tanulók száma	Humán és pénzügyi erőforrások, szakember	Az esélyegyenlőségi csoportba tartozó tanulók hátránykompenzálására irányuló tevékenységek

					családjait					
3	Bűnmegelőzés- áldozattá válás	A gyermekkorúak áldozattá válása és bűnelkövetővé válása egyaránt előfordul	A bűnelkövetővé és áldozattá válás esélyének a csökkentése	Nyírbátor Város Integrált Városfejlesztés i Stratégiája Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia	Bűnmegelőzés és gyermekbántal mazással kapcsolatos tájékoztatók, programok szervezése a rendőrség bevonásával	Nyírbátor Város Önkormányzata	2024.01.30.	Programok száma ,érdeklődők száma	Humán és pénzügyi erőforrások,önk éntesek	Bűnelkövetés veszélyeire és a gyermek bántalmazás veszélyeire felhívó programok
4.	Élet a családban	Az alapvető családi normák hiányában nem alakul ki a megfelelő életszemlélet, a hétköznapi együttélés normái	A gyermekek könnyebb beilleszkedése az óvodai és iskolai közösségekbe	Nyírbátor Város Integrált Városfejlesztés i Stratégiája Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia	A szociális és gyermekjóléti szolgáltatások bővítése és minél szélesebb körű kiterjesztése	Nyírbátor Város Önkormányzata	2024.01.30.	A szolgáltatásokka l érintettek száma	Humán és pénzügyi erőforrások, önkéntesek	A szolgáltatások folyamatos nyomon követése
5.	Életesélyeket romboló devienciák előfordulásának csökkentése	A hátrányos helyzet generációkon át öröklődik	A társadalmi hátrányok, esély egyenlőt lenségek csökkenése	Nyírbátor Város Integrált Városfejlesztés i Stratégiája Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia	Felzárkóztató és fejlesztő programok szervezése. Támogatás az életkezdéshez a fiataloknak.	Nyírbátor Város Önkormányzata	2024.01.30.	A hátrányos helyzet átörökítésének csökkentése	Humán és pénzügyi erőforrások, önkéntesek	A hátrányos helyzet átörökítés csökkentésének fenntartása
III. A nők esélyegyenlősége										
1.	Biztonságban	A bántalmazott nők és gyermek elhelyezése ,valamint az otthon nélkül maradt szülők	Családok átmeneti otthonának létesítése	Nyírbátor Város Integrált Városfejlesztés i Stratégiája Nemzeti Társadalmi	Minél szélesebb körű tájékoztatás ,előadások az érintetteknek Pályázati lehetőségek	Nyírbátor Város Önkormányzata	2024.01.30.	A kiszolgált helyzetben lévő nők számának csökkenése	Humán és pénzügyi erőforrások, önkéntesek	Folyamatosan felvilágosító,tájé koztató előadások szervezése

		elhelyezése megoldatlan		Felzárkóztatási Stratégia	figyelemmel kísérése					
2.	Nők munkaerő-piacon	A rész munkaidős foglalkoztatás, a rugalmas munkaidő, az atipikus foglalkoztatási lehetőségek hiánya.	A nők munkanélküli égének csökkentése.	Nyírbátor Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia	Támogatásokkal, pályázatokkal arra ösztönözni a munkáltatókat, hogy a női munkavállalók részére rész munkaidős, illetve egyéb atipikus foglalkoztatási formákat alkalmazzanak	Nyírbátor Város Önkormányzata	2024.01.30.	A munkerő-piacra visszajutó nők száma	Humán és pénzügyi erőforrások, pályázati források, szakemberek	A munkerő-piacra visszajutó nők számának növekedése folyamatos
3	Családon belül	A nők gyakrabban válnak a családon belüli erőszak áldozataivá	Csökken a családon belül bántalmazott nők száma	Nyírbátor Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia	A helyi média és szakemberek bevonásával széles körű felvilágosító munka és bűnmegelőző kampány indítása	Nyírbátor Város Önkormányzata	2024.01.30	Programokon résztvevők száma	Humán és pénzügyi erőforrások, önkéntesek	Folyamatos felvilágosító munka
4.	Tanulás és munka	A nők esetében a gyermekvállalás utáni visszajutás a munkaerő-piacra nehézkes a szaktudás elavulása miatt	A nők munkaerő-piacra történő visszajuttatásának elősegítése	Nyírbátor Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia	A gyermekvállalás miatt a munkaerő-piacról hosszabb ideig távolmaradó nők számára kedvezményesen igénybe vehető képzési formák biztosítása.	Nyírbátor Város Önkormányzata	2024.01.30	Nő a munkaerő-piacra visszajutó nők száma	Humán és pénzügyi erőforrások	Az ismét munkát vállaló nők száma folyamatosan nő

5.				Nyírbátor Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia		Nyírbátor Város Önkormányzata	2024.01.30		Humán és pénzügyi erőforrások	
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Maradj itthon!	Az időskorú városlakók növekvő aránya-előregedő település	A település előregedési folyamatának megállítása	Nyírbátor Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia	Az elvándorlás csökkentése érdekében a fiatalok számára letelepedési-lakhatási kedvezmények biztosítása	Nyírbátor Város Önkormányzata	2024.01.30	Letelepedő fiatalok száma,öregedési index csökken	Humán és pénzügyi erőforrások,önkormányzati forrás	A település előregedési folyamatának megállítása
2	Szociális háló	Az időskorúak jövedelmi helyzete nem megfelelő, nem garantálja az anyagi biztonságot.	Az idősek életminősége javul	Nyírbátor Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia	Jövedelemkiegészítő tevékenységek , foglalkoztatási lehetőségek feltérképezése	Nyírbátor Város Önkormányzata	2024.01.30	Munkavállaló idősek száma	Humán erőforrások, önkéntesek	Az idősek foglalkoztatottságát elősegítő tájékoztatások fenntartása
3	Biztonságos időskor	Az idősek gyakran válnak áldozattá	Az idősek biztonságát növelő szolgáltatások növelése	Nyírbátor Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia	Felvilágosító előadások az áldozattá válás megelőzése érdekében, a biztonság növelése	Nyírbátor Város Önkormányzata	2024.01.30	Az idősek biztonságát szolgáló kezdeményezések megvalósulása	Humán és pénzügyi erőforrások	Az idősek védelmét segítő szolgáltatások fenntartása

4.	Idősek közlekedése	Az egyedülálló idős emberek nehezen jutnak el a szolgáltatókhoz	Az idősek számára ügyeik könnyebb elintézhetősége	Nyírbátor Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia	A helyi autóbusz közlekedés menetrendjének, útvonalának átgondolása	Nyírbátor Város Önkormányzata	2024.01.30	A közlekedési gondok megoldása	Humán és pénzügyi erőforrások	Folyamatos figyelemmel kíséret
5.	Idősek munkában	Magas az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek aránya	Csökken az időskorú munkanélküliek száma	Nyírbátor Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia	A munkalehetőségek felkutatása, a képzésben való közreműködés	Nyírbátor Város Önkormányzata	2024.01.30	Időskorú, 55 év feletti munkanélküliek száma csökken	Humán és pénzügyi erőforrások, pályázati forrás	A foglalkoztatás növelése az 55 év feletti korcsoportban
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Korlátok nélkül	A városban nem minden közintézmény akadálymentesített	Nő az akadálymentesített középületek száma	Nyírbátor Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia	A komplex akadálymentesítés megvalósítása, pályázati lehetőségekkel	Nyírbátor Város Önkormányzata	2024.01.30	Akadálymentesítési terv	Humán és pénzügyi erőforrások	Fenntarthatóság az akadálymentes környezet igény szerint megvalósul
2	Támogató szolgáltatások fejlesztése	A fogyatékkal élők létszámáról és a fogyatékoságuk formájáról nincs elég adat	A fogyatékkal élők számának, fogyatékoságuknak a helyzetelemzése	Nyírbátor Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia	Az igények felmérése alapján a szolgáltatások bővítése	Nyírbátor Város Önkormányzata	2024.01.30	Adatgyűjtés, helyzetelemzés terve	Humán és pénzügyi erőforrások, önkéntesek	A helyzet elemzés alapján bővített szolgáltatások fenntartása
3	Biztonságos közlekedés	A fogyatékkal élők számára a	A biztonságos közlekedés	Nyírbátor Város	Pályázati lehetőségek	Nyírbátor Város Önkormányzata	2024.01.30	Fizikai és kommunikáció	Humán erőforrások,	Fenntartható akadálymentes

	városban	biztonságos közlekedés nem biztosított teljes mértékben	megteremtése a fogyatékkal élők számára.	Integrált Városfejlesztési Stratégiája Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia	figyelemmel kísérése			s akadálymentesség a tömegközlekedésben	önkéntesek	közlekedés az igények szerint
4.	Fő az egészség	Az egészségügyi szűréseket ,prevenációs vizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe.	A fogyatékkal élők számára szűrővizsgálatok számának növelése	Nyírbátor Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia	Prevenációs előadások, egészségügyi szűrővizsgálatok szervezése	Nyírbátor Város Önkormányzata	2024.01.30	Szűrővizsgálókon résztvevők aránya	Humán erőforrások, szakemberek , önkéntesek	Az egészségügyi szűrővizsgálatok fenntarthatósága igény szerint megvalósul

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

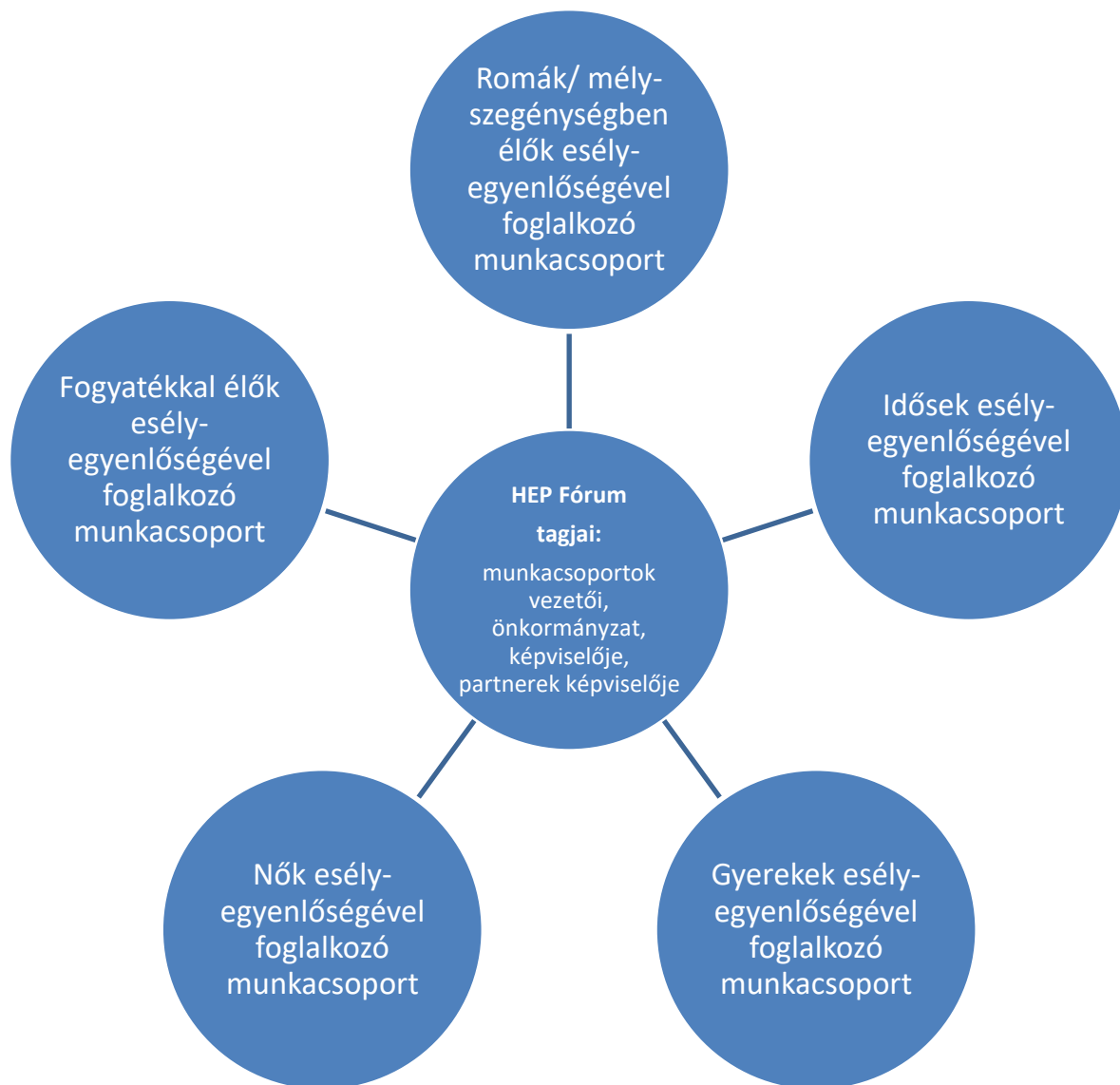
A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről
..... felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Nyírbátor Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Nyírbátor Város Önkormányzata képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és ...../2019.(I.30.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Dátum : 2019.január 30.

Aláírás

A Nyírbátor Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

